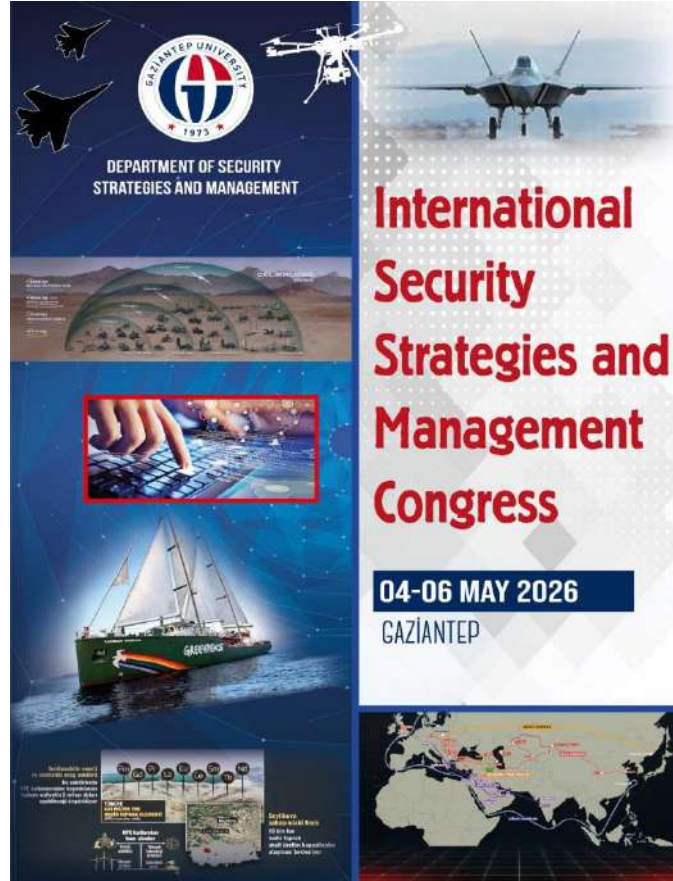

INTERNATIONAL SECURITY STRATEGIES AND MANAGEMENT CONGRESS Book of Abstracts

Editors: Prof. Dr. Ali Fuat GÖKÇE, Muhammed AKSU
Şeyma ŞİRAZ & Nazım FATSA

GAZIANTEP UNIVERSITY

INTERNATIONAL SECURITY STRATEGIES AND MANAGEMENT CONGRESS

(May 4-6, 2026)

Book of Abstracts

Editors: Prof. Dr. Ali Fuat GÖKÇE, Muhammed AKSU, Şeyma ŞİRAZ & Nazım FATSA

Gaziantep, April 2026

GAZIANTEP ÜNİVERSİTESİ

ULUSLARARASI GÜVENLİK STRATEJİLERİ VE YÖNETİMİ KONGRESİ

(4-6 Mayıs 2026)

Bildiri Özetleri Kitabı

Editörler: Prof. Dr. Ali Fuat GÖKÇE, Muhammed AKSU, Şeyma ŞİRAZ & Nazım FATSA

Gaziantep, Nisan 2026

Published by
Özgür Yayın-Dağıtım Co. Ltd.
Certificate Number: 45503

📍 15 Temmuz Mah. 148136. Sk. No: 9 Şehitkamil/Gaziantep
☎ +90.850 260 09 97
📞 +90.532 289 82 15
🌐 www.ozgurayinlari.com
✉ info@ozgurayinlari.com

INTERNATIONAL SECURITY STRATEGIES AND MANAGEMENT CONGRESS: Book of Abstracts

Editors: Prof. Dr. Ali Fuat GÖKÇE, Muhammed AKSU, Şeyma ŞİRAZ & Nazım FATSA

Language: English-Turkish
Publication Date: 2026
Cover design by Mehmet Çakır
Cover design and image licensed under CC BY-NC 4.0
Print and digital versions typeset by Çizgi Medya Co. Ltd.

ISBN (PDF): 978-625-8998-75-7

DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub1301>

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>
This license allows for copying any part of the work for personal use, not commercial use, providing author attribution is clearly stated.

Suggested citation:

Gökçe, A. F., Aksu, M., Şiraz, Ş., Fatsa, N. (2026). *INTERNATIONAL SECURITY STRATEGIES AND MANAGEMENT CONGRESS: Book of Abstracts*. Özgür Publications. DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub1301>. License: CC-BY-NC 4.0

The full text of this book has been peer-reviewed to ensure high academic standards. For full review policies, see <https://www.ozgurayinlari.com/>

Table of Contents	
CONGRESS BOARDS.....	5
PREFACE.....	10
SUNUŞ.....	11
ABSTRACTS / ÖZETLER.....	12

CONGRESS BOARDS

Organizing Committee:

Head of the Organizing Committee

Prof. Dr. Ali Fuat GÖKÇE

Congress Secretariat

Ph.D. Candidate Muhammed AKSU

Organizing Committee Members

Assoc. Prof. Dr. Yunus Emre TANSÜ

Assoc. Prof. Dr. Mehmet BİÇİÇİ

Asst. Prof. Dr. Coşkun SOYSAL

Asst. Prof. Dr. Abdulkadir AKSOY

Asst. Prof. Dr. Onur TÜRKÖLMEZ

Dr. Cihan GÜNYEL

Ph.D. Candidate Muhammed AKSU

Expert Şeyma ŞİRAZ

Expert Aynur YILMAZ SOYSAL

MSc. Student Nazım FATSA

Ahmet Hakan EMİRHAN

Emine ŞUMRAOĞLU

Scientific Committee

Prof. Dr. Ahmet KESER/Hasan Kalyoncu University

Prof. Dr. Ahmet TUNÇ/Onsekiz Mart University

Prof. Dr. Ahmet YATKIN/İnönü University

Prof. Dr. Bayram COŞKUN/ Sıtkı Koçman University

Prof. Dr. Bekir PARLAK/Uludağ University

Prof. Dr. Berkan DEMİRAL/Trakya University

Prof. Dr. Burhanettin Coşkun/Osmaniye Korkut Ata University

Prof. Dr. Can Umut ÇİNER/Ankara University

Prof. Dr. Cenker Korhan Demir/Hasan Kalyoncu University

Prof. Dr. Çiğdem AKMAN/Süleyman Demirel University

Prof. Dr. Doğan Nadi LEBLEBİCİ/Hacettepe University

Prof. Dr. Ebru ÇOBAN ÖZTÜRK/Police Academy

Prof. Dr. Elif ÇOLAKOĞLU/Gendarmerie and Coast Guard Academy

Prof. Dr. Elvettin AKMAN/Süleyman Demirel University

Prof. Dr. Ercan OKTAY/Karamanoğlu Mehmetbey University

Prof. Dr. Ercan Seyhan/Hasan Kalyoncu University

Prof. Dr. Erol KURUBAŞ/Kırıkkale University

Prof. Dr. Faruk YALVAÇ/Atılım University

Prof. Dr. Gözde YILMAZ/Atılım University

Prof. Dr. Gülise GÖKÇE/Selçuk University

Prof. Dr. Haldun YALÇINKAYA/TOBB University of Economics and Technology

Prof. Dr. Haluk SELİM/National Defence University

Prof. Dr. Hamza ATEŞ/İstanbul Medeniyet University

Prof. Dr. Hüseyin ARSLAN/Police Academy

Prof. Dr. Hüseyin BAĞCI/Middle East Technical University

Prof. Dr. Hüseyin ŞEYHANLIOĞLU/Dumlupınar University

Prof. Dr. Hüsnü ÖZLÜ/Milli Savunma University

- Prof. Dr. İrfan Kaya ÜLGER/Kocaeli University
- Prof. Dr. Mehmet Emin SÖNMEZ/Gaziantep University
- Prof. Dr. Mete YILDIZ/Hacettepe University
- Prof. Dr. Murat OKCU/Süleyman Demirel University
- Prof. Dr. Mustafa METE/Gaziantep University
- Prof. Dr. Mustafa KOCAOĞLU/Necmettin Erbakan University
- Prof. Dr. Mustafa Sıtkı BİLGİN/Yıldırım Beyazıt University
- Prof. Dr. Mustafa TÜRKEŞ/Middle East Technical University
- Prof. Dr. Nurettin ACIR/National Defence University
- Prof. Dr. Orhan GÖKÇE/Selçuk University
- Prof. Dr. Osman AĞIR/İnönü University
- Prof. Dr. Selahaddin BAKAN/İnönü University
- Prof. Dr. Sezgin KAYA/Uludağ University
- Prof. Dr. Şakir Ziya ÖNİŞ/Koç University
- Prof. Dr. Şerife PEKKÜÇÜKŞEN/Karamanoğlu Mehmetbey University
- Prof. Dr. Taner AKÇACI/Gaziantep University
- Prof. Dr. Turgay UZUN/Osmaniye Korkut Ata University
- Prof. Dr. Uğur ÖMÜRGÖNÜLŞEN/Hacettepe University
- Prof. Dr. Uğur ÖZGÖKER/Arel University
- Prof. Dr. Yakup BULUT/Gaziantep University
- Prof. Dr. Yunus YOLDAŞ/National Defence University
- Prof. Dr. Yücel KARADAŞ/Gaziantep University
- Prof. Dr. Zeynep SELÇUK/National Defence University
- Assoc. Prof. Dr. Hasan ACAR/ Şanlıurfa Provincial Gendarmerie Command
- Assoc. Prof. Dr. Tekin AVANER/Gendarmerie and Coast Guard Academy
- Asst. Prof. Dr. Esra SARIOĞLU/Gaziantep University
- Asst. Prof. Dr. Hasan ALTIN/Gaziantep University

Scientific Committee Members from International Universities

Prof. Dr. Abdülmeçid Nurettin (International Vision University)

Prof. Dr. Alexander DAWOUDY (The Association for Public Policy and Administration - AMEPPA, USA)

Prof. Dr. Aliikram ABDULLAYEV (Academy of Public Administration, Azerbaijan)

Prof. Dr. Angel IGLESIAS (Madrid, Spain)

Prof. Dr. Ainur Nogayeva (L.N. Gumilyov Eurasian National University, Kazakhstan)

Prof. Dr. Carmen NAVARRO (Madrid, Spain)

Prof. Dr. Constantin Marius PROFIROIU (University of Bucharest, Romania)

Prof. Dr. Ebrar İbraimi (University of Tetova)

Prof. Dr. Edith BARRETT (University of Connecticut, USA)

Prof. Dr. Emil TURC (Aix-Marseille University, France)

Prof. Dr. Eric STRAUSS (Michigan State University, USA)

Prof. Dr. Farzand Ali Jan (COMSATS Institute of Information Technology)

Prof. Dr. Geert BOUCKAERT (KU Leuven Public Governance Institute, Belgium)

Prof. Dr. Harald TORSTEINSEN (Harstad University College, Norway)

Prof. Dr. Helmut WOLLMANN (Berlin, Germany)

Prof. Dr. Hilde BJORNA (University of Tromsø, Norway)

Prof. Dr. Irena ZEMAITAITYTE (Mykolas Romeris University, Lithuania)

Prof. Dr. Jale TOSUN (Heidelberg University, Germany)

Prof. Dr. Juraj NEMEC (Masaryk University Brno, Czech Republic)

Prof. Dr. Khaleddin İBRAHİMLİ (Eurasia University)

Prof. Dr. Leta DROMANTIENE (Mykolas Romeris University, Lithuania)

Prof. Dr. Miguel Angelo RODRIGUES (University of Minho, Portugal)

Prof. Dr. Muhammad Zia-Ur-Rehman (National Defence University)

Prof. Dr. Riccardo MUSSARI (University of Siena, Italy)

Prof. Dr. Richard HINDMARSH (Griffith University, Australia)

Prof. Dr. Sabine KUHLMANN (University of Potsdam, Germany)

- Prof. Dr. Sergey Alekseevich Sergeev (Kazan Federal University, Russia)
- Prof. Dr. Stefania PROFETI (Milan, Italy)
- Prof. Dr. Svetlana TSOHLA (V.I. Vernadsky Crimean Federal University, Crimea)
- Prof. Dr. Valentina KHRAPKINA (National University of Kyiv-Mohyla Academy, Ukraine)
- Prof. Dr. Yegane İSMAİLOVA (Baku State University, Azerbaijan)
- Prof. Dr. Zaneta OZOLINA (University of Latvia, Latvia)
- Assoc. Prof. Dr. Aytekin Zeynelova (Baku State University)
- Assoc. Prof. Dr. Aidar Amrebayev (Institute of Philosophy)
- Assoc. Prof. Dr. Andrey VERSHITSKY (V.I. Vernadsky Crimean Federal University, Crimea)
- Assoc. Prof. Dr. Irina PAVLENKO (V.I. Vernadsky Crimean Federal University, Crimea)
- Assoc. Prof. Dr. Leman GARAYEVA (Baku Slavic University, Azerbaijan)
- Assoc. Prof. Dr. Liudmyla RADOVETSKA (National Academy of the Security Service of Ukraine, Ukraine)
- Assoc. Prof. Dr. Mahir Hamidov (ANAS Z. Bunyadov Institute of Oriental Studies, Azerbaijan)
- Assoc. Prof. Dr. Manisha MATHUR (Kanoria Post Graduate College, India)
- Assoc. Prof. Dr. Mehmet Emin Erendor (Manas University)
- Assoc. Prof. Dr. Murteza HASANOĞLU (Academy of Public Administration, Azerbaijan)
- Assoc. Prof. Dr. Nafile REHİMOVA (Academy of Public Administration, Azerbaijan)
- Assoc. Prof. Dr. Nurlan Baigbylov (L.N. Gumilyov Eurasian National University)
- Assoc. Prof. Dr. Rızvan Sulejmani (Mother Teresa University)
- Assoc. Prof. Dr. Usman Ghani (American University of Sharjah)
- Assoc. Prof. Dr. Vasilis Leontitsis (University of Brighton)
- Assoc. Prof. Dr. Wouter VANDENABEELE (Utrecht University, Netherlands)
- Assoc. Prof. Dr. Zakir Çotayev (Manas University)
- Dr. Aitymbetov Nurken (Institute of Philosophy)
- Dr. Mahir Garibov (Baku State University)
- Dr. Goshgar Baylarov (Azerbaijan State Pedagogical University)
- Dr. Güney Mahmudova (Baku State University)

PREFACE

The reality that geography shapes the national power elements and strategic destinies of countries is more evident than ever in today's complex global system. We are passing through an era marked by the transition from hydrocarbon energy to the geopolitics of critical minerals, where terrorism has acquired a "post-modern" character by integrating with technology, and hybrid wars have come to the forefront. Today, the concept of security has broadened and deepened to encompass not only traditional internal and external threats but also human, food, energy, economic, environmental, and cyber security.

These multidimensional challenges necessitate a strategic vision where academic knowledge integrates with field practices. Assuming a pioneering role since 2010 as the first civilian university institution in Turkey to offer postgraduate education in this field to the public bureaucracy, the Gaziantep University Institute of Social Sciences, Department of Security Strategies and Management is organizing the **1st International Congress on Security Strategies and Management** with this sense of responsibility. As a first for both our university and our city, this congress aims to comprehensively discuss all dimensions of security through an interdisciplinary approach—ranging from historical security paradigms and digital radicalization to strategic space theories and geopolitical competition in a multipolar system.

Situated at the intersection of geopolitical fault lines in the Middle East and the Eastern Mediterranean, Gaziantep is a city that most deeply feels and manages the political, military, social, and economic repercussions of regional crises. This strategic location makes our city the most natural platform for discussing security policies. Furthermore, within the scope of our congress, a special workshop will be held with the participation of relevant institutions to evaluate how the future of education in security strategies should be structured in light of this expanding security concept.

This book of abstracts in your hands is a concrete reflection of our goal to make a lasting academic contribution to the literature of security sciences. We would like to express our deepest gratitude to the researchers who added value to our congress with their papers, to all the institutions that contributed to the organization, and to our colleagues.

Prof. Dr. Ali Fuat GÖKÇE, PhD Student Muhammed AKSU, Sci. Expert Şeyma ŞİRAZ & MSc Student Nazım FATSA

SUNUŞ

Coğrafyanın, ülkelerin milli güç unsurlarını ve stratejik kaderlerini şekillendirdiği gerçeği, günümüzün karmaşık küresel sisteminde her zamankinden daha belirgindir. Hidrokarbon enerjisinden kritik mineraller jeopolitiğine geçişin yaşandığı, terörizmin "post-modern" bir nitelik kazanarak teknolojiyle bütünleştiği ve hibrit savaşların ön plana çıktığı bir çağdan geçmekteyiz. Artık güvenlik kavramı; yalnızca geleneksel iç ve dış tehditleri değil; insan, gıda, enerji, ekonomi, çevre ve siber güvenliği de içine alacak şekilde genişlemiş ve derinleşmiştir.

Bu çok boyutlu sınamalar, akademik bilginin saha pratikleriyle bütünleştiği stratejik bir vizyonu zorunlu kılmaktadır. Türkiye'de kamu bürokrasisine yönelik bu alanda lisansüstü eğitim veren ilk sivil üniversiter kurum olarak 2010 yılından bu yana öncü bir rol üstlenen Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi Anabilim Dalı, bu sorumluluk bilinciyle **1. Uluslararası Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi Kongresi'**ni hayata geçirmektedir. Hem üniversitemiz hem de şehrimiz için bir ilk olan bu kongre; tarihsel güvenlik paradigmalarından dijital radikalleşmeye, stratejik mekân teorilerinden çok kutuplu sistemdeki jeopolitik rekabete kadar uzanan geniş bir yelpazede güvenliğin tüm boyutlarını disiplinlerarası bir yaklaşımla masaya yatırmayı amaçlamaktadır.

Orta Doğu ve Doğu Akdeniz'deki jeopolitik fay hatlarının kesişim noktasında yer alan Gaziantep, bölgesel krizlerin siyasi, askeri, sosyal ve ekonomik yansımalarını en derinden hisseden ve yöneten kentlerden biridir. Bu stratejik konum, şehrimizi güvenlik politikalarının tartışılması için en doğal platform haline getirmektedir. Kongremiz kapsamında ayrıca, genişleyen bu güvenlik konsepti ışığında güvenlik stratejileri eğitiminin geleceğinin nasıl yapılandırılması gerektiği, ilgili kurumların katılımıyla düzenlenecek özel bir çalıştayda değerlendirilecektir.

Elinizdeki bu bildiri özetleri kitabı, güvenlik bilimleri literatürüne kalıcı bir akademik katkı sunma hedefimizin somut bir yansımasıdır. Kongremize tebliğleriyle değer katan araştırmacılara, organizasyonda emeği geçen tüm kurumlara ve meslektaşlarımıza en içten teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Ali Fuat GÖKÇE, Doktora Öğrencisi Muhammed AKSU, Uzm. Şeyma ŞİRAZ & Yüksek Lisans Öğrencisi Nazım FATSA

ABSTRACTS / ÖZETLER

TÜRK İNSANSIZ HAVA ARAÇLARININ ULUSAL VE BÖLGESEL GÜVENLİK AÇISINDAN ÖNEMİ

Hasan ACAR¹

Türkiye'nin İnsansız Hava Aracı (İHA) serüveni, 1990'lı yıllarda dış kaynaklı platformlara olan bağımlılığın operasyonel kısıtlılıklarını aşma iradesiyle başlamış, günümüzde ise küresel bir oyun kuruculuğa evrilmiştir. Başlangıçta ithal edilen sistemlerin kullanımında yaşanan teknik ve siyasi zorluklar, yerli ve milli bir ekosistemin inşasını zorunlu kılmış; bu süreç 2000'li yılların ortalarından itibaren TUSAŞ ve BAYKAR gibi kurumların öncülüğünde ivme kazanmıştır. Günümüzde Türkiye; maliyet etkinliği ile dünya markası olan BAYRAKTAR-TB2, yüksek irtifa ve uzun havada kalış kapasiteli ANKA ve AKSUNGUR ile stratejik istihbarat kapasitesini artırmıştır. Yeni nesil platformlar olan AKINCI İHA ve insansız savaş uçağı konseptindeki KIZILELMA ise Türkiye'yi yapay zekâ entegrasyonu ve hava-yer taarruzu konusunda dünyada en üst lige taşımış, teknolojik bir özerklik sembolü haline gelmiştir.

Ulusal güvenlik bağlamında Türk İHA'ları, "terörü kaynağında kurutma" stratejisinin temel direği haline gelerek sınır güvenliğinde devrim yaratmıştır. Özellikle asimetrik tehdit oluşturan terör örgütlerine karşı yürütülen harekâtlarda, bu sistemler sayesinde sağlanan gerçek zamanlı istihbarat ve kesintisiz gözetleme kabiliyeti, sahada tam hâkimiyet sağlamıştır. Doğu ve Güneydoğu sınır hatlarında kurulan bu teknolojik ağ, yasadışı geçişleri ve sızma girişimlerini minimize ederken, operasyon maliyetlerini düşürmüş ve personel zayıyatını en aza indirmiştir. Bu süreç, Türkiye'nin kendi sınır hatlarını koruma kapasitesini geleneksel yöntemlerin çok ötesine taşıyarak, dinamik ve proaktif bir savunma kalkanı oluşturmuştur.

Bölgesel güvenlik açısından bakıldığında, Türkiye'nin İHA yetkinliği Orta Doğu'daki jeopolitik denklemleri ve askeri doktrinleri kökten değiştirmiştir. Suriye ve Irak'ın kuzeyinde gerçekleştirilen harekâtlarda elde edilen başarılar, Türkiye'nin bölgesel statükonun korunmasındaki caydırıcılığını en üst seviyeye çıkarmıştır. Türk askeri stratejisi, İHA'ların merkezde olduğu bir "ağ merkezli harp" modeline evrilerek, modern savaş meydanlarında konvansiyonel orduların yaşadığı hantallığı ortadan kaldırmıştır. Sonuç olarak Türk İHA'ları, hem ulusal terörle mücadeleyi etkin kılmakta hem de Orta Doğu'daki istikrarsızlıklara karşı Türkiye'nin diplomatik ve askeri hamlelerini destekleyen, bölgedeki güç dengelerini belirleyici stratejik bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Bahsedilen bu bilgiler ışığında bu çalışma, Türk İHA'larının ulusal ve bölgesel güvenlik açısından önemini vurgulama ve Türkiye'nin bölgesel bir güç unsuru olarak sahip olduğu istikrarlı duruşu ifade etme amacı taşımaktadır.

¹ Doç. Dr., Şanlıurfa İl Jandarma Komutanlığı, hasanacar.uludag@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8956-7836.

Anahtar Kelimeler: Orta Doğu Jeopolitiği, Savunma Sanayisi, Ulusal Güvenlik, Terörle Mücadele, Türk İnsansız Hava Araçları.

THE IMPORTANCE OF TURKISH UNMANNED AERIAL VEHICLES FOR NATIONAL AND REGIONAL SECURITY

Turkey's Unmanned Aerial Vehicle (UAV) journey began in the 1990s with the will to overcome the operational limitations of dependence on foreign-sourced platforms, and has evolved into a global player today. Initially, the technical and political difficulties encountered in using imported systems necessitated the construction of a domestic and national ecosystem; this process gained momentum from the mid-2000s onwards, spearheaded by institutions such as TUSAŞ and BAYKAR. Today, Turkey has increased its strategic intelligence capabilities with the cost-effective, world-renowned BAYRAKTAR-TB2, the high-altitude and long-endurance ANKA, and the AKSUNGUR. The new generation platforms, the AKINCI UAV and the KIZILELMA unmanned combat aircraft, have propelled Turkey to the top league in artificial intelligence integration and air-to-ground attack capabilities, becoming a symbol of technological autonomy.

In the context of national security, Turkish UAVs have revolutionized border security by becoming a cornerstone of the "eradicating terrorism at its source" strategy. Particularly in operations against terrorist organizations posing asymmetric threats, the real-time intelligence and continuous surveillance capabilities provided by these systems have ensured complete dominance in the field. This technological network established along the eastern and southeastern border lines has minimized illegal crossings and infiltration attempts, while reducing operational costs and minimizing personnel casualties. This process has taken Turkey's capacity to protect its own borders far beyond traditional methods, creating a dynamic and proactive defense shield.

From a regional security perspective, Turkey's UAV capabilities have fundamentally altered geopolitical equations and military doctrines in the Middle East. Successes achieved in operations in northern Syria and Iraq have maximized Turkey's deterrent power in maintaining the regional status quo. Turkish military strategy has evolved into a "network-centric warfare" model centered on UAVs, eliminating the cumbersome nature of conventional armies on modern battlefields. Consequently, Turkish UAVs both enhance national counter-terrorism efforts and stand out as a strategic element supporting Turkey's diplomatic and military moves against instability in the Middle East, thus determining the balance of power in the region. In light of this information, this study aims to highlight the importance of Turkish

UAVs for national and regional security and to express Turkey's stable position as a regional power.

Keywords: Middle East Geopolitics, Defense Industry, National Security, Counter-Terrorism, Turkish Unmanned Aerial Vehicles.

KENTSEL MEKÂNIN ÜRETİMİNDE DİNİ KİMLİK: GÜVENLİK SÖYLEMLERİ VE GÖRÜNÜRLÜK PRATİKLERİ

Ali AÇIKGÖZ²

Günümüz kentleri, yalnızca fiziksel yapıların ve altyapı sistemlerinin bir araya geldiği yerleşim alanları değil; aynı zamanda kimliklerin üretildiği, kültürel pratiklerin görünür hâle geldiği ve güvenlik söylemleri aracılığıyla düzenlenen çok katmanlı toplumsal mekânlardır. Bu nedenle kentsel mekân, bireylerin ve toplumsal grupların kendilerini ifade ettikleri nötr bir zemin olmaktan ziyade, iktidar ilişkilerinin, normatif düzenlemelerin ve denetim mekanizmalarının somutlaştığı dinamik bir alan olarak değerlendirilmelidir. Özellikle dini kimlik, kamusal alandaki sembolik görünürlüğü, mekânsal yerleşimi ve gündelik pratiklerle kurduğu ilişki nedeniyle şehir, kültür ve güvenlik tartışmalarının kesişim noktasında önemli bir inceleme alanı sunmaktadır.

Bu bildiri, kentsel mekânın üretiminde dini kimliğin nasıl konumlandırıldığını, hangi görünürlük pratikleri aracılığıyla kamusal alanda yer kazandığını ve güvenlik söylemleri çerçevesinde nasıl sınırlandırıldığını kuramsal düzeyde incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın temel savı, dini kimliğin kent yaşamında yalnızca bireysel inanç alanına ait bir unsur olarak değil; mekânsal düzenlemeler, kamusal alan politikaları, denetim teknolojileri ve güvenlik uygulamaları tarafından biçimlendirilen toplumsal bir kimlik formu olarak ele alınması gerektiğidir. Bu çerçevede cami, kilise ve benzeri ibadet mekânları ile dini sembollerin kamusal alandaki varlığı, şehir belleği ve kimliğinin kurucu unsurları olarak değerlendirilirken; aynı zamanda bu görünürlüğün belirli sınırlar, izin rejimleri ve gözetim pratikleri içinde yeniden tanımlandığı ileri sürülmektedir.

Kentsel mekânın toplumsal olarak üretildiğini savunan kuramsal yaklaşımlar doğrultusunda çalışma, kamusal alanın farklı kimliklerin müzakere edildiği ve meşruiyet kazandığı bir alan olduğunu vurgulamaktadır. Ancak dini kimlik, bazı bağlamlarda tarihsel ve kültürel çeşitliliğin doğal bir parçası olarak kabul edilirken, bazı durumlarda güvenlik söylemleri içinde risk, tehdit ya da düzensizlik unsuru olarak kodlanabilmektedir. İbadet alanlarının konumlandırılması, çevrelerinde uygulanan güvenlik önlemleri, kontrollü giriş-çıkış sistemleri, güvenlik kameraları ve kamusal alan kullanımını sınırlayan mimari düzenlemeler, dini kimliğin görünürlüğüne doğrudan etkileyen başlıca araçlar arasında yer almaktadır. Böylece görünürlük, yalnızca kültürel temsil meselesi olmaktan çıkmakta; erişim, meşruiyet ve kamusal kabul sınırlarıyla iç içe geçen siyasal bir boyut kazanmaktadır. Bu ikili yaklaşım, hem şehir kimliğinin çoğulcu yapısını zayıflatmakta hem de belirli kimliklerin kamusal

² Dr., Bağımsız Araştırmacı, aliaticikgoz0@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2016-5684

görünürlüğünü tartışmalı hâle getirmektedir. Sonuç olarak bildiri, dini kimliğin kentsel mekânda hem kültürel aidiyetin görünür bir biçimi hem de güvenlik mantığı içinde düzenlenen bir temsil alanı olduğunu ortaya koymakta; kapsayıcı ve çoğulcu bir şehir anlayışının, dini kimliğin kamusal alandaki varlığını bir tehdit değil, birlikte yaşamın meşru bir unsuru olarak ele almasına bağlı olduğunu savunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kentsel mekân, şehir kimliği, dini kimlik, mekânsal denetim, kentsel güvenlik.

RELIGIOUS IDENTITY IN THE PRODUCTION OF URBAN SPACE: SECURITY DISCOURSES AND VISIBILITY PRACTICES

Contemporary cities are not merely residential areas where physical structures and infrastructure systems converge; they are also multilayered social spaces in which identities are produced, cultural practices become visible, and social life is organized through security discourses. In this sense, urban space should be understood not as a neutral setting where individuals and social groups simply express themselves, but as a dynamic field in which power relations, normative regulations, and mechanisms of control become concrete. In particular, religious identity constitutes a significant area of inquiry at the intersection of city, culture, and security because of its symbolic visibility in the public sphere, its spatial positioning, and its close relationship with everyday practices.

This paper aims to examine, at a theoretical level, how religious identity is positioned in the production of urban space, through which practices of visibility it gains a place in the public sphere, and how it is limited within the framework of security discourses. The central argument of the study is that religious identity in urban life should be considered not merely as an element belonging to the sphere of individual belief, but as a social form of identity shaped by spatial arrangements, public sphere policies, surveillance technologies, and security practices. Within this framework, mosques, churches, and similar places of worship, together with the public presence of religious symbols, are treated as constitutive elements of urban memory and urban identity; at the same time, it is argued that this visibility is redefined through specific boundaries, regimes of permission, and practices of surveillance.

Drawing on theoretical approaches that conceive urban space as socially produced, the study emphasizes that the public sphere is a site where different identities are negotiated and gain legitimacy. Yet religious identity, while accepted in some contexts as a natural component of historical and cultural diversity, may in others be coded within security discourses as a source of risk, threat, or disorder. The location of places of worship, the security measures implemented around them, controlled entry and exit systems, security cameras, and architectural arrangements that restrict the use of public space are among the primary

instruments that directly affect the visibility of religious identity. Visibility thus ceases to be merely a matter of cultural representation and acquires a political dimension intertwined with access, legitimacy, and the limits of public acceptance. This dual approach both weakens the pluralistic structure of urban identity and renders the public visibility of certain identities controversial. Consequently, the paper argues that religious identity in urban space is both a visible form of cultural belonging and a field of representation regulated through a logic of security; it contends that an inclusive and pluralistic understanding of the city depends on treating the public presence of religious identity not as a threat, but as a legitimate element of coexistence.

Keywords: Urban space, urban identity, religious identity, spatial control, urban security.

KÜRESEL JEOPOLİTİKTE KIRILMA NOKTASI: ÇOK KUTUPLULUK ARAYIŞINDA İRAN SINAVI

Barış ADIBELLİ³, Nazım FATSA⁴

Günümüzde güç merkezlerinin Batı ekseninden Doğu eksenine doğru kayması ile birlikte özellikle Soğuk Savaş sonrası dönemin önceden öngörülemeyen bir pratiği şekil almaya başlamıştır. Pratik, sarsılan tek kutuplu dünya düzenin bu yüzyılın ilk çeyreğini bitirmişken yeniden şekillenen bir uluslararası konumlandırmayı ifade ederek kendini sahada göstermektedir. Ortadoğu coğrafyasının kadim ülkelerinden İran İslam Cumhuriyeti, bölgesel ve küresel anlamda geliştirdiği direniş eksenini cihetiyle çok kutuplu sistem arayışının belirgin öznelerinden biri haline gelmiştir.

Çalışma özellikle Mart 2026 tarihinden itibaren askeri hareketle karşı karşıya kalan İran nezdinde, ülkenin Ortadoğu ve bölgede karşılaştığı sınavları analiz ederek çok kutuplu ekseninde yeni dönemin İran politikalarını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada İran'ın doğuya bakışı Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ) ve BRICS gibi platformlara katılım süreci dikkate alınarak incelenecektir. Özellikle son dönemdeki gelişmeler dikkate alınarak yapılan incelemede Tahran'ın Rusya ve Çin ile geliştirdiği stratejik ortaklıklar sonrasında Batı'nın İran üzerine uyguladığı ekonomik yaptırımlar, bu yaptırımları aşma ve bölgesel olarak yeni İran'ın dizaynının bir güç odağı olarak kapasitif etkileri tartışılacaktır. Çalışmanın temel tezi; İran'ın çok kutuplu sistemdeki başarı ve başarısız pratiklerinin, sadece askeri ve diplomatik hamlelerine değil, aynı zamanda içsel ekonomik dayanıklılığına ve bölgesel ittifaklarını kurumsallaştırma becerisine bağlı olduğudur. Bu anlamda çalışma İran'ın bu süreçteki performansının, küresel sistemin gelecekteki çok merkezli yapısının sınırlarını ve imkanlarını tayin eden bir "laboratuvar" işlevi gördüğünü savunmaktadır.

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılacak olup, betimsel ve tarihsel araştırma türü uygulanarak belgeye dayalı analiz yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Direniş Eksenini, İran Dış Politikası, Küresel Sistem, Çok Kutupluluk, Jeopolitik

³ Dr. Öğr. Üyesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, baris.adibelli@dpu.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4270-9312>

⁴ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, nazim.fatsa@ogr.dpu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9680-617X

A TURNING POINT IN GLOBAL GEOPOLITICS: THE IRANIAN TEST IN THE QUEST FOR MULTIPOLARITY

With the shift of power centers from the Western to the Eastern axis, a practice that was previously unpredictable, especially in the post-Cold War era, has begun to take shape. This practice manifests itself on the ground as a reshaping of the international positioning of the shaken unipolar world order as the first quarter of this century draws to a close. The Islamic Republic of Iran, one of the ancient countries of the Middle East, has become one of the prominent actors in the search for a multipolar system through the axis of resistance it has developed regionally and globally.

This study aims to analyze Iran's policies in the new era within a multipolar axis, particularly in the context of Iran facing military action from March 2026 onwards, by analyzing the challenges the country faces in the Middle East and the region. The study will examine Iran's eastward orientation, considering its participation process in platforms such as the Shanghai Cooperation Organization (SCO) and BRICS. This study, particularly considering recent developments, will examine the economic sanctions imposed by the West on Iran following Tehran's development of strategic partnerships with Russia and China, and discuss the capacitive effects of Iran's transformation into a regional power center. The main thesis of the study is that Iran's successes and failures in the multipolar system depend not only on its military and diplomatic maneuvers but also on its internal economic resilience and its ability to institutionalize regional alliances. In this sense, the study argues that Iran's performance in this process serves as a "laboratory" determining the limits and possibilities of the future multipolar structure of the global system.

The study will employ a qualitative research method, employing descriptive and historical research techniques to conduct document-based analysis.

Keywords: Axis of Resistance, Iranian Foreign Policy, Global System, Multipolarity, Geopolitics

DOĞAL KAYNAKLARIN LANETİ VE HOLLANDA HASTALIĞI: VENEZUELA ÖRNEĞİ

Taner AKÇACI⁵, Pınar KARAOĞLAN⁶

Doğal kaynak zenginliği birçok ülke için ekonomik kalkınma fırsatı olarak görülmesine rağmen, bazı ülkelerde bu zenginlik beklenen ekonomik gelişmeyi sağlayamamakta ve hatta ekonomik kırılganlıklara yol açabilmektedir. Literatürde bu durum “doğal kaynak laneti” olarak adlandırılmakta ve genellikle Hollanda Hastalığı mekanizması ile açıklanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, doğal kaynak laneti ve Hollanda Hastalığı kavramlarını teorik çerçeve içerisinde inceleyerek Venezuela ekonomisi örneği üzerinden değerlendirmektir. Çalışmada öncelikle doğal kaynak laneti ve Hollanda Hastalığı kavramlarının teorik temelleri ele alınmış, ardından literatürde yer alan ampirik çalışmalar incelenmiştir. Daha sonra Venezuela ekonomisinin petrol bağımlılığının tarihsel gelişimi, kurumsal yapısı ve ekonomik sonuçları analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, Venezuela ekonomisinin uzun yıllar boyunca petrol gelirlerine aşırı derecede bağımlı hale geldiğini ve bu durumun imalat ve tarım gibi petrol dışı sektörlerin rekabet gücünü zayıflattığını göstermektedir. Petrol gelirlerinin büyük ölçüde kamu harcamaları ve kısa vadeli tüketim amaçlı kullanılması ise ekonomik çeşitliliğin gelişmesini sınırlandırmıştır. Ayrıca petrol fiyatlarındaki küresel dalgalanmalar, ekonominin kırılganlığını artırarak ciddi makroekonomik krizlere yol açmıştır. Bununla birlikte petrol gelirlerinin etkin şekilde yönetilememesi, üretim yapısının çeşitlenmesini engellemiş ve ekonomik faaliyetlerin büyük ölçüde tek bir sektöre bağımlı hale gelmesine neden olmuştur. Bu durum, ülke ekonomisinin dış şoklara karşı duyarlılığını artırmış ve sürdürülebilir büyüme performansını olumsuz etkilemiştir. Çalışma sonucunda, doğal kaynak zenginliğinin sürdürülebilir ekonomik kalkınma sağlayabilmesi için güçlü kurumsal yapıların oluşturulması, ekonomik çeşitliliğin artırılması ve kaynak gelirlerinin üretken yatırımlara yönlendirilmesinin büyük önem taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğal Kaynak Laneti, Hollanda Hastalığı, Petrol Ekonomisi, Venezuela, Ekonomik Kalkınma.

⁵ Prof. Dr. Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Gaziantep, Türkiye, E-posta: akcaci@gantep.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5343-0894.

⁶ Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Gaziantep, Türkiye, E-posta: pinarkaraoglanedu@gmail.com, ORCID: 0009-0004-2217-6557.

THE RESOURCE CURSE AND DUTCH DISEASE: THE CASE OF VENEZUELA

Although natural resource abundance is often considered an opportunity for economic development, in some countries this wealth fails to generate the expected economic progress and may even lead to economic vulnerabilities. In the literature, this phenomenon is referred to as the “resource curse” and is generally explained through the mechanism of Dutch Disease. The aim of this study is to examine the concepts of the resource curse and Dutch Disease within a theoretical framework and evaluate them through the case of the Venezuelan economy. First, the theoretical foundations of the resource curse and Dutch Disease are discussed, followed by a review of relevant empirical studies in the literature. Subsequently, the historical development of oil dependency in Venezuela, its institutional structure, and its economic consequences are analyzed. The findings indicate that the Venezuelan economy has become highly dependent on oil revenues over time, weakening the competitiveness of non-oil sectors such as manufacturing and agriculture. The allocation of oil revenues largely toward public spending and short-term consumption has limited the development of economic diversification. In addition, fluctuations in global oil prices have increased the vulnerability of the economy and triggered severe macroeconomic crises. Furthermore, the ineffective management of oil revenues has hindered the diversification of the production structure and caused economic activities to rely heavily on a single sector. This situation has increased the economy’s sensitivity to external shocks and negatively affected its long-term growth performance. The study concludes that in order for natural resource wealth to contribute to sustainable economic development, it is essential to establish strong institutional structures, promote economic diversification, and allocate resource revenues to productive investments.

Keywords: Resource Curse, Dutch Disease, Oil Economy, Venezuela, Economic Development.

JEOPOLİTİK RİSK VE KÜRESEL TEDARİK ZİNCİRİ GÜVENLİĞİ: HÜRMÜZ BOĞAZI ÜZERİNDEN BİR DEĞERLENDİRME

Taner AKÇACI⁷, Pınar KARAOĞLAN⁸

Küreselleşme ile birlikte üretim ve ticaret faaliyetleri giderek daha karmaşık ve birbirine bağımlı tedarik zincirleri üzerinden yürütülmeye başlamıştır. Bu durum, uluslararası ticaret ve lojistik sistemlerin yalnızca ekonomik faktörlerden değil aynı zamanda jeopolitik gelişmelerden de doğrudan etkilenmesine yol açmaktadır. Devletler arasındaki siyasi gerilimler, bölgesel çatışmalar ve stratejik güç rekabeti gibi gelişmeler günümüzde küresel tedarik zinciri güvenliği açısından önemli riskler yaratmaktadır. Bu nedenle jeopolitik risk kavramı, uluslararası ticaretin sürekliliği, enerji arz güvenliği ve lojistik faaliyetlerin sürdürülebilirliği açısından giderek daha fazla önem kazanan bir analiz alanı haline gelmiştir. Bu çalışmada jeopolitik risk kavramı ile küresel tedarik zinciri güvenliği arasındaki ilişki Hürmüz Boğazı örneği üzerinden ele alınmaktadır. Basra Körfezi'ni Umman Denizi ve Hint Okyanusu'na bağlayan Hürmüz Boğazı, dünya enerji ticaretinin önemli bir bölümünün gerçekleştiği stratejik bir deniz geçidi konumundadır. Küresel petrol ve sıvılaştırılmış doğal gaz sevkiyatının önemli bir kısmının bu dar su yolu üzerinden gerçekleşmesi, boğazı uluslararası enerji arz güvenliği açısından kritik bir "dar geçit" haline getirmektedir. 2026 yılı Şubat ayının son günlerinde Orta Doğu'da tırmanan askeri gerilimler ve İran-İsrail-ABD çatışması, bu stratejik geçiş noktasının güvenliğini yeniden küresel gündemin merkezine taşımıştır. Çalışmada söz konusu gelişmelerin enerji arzı, deniz taşımacılığı ve küresel lojistik faaliyetler üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, Hürmüz Boğazı'nda yaşanan güvenlik risklerinin navlun maliyetlerinde artışa, sigorta primlerinin yükselmesine, tanker trafiğinde yavaşlamaya ve enerji fiyatlarında dalgalanmalara yol açarak küresel tedarik zincirleri üzerinde önemli etkiler oluşturduğunu göstermektedir. Sonuç olarak jeopolitik risklerin artması, küresel ticaretin sürekliliği ve enerji arz güvenliği açısından stratejik deniz geçişlerinin güvenliğinin kritik bir unsur olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Jeopolitik Risk, Küresel Tedarik Zinciri, Hürmüz Boğazı, Deniz Taşımacılığı, Güvenlik.

⁷ Prof. Dr. Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Gaziantep, Türkiye, E-posta: akcaci@gantep.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5343-0894.

⁸ Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Gaziantep, Türkiye, E-posta: pinarkaraoglanedu@gmail.com, ORCID: 0009-0004-2217-6557.

GEOPOLITICAL RISK AND GLOBAL SUPPLY CHAIN SECURITY: AN ASSESSMENT THROUGH THE STRAIT OF HORMUZ

With the acceleration of globalization, production and trade activities have increasingly been carried out through complex and interdependent supply chains. This situation has made international trade and logistics systems more sensitive not only to economic factors but also to geopolitical developments. Political tensions between states, regional conflicts, and strategic power competition have become significant sources of risk for global supply chain security. For this reason, the concept of geopolitical risk has emerged as an increasingly important field of analysis in terms of the continuity of international trade, energy supply security, and the sustainability of logistics activities. This study examines the relationship between geopolitical risk and global supply chain security through the case of the Strait of Hormuz. The Strait of Hormuz, which connects the Persian Gulf to the Gulf of Oman and the Indian Ocean, is a strategic maritime passage where a significant portion of global energy trade takes place. The fact that a considerable share of global oil and liquefied natural gas shipments passes through this narrow waterway makes the strait a critical “chokepoint” for international energy supply security. Military tensions escalating in the Middle East at the end of February 2026 and the Iran–Israel–USA conflict have once again brought the security of this strategic passage to the center of the global agenda. In this context, the study evaluates the impacts of these developments on energy supply, maritime transportation, and global logistics activities. The findings indicate that increasing security risks in the Strait of Hormuz lead to rising freight costs, higher insurance premiums, slower tanker traffic, and fluctuations in energy prices, thereby creating significant effects on global supply chains. As a result, the study highlights that the security of strategic maritime chokepoints has become a critical factor for the continuity of global trade and energy supply security.

Keywords: Geopolitical Risk, Global Supply Chain, Strait of Hormuz, Maritime Transportation, Security.

ULUSAL GELENEKLERİN TANITIMINDA MEDYANIN ROLÜNÜN AÇIKLANMASI

Nigar ALİYEVA⁹

Günümüzde medya, toplumların kültürünü ve değerlerini hem kendi halkına hem de dünya kamuoyuna tanıtan en etkili araçlardan biridir. Televizyon, radyo, internet ve sosyal medya gibi iletişim araçları sayesinde milli adetler, gelenekler ve kültürel değerler geniş kitlelere ulaştırılmaktadır. Bu nedenle medya, bir ülkenin kültürel kimliğinin korunması, tanıtılması ve gelecek nesillere aktarılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Medya, toplumun gelenek ve göreneklerini tanıtmak için önemli bir platformdur. Televizyon programları, kültürel etkinlik yayınları ve belgeseller aracılığıyla düğün gelenekleri, bayram kutlamaları, halk oyunları ve milli yemekler geniş kitlelere ulaştırılır. Bu sayede insanlar hem kendi kültürlerini daha iyi tanır hem de diğer toplumlar farklı kültürler hakkında bilgi edinir. Medya sadece ülke içinde değil, uluslararası alanda da kültürün tanıtılmasında önemli rol oynar. İnternet ve sosyal medya sayesinde milli bayramlar, festivaller ve geleneksel etkinlikler dünya çapında izlenebilir hale gelmiştir. Bu durum bir ülkenin kültürel zenginliğinin tanıtılmasına ve uluslararası imajının güçlenmesine katkı sağlar. Sonuç olarak medya, milli adet ve geleneklerin korunması ve tanıtılmasında önemli bir araçtır. Medya sayesinde kültürel değerler toplum içinde yaşatılır.

Anahtar Kelimeler: Zirve diplomasisi, Türk Devletleri Teşkilatı, Karabağ Deklarasyonu

EXPLAINING THE ROLE OF MEDIA IN PROMOTING NATIONAL CUSTOMS

Today, media is one of the most effective tools for introducing the culture and values of societies to both their own people and the global public. Through communication tools such as television, radio, the internet, and social media, national customs, traditions, and cultural values are conveyed to wide audiences. Therefore, media plays a significant role in preserving, promoting, and transmitting a country's cultural identity to future generations. Media is an important platform for showcasing the traditions and customs of a society. Through television programs, cultural event broadcasts, and documentaries, wedding traditions, holiday celebrations, folk dances, and national dishes are conveyed to a wide audience. In this way, people both get to know their own culture better and other societies learn about different cultures. Media plays an important role in promoting culture not only domestically but also internationally. Thanks to the internet and social media, national holidays, festivals, and

---

⁹ Baku State University, ORCID: 0009-0004-6227-2463, 123nigar.aliyeva123@gmail.com.

traditional events have become viewable worldwide. This contributes to the promotion of a country's cultural richness and strengthens its international image. In conclusion, media is an important tool in preserving and promoting national customs and traditions. Through media, cultural values are kept alive within society.

Keywords: Summit diplomacy, Organization of Turkic States, Karabakh Declaration

MODERN SAVAŞLARIN YENİ TEHDİDİ: SERSERİ DRONLARIN (İHA/SİHALARIN) GÜNÜMÜZDEKİ TEHLİKESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Muhammed Emin ALKAN¹⁰, Yunus Emre TANSÜ¹¹

Teknoloji, insanların hayatta kalması için doğadan ve toplumsal yapılardan oluşan maddi unsurların bütünü olup, insanın çevresini kontrol etme ve dönüştürme amacıyla geliştirilmiş araçlar ile bu araçlara yönelik günlük bilgileri içerir. Birçok bilim insanının da belirttiği gibi, "Otonom insansız hava araçları, nükleer bombadan bu yana askeri teknolojiye en büyük gelişme olarak adlandırılmakta." İnsansız hava araçları konusunda muharebe ortamına İHA/SİHA'ların dahil edilmesiyle taktik ve stratejik düzeyde önemli değişimlere yol açmıştır. Bu sistemler, gerçek zamanlı istihbarat, keşif ve gözetleme yetenekleriyle karar alma süreçlerini hızlandırmakta ve operasyonel etkinliğini artırmaktadır. Bu çalışmada, 21. yüzyılda İHA/SİHA alanında yaşanan gelişmeler incelenerek ve bu gelişmelerin ortaya çıkarttığı olumsuz bir durum olan serseri dronların tehdidinden muharebe ortamına yansımaları ortaya konulacaktır. /konulmuştur.

Çağımızda insansız hava araçlarının giderek artan kullanımı hem sivil hem de askeri alanlarda dünyayı daha çatışmacı bir yer haline getirme eğilimindedir. İHA/SİHA üretimiyle birlikte bu dronların savaş sahasında yoğun biçimde kullanıldığından navigasyon hatası, elektronik müdahale ya da teknik arıza nedeniyle kontrolden çıkarak büyük bir tehdit unsuru oluşturmaktadır. Bu durum ise sadece taraf ülkeleri değil, üçüncü ülkeleri de doğrudan etkilemektedir. Bu İHA/SİHA'lar hem radarda gözükmemesi tespitini zorlaştırırken hem de imhası zor olan bu kamikaze dronlar günümüzün yeni kabusu olmuştur. Bu çalışmada bunun ne derece tehlikeli olduğundan bahsedilecektir.

Türkiye'nin içinde bulunduğu bölgede Suriye iç savaşı, Libya iç savaşı, Azerbaycan-Ermenistan savaşı, Ukrayna-Rusya savaşı ve son olarak ise ABD/İsrail- İran savaşlarında görüldüğü üzere ülkemiz tam bir ateş çemberinin içinde bulunmaktadır. Ülkemiz etrafında bölgesel ve küresel çapta bu derece savaşlar yaşanırken bu savaşlarda İHA/SİHA'lar önemli bir yer tuttuğu bilinmektedir. Bu savaşlar esnasında kullanılan İHA/SİHA'lar belirlenen rotanın dışına çıkarak ülkemize veya bölge ülkelere gelme ihtimalini göz önünde bulundurmamız gerekmektedir. Bu çalışmada bu tehlike unsuru olan yörüngesinden çıkıp sadece ülkemiz için değil diğer ülkeler içinde gidebilecek olan serseri dronların tehlikesinden bahsedeceğiz. Boyutlarının küçük olması, sessiz yapıları ve yapay zeka ile hedef takibi yetenekleri, geleneksel hava savunma sistemlerini etkisiz kılarak güvenliği ciddi oranda tehdit

¹⁰ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güvenlik Stratejisi ve Yönetimi Anabilim Dalı, emn_31alkn@hotmail.com, ORCID: 0009-0008-7736-6461.

¹¹ Doçent Doktor, Gaziantep Üniversitesi, tansu@gantep.edu.tr, ORCID:0000-0002-6183-5306.

etmektedir. Bu tehdit karşısında önleyici hizmetlerinin, hava savunma sistemlerinin bu yönde geliştirilmesi gerektiğinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İHA/SİHA, serseri dron, güvenlik tehdidi, savaş, güvenlik.

THE NEW THREAT OF MODERN WARS: AN EVALUATION OF THE CONTEMPORARY RISKS POSED BY ROGUE DRONES (UAVs/UCAVs)

Technology constitutes the totality of material elements derived from nature and social structures that enable human survival, encompassing both the tools developed to control and transform the environment and the practical knowledge associated with these tools. As emphasized by numerous scholars, “autonomous unmanned aerial vehicles are regarded as the most significant development in military technology since the nuclear bomb.” The integration of İHA (Unmanned Aerial Vehicles, UAV) and SİHA (Armed Unmanned Aerial Vehicles, UCAV) into the battlefield has led to profound transformations at both tactical and strategic levels. These systems enhance operational effectiveness and accelerate decision-making processes through real-time intelligence, reconnaissance, and surveillance capabilities. This study examines the advancements in UAV/UCAV technologies in the 21st century and evaluates the implications of a critical emerging threat associated with these developments, namely rogue drones, and their impact on modern combat environments. In our era, the increasingly widespread use of unmanned aerial vehicles tends to make the world a more conflict-prone place, both in civilian and military spheres. With the production of UAVs/UCAVs these drones are used extensively on the battlefield; therefore, they pose a major threat when they lose control due to navigation errors, electronic interference, or technical malfunctions. This situation affects not only the parties involved but also third countries directly. These UAVs/UCAVs both make it harder to detect them on radar and these hard to destroy kamikaze drones have become today's new nightmare. In this study, the extent of how dangerous this is will be discussed. As observed in the region where Türkiye is situated, in the Syrian Civil War, the Libyan Civil War, the Azerbaijan–Armenia conflict, the Russia–Ukraine war, and most recently the United States/Israel–Iran conflicts, our country finds itself within a veritable ring of fire. As regional and global conflicts of this scale unfold around our country, it is well known that UAV/UCAV systems have played a significant role in these wars. Indeed, we must consider the possibility that the UAV/UCAV systems employed in these conflicts could deviate from their designated routes and potentially enter our country or neighboring states. In this study, we will discuss the danger posed by rogue drones that, having deviated from their intended trajectory, could not only reach our country but also other states. Their small size, low acoustic signature, and artificial intelligence–based target-tracking capabilities severely undermine traditional air defense systems, posing a significant threat to security.

Against this threat, the importance of developing preventive measures and air defense systems in this direction becomes evident.

Keywords: UAVs/UCAVs, rogue drone, security threat, war, security.

PALESTINIAN WOMEN... A JOURNEY OF STRUGGLE

Duaa ALSAIFI¹²

This article examines the significant involvement of Palestinian women in the national struggle. Their contributions were not limited to social matters but also included political, cultural, and economic dimensions. Palestinian women have been active in addressing challenges since historical times, especially following the Nakba, playing a role in maintaining national identity and promoting societal resilience.

The piece examines how women engage in resisting the occupation, whether via grassroots movements, political efforts, or cultural initiatives, while highlighting the significant sacrifices they endure, such as imprisonment, martyrdom, and managing daily life under difficult circumstances. It also emphasizes their crucial function in nurturing generations with national values, even amid the social and economic difficulties they encounter

Additionally, it addresses the changing role of women in education and work, their growing involvement in public affairs and decision-making, and their representation in media and culture as a voice articulating the Palestinian struggle and recording the hardships of their community. Similarly, the article explores the difficulties and abuses experienced by Palestinian women, stemming from both the occupation and societal environments. The piece also emphasizes the importance of women's organizations in supporting and empowering females while advancing their rights through different programs and initiatives. It showcases uplifting instances of Palestinian women who have profoundly influenced the fight

To conclude, this article asserts that Palestinian women will continue to be a fundamental part of the liberation and development process, highlighting the importance of enhancing their role and empowering them at every level to aid in creating a more equitable and stable future

Keywords: Palestinian women, Israeli occupation, uprising, resilience, struggle.

---

¹² Doctor, Independent researcher, Consulate General of the State of Palestine, Erbil, dsaiifi80@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-6314-1471

FİLİSTİNLİ KADINLAR... BİR MÜCADELE YOLCULUĞU

Bu makale, Filistinli kadınların ulusal mücadeledeki önemli rolünü inceliyor. Katkıları sadece sosyal konularla sınırlı kalmamış, siyasi, kültürel ve ekonomik boyutları da içermiştir. Filistinli kadınlar, özellikle Nakba'dan sonra, tarihsel zamanlardan beri zorluklarla mücadelede aktif rol oynamış, ulusal kimliği korumada ve toplumsal direnci artırmada önemli bir rol üstlenmiştir.

Makale, kadınların işgale karşı direnişte nasıl yer aldıklarını, ister tabandan gelen hareketler, ister siyasi çabalar veya kültürel girişimler yoluyla olsun, inceliyor ve hapis, şehitlik ve zor koşullar altında günlük yaşamı yönetme gibi önemli fedakarlıklarını vurguluyor. Ayrıca, karşılaştıkları sosyal ve ekonomik zorluklara rağmen, ulusal değerlere sahip nesilleri yetiştirmedeki hayati işlevlerini de vurguluyor.

Ek olarak, kadınların eğitim ve çalışma hayatındaki değişen rollerini, kamu işlerine ve karar alma süreçlerine artan katılımlarını ve Filistin mücadelesini dile getiren ve topluluklarının zorluklarını kaydeden bir ses olarak medya ve kültürdeki temsilini ele alıyor. Benzer şekilde, makale, hem işgalden hem de toplumsal ortamlardan kaynaklanan Filistinli kadınların yaşadığı zorlukları ve istismarları inceliyor. Makale ayrıca, kadın örgütlerinin kadınları destekleme ve güçlendirme, farklı programlar ve girişimler aracılığıyla haklarını ilerletmedeki önemini vurguluyor. Filistinli kadınların mücadeleyi derinden etkileyen ilham verici örneklerini sergiliyor.

Sonuç olarak, bu makale, Filistinli kadınların özgürleşme ve kalkınma sürecinin temel bir parçası olmaya devam edeceğini, rollerinin güçlendirilmesinin ve her düzeyde güçlendirilmesinin daha adil ve istikrarlı bir gelecek yaratmaya yardımcı olmak için önemini vurguluyor.

Anahtar Kelimeler: Filistinli kadınlar, İsrail işgali, ayaklanma, direniş, mücadele.

AZERBAIJAN-ÇİN İLİŞKİLERİ: SİYASİ, EKONOMİK VE SOSYAL İŞ BİRLİĞİNİN GELİŞİMİNE DAİR KAVRAMSAL BİR DEĞERLENDİRME

Aqil AMRAHLI¹³

Uluslararası ilişkiler sisteminde son yıllarda gözlemlenen ekonomik bütünleşme ve küresel ticaret ağlarının genişlemesi, devletler arasındaki ilişkilerin çok boyutlu bir yapıya bürünmesine neden olmuştur. Bu bağlamda Azerbaycan ile Çin arasındaki ilişkiler, özellikle 1991 yılında Azerbaycan'ın bağımsızlığını kazanmasının ardından hızla gelişmiş ve siyasi, ekonomik ve sosyal alanlarda önemli bir iş birliği süreci ortaya çıkmıştır. Diplomatik ilişkilerin kurulmasıyla birlikte iki ülke arasında karşılıklı güvene dayalı bir ortaklık gelişmiş, bu ilişkiler zaman içerisinde bölgesel ve küresel ekonomik dinamiklerin etkisiyle daha da güçlenmiştir.

Çalışmada özellikle Çin'in küresel ölçekte yürüttüğü ekonomik açılım politikaları ve Kuşak ve Yol Girişimi kapsamında geliştirdiği ulaşım ve ticaret ağlarının Azerbaycan açısından taşıdığı stratejik önem üzerinde durulmaktadır. Azerbaycan'ın jeopolitik konumu, enerji kaynakları ve Avrasya ulaşım koridorları üzerindeki rolü, Çin'in bölgeye yönelik ekonomik ve ticari ilgisini artıran temel unsurlar arasında yer almaktadır.

Bununla birlikte Azerbaycan-Çin ilişkileri yalnızca ekonomik ve siyasi alanlarla sınırlı kalmamakta, aynı zamanda kültürel ve sosyal etkileşimlerle de güçlenmektedir. Son yıllarda eğitim, turizm ve kültürel alanlarda gerçekleştirilen iş birlikleri toplumlar arasındaki karşılıklı anlayışın artmasına katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Çin, dış politika, ekonomik iş birliği, Kuşak ve Yol Girişimi

AZERBAIJAN-CHINA RELATIONS: A CONCEPTUAL ASSESSMENT OF THE DEVELOPMENT OF POLITICAL, ECONOMIC AND SOCIAL COOPERATION

In recent years, the expansion of global trade networks and economic integration has led international relations to develop into a multidimensional structure. In this context, relations between Azerbaijan and China have significantly developed since Azerbaijan gained its independence in 1991, evolving into cooperation in political, economic, and social spheres. The establishment of diplomatic relations created a foundation of mutual trust, and over time these relations have strengthened under the influence of regional and global economic dynamics.

¹³ Bakü Devlet Üniversitesi Gazetecilik Fakültesi, IV. Sınıf Öğrenci, ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-3496-8941> e-posta: aqil.emrahli05@gmail.com.

This study conceptually examines the development of Azerbaijan–China relations by focusing on their political, economic, and social dimensions.

Particular attention is given to China’s global economic expansion policies and the strategic importance of the Belt and Road Initiative for Azerbaijan. Azerbaijan’s geopolitical position, energy resources, and role within Eurasian transport corridors have increased China’s interest in the region. In addition to economic and political cooperation, cultural and educational exchanges have also contributed to strengthening the social dimension of relations between the two countries.

Keywords: Azerbaijan, China, foreign policy, economic cooperation, Belt and Road Initiative

TÜRKİYE'DE İNSANSIZ HAVA ARAÇLARININ SAVUNMA EKONOMİSİNE KATKISI: YERLİ SAVUNMA SANAYİİ PERSPEKTİFİNDEN BİR DEĞERLENDİRME

Metehan ANAÇ¹⁴, Mustafa METE¹⁵

Son yıllarda askeri teknolojilerde meydana gelen gelişmeler, savunma stratejileri ve savunma ekonomisinin yapısında önemli dönüşümlere yol açmıştır. Bu dönüşümün en dikkat çekici unsurlarından biri insansız hava araçlarının (İHA) ve silahlı insansız hava araçlarının (SİHA) askeri operasyonlarda giderek daha yaygın biçimde kullanılmaya başlanmasıdır. İHA sistemleri; düşük operasyon maliyetleri, uzun süreli görev yapabilme kapasitesi ve insan kaybı riskini azaltması gibi avantajları sayesinde modern savaş alanlarının önemli bir unsuru haline gelmiştir. Türkiye, son yıllarda savunma sanayii alanında gerçekleştirdiği yerli üretim ve teknoloji geliştirme politikaları ile insansız hava araçları alanında önemli bir konuma ulaşmıştır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de geliştirilen insansız hava araçlarının savunma ekonomisine olan katkılarını yerli savunma sanayii perspektifinden incelemektir. Çalışmada savunma sanayii üretim kapasitesi, savunma ihracatı, teknolojik gelişim ve ekonomik katma değer gibi faktörler ele alınmaktadır. Literatür taraması yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen araştırmada savunma sanayii raporları, akademik çalışmalar ve sektörel veriler analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, Türkiye'de geliştirilen İHA sistemlerinin savunma sanayii ekosisteminin gelişmesine katkı sağladığı, savunma ihracatını arttırdığını ve ülke ekonomisine önemli ölçüde katma değer oluşturduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, İHA ve SİHA teknolojilerinin Türkiye'nin savunma ekonomisi açısından stratejik bir öneme sahip olduğu ve gelecekte savunma sanayii politikalarında önemli bir rol oynamaya devam edeceği değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Savunma Ekonomisi, İnsansız Hava Araçları, Savunma Sanayii, Askeri Teknoloji, Türkiye.

¹⁴ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, metehanac@gmail.com, ORCID:0009-0009-5425-9193.

¹⁵ Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, mete@gantep.edu.tr, ORCID:0000-0003-0412-8602.

THE CONTRIBUTION OF UNMANNED AERIAL VEHICLES TO THE DEFENSE ECONOMY IN TURKEY: AN ASSESSMENT FROM THE PERSPECTIVE OF THE DOMESTIC DEFENSE INDUSTRY

Recent developments in military technologies have led to significant transformations in defense strategies and the structure of the defense economy. One of the most notable aspects of this transformation is the increasing use of Unmanned Aerial Vehicles (UAVs) and Armed Unmanned Aerial Vehicles (UCAVs) in military operations. UAV systems have become an essential component of modern warfare due to their advantages such as lower operational costs, extended mission endurance, and reduced risk of human casualties. In recent years, Türkiye has achieved a significant position in the field of unmanned aerial technologies through domestic production and technological development policies in the defense industry.

The aim of this study is to examine the contributions of domestically developed unmanned aerial vehicles to Türkiye's defense economy from the perspective of the national defense industry. The study focuses on several factors including defense industry production capacity, defense exports, technological development, and economic added value. The research is based on a literature review method and analyzes defense industry reports, academic studies, and sectoral data. The findings indicate that UAV systems developed in Türkiye contribute significantly to the development of the defense industry ecosystem, increase defense exports, and generate substantial economic value for the national economy. As a result, UAV and UCAV technologies are considered to have strategic importance for Türkiye's defense economy and are expected to continue playing a crucial role in future defense industry policies.

Keywords: Defense Economy, Unmanned Aerial Vehicles, Defense Industry, Military Technology, Türkiye.

YARIM ASIRLIK SÜREÇTE TERÖR OLAYLARININ DÖNEMSEL ANALİZİ

Tekin AVANER¹⁶, Semih SEVİNÇ¹⁷

Türkiye yaklaşık yarım asırdır çeşitli terör örgütleri ile mücadele etmektedir. Bu süre zarfının, ortalama bir insan hayatının 70 yıl olduğu düşünülürse, neredeyse bir insan hayatının olgunluk çağına tekabül ettiği görülmektedir. Türkiye'nin 50 yıllık zaman diliminde, can kaybı sayılarına ilişkin kayıtlar çeşitli kaynaklar üzerinden incelendiğinde yurtiçi ve yurtdışı da dahil olmak üzere 25 bine yakın vatandaşını kaybettiği (50 bine yakın da yaralı bulunmaktadır) görülmektedir. Bu kayıpların yanı sıra vatandaşların ailelerine verilen maddi ve manevi hasarlar da düşünüldüğünde, Türkiye'de gerçekleşen terörizm olaylarındaki kayıpların 6 Şubat 2022 yılında 10 ilde gerçekleşen Kahramanmaraş depremlerindeki zarara neredeyse eşit olduğu ifade edilebilir.

Terörizm, insan haklarının en temel ve birincil unsuru olarak görülen insan hayatına yani yaşama hakkına kastetmektedir. Terör olaylarından dolayı verilen can kayıplarının yanı sıra ülkede yaşayan tüm kesimler üzerinde oluşturduğu maddi, manevi ve psikolojik hasarlar da düşünüldüğünde sorunun ne kadar ciddi boyutta olduğu görülmektedir. Terör sorunu bugünü etkilediği gibi, gelecek nesillerin yaşam standartlarını ve güvenlik, ekonomi, eğitim, hukuk ve sosyokültürel alanlardaki gidişatını da olumsuz olarak etkilemektedir. Bu sebeple belirtilen soruna yönelik olarak çözüm üretmek, başta yönetici kademesindeki siyasetçiler ve bakanlıklar olmak üzere, tüm kurum ve kuruluşların sorumluluğunda olmalıdır.

Bu çalışmada, 40 yılı aşkın bir süredir yurtiçinde ve sınır ötesinde çeşitli terör örgütlerine karşı mücadele içerisinde olan ülkemizin maruz kaldığı sansasyonel terör eylemleri temel çıkış noktası olarak kabul edilmiştir. Bu çerçevede çalışmanın temel amacı, günümüz politikasında izlenen ve güncel bir konu olarak takip edilen terörle mücadele sürecinde hangi aşamaya geldiğini görmek ve yakın gelecekte ülkemizi bekleyen örgütsel ve eylemsel tarzda olası tehditlere dair fikir yürütmektir.

Çalışmanın oluşturulması sırasında iç güvenlik ve terörizm konusunu içeren yerli ve yabancı çeşitli bilimsel kaynak kitap ve makaleler incelenerek literatür taraması yapılmış, özellikle PKK'nın silah bırakmasına kadar giden süreci ilgilendiren güncel olaylar ve medyaya yansıyan önemli haberler kronolojik bir şekilde ele alınarak sebep ve sonuç ilişkisi bağlamında değerlendirilmiştir.

¹⁶Doç. Dr. (Güvenlik Bilimleri Fakültesi), tekinavaner@hotmail.com , ORCID: 0000-0003-4014-0131.

¹⁷Doktora Öğrencisi, JSGA Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, semihsevinc1991@gmail.com, ORCID: 0000-0002-1043-5628.

Öncelikle terörizmin, siyasi hedeflere ulaşmak için yalnızca bir araç olduğunu, temel amacın zarar verilmek istenen sisteme yönelik mesajlar içerdiğini, öldürülmek istenen tek bir kişi olsa dahi yayılmak istenen korkunun kurban dışındaki diğer tüm kamu yönetici ve personeli ile vatandaşlara veya dünyanın önde gelen güçlü ülkelerine yönelik olduğunu unutmamak gerekir. Ayrıca terör eylemleri kamu personeli, asker veya sivil vatandaşlara karşı hedef gözetmeksizin gerçekleştirilmesi sebebiyle, toplumda uyandırdığı korku, tedirginlik ve tehdit boyutuyla değerlendirildiğinde kamunun düzgün bir şekilde yönetilmesi açısından önemli görülmekte olup, akademik boyutta üzerinde çalışılmaya devam edilmesi gereken bir konudur.

Türkiye'nin bölgesinde güçlü bir ülke olarak, kurulduğu günden itibaren yaşayarak tecrübe ettiği tarihteki olaylar incelendiğinde çok zor süreçler atlattığı fakat sonrasında bir önceki halinden daha güçlü bir şekilde yoluna devam ettiği görülmektedir. Her ne kadar çeşitli dönemlerde başta PKK olmak üzere çeşitli örgütlerin mensupları ve ailelerine karşı devletin şefkatli kolları açılmışsa da, terör sorunu halledilememiş ve tekrar tekrar gündeme gelmiştir. 2025 yılında ise, günümüz şartları göz önünde bulundurularak toplumsal kaynaşma ve bütünleşme fikriyle başlatılan "Terörsüz Türkiye" sürecinin geçmişte izlenen uygulamalardan farklı olacağı ve tüm paydaş kurumlarca çözüme yönelik ciddi ve somut adımlar atılacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Terörsüz Türkiye, Radikalleşme, İdeoloji.

PERIODIC ANALYSIS OF TERRORIST INCIDENTS OVER HALF A CENTURY

Turkey has been fighting various terrorist organizations for approximately half a century. Considering that the average human lifespan is 70 years, this period almost corresponds to the maturity of a human life. When records regarding the number of casualties in Turkey over this 50-year period are examined from various sources, it is seen that nearly 25,000 citizens have been lost (and nearly 50,000 injured), both domestically and abroad. Considering the material and moral damages inflicted on the families of these citizens, it can be stated that the losses from terrorist incidents in Turkey are almost equal to the damage caused by the Kahramanmaraş earthquakes that occurred in 10 provinces on February 6, 2022.

Terrorism targets human life, the right to live, which is considered the most fundamental and primary element of human rights. Considering the loss of life due to terrorist incidents, as well as the material, moral, and psychological damage inflicted on all segments of the country's population, the seriousness of the problem becomes clear. Terrorism affects not only the present but also negatively impacts the living standards of future generations and their progress in security, economy, education, law, and socio-cultural areas. Therefore, finding

solutions to this problem should be the responsibility of all institutions and organizations, especially politicians and ministries at the highest levels of government.

This study takes as its starting point the sensational terrorist acts that our country has been subjected to for over 40 years, both domestically and across its borders, in its struggle against various terrorist organizations. Within this framework, the main objective of the study is to examine the current stage of the fight against terrorism, a topic followed in contemporary politics, and to speculate on potential organizational and operational threats facing our country in the near future.

During the preparation of this study, a literature review was conducted by examining various domestic and foreign scientific source books and articles on the subject of internal security and terrorism. In particular, current events and significant news stories reflected in the media, especially those related to the process leading up to the PKK's disarmament, were examined chronologically and evaluated in terms of cause and effect.

First and foremost, it is crucial to remember that terrorism is merely a tool for achieving political goals, that its primary aim is to send messages directed at the targeted system, and that even if only one person is targeted, the fear intended to be spread is directed not only at the victim but also at all public administrators and personnel, citizens, or the world's leading powerful countries. Furthermore, because terrorist acts are carried out indiscriminately against public personnel, soldiers, or civilians, the fear, anxiety, and threat they instill in society are considered important for the proper governance of the public and constitute a subject that requires continued academic study.

Examining the events in Turkey's history since its establishment, it is evident that the country, as a powerful nation in its region, has overcome very difficult periods but has continued on its path stronger than before. Although the state has extended a compassionate embrace to members of various organizations, primarily the PKK, and their families at different times, the problem of terrorism has not been resolved and has repeatedly resurfaced. In 2025, it is envisioned that the "Terror-Free Turkey" process, initiated with the idea of social cohesion and integration in mind, will differ from past practices and that all stakeholder institutions will take serious and concrete steps towards a solution.

Keywords: Terror-Free Turkey, Radicalization, Ideology.

RISK PERCEPTION AND DECISION-MAKING IN COMPLEX SECURITY ENVIRONMENTS: INSIGHTS FROM THE SYRIAN CONTEXT

Mohammad Eyad BAPTJI¹⁸

This paper explores how risk perception influences decision-making in complex security environments characterized by uncertainty and rapidly changing conditions. Rather than viewing risk as an objective and fixed reality, the study emphasizes its subjective nature, shaped by individual experience, available information, and contextual factors.

The paper argues that differences in how risks are perceived lead to variations in decision-making, even when actors operate within the same environment. In such contexts, decisions are often made under conditions of limited information and time pressure, requiring continuous evaluation and adaptation rather than reliance on fixed models.

Drawing on the Syrian context as a case study, the paper highlights how individuals and organizations interpret and respond to multiple forms of risk, including security, economic, and social challenges. It demonstrates that decision-making in such environments is not solely determined by external conditions, but by how these conditions are understood and assessed.

This study contributes to a broader understanding of security by linking perception, uncertainty, and decision-making in real-world contexts.

Keywords: Risk perception, decision-making, security, uncertainty, Syria

KARMAŞIK GÜVENLİK ORTAMLARINDA RİSK ALGISI VE KARAR ALMA: SURİYE BAĞLAMINDAN İÇGÖRÜLER

Bu çalışma, belirsizlik ve hızlı değişen koşullarla karakterize edilen karmaşık güvenlik ortamlarında risk algısının karar alma süreçleri üzerindeki etkisini incelemektedir. Riski yalnızca nesnel ve sabit bir gerçeklik olarak ele almak yerine, bu araştırma riskin öznel doğasını vurgulamakta ve bireysel deneyim, mevcut bilgi ve bağlamsal faktörler tarafından şekillendiğini ortaya koymaktadır.

Çalışma, risklerin nasıl algılandığına dair farklılıkların, aynı ortamda faaliyet gösteren aktörler arasında dahi karar alma süreçlerinde farklılıklara yol açtığını savunmaktadır. Bu tür

---

¹⁸ Mohammad Eyad Babtji, Independent Researcher, eyad.babtji@gmail.com , ORCID ID: 0009-0007-1181-0403

ortamlarda kararlar genellikle sınırlı bilgi ve zaman baskısı altında alınmakta, bu da sabit modeller yerine sürekli değerlendirme ve uyum gerektirmektedir.

Suriye bağlamını bir vaka çalışması olarak ele alan bu araştırma, bireylerin ve kurumların güvenlik, ekonomik ve sosyal zorluklar dahil olmak üzere çeşitli risk türlerini nasıl yorumladıklarını ve bunlara nasıl tepki verdiklerini ortaya koymaktadır. Ayrıca, bu ortamlarda karar almanın yalnızca dış koşullar tarafından değil, bu koşulların nasıl anlaşıldığı ve değerlendirildiği tarafından belirlendiğini göstermektedir.

Bu çalışma, algı, belirsizlik ve karar alma süreçlerini gerçek yaşam bağlamında ilişkilendirerek güvenlik kavramının daha geniş bir şekilde anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Risk algısı, karar alma, güvenlik, belirsizlik, Suriye

KÜRESEL ENERJİ GÜVENLİĞİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK: GELECEĞE YÖNELİK KAYNAK STRATEJİLERİ

Aykut BALCI¹⁹

Enerji, modern toplumların ekonomik büyümesi, sanayi üretimi, teknolojik gelişimi ve toplumsal refahının sürdürülebilmesi açısından vazgeçilmez bir unsurdur. Günümüzde enerjiye olan talep, dünya nüfusundaki artış, kentleşme, dijitalleşme ve sanayileşme süreçleriyle birlikte hızla yükselmektedir. Ancak bu artan talep karşısında enerji kaynaklarının sınırlı olması, fosil yakıt rezervlerinin tükenme riski, enerji fiyatlarındaki dalgalanmalar, arz kesintileri ve iklim değişikliğinin yarattığı çevresel tehditler, enerji güvenliği ve sürdürülebilirlik kavramlarını küresel ölçekte stratejik bir öncelik haline getirmiştir. Özellikle sanayi devriminin ardından önemi hızla artan ve toplumların refah seviyesinin yükselişinde bir gösterge olarak kabul edilen enerji, bu önemi nedeniyle jeopolitik, sektörel ve kaynak taşıma konularında güvenlik sorunlarına yol açmıştır.

Fosil yakıtlara dayalı enerji sistemi ekonomik ve siyasi açıdan birtakım riskler içermektedir. Petrol ve doğalgaz gibi kaynaklara bağımlılık dış ülkelere olan bağımlılığı artırmakta olup jeopolitik krizler nedeniyle ekonomik kırılganlık yaratmaktadır. Ayrıca kömür, petrol ve doğalgaz kullanımının neden olduğu sera gazı emisyonları ise küresel ısınma ve iklim krizini hızlandırmaktadır. Bu nedenle ülkeler, enerji arz güvenliğini sağlarken aynı zamanda çevresel sürdürülebilirliği gözeterek yeni politikalar geliştirmek zorundadır. Bu kapsamda yenilenebilir enerji kaynakları, geleceğin enerji sisteminde merkezi bir rol üstlenmektedir.

Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, hidroelektrik, jeotermal ve biyokütle gibi kaynaklar düşük karbon salımı, yerli üretim potansiyeli ve uzun vadeli maliyet avantajları sayesinde enerji güvenliğine ve sürdürülebilirliğe önemli katkılar sunmaktadır. Küresel enerji sisteminin geleceği güvenli, temiz, erişilebilir ve dayanıklı bir yapının kurulmasına bağlıdır. Bu nedenle devletler, özel sektör, akademi ve uluslararası kuruluşlar arasında çok taraflı iş birliği mekanizmalarının geliştirilmesi gerekmektedir. Kaynak çeşitliliğine dayalı, yenilenebilir enerji odaklı ve teknoloji destekli stratejiler, gelecekte daha istikrarlı ve çevre dostu bir enerji düzeninin temelini oluşturacaktır.

Bu bildiri, küresel enerji güvenliği ile sürdürülebilirlik arasındaki ilişkiyi çok boyutlu bir çerçevede ele alarak, geleceğe yönelik uygulanabilir kaynak stratejilerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada öncelikle enerji güvenliği kavramı, boyutları ve unsurları, kaynak çeşitliliği ve ekonomik erişilebilirlik açısından incelenmektedir. Ardından sürdürülebilirlik

---

¹⁹ Öğr. Gör. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, aykutbalci@nku.edu.tr, Orcid:0000-0002-8720-8984

perspektifi çerçevesinde karbon emisyonlarının azaltılması, çevresel etkilerin sınırlandırılması ve yenilenebilir enerjiye geçiş süreçleri analiz edilmektedir.

Anahtar kelimeler: Enerji güvenliği, Sürdürülebilirlik, Yenilenebilir enerji, Politika

GLOBAL ENERGY SECURITY AND SUSTAINABILITY: RESOURCE STRATEGIES FOR THE FUTURE

Energy is an indispensable element for the economic growth, industrial production, technological development, and social well-being of modern societies. Today, the demand for energy is rapidly increasing with the growth of the world's population, urbanization, digitalization, and industrialization processes. However, the limited availability of energy resources in the face of this increasing demand, the risk of depletion of fossil fuel reserves, fluctuations in energy prices, supply disruptions, and the environmental threats posed by climate change have made energy security and sustainability a strategic priority on a global scale. Energy, whose importance has rapidly increased especially after the industrial revolution and which is considered an indicator of the rise in the welfare level of societies, has led to security problems in geopolitical, sectoral, and resource transportation issues due to its importance.

The energy system based on fossil fuels contains a number of economic and political risks. Dependence on resources such as oil and natural gas increases dependence on foreign countries and creates economic vulnerability due to geopolitical crises. In addition, greenhouse gas emissions caused by the use of coal, oil, and natural gas accelerate global warming and the climate crisis. Therefore, countries must develop new policies that ensure energy supply security while simultaneously considering environmental sustainability. In this context, renewable energy sources play a central role in the energy system of the future.

Sources such as solar energy, wind energy, hydroelectricity, geothermal energy, and biomass make significant contributions to energy security and sustainability thanks to their low carbon emissions, domestic production potential, and long-term cost advantages. The future of the global energy system depends on establishing a secure, clean, accessible, and resilient structure. Therefore, it is necessary to develop multilateral cooperation mechanisms among states, the private sector, academia, and international organizations. Strategies based on resource diversification, focused on renewable energy, and supported by technology will form the basis of a more stable and environmentally friendly energy order in the future.

This paper aims to evaluate feasible resource strategies for the future by addressing the relationship between global energy security and sustainability within a multidimensional framework. The study first examines the concept of energy security, its dimensions and elements, in terms of resource diversification and economic accessibility. Then, within the

framework of sustainability, the processes of reducing carbon emissions, limiting environmental impacts, and transitioning to renewable energy are analyzed.

Keywords: Energy security, Sustainability, Renewable energy, Policy

ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ VE JEOPOLİTİK RİSKLER: ULUSAL VE ULUSLARARASI YAKLAŞIMLAR

Aykut BALCI²⁰

Enerji arz güvenliği ise devletlerin ekonomik istikrarı, sanayi üretimi, toplumsal refahı ve ulusal güvenliği açısından stratejik öneme sahip temel politika alanlarından biridir. Günümüzde enerjiye olan talebin sürekli artması, fosil yakıtlara bağımlılığın devam etmesi ve enerji kaynaklarının belirli coğrafyalarda yoğunlaşması gibi nedenler arz güvenliği konusunu önemli hale getirmiştir. Özellikle petrol, doğalgaz ve kritik madenler gibi enerji kaynaklarının sınırlı bölgelerde bulunması enerji politikalarını jeopolitik rekabetin merkezine taşımaktadır. Bu çerçevede enerji arz güvenliği ekonomik bir konu olmasının yanı sıra diplomatik, stratejik ve güvenlik boyutları bulunan bir olgudur.

Bu bildiri, enerji arz güvenliğini tehdit eden jeopolitik riskleri inceleyerek, ulusal ve uluslararası düzeyde geliştirilen politika yaklaşımlarını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada savaşlar, bölgesel çatışmalar, yaptırımlar, enerji nakil hatlarına yönelik tehditler gibi faktörlerin enerji arzı üzerindeki etkileri ele alınmaktadır.

Ulusal düzeyde ülkeler, arz güvenliğini sağlamak amacıyla enerji kaynaklarını çeşitlendirme, stratejik petrol ve doğalgaz rezervleri oluşturma, yerli ve yenilenebilir enerji yatırımlarını artırma, enerji verimliliği politikalarını yaygınlaştırma ve altyapı dayanıklılığını güçlendirme gibi yöntemlere başvurmaktadır. Bununla birlikte LNG terminalleri, depolama tesisleri, alternatif boru hatları da arz güvenliğinin önemli araçları arasında yer almaktadır. Yerli kaynakların geliştirilmesi ve dışa bağımlılığın azaltılması, uzun vadeli stratejik öncelik haline gelmiştir.

Uluslararası düzeyde ise enerji arz güvenliği, çok taraflı iş birlikleri ve enerji diplomasisi aracılığıyla güçlendirilmektedir. Bölgesel enerji anlaşmaları, ortak altyapı projeleri, uluslararası enerji ajansları ve karşılıklı bağımlılığa dayalı ticaret ilişkileri, kriz risklerini azaltmada önemli rol oynamaktadır. Aynı zamanda yenilenebilir enerji teknolojilerinin paylaşımı, sınır ötesi elektrik ticareti ve ortak depolama mekanizmaları, gelecekte daha dirençli bir enerji sistemi kurulmasına katkı sağlayacaktır.

Sonuç olarak enerji arz güvenliği, yalnızca kaynak temininden ibaret olmayıp jeopolitik gelişmelerle doğrudan bağlantılı stratejik bir meseledir. Bu nedenle ülkelerin kısa vadeli kriz yönetimi kadar uzun vadeli yapısal dönüşüm politikalarına da yönelmesi gerekmektedir. Kaynak çeşitliliği, yenilenebilir enerji yatırımları, güçlü diplomatik ilişkiler ve bölgesel iş

---

²⁰ Öğr. Gör. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, aykutbalci@nku.edu.tr, Orcid:0000-0002-8720-8984

birliği mekanizmaları, enerji arz güvenliğinin sürdürülebilir biçimde sağlanmasında temel unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar kelimeler: Enerji arzı, Güvenlik, Jeopolitik riskler, Diplomasi

ENERGY SUPPLY SECURITY AND GEOPOLITICAL RISKS: NATIONAL AND INTERNATIONAL APPROACHES

Energy supply policy is one of the fundamental policy strategies for the state to improve economic stability, industrial production, social welfare, and the national policy perspective. Today, the continuous increase in demand for energy, the continued flow of fossil fuels, and the concentration of energy in vast geographical regions have made the issue of supply security crucial. The increase in energy policies, particularly in areas where energy resources such as oil, natural gas, and critical minerals are stored, has led to increased geopolitical competition. Therefore, energy supply economics is not only an economic situation but also a phenomenon with integration, unification, and security dimensions.

This paper aims to analyze policy practices at the national and international levels by examining the geopolitical risks threatening energy supply. The study addresses the impacts on energy supply such as wars, regional borders, sanctions, and threats to energy transmission lines.

At the national level, countries are resorting to improvements such as diversifying and creating energy sources, building oil and natural gas reserves, increasing domestic and separate energy investments, expanding energy policies, and increasing infrastructure work to ensure sufficient supply. However, LNG terminals, storage facilities, alternative pipelines, and supply security are among the important tools. Reducing locally produced and depleted quantities has become a long-term concern.

At the international level, energy supply security is strengthened through numerous collaborations and energy diplomacy. Regional energy agreements, joint infrastructure projects, international energy agents, and independent trade relations play a significant role in mitigating crisis risks. Simultaneously, the sharing of interconnected energy technologies, cross-border electricity trade, and a joint storage hub will contribute to building a more resilient energy system in the future.

In conclusion, energy supply security is not merely about resource procurement but is directly linked to geopolitical developments. Therefore, countries need to focus on long-term stability and transformation policies, as well as short-term crisis management. Resource diversification, alternative energy investments, strong growth relationships, and regional cooperation are fundamental elements in sustainably maintaining energy supply security.

Keywords: Energy supply, Security, Geopolitical risks, Diplomacy

EKONOMİK YAPTIRIMLARIN ULUSAL GÜVENLİK VE DIŞ TİCARET ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN POLİTİK EKONOMİ ÇERÇEVESİNDE BİR DEĞERLENDİRMESİ

Emrullah BARDAKÇI²¹

Bu çalışma, ekonomik yaptırımların yalnızca kısa vadeli ekonomik etkilerini değil, aynı zamanda ulusal güvenlik stratejileri ve dış ticaret yapıları üzerindeki çok katmanlı ve uzun vadeli sonuçlarını politik ekonomi perspektifinden analiz etmeyi amaçlamaktadır. Mevcut literatürde yaptırımların etkinliği çoğunlukla hedef ülkenin davranış değişikliği gösterip göstermediği üzerinden değerlendirilmekte; ancak bu yaklaşım, yaptırımların zaman içinde ortaya çıkardığı yapısal dönüşümleri göz ardı etmektedir. Özellikle dış ticaret yöneliminde meydana gelen değişimler ile güvenlik doktrinlerinin yeniden şekillenmesi gibi unsurlar, yaptırımların gerçek etkisini anlamada kritik öneme sahiptir. Bu çerçevede çalışma, İran, Rusya ve Türkiye örneklerini karşılaştırmalı nitel vaka analizi yöntemiyle incelemektedir. Söz konusu ülkeler, yaptırımlara maruz kalma düzeyleri, ekonomik yapıları ve jeopolitik konumları bakımından farklılıklar gösterse de, yaptırımlar karşısında geliştirdikleri stratejiler açısından önemli benzerlikler sunmaktadır. Bu yöntem, yaptırımların yalnızca ekonomik göstergeler üzerindeki etkilerini değil, aynı zamanda devletlerin dış ticaret kompozisyonlarını nasıl yeniden yapılandırdıklarını ve güvenlik politikalarını nasıl dönüştürdüklerini bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmeye imkân tanımaktadır.

Elde edilen bulgular, yaptırımların kısa vadede ekonomik maliyetler, ticaret daralmaları ve finansal kısıtlar yarattığını doğrulamakla birlikte, orta ve uzun vadede daha karmaşık ve çok boyutlu sonuçlar doğurduğunu ortaya koymaktadır. Bu süreçte hedef ülkelerin alternatif ticaret ağlarına yöneldiği, yeni bölgesel ve ikili iş birlikleri geliştirdiği ve ithalat-ihracat kalıplarını çeşitlendirdiği gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, yaptırımların ulusal güvenlik doktrinleri üzerinde de dönüştürücü etkiler yarattığı; özellikle stratejik otonomi, yerli üretim kapasitesinin artırılması ve kritik sektörlerde dışa bağımlılığın azaltılması gibi hedeflerin ön plana çıktığı tespit edilmektedir. Nihayetinde çalışma, ekonomik yaptırımların etkilerinin doğrusal ve tek boyutlu olmadığını, aksine paradoksal bir şekilde hem kısıtlayıcı hem de yeniden yapılandırıcı dinamikler içerdiğini ortaya koymaktadır. Bu durum, yaptırımların yalnızca bir baskı aracı olarak değil, aynı zamanda hedef ülkelerin ekonomik ve stratejik yönelimlerini dönüştüren bir katalizör olarak değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Yaptırımlar, Stratejik Otonomi, Silahlaşmış Karşılıklı Bağımlılık, Güvenikleştirme, Kurumsal Kapasite

²¹ Dr. Bağımsız Araştırmacı, İstanbul, Türkiye, ORCID: 0000-0001-6163-7214, ekonometrist72@gmail.com.

AN ASSESSMENT OF THE EFFECTS OF ECONOMIC SANCTIONS ON NATIONAL SECURITY AND FOREIGN TRADE WITHIN A POLITICAL ECONOMY FRAMEWORK

This study aims to analyse, from a political economy perspective, not only the short-term economic effects of economic sanctions but also their multi-layered and long-term consequences on national security strategies and foreign trade structures. In the existing literature, the effectiveness of sanctions is largely assessed based on whether the target country exhibits a change in behaviour; however, this approach overlooks the structural transformations that sanctions bring about over time. Factors such as changes in foreign trade orientation and the reshaping of security doctrines are of critical importance in understanding the true impact of sanctions. Within this framework, the study examines the cases of Iran, Russia and Turkey using a comparative qualitative case analysis method. Although these countries differ in terms of their exposure to sanctions, economic structures and geopolitical positions, they exhibit significant similarities in the strategies they have developed in response to sanctions. This method enables a comprehensive assessment not only of the impact of sanctions on economic indicators but also of how states restructure their foreign trade composition and transform their security policies.

The findings confirm that, whilst sanctions create short-term economic costs, trade contractions and financial constraints, they also give rise to more complex and multidimensional consequences in the medium and long term. During this process, it has been observed that target countries are turning to alternative trade networks, developing new regional and bilateral partnerships, and diversifying their import and export patterns. Furthermore, it has been established that sanctions exert transformative effects on national security doctrines; in particular, objectives such as strategic autonomy, enhancing domestic production capacity, and reducing external dependency in critical sectors have come to the fore. Ultimately, the study demonstrates that the effects of economic sanctions are neither linear nor one-dimensional; rather, they paradoxically encompass both restrictive and restructuring dynamics. This situation indicates that sanctions should be assessed not merely as a tool of pressure, but also as a catalyst that transforms the economic and strategic orientations of target countries.

Keywords: Economic Sanctions, Strategic Autonomy, Weaponised Interdependence, Securitisation, Institutional Capacity

ARKTİK BÖLGESİ VE YENİ TİCARET ROTALARI ÜZERİNE BİR LİTERATÜR İNCELEMESİ VE STRATEJİK DEĞERLENDİRME

Hasan BARDAKÇI²²

Arktik bölgesi, küresel iklim değişikliğinin etkilerinin en hızlı ve en görünür biçimde hissedildiği alanlardan biri olarak son yıllarda uluslararası gündemin üst sıralarında yer almaktadır. Özellikle buzulların hızla erimesi, yalnızca çevresel dengeleri tehdit eden bir sorun olmakla kalmamakta; aynı zamanda ekonomik, ticari ve jeopolitik sonuçlar doğurarak bölgeyi çok boyutlu bir rekabet alanına dönüştürmektedir. Arktik'te yaşanan bu dönüşüm, küresel güçlerin stratejik hesaplarını yeniden şekillendirmekte ve uluslararası ilişkiler literatüründe yeni tartışma başlıklarını beraberinde getirmektedir.

Buz tabakalarının incelmesi ve yaz aylarında daha uzun sürelerle seyrüsefere elverişli hale gelmesi, özellikle Kuzey Deniz Rotası'nın (Northern Sea Route-NSR) önemini artırmıştır. Asya ile Avrupa arasındaki deniz ticaretinde Süveyş Kanalı'na alternatif olarak değerlendirilen bu rota, mesafe ve zaman açısından önemli avantajlar sunmaktadır. Yapılan hesaplamalara göre NSR, geleneksel rotalara kıyasla yaklaşık %40'a varan mesafe tasarrufu sağlayabilmekte, bu durum yakıt maliyetlerini düşürerek ticari taşımacılık açısından cazip bir seçenek oluşturmaktadır. Özellikle enerji nakliyesi, LNG taşımacılığı ve konteyner taşımacılığı bağlamında NSR'nin potansiyeli dikkat çekmektedir.

Bununla birlikte, söz konusu lojistik avantajlar önemli yapısal ve stratejik sorunlarla dengelenmektedir. Arktik bölgesinde liman altyapısının yetersizliği, arama-kurtarma kapasitesinin sınırlı olması, zorlu iklim koşulları ve çevresel riskler ticari faaliyetleri kısıtlayan temel unsurlar arasında yer almaktadır. Ayrıca rotanın hukuki statüsü, geçiş rejimi ve uluslararası deniz hukuku çerçevesindeki belirsizlikler, devletler ve özel sektör açısından önemli bir risk alanı oluşturmaktadır.

Jeopolitik açıdan bakıldığında ise Arktik, Rusya ile NATO ülkeleri arasındaki rekabetin yoğunlaştığı stratejik bir sahaya dönüşmüştür. Rusya'nın NSR üzerindeki kontrolünü artırmaya yönelik askeri ve ekonomik hamleleri, Batılı ülkeler tarafından güvenlik tehdidi olarak algılanmakta ve bölgedeki gerilimi tırmandırmaktadır. Bu bağlamda Arktik, yalnızca yeni ticaret yollarının değil, aynı zamanda büyük güçler arasındaki güç mücadelesinin de merkezinde yer alan kritik bir coğrafya haline gelmiştir.

---

²² Assoc. Prof. Harran University, Siverek Faculty of Applied Sciences, Department of International Trade and Logistics, Şanlıurfa, Turkey E-mail: hasanbardakci@harran.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-6181-3115>

Anahtar Kelimeler: Arktik Jeopolitiği, Kuzey Deniz Rotası (NSR), Küresel Isınma, Enerji Güvenliği, Rusya-NATO Rekabeti.

ARCTIC REGION AND NEW TRADE ROUTES: A LITERATURE REVIEW AND STRATEGIC ASSESSMENT

The Arctic region has been at the top of the international agenda in recent years as one of the areas where the effects of global climate change are felt most rapidly and visibly. In particular, the rapid melting of glaciers is not only a problem that threatens environmental balances; it also has economic, commercial and geopolitical consequences, transforming the region into a multidimensional arena of competition. This transformation in the Arctic is reshaping the strategic calculations of global powers and bringing new topics of discussion to the literature on international relations.

The thinning of the ice sheets and their becoming navigable for longer periods during the summer months has increased the importance of the Northern Sea Route (NSR) in particular. Considered an alternative to the Suez Canal for maritime trade between Asia and Europe, this route offers significant advantages in terms of distance and time. According to calculations, the NSR can save up to approximately 40 per cent in distance compared to traditional routes, reducing fuel costs and making it an attractive option for commercial shipping. The potential of the NSR is particularly noteworthy in the context of energy transportation, LNG shipping and container shipping.

However, these logistical advantages are balanced by significant structural and strategic challenges. Inadequate port infrastructure in the Arctic region, limited search and rescue capacity, harsh climatic conditions and environmental risks are among the key factors restricting commercial activities. Furthermore, the legal status of the route, the transit regime, and uncertainties within the framework of international maritime law constitute a significant area of risk for both states and the private sector.

From a geopolitical perspective, the Arctic has become a strategic arena where competition between Russia and NATO countries is intensifying. Russia's military and economic moves to increase its control over the NSR are perceived as a security threat by Western countries and are escalating tensions in the region. In this context, the Arctic has become a critical geography at the centre not only of new trade routes but also of the power struggle between major powers.

Keywords: Arctic Geopolitics, Northern Sea Route (NSR), Global Warming, Energy Security, Russia-NATO Competition.

ORTA DOĞU DENİZ TİCARET GÜZERGAHLARINDA JEOPOLİTİK DİNAMİKLER, DEVLET DIŞI AKTÖRLER VE ULUSLARARASI TİCARETE YÖNELİK GÜVENLİK TEHDİTLERİ

Hasan BARDAKÇI²³, İsmail SEVİM²⁴

Uluslararası ticarete büyük öneme sahip olan Orta Doğu'nun deniz ticaret güzergahları; füze ve insansız hava aracı saldırıları, insansız deniz araçlarının kullanımı, siber saldırılar, artan deniz haydutluğu faaliyetleri ve bölgesel aktörlerin desteklediği devlet dışı grupların yürüttüğü vekalet çatışmaları gibi çok katmanlı ve hibrit güvenlik tehditleriyle karşı karşıya kalmıştır. Deniz ticaretinin güvenliğini daha kırılgan hale getiren bu gelişmeler aynı zamanda küresel ekonomik istikrar ve enerji arz güvenliği açısından önemli riskler doğurmaktadır.

Bu çalışma, son dönemde yaşanan güvenlik olaylarını, bölgesel güç rekabetlerini ve bölgede faaliyet gösteren uluslararası donanmaların değişen rollerini ele alarak, güncel jeopolitik dinamiklerin Orta Doğu'daki deniz güvenliği ortamını nasıl şekillendirdiğini analiz etmektedir. Nitel jeopolitik güvenlik yaklaşımının kullanıldığı bu çalışmada; politika belgeleri, güvenlik raporları ve vaka incelemeleri incelenerek deniz alanlarında ortaya çıkan güvensizliğin temel belirleyicileri ortaya konulmuştur.

Araştırma bulguları, Orta Doğu'daki deniz güvenliği sorunlarının büyük ölçüde çözüme ulaşmamış bölgesel çatışmaların kesişiminden, asimetrik savaş yöntemlerinin yaygınlaşmasından ve stratejik çıkarlarını korumaya çalışan dış güçlerin artan müdahalesinden kaynaklandığını göstermektedir. Bu faktörlerin birleşimi, geleneksel deniz güvenliği anlayışını daha karmaşık hale getirirken tek taraflı güvenlik önlemlerinin etkinliğini de sınırlandırmaktadır.

Bu nedenle çalışma, kritik deniz ulaştırma hatlarının korunması ile küresel ve bölgesel deniz alanlarında sürdürülebilir istikrarın sağlanabilmesi için çok taraflı deniz yönetişimi mekanizmalarının güçlendirilmesi, bilgi paylaşımının artırılması ve kolektif güvenlik yaklaşımlarının geliştirilmesi gerekliliğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Orta Doğu, Deniz Ticaret Güzergahları, Güvenlik, Jeopolitik Dinamikler, Hürmüz Boğazı.

²³ Doç. Dr., Harran Üniversitesi, Siverek Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, hasanbardakci@harran.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6181-3115.

²⁴ Yüksek Lisans Öğrencisi, Harran Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, ismailsevim@zohomail.eu, ORCID: 0009-0005-8943-3797.

GEOPOLITICAL DYNAMICS, NON-STATE ACTORS, AND SECURITY THREATS TO INTERNATIONAL COMMERCE IN MIDDLE EASTERN MARITIME ROUTES

The maritime trade routes of the Middle East, which hold critical importance in international trade, have been confronting multi-layered and hybrid security threats such as missile and unmanned aerial vehicle attacks, the use of unmanned surface vehicles, cyberattacks, increasing piracy activities, and proxy conflicts waged by non-state groups backed by regional actors. These developments, which render the security of maritime trade more fragile, simultaneously pose significant risks to global economic stability and energy supply security.

This study analyzes how current geopolitical dynamics are shaping the maritime security environment in the Middle East by addressing recent security incidents, regional power rivalries, and the changing roles of international navies operating in the region. Employing a qualitative geopolitical security approach, this research identifies the fundamental determinants of the emerging insecurity in maritime domains through the examination of policy documents, security reports, and case studies.

Research findings indicate that maritime security issues in the Middle East largely stem from the intersection of unresolved regional conflicts, the proliferation of asymmetric warfare methods, and the increasing intervention of external powers seeking to protect their strategic interests. The combination of these factors not only complicates the traditional understanding of maritime security but also limits the effectiveness of unilateral security measures.

Therefore, the study emphasizes the necessity of strengthening multilateral maritime governance mechanisms, enhancing information sharing, and developing collective security approaches to protect critical sea lines of communication and ensure sustainable stability in global and regional maritime domains.

Keywords: Middle East, Maritime Trade Routes, Security, Geopolitical Dynamics, Strait of Hormuz.

GÜVENLİKLEŞTİRME TEORİSİ VE İSTİHBARATIN POLİTİKA ÜRETİMİNDEKİ ETKİSİ

Mertcan BEKGELDİ²⁵

Modern uluslararası ilişkiler disiplininde güvenliğin nesnel bir durumdan ziyade söylemsel bir inşa süreci olarak kavranması, devletlerin kriz yönetimi ve politika üretim kapasitelerini belirleyen en kritik unsurlardan biridir. Kopenhag Okulu tarafından geliştirilen Güvenlikleştirme Teorisi, bir meselenin "varoluşsal bir tehdit" olarak tanımlanmasının, o konuyu normal siyasetin sınırlarından kopararak "olağanüstü önlemler" ve "acil durum" prosedürleri alanına taşıdığını savunur. Bu ontolojik dönüşüm sürecinde istihbarat disiplini, ham veriyi stratejik bilgiye dönüştürerek güvenlikleştireci aktörlerin tehdit iddialarını rasyonel, ampirik ve kurumsal bir zemine oturtan temel epistemolojik kaynak işlevi görür. İstihbarat döngüsünün çıktıları, politika yapıcılara stratejik bir meşruiyet zemini sunarak toplumsal rızanın devşirilmesinde ve güvenlik odaklı devlet stratejilerinin hayata geçirilmesinde başat rol oynar.

Bu çalışmanın amacı, istihbarat mekanizmalarının güvenlikleştirme sürecindeki yapısal rolünü ve bu etkileşimin devletin politika çıktıları üzerindeki dönüştürücü etkisini analiz etmektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş; literatür taraması ve kavramsal analiz teknikleri kullanılarak güvenlikleştirme unsurları (referans nesnesi, aktörler) ile istihbaratın ana bileşenleri (toplama, analiz, dağıtım) arasındaki organik bağlar incelenmiştir. Bu doğrultuda çalışmanın temel araştırma soruları şunlardır:

İstihbarat analizleri, güvenlikleştirme söyleminin teknik olarak tahkim edilmesinde ve tehdit inşasında nasıl bir işlev görür?

İstihbaratın yarattığı bilgi asimetrisi, karar alma süreçlerini normal bürokratik akıştan "olağanüstü hal" stratejilerine hangi mekanizmalarla kanalize etmektedir?

Çalışma sonucunda, modern güvenlik mimarisinin istihbari veri ile söylemsel gücün kesişim noktasında inşa edildiği ve istihbaratın politika üretiminde pasif bir bilgi sağlayıcıdan ziyade, sürecin yönünü tayin eden "işlevsel bir aktör" olduğu ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güvenlikleştirme Teorisi, İstihbarat, Politika Üretimi, Kopenhag Okulu, Tehdit İnşası, Stratejik Karar Alma.

---

25 Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi, Yüksek Lisans, mertbekgeldi1998@gmail.com, ORCID: 0009-0007-8099-2722.

SECURITIZATION THEORY AND THE EFFECT OF INTELLIGENCE ON POLICY- MAKING

In the modern discipline of international relations, understanding security not as an objective condition but as a discursive construction process is one of the most critical factors determining states' crisis management and policy-making capacities. Securitization Theory, developed by the Copenhagen School, argues that defining an issue as an "existential threat" removes it from the boundaries of normal politics and transfers it into the realm of "extraordinary measures" and "emergency procedures." In this ontological transformation process, the discipline of intelligence functions as a fundamental epistemological source that transforms raw data into strategic knowledge, thereby grounding the threat claims of securitizing actors on rational, empirical, and institutional bases. The outputs of the intelligence cycle provide policymakers with a strategic basis of legitimacy and play a dominant role in mobilizing societal consent and implementing security-oriented state strategies.

The aim of this study is to analyze the structural role of intelligence mechanisms in the securitization process and the transformative impact of this interaction on state policy outputs. A qualitative research method has been adopted; through literature review and conceptual analysis techniques, the organic links between the elements of securitization (referent object, actors) and the main components of intelligence (collection, analysis, dissemination) have been examined. In this context, the main research questions of the study are as follows: How do intelligence analyses function in technically reinforcing securitization discourse and in constructing threats?

Through which mechanisms does the information asymmetry created by intelligence channel decision-making processes from normal bureaucratic procedures into "state of emergency" strategies?

As a result, it is revealed that the modern security architecture is constructed at the intersection of intelligence data and discursive power, and that intelligence acts not as a passive information provider but as a "functional actor" determining the direction of the policy-making process.

Keywords: Securitization Theory, Intelligence, Policy-Making, Copenhagen School, Threat Construction, Strategic Decision-Making.

CUMHURİYET DÖNEMİNDE ULUSAL GÜVENLİK KURUMLARININ İNŞASI

Mehmet BİÇİCİ²⁶, Ahmet GÜLER²⁷

Bu bildiri, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan günümüze uzanan süreçte ulusal güvenlik kurumlarının inşa edilme biçimlerini ve geçirdiği dönüşümleri tarihsel ve kurumsal bir perspektiften incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın temel amacı, Cumhuriyet dönemi boyunca güvenlik alanında oluşturulan kurumsal yapının hangi tarihsel miraslar, iç siyasi dinamikler ve uluslararası gelişmeler doğrultusunda şekillendiğini ortaya koymaktır. Bu bağlamda Osmanlı Devleti'nden devralınan askerî ve idarî güvenlik anlayışının, Cumhuriyet'in ulus-devlet inşa süreci içerisinde nasıl yeniden tanımlandığı ve modern devletin ihtiyaçlarına göre nasıl dönüştürüldüğü ele alınmaktadır.

Bildiri, yöntem olarak tarihsel-kurumsal analiz yaklaşımını benimsemektedir. Araştırmada anayasal düzenlemeler, güvenlik kurumlarına ilişkin yasal mevzuat, resmî raporlar, strateji belgeleri ve yerli-yabancı akademik literatürden yararlanılmıştır. İnceleme sürecinde Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve istihbarat teşkilatlarının görev alanları, yetki sınırları ve siyasi sistemle ilişkileri asker-sivil ilişkileri çerçevesinde analiz edilmiştir. Ayrıca güvenlik politikalarının oluşumunda etkili olan tehdit algıları ve uluslararası sistemdeki değişimler tarihsel bağlamı içinde değerlendirilmiştir.

Çalışmada Soğuk Savaş dönemi, NATO üyeliği, askerî müdahaleler, 1990'lı yıllarda artan iç güvenlik sorunları ve 2000'li yıllarda gerçekleştirilen reform süreçleri, ulusal güvenlik kurumlarının dönüşümünde belirleyici tarihsel kırılma noktaları olarak ele alınmıştır. Bu süreçler, güvenlik anlayışının yalnızca askerî tehditlere odaklanan dar bir çerçeveden çıkarak, iç güvenlik, siyasi istikrar ve kamu düzenini kapsayan daha geniş bir yapıya evrilmesine zemin hazırlamıştır.

Sonuç olarak bildiri, Cumhuriyet dönemi ulusal güvenlik kurumlarının gelişiminin yalnızca dış tehdit algılarıyla değil, aynı zamanda iç siyasi yapı, rejim güvenliği kaygıları ve uluslararası normlarla yakından ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Tarihsel süreklilikler ile kurumsal dönüşümleri birlikte ele alan çalışma, günümüz Türkiye'sindeki güvenlik yönetimi anlayışının tarihsel temellerini açıklamayı amaçlamakta ve güvenlik çalışmaları literatürüne tarihsel bir katkı sunmaktadır.

²⁶ Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, ORCID: 0000-0002-2011-1088, E-posta: bicici@gantep.edu.tr.

²⁷ Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, SBE, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ABD, ORCID: 0000-0003-0410-0479, E-posta: ahmetguler2746@gmail.com.

Anahtar Kelimeler: Ulusal güvenlik, Cumhuriyet dönemi, güvenlik kurumları, asker–sivil ilişkileri, güvenlik yönetimi

CONSTRUCTION OF NATIONAL SECURITY INSTITUTIONS IN THE REPUBLICAN ERA

This paper aims to analyze the construction and transformation of national security institutions in Turkey from the foundation of the Republic to the present day through a historical and institutional perspective. The main objective of the study is to reveal how the security architecture of the Republican era has been shaped by historical legacies inherited from the Ottoman Empire, domestic political dynamics, and developments within the international system. In this context, the paper examines how military and administrative security structures were redefined during the nation-state building process and reorganized in accordance with the requirements of a modern state.

Methodologically, the study adopts a historical–institutional analysis. The research draws upon constitutional arrangements, legal regulations related to security institutions, official reports, strategic documents, and both domestic and international academic literature. Within this framework, the institutional roles, authority boundaries, and political relationships of the Turkish Armed Forces, the General Directorate of Security, the Gendarmerie General Command, and intelligence organizations are examined from the perspective of civil–military relations. Particular attention is given to the interaction between political power and security institutions in different historical periods.

The paper places special emphasis on major historical turning points such as the Cold War era, Turkey’s accession to NATO, periods of military intervention, internal security challenges during the 1990s, and reform processes initiated in the 2000s. These phases are analyzed as critical moments that reshaped threat perceptions, security doctrines, and institutional structures. As a result of these transformations, the understanding of security gradually evolved from a narrow, military-centered approach to a broader framework that also encompasses internal security, political stability, and public order.

The findings of the study demonstrate that the development of national security institutions in the Republican era cannot be explained solely by external threat perceptions. Rather, this process has been closely intertwined with domestic political structures, regime security concerns, and international norms. By addressing historical continuities and institutional transformations together, the paper highlights the historical foundations of contemporary security governance in Turkey and offers a historically grounded contribution to the broader field of security studies.

Keywords: National security, Republican era, security institutions, civil–military relations, security governance

RİSK TOPLUMU BAĞLAMINDA KRİZ YÖNETİMİ VE STRATEJİK KARAR ALMA SÜREÇLERİ: KAVRAMSAL BİR İNCELEME

Handan BOYALI²⁸

Günümüzde küreselleşme, teknolojik gelişmeler ve artan toplumsal karmaşıklık risklerin niteliğini ve kapsamını önemli ölçüde dönüştürmüştür. Modern toplumlar, geleneksel tehditlerin yanı sıra insan faaliyetlerinden kaynaklanan, öngörülmesi güç ve çok boyutlu risklerle de karşı karşıya kalmaktadır. Özellikle ekonomik dalgalanmalar, çevresel sorunlar, salgın hastalıklar ve teknolojik sistemlere bağlı yeni tehdit türleri, risklerin çeşitlenmesine ve daha geniş ölçekli etkiler yaratmasına neden olmaktadır. Bu durum, krizlerin hem sıklığını hem de etkisini artırmakta, kamu yönetiminde kriz yönetimi ile stratejik karar alma süreçlerinin yeniden ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede kriz yönetimi, yalnızca kriz anına müdahale eden bir yapı olmaktan çıkarak risklerin önceden belirlenmesini, izlenmesini ve yönetilmesini kapsayan daha bütüncül ve proaktif bir anlayışa dönüşmektedir.

Bu çalışmanın amacı, risk toplumu bağlamında kriz yönetimi ile stratejik karar alma süreçleri arasındaki ilişkiyi kavramsal düzeyde incelemek ve söz konusu süreçlerin kamu yönetimi açısından nasıl bir dönüşüm geçirdiğini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda çalışmada; belirsizlik, karmaşıklık, hızlı değişim ve çok aktörlü yönetim yapılarının karar alma mekanizmaları üzerindeki etkisi ele alınmaktadır. Ayrıca, modern krizlerin doğası gereği geleneksel, hiyerarşik ve merkezîyetçi karar alma süreçlerini zorladığı; buna karşılık daha esnek, katılımcı ve veri temelli yaklaşımların giderek daha fazla önem kazandığı ileri sürülmektedir. Araştırmada nitel yöntem benimsenmiş ve literatür taraması tekniğinden yararlanılmıştır. Bu kapsamda kriz yönetimi, stratejik karar alma ve risk odaklı yönetim yaklaşımlarına ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmalar incelenmiştir. Elde edilen bulgular, günümüz krizlerinin çok boyutlu yapısı nedeniyle klasik yönetim anlayışlarının çoğu durumda yetersiz kaldığını göstermektedir. Bunun yerine, proaktif, koordinasyona dayalı ve farklı düzeyleri kapsayan yönetim modellerinin öne çıktığı görülmektedir. Çalışmanın önemi, kriz yönetimi ve stratejik karar alma süreçlerini risk odaklı bir bakış açısıyla birlikte ele alarak kamu yönetimi literatürüne katkı sunmasında yatmaktadır. Bu yönüyle çalışma, karar alıcılar için daha uyumlu, esnek ve sürdürülebilir kriz yönetimi stratejilerinin geliştirilmesine yönelik kavramsal bir çerçeve sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Risk Toplumu, Kriz Yönetimi, Stratejik Karar Alma, Kamu Yönetimi, Yönetişim.

²⁸ Doç. Dr., Munzur Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, handanboyali@munzur.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-4662-5124

CRISIS MANAGEMENT AND STRATEGIC DECISION-MAKING PROCESSES IN THE CONTEXT OF A RISK SOCIETY: A CONCEPTUAL REVIEW

Today, globalization, technological advancements, and increasing societal complexity have significantly transformed the nature and scope of risks. Modern societies face not only traditional threats but also unpredictable and multifaceted risks stemming from human activities. In particular, economic fluctuations, environmental problems, pandemics, and new types of threats related to technological systems are causing risks to diversify and create wider-scale impacts. This situation is increasing both the frequency and impact of crises, necessitating a reassessment of crisis management and strategic decision-making processes in public administration. Within this framework, crisis management is evolving from a structure that only intervenes during a crisis into a more holistic and proactive approach encompassing the identification, monitoring, and management of risks in advance.

The aim of this study is to conceptually examine the relationship between crisis management and strategic decision-making processes within the context of a risk society, and to reveal how these processes have transformed in terms of public administration. Accordingly, the study addresses the impact of uncertainty, complexity, rapid change, and multi-actor governance structures on decision-making mechanisms. Furthermore, it is argued that modern crises, by their very nature, challenge traditional, hierarchical, and centralized decision-making processes; conversely, more flexible, participatory, and data-driven approaches are gaining increasing importance. The research employs a qualitative method and utilizes a literature review technique. In this context, national and international studies on crisis management, strategic decision-making, and risk-oriented governance approaches are examined. The findings show that classical management approaches are insufficient in most cases due to the multi-dimensional nature of contemporary crises. Instead, proactive, coordination-based, and multi-level management models are emerging. The importance of this study lies in its contribution to the public administration literature by addressing crisis management and strategic decision-making processes from a risk-oriented perspective. In this respect, the study provides a conceptual framework for developing more adaptable, flexible, and sustainable crisis management strategies for decision-makers.

Keywords: Risk Society, Crisis Management, Strategic Decision Making, Public Administration, Governance.

DePIN EKOSİSTEMİNİN STRATEJİK GÜVENLİK BOYUTU: TEHDİTLER, RİSKLER VE POLİTİKALAR

Zafer BOZYER²⁹

Dijitalleşme sürecinde Blokzincir ve Nesnelerin İnterneti (IoT) teknolojilerinin birleşimi, "Merkezi Olmayan Fiziksel Altyapı Ağları" (DePIN – Decentralized Physical Infrastructure Networks) olarak adlandırılan yenilikçi bir teknoloji çözümü ortaya çıkarmıştır. DePIN çözümlerinde telekomünikasyon, haritalama ve hassas konumlandırma gibi fiziksel hizmetler, merkezi bir otorite yerine bireylerin kendi donanımlarıyla katkı sağladığı dağıtık ağlar üzerinden yürütülmektedir. Kullanıcıların kripto para kazanma güdüsüyle bu ağlara gönüllü olarak dahil olmaları, söz konusu projelerin hızla yaygınlaşmasını sağlamaktadır.

Ancak, başlangıçta düşük maliyetli, merkezi yapılardan ve otoritelerden bağımsız teknolojik alternatifler geliştirmeyi hedefleyen Merkeziyetsiz Fiziksel Altyapı Ağları (DePIN) projelerinin istihbarat toplama, hedef takibi ve stratejik keşif faaliyetleri gibi ikili kullanım (dual-use: hem sivil hem de askeri alanlarda kullanılabilen teknolojiler) alanlarında da kullanılabilmesi mümkündür. Kimlik doğrulaması gerektirmeyen anonim yapısı sayesinde bu projelerle hedef şahısların, stratejik bölgelerin ve kritik platformların uzun süreli ve örtülü biçimde takip edilmesi kolaylaşmaktadır. Bunun yanı sıra, DePIN çözümlerinde kullanılan ve yüksek hassasiyetli konumlama sağlayan Gerçek Zamanlı Kinematik (RTK) ağlarının santimetre düzeyinde konum hassasiyeti sunması, otonom sistemlerin yüksek doğruluk gerektiren hedefleme operasyonlarına zemin hazırlayabilmektedir. Görsel istihbarat boyutunda ise sivil kameralar aracılığıyla elde edilen anlık ve sansürlü sokak görüntülerinin yapay zekâ algoritmalarıyla işlenerek hedeflerin üç boyutlu "dijital ikizlerine" dönüştürülmesi, otonom araçların görsel konumlandırma ile güdülenmesi ve sanal keşif operasyonları için ciddi bir güvenlik açığı oluşturmaktadır.

Bu çalışma kapsamında, gelişen teknolojilerle birlikte ortaya çıkan DePIN çözümlerinin oluşturduğu güvenlik riskleri analiz edilmiş ve örnekler üzerinden açıklanmıştır. Teknolojik gelişime engel olunmaması için bu sistemlerin tamamen yasaklanması yerine, denetleyici ve akılcı güvenlik politikalarının acilen benimsenmesi gerektiği altı çizilmiştir. Ülke sınırları içindeki donanım tedarik zincirinin kontrol altına alınması, cihazların lisanslanarak zorunlu denetime tabi tutulması, stratejik binaların konumlandırılmasının yeniden değerlendirilmesi ve millî merkeziyetsiz teknoloji alternatiflerinin kamu tarafından doğrudan teşvik edilmesi temel çözüm önerileri olarak sunulmuş ve tartışılmıştır. Ayrıca diğer devletlerin bu projelere yönelik stratejilerinin izlenmesi ve bu teknolojilere karşı topluma farkındalık kazandırılması önerilmiştir.

²⁹ Dr. Öğr. Üyesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri, İskenderun/Hatay, zafer.bozyer@iste.edu.tr, ORCID: orcid.org/0000-0002-5243-3268.

Anahtar Kelimeler: Merkezi Olmayan Fiziksel Altyapı Ağları (DePIN), Milli Güvenlik, Dijital İkiz, İstihbarat, Görsel Konumlandırma Sistemleri (VPS).

THE STRATEGIC SECURITY DIMENSION OF THE DePIN ECOSYSTEM: THREATS, RISKS AND POLICIES

During the digitalisation process, the convergence of Blockchain and the Internet of Things (IoT) technologies has led to innovative technological solutions known as “Decentralised Physical Infrastructure Networks” (DePIN). In DePIN solutions, physical services such as telecommunications, mapping, and precise positioning are delivered through distributed networks in which individuals own the hardware rather than a centralised authority. The voluntary involvement of users in these networks, motivated by the prospect of earning cryptocurrency, has enabled the rapid proliferation of such projects.

However, Decentralised Physical Infrastructure Networks (DePIN) projects, which initially aim to develop low-cost technological alternatives independent of centralised structures and authorities, can also be utilised in dual-use applications, such as intelligence gathering, target tracking, and strategic reconnaissance. Thanks to their anonymous structure, which does not require identity verification, these projects facilitate long-term, covert tracking of target individuals, strategic regions, and critical platforms. Furthermore, the Real-Time Kinematic (RTK) networks used in DePIN solutions, which provide high-precision positioning, offer centimetre-level location accuracy, thereby laying the groundwork for autonomous systems to conduct targeting operations requiring high precision. In the realm of visual intelligence, the processing of real-time, uncensored street imagery obtained through civilian cameras using artificial intelligence algorithms to transform targets into three-dimensional “digital twins” poses a significant security risk for the guidance of autonomous vehicles via visual positioning and for virtual reconnaissance operations.

Within the scope of this study, the security risks posed by DePIN solutions—which have emerged alongside advancing technologies—have been analysed and explained using examples. It has been emphasised that, rather than completely banning these systems, regulatory and sensible security policies must be adopted immediately to avoid hindering technological progress. Key proposed solutions discussed include bringing the domestic hardware supply chain under control, requiring devices to be licensed and subject to mandatory inspection, reassessing the location of strategic buildings, and directly encouraging national decentralised technology alternatives through public initiatives. Additionally, it was recommended to monitor other countries’ strategies regarding these projects and raise public awareness about these technologies.

Keywords: Decentralized Physical Infrastructure Networks (DePIN), National Security, Digital Twin, Intelligence, Visual Positioning Systems (VPS).

“ENGELLENEN YOLCULAR” VE “ÇATIŞMADA PİŞMİŞ” YABANCI TERÖRİST SAVAŞÇILARIN RADİKALLEŞME SÜREÇLERİ: PSİKOSOSYAL DİNAMİKLER, FONKSİYONEL İŞLEVLER VE KÜRESEL POLİTİKA ANALİZİ

Yasin BÖREKÇİ³⁰, Mustafa METE³¹

Soğuk savaş sonrası dönemde uluslararası güvenlik gündemi, devletlerarası klasik tehdit algılarından ziyade devlet dışı aktörlerin oluşturduğu asimetrik ve hibrit riskler etrafında şekillenmiştir. Özellikle 11 Eylül 2001 saldırıları sonrasında terörizm, uluslararası güvenlik çalışmalarının merkezi konularından biri haline gelmiş ve güvenlik politikalarının kapsamı önemli ölçüde genişlemiştir. Bu süreçte Radikalleşme, Sınır Aşan Terör Ağları ve Yabancı Terörist Savaşçı (YTS) olgusu çeşitli boyutlar kazanmış, hem akademik literatürde hem de politika yapıcılarının gündeminde kritik bir yer edinmiştir. Suriye ve Irak'taki çatışma ortamının etkisiyle farklı ülkelerden binlerce bireyin çatışma bölgelerine katılmaya çalışması ya da çatışma bölgelerinde tecrübe kazanması terörizm, radikalleşme süreçleri ve toplumsal uyum politikaları arasındaki ilişkinin yeniden tartışılmasına yol açmıştır. Bu bağlamda Suriye ve Irak'ta 2011 yılından itibaren hız kazanan iç çatışmalar, modern terörle mücadele ve YTS ile mücadele literatürüne iki kritik kavramsal kategori kazandırmıştır: seyahat girişimleri engellenerek yerel şiddet eylemlerine yönelen "would-be travelers" (engellenmiş yolcular) ve çatışma sahasındaki deneyimlerini topluma entegre etme sürecinde güvenlik riski oluşturan "battle-hardened" (çatışmada pişmiş) olan savaşçılar. Bu çalışma, söz konusu iki grubun radikalleşme mekanizmalarını Moghaddam'ın Terörizm Basamakları Modeli, Kruglanski ve arkadaşlarının Önem Arayışı Teorisi (Significance Quest Theory, SQT) ile itici-çekici faktör çerçeveleri bağlamında karşılaştırmalı olarak analiz etmektedir. Elde edilen bulgular, seyahat engellemesinin radikalleşmeyi sona erdirmediğini; aksine tehdidi dışsal bir boyuttan içsel bir boyuta taşıdığını göstermektedir. Engellenmiş yolcuların %44'ünün seyahat girişiminden sonraki bir yıl içinde yerel saldırı planlarına yöneldiği tespit edilmiştir. Öte yandan geri dönen deneyimli savaşçıların ilk 4-6 ayda en yüksek risk profilini sergilediği bulgusu radikalleşmenin yalnızca ideolojik değil aynı zamanda davranışsal ve operasyonel bir derinlik kazandığını göstermektedir. Devlet politikaları değerlendirildiğinde, yalnızca cezai yaptırımlara dayanan yaklaşımların yetersiz kaldığı; Danimarka Aarhus Modeli'nin çok boyutlu yapısıyla daha sürdürülebilir sonuçlar ürettiği görülmektedir. Çalışma, gelecekteki

³⁰ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi ABD, Gaziantep/Türkiye, yasinborekci18@gmail.com, ORCID: 0009-0004-5555-9300

³¹ Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Gaziantep/Türkiye, mete@gantep.edu.tr, ORCID: 0009-0003-0016-4478.

politikaların güvenlik, sosyal hizmet ve psikolojik destek ayaklarını bütünleştiren hibrit bir yaklaşımla tasarlanması gerektiğini savunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: yabancı terörist savaşçı, radikalleşme, engellenmiş yolcular, çatışmada pişmiş teröristler, terörle mücadele politikası

RADICALIZATION PROCESSES OF “WOULD-BE TRAVELERS” AND “BATTLE-HARDENED” FOREIGN TERRORIST FIGHTERS: PSYCHOSOCIAL DYNAMICS, FUNCTIONAL ROLES, AND GLOBAL POLICY ANALYSIS

In the post-Cold War era, the international security agenda has been shaped not so much by traditional perceptions of inter-state threats as by asymmetric and hybrid risks posed by non-state actors. Particularly following the September 11, 2001 attacks, terrorism has become one of the central issues in international security studies, and the scope of security policies has expanded significantly. During this process, the phenomena of radicalization, transnational terrorist networks, and foreign terrorist fighters (FTFs) have taken on various dimensions, securing a critical place both in academic literature and on policymakers' agendas. Driven by the conflict environment in Syria and Iraq, the efforts of thousands of individuals from various countries to join conflict zones or gain experience there have led to a renewed discussion of the relationship between terrorism, radicalization processes, and social integration policies. In this context, the internal conflicts in Syria and Iraq, which have intensified since 2011, have introduced two critical conceptual categories into the literature on modern counterterrorism and the fight against YTS: “would-be travelers”—individuals whose travel attempts are thwarted and who subsequently turn to local acts of violence—and “battle-hardened” fighters, whose combat experience poses a security risk as they attempt to reintegrate their conflict-zone experiences into society. This study comparatively analyzes the radicalization mechanisms of these two groups within the frameworks of Moghaddam's Stages of Terrorism Model, Kruglanski and colleagues' Significance Quest Theory (SQT), and push-pull factor frameworks. The findings indicate that travel restrictions do not halt radicalization; rather, they shift the threat from an external to an internal dimension. It was found that 44% of restricted travelers turned to planning local attacks within a year of their attempted travel. Furthermore, the finding that returning experienced fighters exhibit the highest risk profile within the first 4–6 months indicates that radicalization has acquired not only ideological but also behavioral and operational depth. When evaluating state policies, it is evident that approaches relying solely on criminal sanctions are insufficient; the Danish Aarhus Model, with its multidimensional (multidisciplinary) structure, produces more sustainable results. The study argues that future policies must be designed using a hybrid approach that integrates the pillars of security, social services, and psychological support.

Keywords: foreign terrorist fighter, radicalization, would-be traveler, battle-hardened, counter-terrorism policy

ASYA PASİFİK BÜYÜK SAVAŞI YOLUNDA İRAN SAHASI SAVAŞ MI? TATBİKAT MI?

Murat CİHAN³²

İran ile ABD ve İsrail arasındaki jeopolitik gerilim, Soğuk Savaş sonrası uluslararası sistemin en karmaşık ve çok katmanlı güvenlik sorunlarından biri olarak öne çıkmaktadır. Bu gerilim, yalnızca devletler arası klasik güç mücadelesiyle sınırlı olmayıp; vekâlet savaşları, nükleer programlar, ideolojik rekabet ve bölgesel nüfuz mücadeleleri gibi çok boyutlu unsurları içermektedir. Bu bağlamda, söz konusu üç aktör arasındaki ilişkiler, Orta Doğu'nun güvenlik mimarisini doğrudan etkileyen kritik bir eksen oluşturmaktadır (Kinzer, 2003). İran ile İsrail arasındaki gerilim ise ideolojik ve stratejik temellere dayanmaktadır. İran, İsrail'in varlığını tanımamakta ve Filistin meselesini dış politikasının merkezine yerleştirmektedir. Buna karşılık İsrail, İran'ın nükleer programını varoluşsal bir tehdit olarak görmekte ve bu programı engellemek amacıyla örtülü operasyonlar, siber saldırılar ve hedefli suikastlar gerçekleştirdiği iddia edilmektedir (Katzman, 2020).

Son yıllarda gerilim, özellikle 2018'de ABD'nin İran ile imzalanan nükleer anlaşmadan (JCPOA) çekilmesiyle daha da tırmanmıştır. ABD'nin uyguladığı ekonomik yaptırımlar, İran ekonomisini ciddi şekilde etkilemiş ve Tahran yönetimini daha agresif bir bölgesel politika izlemeye yöneltmiştir (Nephew, 2017). Nisan 2024'te, İsrail'in İran'a yakın bir konsolosluk binasını Suriye'de bombalaması üzerine İran bu saldırıyı doğrudan tehdit olarak algılayıp karşı saldırılara başlamıştır. Karşılıklı saldırılar İran ile İsrail arasındaki ilişkide uzun süredir süregelen vekâlet savaşlarının ötesine geçen bir dönemin başlangıcı olmuştur. Haziran 2025'te, İran-İsrail çatışması kısa ama yoğun bir savaş dönemine dönüşmüştür. Bu dönemde İsrail, İran'ın askeri ve nükleer altyapılarına karşı kapsamlı hava saldırıları gerçekleştirmiş ve İranlı komutanlar ile bilim insanlarını hedef almıştır. İran ise doğrudan balistik füze ve İHA saldırılarıyla karşılık vermiştir. Bu olaylar, iki taraf arasındaki doğrudan askeri çatışmanın en açık ve sistematik örneği olmuştur.

2026 yılına gelindiğinde ise gerilim artık klasik çatışma sınırlarını aşmış; doğrudan, koordine askeri operasyonlara dönüşmüştür. 28 Şubat 2026 tarihinde ABD ve İsrail orduları İran'a eş zamanlı hava saldırıları başlatmıştır. Bu operasyonlar Operation Epic Fury adıyla anılan kapsamlı bir askeri kampanyayı tetiklemiştir; hedefler İran'ın askeri altyapısı, hava savunma sistemleri ve komuta kontrol merkezleri olmuştur. İran, bu ağır saldırılara karşı salt savunma stratejisiyle karşılık vermek yerine, bölgesel yayılma stratejisini devreye sokmuştur İran, yalnızca doğrudan İsrail ve ABD hedeflerine saldırmakla kalmamış, aynı zamanda Körfez ülkelerindeki ABD üslerini ve müttefik altyapılarını da hedef almıştır. Bu durum, savaşın

³² Doktor, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi, Öğretim Görevlisi, muratcihan94@gmail.com.tr ORCID: 0000-0003-3500-6034

sadece bir devletler arası mücadele olmaktan çıkıp bölgesel bir çatışma sistemine dönüştüğünü göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Jeopolitik Gerilim, Vekâlet Savaşları, Hibrit Savaş, Bölgesel Güç Mücadelesi

"ON THE ROAD TO A MAJOR ASIA-PACIFIC WAR: IS THE IRANIAN THEATER A WAR OR A MILITARY EXERCISE?"

The geopolitical tension between Iran, the United States, and Israel stands as one of the most complex and multi-layered security challenges of the post-Cold War international system. This friction is not limited to a conventional inter-state power struggle; it encompasses multidimensional elements such as proxy wars, nuclear programs, ideological rivalry, and regional influence maneuvers. In this context, the relations among these three actors form a critical axis that directly shapes the security architecture of the Middle East (Kinzer, 2003). The tension between Iran and Israel is rooted in ideological and strategic foundations. While Iran refuses to recognize Israel's existence and places the Palestinian cause at the center of its foreign policy, Israel perceives Iran's nuclear program as an existential threat. Consequently, Israel is alleged to carry out covert operations, cyberattacks, and targeted assassinations to obstruct this program (Katzman, 2020).

In recent years, tensions escalated further, particularly following the U.S. withdrawal from the Joint Comprehensive Plan of Action (JCPOA) in 2018. The economic sanctions imposed by the U.S. significantly impacted the Iranian economy, prompting the Tehran administration to adopt a more aggressive regional policy (Nephew, 2017). In April 2024, following Israel's bombardment of a consular building adjacent to the Iranian embassy in Syria, Iran perceived this attack as a direct threat and initiated retaliatory strikes. These reciprocal attacks marked the beginning of an era that transcended the long-standing proxy wars between Iran and Israel. By June 2025, the Iran-Israel conflict evolved into a brief but intense period of warfare. During this time, Israel conducted comprehensive airstrikes against Iran's military and nuclear infrastructure, targeting high-ranking commanders and scientists. Iran responded with direct ballistic missile and UAV (Unmanned Aerial Vehicle) attacks. These events represented the most explicit and systematic example of direct military confrontation between the two parties.

By 2026, the tension surpassed the boundaries of conventional conflict and transformed into coordinated, direct military operations. On February 28, 2026, the U.S. and Israeli forces launched simultaneous airstrikes against Iran. These operations triggered a comprehensive military campaign known as Operation Epic Fury, targeting Iran's military infrastructure, air defense systems, and command-and-control centers. Instead of responding with a purely defensive strategy, Iran activated a regional expansion strategy. Iran did not only strike direct

Israeli and U.S. targets but also targeted U.S. bases and allied infrastructure across the Gulf states. This situation demonstrated that the war had evolved from a bilateral struggle into a systemic regional conflict.

Keywords: Geopolitical Tension, Proxy Wars, Hybrid Warfare, Regional Power Competition.

TÜRK KAMU YÖNETİMİ PERSPEKTİFİNDEN DEĞİŞEN GÜVENLİK PARADİGMALARI VE TÜRKİYE'NİN KÜRESEL ROLÜ

Mehmet Burhanettin COŞKUN³³ Damla TANKUT³⁴

Dijital güvenlik riskleri, terör tehdidi, bölgesel çatışmalar ve küreselleşme devletlerin güvenlik politikalarını daha kapsamlı hale getirmelerini gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda son yıllarda güvenlik alanında etkili değişimler meydana gelmiştir. Uluslararası ve ulusal düzeyde stratejik öncelik önemli ölçüde yeniden şekillenmiştir. Türkiye hem coğrafi aktör olarak hem de güvenlik sistemine entegre bir aktör olarak bu değişen güvenlik paradigmaları karşısında uyum ihtiyacı duymaktadır. Bu anlamda çalışmanın konusu; Türk kamu yönetimi perspektifinden değişen güvenlik paradigmalarını ve Türkiye'nin bu alanlardaki küresel rolünü inceleyerek, stratejik uygulamalar karşısında ulusal güvenlik politikalarının sergilediği dönüşümü analiz etmektir.

Araştırmanın temel amacı, Türk kamu yönetimi perspektifinden güvenlik paradigmalarını ve alanlarını inceleyerek Türk kamu yönetiminin güvenlik alanında yaşadığı dönüşüm karşısındaki küresel rolünü değerlendirmektir. İkinci amaç ise, değişen güvenlik alanları karşısında politika üretim süreçlerinin etkilerini ortaya koymak ve Türkiye'nin küresel güvenlik rolü ile yönetsel uygulamaların uygunluğunu incelemektir. Aynı zamanda güvenlik politikalarının yönetsel süreç üzerindeki izleri ve kamu kurumlarının bu dönüşüm karşısındaki adaptasyon düzeyini analiz etmektir. Dolayısıyla çalışma, ulusal güvenlik politikalarının değişimi neticesinde geliştirilen stratejilerin, kamu yönetimi üzerinde bıraktığı etkileri ve kurumların dönüşüm karşısındaki uyumunu incelemeyi hedeflemektedir.

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu çerçevede, Türkiye'de değişen güvenlik paradigmaları ve alanları üzerinden derinlemesine bir literatür araştırması yapılmıştır. Ulusal güvenlik politikaları, stratejik uygulamalar ve kurumsal yapıların dönüşümü analiz edilmiştir. Sonuç olarak, yapılan araştırma, değişen güvenlik paradigmaları neticesinde yaşanan dönüşümü Türkiye'nin küresel rolüyle sentezlemektedir. Çalışma, Türk kamu yönetimi perspektifi ile değişen güvenlik paradigmalarını ve alanlarını inceleyerek, Türkiye'nin küresel rolü üzerinden analitik bir çerçeve sunmakta ve literatüre katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Paradigma, Güvenlik, Strateji, Türk Kamu Yönetimi, Değişen Güvenlik Alanları, Politika

³³ Prof. Dr., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Türkiye, burhanettincoskun@osmaniye.edu.tr, 0000.0001.7138.7669.

³⁴ Yüksek Lisans Öğrencisi, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Türkiye, dmla.tankut@gmail.com , 0009.0007.8635.7586.

CHANGING SECURITY PARADIGMS AND TURKEY'S GLOBAL ROLE FROM THE PERSPECTIVE OF TURKISH PUBLIC ADMINISTRATION

Globalization, regional conflicts, terrorist threats, and hazards to digital security require states to expand their security measures. In this regard, there have been notable developments in the security sector in recent years. Both nationally and internationally, strategic priorities have drastically changed. Turkey must adjust to these shifting security paradigms as a geographical actor and as an integrated actor in the security system. Examining the evolving security paradigms from the standpoint of Turkish public administration and Turkey's international position in these fields, as well as analyzing how national security policies have changed in response to strategic applications, are the focus of this study.

Examining security paradigms and domains from Turkish public administration's point of view and evaluating Turkish public administration's worldwide position in light of its security transformation are the main goals of this study. The second goal is to assess whether Turkey's global security role is compatible with its administrative procedures and to show the impact of policy-making processes in the face of evolving security domains. Additionally, it seeks to examine how security regulations have affected administrative procedures and how well public institutions have adjusted to this change. Thus, the study intends to investigate how public administration is affected by tactics created as a result of shifts in national security policy and how institutions adjust to this change.

The research method used in this study is qualitative. An extensive assessment of the literature on Turkey's evolving security paradigms and disciplines was carried out within this framework. Analysis was done on how institutional structures, strategic procedures, and national security policies have changed. In summary, this study combines Turkey's global significance with the upheaval brought about by shifting security paradigms. The paper provides an analytical framework through Turkey's global role and adds to the literature by analyzing evolving security paradigms and fields from a Turkish public administration perspective.

Keywords: Paradigm, Security, Strategy, Turkish Public Administration, Changing Security Fields, Policy

DİJİTALLEŞEN KAMUSAL ALANDA SESİNİ DUYURMAK: EMEKLİ ASTSUBAYLARIN TEMSİLİYET VE ÖZLÜK HAKLARI MÜCADELESİNDE SOSYAL MEDYANIN ROLÜ

Fatih ÇAM³⁵

Bu çalışma, Türkiye'deki emekli astsubayların sosyal medya kullanım pratiklerini ve bu ağların özlük hakları, ücret adaletsizlikleri ve yasal hak arama süreçlerindeki stratejik rolünü incelemektedir. Araştırma kapsamında uygulanan anket verilerine göre, katılımcıların yaş grupları ile tercih ettikleri sosyal medya platformları arasında belirgin eğilim farklılıkları tespit edilmiştir. İstatistiksel bulgular, genç kuşağın (20-39 yaş) ağırlıklı olarak Instagram (%45.5) ve YouTube gibi görsel içerik odaklı mecralara yöneldiğini; 60 yaş ve üzeri grubun ise geleneksel ağ alışkanlıklarını sürdürerek Facebook (%57.9) kullanımını domine ettiğini göstermektedir. Araştırmada en yüksek katılımı gösteren ve hak arama mücadelesinde itici güç olan 50-59 yaş grubunun, haber alma ve kamusal itiraz aracı olarak ilk sıraya Twitter'ı (X) (%29.5), kapalı devre örgütlenme alanı olarak ise ikinci sıraya Facebook'u (%28.1) yerleştirdiği saptanmıştır. Bu bağlamda, Facebook'un dava süreçleri ve eylem planlamaları için bir "mutfak", Twitter'ın ise karar alıcılar üzerinde baskı kurmaya yönelik bir "gündem belirleme" aracı olarak birbirini tamamladığı görülmektedir. Bununla birlikte çalışma; TikTok, Reels ve Shorts gibi yeni nesil görsel mecraların düşük kullanım oranının toplumsal empati inşasını zayıflattığına ve Facebook kullanımının yarattığı "yankı odası" (echo chamber) etkisinin, mücadelenin kendi içine hapsolme riskini doğurduğuna dikkat çekmektedir. Sonuç olarak, dijital aktivizm süreçlerinin başarıya ulaşması için asimetrik iletişim stratejilerinin aşılması, mesajların geniş kitlelere ulaşacak şekilde görsel platformlara ve açık kamusal tartışma alanlarına entegre edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Aktivizm, Emekli Astsubaylar, Özlük Hakları, Sosyal Medya Sosyolojisi, Yankı Odası.

---

³⁵ Dr., Bağımsız Araştırmacı, fatih@sib@gmail.com, ORCID, 0000-0002-5815-5617.

MAKING VOICES HEARD IN THE DIGITALIZED PUBLIC SPHERE: THE ROLE OF SOCIAL MEDIA IN THE REPRESENTATION AND RIGHTS STRUGGLE OF RETIRED NON-COMMISSIONED OFFICERS

This study examines the social media usage practices of retired non-commissioned officers (NCOs) in Turkey and the strategic role of these networks in their struggle for personnel rights, wage equality, and legal advocacy. According to the survey data conducted within the scope of the research, distinct trend differences were identified between the age groups of the participants and their preferred social media platforms. Statistical findings indicate that the younger generation (ages 20-39) predominantly turns to visual content-oriented platforms such as Instagram (45.5%) and YouTube, whereas the 60 and over age group dominates Facebook usage (57.9%), maintaining traditional network habits. It was determined that the 50-59 age group, which showed the highest participation in the research and acts as the driving force in the rights struggle, prioritizes Twitter (X) (29.5%) as the primary tool for receiving news and public objection, and Facebook (28.1%) as a closed-circuit organizational space. In this context, Facebook serves as a "kitchen" for litigation processes and action planning, while Twitter functions complementarily as an "agenda-setting" tool aimed at pressuring decision-makers. However, the study points out that the low usage rate of next-generation visual platforms such as TikTok, Reels, and Shorts weakens the building of social empathy, and the "echo chamber" effect created by Facebook usage poses the risk of isolating the struggle within its own community. In conclusion, it is emphasized that for digital activism processes to succeed, asymmetrical communication strategies must be overcome, and messages must be integrated into visual platforms and open public discussion areas to reach broader audiences.

Keywords: Digital Activism, Retired NCOs, Personnel Rights, Sociology of Social Media, Echo Chamber.

ÇOK KUTUPLU SİSTEMDE AVRUPA'NIN STRATEJİK ÖZERKLİK İKİLEMİ

Arzu ÇETİNKAYA³⁶

Bu çalışma, çok kutuplu uluslararası sistemde Avrupa'nın stratejik özerklik arayışını, değişen büyük güç rekabeti dinamikleri bağlamında analiz etmeyi amaçlamaktadır. Soğuk Savaş sonrası dönemde güvenliğini büyük ölçüde NATO şemsiyesi altında yapılandıran Avrupa, son yıllarda artan jeopolitik belirsizlikler, ABD'nin küresel önceliklerinde yaşanan kaymalar ve sistemik rekabetin derinleşmesi karşısında daha bağımsız bir stratejik pozisyon geliştirme arayışına girmiştir. Bu süreçte Avrupa Birliği bünyesinde geliştirilen savunma girişimleri ve politik söylemler, stratejik özerklik kavramını Avrupa güvenlik mimarisinin merkezine yerleştirmiştir.

Çalışmanın temel amacı, Avrupa'nın stratejik özerklik söyleminin gerçek bir bağımsızlaşma projesi mi yoksa çok kutuplu sistemde ortaya çıkan yeni güç dengelerine uyum sağlama çabası mı olduğunu ortaya koymaktır. Bu kapsamda çalışma, nitel araştırma yöntemine dayanmaktadır. Analitik çerçeve, karşılaştırmalı yaklaşım ve politika belgelerinin incelenmesi üzerine kurulmuş; Avrupa'nın güvenlik ve savunma politikaları, transatlantik ilişkiler ve büyük güç rekabeti bağlamında değerlendirilmiştir. ABD'nin NATO içindeki güvenlik taahhüdünün geleceğine ilişkin belirsizlik, fiilî bir çekilme gerçekleşmese dahi, Avrupa Birliği'nin stratejik özerklik arayışını yapısal olarak hızlandıran temel faktörlerden biri haline gelmiştir.

Çalışma, Avrupa'nın stratejik özerklik arayışının mutlak bir bağımsızlık hedefinden ziyade, mevcut bağımlılık ilişkilerini yeniden yapılandırmaya yönelik pragmatik bir strateji olduğunu ileri sürmektedir. Özellikle ABD ile olan güvenlik bağımlılığı tamamen terk edilmemekte, bunun yerine daha esnek ve çok katmanlı bir denge politikası geliştirilmektedir. Bu durum, Avrupa'nın hem ABD ile ittifak ilişkisini sürdürme hem de yükselen güçler karşısında manevra alanını genişletme çabası olarak okunabilir.

Bu çalışma, stratejik özerklik kavramını "bağımsızlık" yerine "bağımlılık yönetimi" perspektifinden ele alarak, Avrupa'nın değişen uluslararası sistemdeki konumunu yeniden yorumlamaktadır. Bu yaklaşım, çok kutuplu sistemde orta ölçekli güçlerin stratejik davranışlarını anlamaya yönelik literatüre kavramsal ve analitik katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Özerklik, Avrupa Birliği, NATO, Çok Kutupluluk, Büyük Güç Rekabeti.

³⁶ Doktor Öğretim Üyesi, Munzur Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, arzucetinkaya@munzur.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3511-6866.

EUROPE'S DILEMMA OF STRATEGIC AUTONOMY IN A MULTIPOLAR SYSTEM

This study aims to analyze Europe's quest for strategic autonomy in a multipolar international system within the context of evolving dynamics of great power competition. Having structured its security largely under the NATO umbrella in the post-Cold War era, Europe has sought to develop a more independent strategic position in the face of increasing geopolitical uncertainties, shifts in U.S. global priorities, and the deepening of systemic competition in recent years. In this process, defense initiatives and policy discourses developed within the European Union have placed the concept of strategic autonomy at the center of the European security architecture.

The primary objective of this study is to determine whether Europe's discourse on strategic autonomy constitutes a genuine project of independence or an effort to adapt to the new power balances emerging in a multipolar system. In this context, the study is based on qualitative research methods. The analytical framework is built on a comparative approach and the examination of policy documents; it evaluates Europe's security and defense policies within the context of transatlantic relations and great power competition. Uncertainty regarding the future of the U.S. security commitment within NATO has become one of the key factors structurally accelerating the European Union's pursuit of strategic autonomy, even if no actual withdrawal occurs.

The study argues that Europe's pursuit of strategic autonomy is a pragmatic strategy aimed at restructuring existing dependency relationships rather than achieving absolute independence. In particular, security dependence on the United States is not being completely abandoned; instead, a more flexible and multi-layered balancing policy is being developed. This situation can be interpreted as Europe's effort to both maintain its alliance with the United States and expand its maneuvering space in the face of rising powers.

By approaching the concept of strategic autonomy from the perspective of "dependency management" rather than "independence," this study reinterprets Europe's position within the evolving international system. This approach contributes conceptually and analytically to the literature on understanding the strategic behavior of middle powers in a multipolar system.

Keywords: Strategic Autonomy, European Union, NATO, Multipolarity, Great Power Competition.

21. YÜZYILDA GÜÇ YOLUYLA BARIŞ

Perihan ÇETİNTAŞ ABU ZER³⁷

Bu çalışmanın temeli Roma dönemine dayanmaktadır. Latince "Pax Romana" olarak adlandırılan Roma Barışı, şiddetli çatışmaların hukuk ve yönetim kullanılarak zorla uzlaştırılmasından ortaya çıkmıştır. Pax Romana, tüm devlet işlevlerinin sorunsuz bir şekilde işlenmesini sağlamıştır. Barış her zaman yalnızca diplomasinin sonucu değildir; bazı durumlarda, askeri müdahale veya diğer tehdit biçimleri gibi zorlayıcı araçlarla uygulanır. Ancak, bu tür yaklaşımlar genellikle çok sayıda soruna yol açar. Süreç hem hassas hem de doğası gereği karmaşıktır. 'Zorla barış' kavramı, küresel güç dengesini daha iyi anlamak için büyük önem taşımaktadır.

Çalışma, tarihsel ve teorik perspektifleri bir araya getirerek *peace by force* anlayışının uluslararası siyasetteki düşünsel temellerini ve günümüz güvenlik tartışmalarıyla olan ilişkisini ortaya koymayı hedeflemektedir. Uluslararası siyasette düzenin ve güvenliğin askeri güç yoluyla sağlanabileceği düşüncesi, tarih boyunca farklı biçimlerde ortaya çıkmış ve günümüz güvenlik politikalarında da etkisini sürdürmüştür. Bu bağlamda çalışma, savaşın hangi koşullarda meşru kabul edilebileceğini tartışan Just War Theory yaklaşımını ve devletlerin güvenlik arayışlarının karşılıklı tehdit algılarını nasıl ürettiğini açıklayan Security Dilemma kavramını birlikte değerlendirerek güç kullanımı ile güvenlik üretimi arasındaki ilişkiyi analiz etmektedir.

Günümüzde enerji kaynakları, kritik mineraller, teknolojik rekabet ve bölgesel çatışmaların uluslararası güvenlik gündemini yeniden şekillendirdiği düşünüldüğünde, devletlerin güvenlik stratejilerinde askeri kapasiteye ve güç projeksiyonuna daha fazla önem verdikleri görülmektedir. Bu durum, "barışın güç yoluyla sağlanması" anlayışının yalnızca tarihsel bir yaklaşım olmadığını, aynı zamanda günümüz güvenlik politikalarını anlamada da önemli bir analitik çerçeve sunduğunu göstermektedir. Bu yönüyle çalışma, değişen güvenlik ortamında güç, meşruiyet ve güvenlik üretimi arasındaki ilişkiyi teorik olarak tartışarak güvenlik stratejileri literatürüne katkı sunmayı amaçlamakta zorla barış sağlama meselesinin tamamını, kökenini ve bu meselenin temelini oluşturan başlıkları özetleyerek genel bir bakış açısı sunmaya çalışmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zorla Barış, Uluslararası İlişkiler, Askerî Müdahale, Barış ve Güvenlik, Egemenlik, Siyasal İstikrar.

³⁷ Fırat Üniversitesi, Yüksek Lisans Öğrencisi, cetintasperihan@gmail.com, ORCID: 0009-0001-7428-5518.

PEACE THROUGH POWER IN THE 21ST CENTURY

The basis of this study dates back to the Roman period. The Roman Peace, called "Pax Romana" in Latin, emerged from the forced reconciliation of violent conflicts using law and administration. Pax Romana ensured the smooth functioning of all state institutions. Peace is not always solely the result of diplomacy; in some cases, it is imposed through coercive instruments such as military intervention or other forms of threat. However, such approaches often lead to numerous problems. The process is both delicate and inherently complex. The concept of "peace by force" is of great importance for a better understanding of the global balance of power.

By bringing together historical and theoretical perspectives, this study aims to reveal the intellectual foundations of the concept of *peace by force* in international politics and its relationship with contemporary security debates. The idea that order and security in international politics can be ensured through military power has appeared in different forms throughout history and continues to influence present-day security policies. In this context, the study analyzes the relationship between the use of force and the production of security by jointly evaluating the Just War Theory approach, which discusses the conditions under which war can be considered legitimate, and the concept of the Security Dilemma, which explains how states' pursuit of security generates mutual perceptions of threat.

Today, considering that energy resources, critical minerals, technological competition, and regional conflicts are reshaping the international security agenda, it is evident that states place greater importance on military capacity and power projection in their security strategies. This situation demonstrates that the understanding of "peace by force" is not only a historical approach but also provides an important analytical framework for understanding contemporary security policies. In this respect, the study aims to contribute to the literature on security strategies by theoretically discussing the relationship between power, legitimacy, and the production of security in a changing security environment. It seeks to present a general overview by summarizing the entire issue of establishing peace through force, its origins, and the main themes that constitute the foundation of this matter.

Keywords: Peace by force, International Relations, Military Intervention, Peace and Security, Sovereignty, Political Stability.

POTANSİYELİ VE JEOPOLİTİK ÖNEMİ AÇISINDAN GOLAN TEPELERİ

Volkan ÇETİNTAŞ³⁸, Mehmet Emin SÖNMEZ³⁹

Bu çalışmada Golan Tepeleri'nin jeopolitik konumundan kaynaklı önemine ek olarak Yahudi toplumunun bu alanda olmak istemesinin dinsel bir hak olarak görmesinden ve bu bölgede var olmak istemesinden kaynaklı ortaya çıkan sorunlar değerlendirilmiştir. Yahudilerin bir devlet olarak tarih sahnesinde var olmaları ile ortaya çıkan Arap-İsrail savaşları ile başlayan Ortadoğu'daki gerginlik ve savaşlar günümüzde de halihazırda devam etmektedir. Arz-ı Mevud düşüncesi ile hareket eden Yahudi toplumun hayallerini gerçekleştirmek için her yolu mübah görmeleri sonucunda izledikleri yayılımcı politika ile işgal ve ilhak süreçlerini uluslararası hukuk kurallarını hiçe sayarak her geçen gün daha da bir ileri seviye taşımaktadırlar. Bölgede kendisine tehdit olarak gördüğü her unsuru bir an önce ortadan kaldırma düşüncesi ile hareket eden İsrail hükümeti bilhassa Filistin Devleti üzerindeki acımasız şiddet eylemlerini artırmaya devam etmektedir. Konumuzun asıl unsuru olan Golan Tepeleri'nde de bu durum farklı değildir. Hem tatlı su kaynakları hem de petrol rezervlerine ek olarak bölgede elinde bulunduran devlete sağladığı jeopolitik üstünlük nedeni ile vazgeçilmez bir konumda bulunan bu alan İsrail Devleti'nin olmazsa olmazları arasındadır. Altı gün savaşları ile bölge üzerinde hâkimiyeti ele geçiren İsrail 1981 deki ilhaktan sonra bölgede yıkım ve yeniden inşa süreçleri ile bu alandaki hâkimiyetini artırmayı hedeflemiştir. Günümüzde İsrail'in süregelen yayılımcı ve baskı politikaları sonucunda Golan Tepeleri'nde Mecdel Şems bölgesinde yoğunlukta yaşayan Dürzi halklar İsrail yanlısı bir tutum sergilemeye bu bölgelerin bir kısmında Suriye bayrakları indirilerek İsrail bayrakları açmaya başlamışlardır. 1974 yılında imzalanan Kuvvetlerin Çekilmesi Anlaşması ile silahtan arındırılmış tampon bölgenin sınırları belirlenmiş olmasına rağmen, İsrail Devleti günümüzde bu tampon bölgeye de girerek başkent Şam'a 25 km mesafeye kadar yaklaşmıştır. Suriye'deki rejim değişikliğinden sonra Golan Tepeleri'nde yapmış olduğu incelemelerde İsrail Savunma bakanı Yisrael Katz'ın yaptığı açıklamalarda Dürzi Halklar ile ilişkilerini geliştirerek bu alandaki İsrail varlığının sonsuza kadar süreceği yönündeki söylemleri de İsrail'in Golan Tepeleri'ne olan bakış açısını yansıtmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İsrail, Suriye, Golan Tepeleri, İlhak ve İşgal, Siyonizm.

³⁸ Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi Uzmanı, Bağımsız Araştırmacı, cetintas_volkan@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-7186-4207.

³⁹ Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü, ORCID: 0000-0003-2940-3308.

POTENTIAL AND GEOPOLITICAL SIGNIFICANCE OF THE GOLAN HEIGHTS

In this study, in addition to the importance of the Golan Heights arising from its geopolitical location, the problems that have emerged due to the Jewish community's perception of being in this area as a religious right and its desire to exist in this region are evaluated. The tensions and conflicts in the Middle East, which began with the Arab–Israeli wars following the emergence of the Jews as a state on the historical stage, continue to persist today. Acting in accordance with the idea of *Arz-ı Mevud* (the Promised Land), the Jewish community has pursued expansionist policies, considering every means legitimate in order to realize its aspirations, and has gradually advanced the processes of occupation and annexation while disregarding the rules of international law. Acting with the intention of eliminating any element it perceives as a threat in the region as quickly as possible, the Israeli government continues to intensify its harsh acts of violence, particularly against the State of Palestine. This situation is no different in the Golan Heights, which constitute the main focus of this study. Due to its freshwater resources and oil reserves, as well as the geopolitical advantage it provides to the state that controls it, this area occupies an indispensable position and has become one of the essential priorities of the State of Israel. Having gained control over the region during the Six-Day War, Israel sought to strengthen its dominance in the area through processes of destruction and reconstruction following the annexation in 1981. Today, as a result of Israel's ongoing expansionist and coercive policies, the Druze population—particularly concentrated in the Majdal Shams area of the Golan Heights—has begun to display a more pro-Israeli stance, with Syrian flags being lowered and Israeli flags raised in some parts of the region. Although the borders of the demilitarized buffer zone were determined under the Agreement on the Withdrawal of Forces signed in 1974, the State of Israel has in recent years entered this buffer zone and advanced to within approximately 25 kilometers of the Syrian capital, Damascus. Following the regime change in Syria, statements made by Israeli Defense Minister Yisrael Katz during his inspections in the Golan Heights—emphasizing the development of relations with the Druze population and asserting that Israel's presence in the area will continue indefinitely—also reflect Israel's perspective toward the Golan Heights.

Keywords: Israel, Syria, Golan Heights, Annexation and Occupation, Zionism.

GAZİANTEP ŞEHRİNİN JEOPOLİTİK ÖNEMİ

Nil ÇİFTÇİ⁴⁰, Uğur ÇİFTÇİ⁴¹

Gaziantep; tarihi, kültürü, gastronomisi, ekonomik faaliyetleri, sanayisi, turizmi vb. açılardan önem arz eden bir şehirdir. Türkiye'nin en büyük ilk on ili arasında bulunmaktadır. Ülkenin Güneydoğu Anadolu coğrafi bölgesinde yer alan Gaziantep, jeopolitik konumu itibariyle tarihin her döneminde önemli şehirlerden biri olmuştur. Aynı zamanda bu konumu birtakım avantajlar sağladığı gibi bazı dezavantajları da beraberinde getirmiştir. Tarihsel olarak önemli ticaret yollarının üzerinde bulunan ve farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış olan kentin jeopolitik konumu; kültürünü, tarihini, ekonomisini, gastronomisini ve sosyal yapısını şekillendirmiştir. Mezopotamya, Doğu Akdeniz ve Anadolu arasındaki geçiş güzergahında bulunan şehir, tarih boyunca farklı medeniyetlerin bir arada yaşadığı yerleşim yeri olmuştur. Çok kültürlü yapının izlerini günümüzde şehrin gastronomisinde, kültürel ve tarihi yapılarında, toplumsal ilişkilerinde görmek mümkündür. Gaziantep bu açılardan kendine özgü karakteristik özelliklere sahiptir. Günümüzde şehir; gastronomisiyle yerli ve yabancı turistler için önemli destinasyonlardan biri haline gelmiştir. Gastronomi turizmi açısından önemli hale gelmesinde 2015 yılında UNESCO "Yaratıcı Şehirler Ağı"na "gastronomi" kategorisinde dahil olması büyük katkı sağlamıştır. Coğrafi konumu dolayısıyla, Ortadoğu ülkeleriyle çeşitli sosyo-kültürel ve ticari ilişkilerin görüldüğü Gaziantep şehri, aynı zamanda bu ülkelerden yoğun göç almıştır. Gelişmiş sanayisi ve metropol özelliğiyle hem ülke içinden hem de ülke dışından yapılan göçler, beraberinde çeşitli kentsel ve toplumsal sorunlara yol açmıştır. Gaziantep Ortadoğu'daki siyasi, ekonomik, diplomatik, sosyal vb. gelişmelerden en çok etkilenen Türkiye'deki başlıca şehirlerden biri olarak değerlendirilmektedir. Çalışmanın amacı jeopolitik açıdan önemli bir konumda bulunan Gaziantep şehrinin, bu konumunun sağladığı avantajlar ile coğrafyanın sebep olduğu olumsuzlukları değerlendirmektir. Çalışmada içerik analizi yöntemiyle, jeopolitik konumunun şehrin; tarihi, ekonomik ve sosyo-kültürel yapısında önemli etkiler yarattığı varsayımı analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gaziantep, coğrafya, jeopolitik, şehir ve kültür.

⁴⁰ Gaziantep Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ABD Doktora Öğrencisi, ORCID: 0009-0007-2086-6900, nilbasyan@gmail.com.

⁴¹ Gaziantep Üniversitesi Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi ABD Yüksek lisans Öğrencisi.

THE GEOPOLITICAL IMPORTANCE OF THE CITY OF GAZIANTEP

Gaziantep is a city of significance in terms of its history, culture, cuisine, economic activities, industry, tourism, and more. It ranks among the top ten largest provinces in Turkey. Located in the Southeastern Anatolia region of the country, Gaziantep has been one of the most important cities throughout history due to its geopolitical position. While this location has provided certain advantages, it has also brought some disadvantages. The city's geopolitical position—situated along historically significant trade routes and having hosted various civilizations—has shaped its culture, history, economy, gastronomy, and social structure. Situated at the crossroads between Mesopotamia, the Eastern Mediterranean, and Anatolia, the city has historically been a settlement where diverse civilizations coexisted. Traces of this multicultural fabric can still be seen today in the city's cuisine, cultural and historical structures, and social relationships. Gaziantep possesses unique characteristics in these respects. Today, the city has become one of the key destinations for both domestic and international tourists thanks to its culinary scene. Its inclusion in the UNESCO “Creative Cities Network” in the “gastronomy” category in 2015 played a major role in establishing its prominence in culinary tourism. Due to its geographical location, the city of Gaziantep, which maintains various socio-cultural and commercial ties with Middle Eastern countries, has also received a significant influx of immigrants from these nations. With its developed industry and metropolitan characteristics, migration from both within and outside the country has led to various urban and social issues. Gaziantep is considered one of the primary cities in Turkey most affected by political, economic, diplomatic, social, and other developments in the Middle East. The aim of this study is to evaluate the advantages provided by Gaziantep's geopolitically significant location, as well as the negative consequences resulting from its geography. Using content analysis, the study examines the hypothesis that the city's geopolitical position has had significant impacts on its historical, economic, and socio-cultural structures.

Keywords: Gaziantep, geography, geopolitics, city and culture.

TERÖRLE MÜCADELEDEN DEVLETLERARASI REKABETE: LİDER HEDEFLEME (DEKAPİTASYON) STRATEJİSİNİN DÖNÜŞÜMÜ

Ömer Furkan DEMİRCİ⁴²

Fransızca “baş kesmek” anlamına gelen dekapitasyon veya lider hedefleme stratejisi devletlerin uzun yıllardır terörizm ve ayaklanmalar ile mücadelede kullanmış olduğu önemli yöntemlerden birisini oluşturmaktadır. Örgütsel kapasitenin ve karar alma mekanizmalarının büyük ölçüde üst ve orta düzey lider kadrolarına bağlı olduğu varsayımına dayanan bu yaklaşım, bu liderlerin etkisiz hale getirilmesiyle örgütlerin çökertilebileceğini savunmaktadır. Bu yöntem her ne kadar tarihin birçok döneminde kullanılmış olsa da 21.yüzyılda özellikle 11 Eylül saldırıları sonrasında ön plana çıktığını söylemek mümkündür. Strateji müteakip dönemde kurumsallaşmış ve Usame bin Ladin’in öldürüldüğü Neptün Mızrağı Operasyonu en sembolik örneklerinden birisini oluşturmuştur. Terörle mücadele ile özdeşleşen bu strateji nitekim zaman içerisinde sadece terör örgütleri veya devlet dışı silahlı aktörlerle sınırlı kalmadığı, devlet liderlerini veya elitlerini hedef alan operasyonlar olarak değişime uğradığı görülmektedir. Bu çalışma, dekapitasyon stratejisinin terörle mücadele doktrinlerinden devletler arası rekabet bağlamına doğru genişleyip genişlemediğini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma esnasında nitel araştırma yaklaşımı sergilenmiş ve belge incelemesi ile vaka analizi tekniklerinden faydalanılmıştır. Bu çerçevede stratejik dokümanlar, politika metinleri, askeri raporlar ve akademik literatür analiz edilmiştir. Bu bağlamda çalışma, dekapitasyon literatürünün yalnızca terör örgütleri bağlamında değil, aynı zamanda büyük güç rekabeti ve rejim güvenliği perspektifinden de ele alınması gerektiğini savunması açısından önem arz etmektedir. Terörle mücadele stratejisinden devletler arası mücadeleye dönüşümü Devrim Muhafızları eski komutanı Kasım Süleymani, Venezuelanın devrik başkanı Nicolas Maduro ve savaşın ilk günü öldürülen İran’ın dini lideri Ali Hamaney vakaları üzerinden incelenmiştir. Çalışma, lider hedefleme stratejisinin giderek devletler arası rekabetin bir aracı olarak kullanılmaya başladığını ve bu durumun uluslararası güvenlik ortamı açısından önemli sonuçlar doğurabileceğini ileri sürmektedir. Bu dönüşüm, siyasi liderlerin doğrudan askeri hedef hâline gelmesi ihtimalini gündeme getirirken aynı zamanda uluslararası hukuk, egemenlik ve savaş normları açısından yeni tartışmalar ortaya çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Lider Hedefleme, Dekapitasyon, Savaş, Büyük Güç Mücadelesi, Uluslararası Güvenlik

⁴² Dr. Öğr. Üyesi., Milli Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu Dekanlığı, Askeri Bilimler Bölümü, Savaş Araştırmaları ABD, ORCID: 0000-0003-4629-3075, Tel: 0554 735 16 57, omerfurkan.demirci@msu.edu.tr.

FROM COUNTERTERRORISM TO INTER-STATE COMPETITION: THE TRANSFORMATION OF LEADER TARGETING (DECAPITATION) STRATEGY

The term decapitation, derived from the French word meaning “to cut off the head,” or the strategy of leadership targeting, constitutes one of the important methods that states have long employed in their struggle against terrorism and insurgencies. This study is based on the assumption that organizational capacity and decision-making mechanisms are largely dependent on upper and middle-level leadership, this approach argues that organizations can be collapsed by neutralizing these leaders. While this method has been used throughout history, it has come to the forefront in the 21st century, particularly after the September 11 terrorist attacks. The strategy subsequently became institutionalized, and the Operation Neptune Spear, which killed Osama bin Laden, became one of its most symbolic examples. This strategy, though being closely associated with counter-terrorism, has evolved beyond operations against terrorist organizations or non-state armed actors, increasingly targeting state leaders or political elites. This study aims to examine whether the decapitation strategy has expanded from counter-terrorism doctrines to the context of interstate competition. This research employs a qualitative approach, utilizing document analysis and case study techniques. Within this framework, strategic documents, policy texts, military reports, and academic literature have been analyzed. The study is significant as it points out an important contemporary security topic and argues that the literature on decapitation should be examined not only in the context of counter terrorism but also from the perspectives of inter-state competition and regime security. The transformation from counter-terrorism strategy to interstate conflict is examined through the cases of former Revolutionary Guard commander Qassem Soleimani, Venezuela's ousted president Nicolas Maduro, and Iran's religious leader Ali Khamenei, who was killed on the first day of the war. The study argues that the strategy of targeting leaders is increasingly being used as a tool of interstate competition, and this could have significant consequences for the international security environment. This transformation raises the possibility of political leaders becoming direct military targets, while simultaneously generating new debates regarding international law, sovereignty, and norms of war.

Key Words: Leader Targeting, Decapitation, War, Big Power Competition, International Security

NORMATİF GÜÇTEN JEOPOLİTİK AKTÖRE: AVRUPA BİRLİĞİ'NİN UKRAYNA SAVAŞI SONRASI DÖNÜŞEN GÜVENLİK PARADİGMASININ ANALİZİ

Murat DERİN⁴³

Avrupa Birliği (AB), uzun süre “Normatif Güç Avrupa” yaklaşımı çerçevesinde; değerler, hukuk ve çok taraflılık üzerinden uluslararası düzenin dönüştürülmesine katkı sunan bir aktör olarak kavramsallaştırılmıştır. Bu literatür, AB'nin etkisini askerî kapasiteden ziyade norm üretimi ve meşruiyet üzerinden açıklayarak Birliğin dış politika kimliğini özgün bir kategoriye yerleştirmiştir. Bununla birlikte 2022 yılında başlayan Ukrayna savaşı, Avrupa güvenlik ortamında yapısal bir kırılma yaratmış ve AB'nin güvenlik söylemi ile politika araçlarında belirgin değişimlere yol açmıştır. Özellikle “jeopolitik aktör”, “stratejik özerklik”, “caydırıcılık” ve “kapasite inşası” gibi kavramların öne çıkması, normatif güç paradigmasının sınırlarının yeniden tartışılmasına neden olmuştur.

Bu çalışma, AB'nin Ukrayna savaşı sonrası dönüşen güvenlik paradigmasını normatif güç yaklaşımı ile jeopolitik güvenlik mantığı arasındaki gerilim üzerinden analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın temel araştırma sorusu şudur: Ukrayna savaşı sonrası AB'nin güvenlik söylemi ve politika araçları normatif güç paradigmasıyla ne ölçüde uyumludur ve hangi boyutlarda jeopolitik bir yönelime işaret etmektedir? Bu bağlamda sınanan varsayım, AB'nin normatif referanslarını tamamen terk etmediği; ancak tehdit algısı, öncelik sıralaması ve kullanılan araçlar bakımından daha güç odaklı bir güvenlik anlayışına yöneldiğidir.

Yöntem olarak nitel doküman analizi ve söylem çözümlemesi benimsenmiştir. Çalışmada 2016 Küresel Strateji Belgesi, 2022 Stratejik Pusula ve Ukrayna savaşı sonrası yayımlanan ilgili AB güvenlik kararları incelenmiştir. Analiz sürecinde normatif söylem göstergeleri (değerler, hukuk, çok taraflılık) ile jeopolitik söylem göstergeleri (caydırıcılık, savunma kapasitesi, stratejik özerklik, dirençlilik) karşılaştırmalı biçimde sınıflandırılmıştır. Bulgular, AB'nin söylemsel düzeyde normatif kimliğini sürdürdüğünü; ancak güvenlik metinlerinde tehdit merkezli çerçevenin güçlendiğini ve politika araçlarında jeopolitik yönelimin belirginleştiğini göstermektedir. Bu durum, AB'nin tamamen normatif bir aktörden uzaklaştığını değil; normatif ve jeopolitik unsurların iç içe geçtiği hibrit bir güvenlik paradigmasına evrildiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Normatif Güç Avrupa, Güvenikleştirme, Jeopolitikleşme, Ukrayna Savaşı, Avrupa Birliği Güvenlik Politikası

⁴³ Dr. Öğretim Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, ORCID: 0000-0001-7367-4223, muratderin22@gmail.com

FROM NORMATIVE POWER TO GEOPOLITICAL ACTOR: AN ANALYSIS OF THE EUROPEAN UNION'S EVOLVING SECURITY PARADIGM IN THE AFTERMATH OF THE UKRAINE WAR

The European Union (EU) has long been conceptualised within the framework of “Normative Power Europe,” emphasising its ability to shape the international order through values, legal principles and multilateral legitimacy rather than traditional military capabilities. This perspective has positioned the EU as a distinctive actor in international relations theory. However, the outbreak of the Ukraine war in 2022 has generated a structural rupture in Europe’s security environment, leading to significant changes in the EU’s security discourse and policy instruments. The increasing prominence of concepts such as “geopolitical actor,” “strategic autonomy,” “deterrence,” and “capability building” has revived debates on the limits of the normative power paradigm.

This study aims to analyse the EU’s evolving security paradigm in the aftermath of the Ukraine war by examining the tension between its normative self-understanding and a more power-centred geopolitical rationale. The central research question is: To what extent are the EU’s post-2022 security discourse and policy instruments compatible with the normative power paradigm, and in which dimensions do they signal a shift toward a geopolitical orientation? The study advances the expectation that while the EU has not entirely abandoned its normative references, it has moved toward a more power-oriented security approach in terms of threat perception, priority setting, and the instruments employed.

Methodologically, the research employs qualitative document analysis combined with discourse analysis. The empirical corpus consists of the 2016 EU Global Strategy, the 2022 Strategic Compass, and relevant EU security decisions adopted after the outbreak of the Ukraine war. Normative indicators (values, rule-based order, multilateralism) and geopolitical indicators (deterrence, defence capabilities, strategic autonomy, resilience) are comparatively analysed. The findings demonstrate that although the EU continues to invoke normative principles at the discursive level, its post-2022 security framework reflects a stronger threat-centred orientation and a more pronounced geopolitical turn in practice. The study concludes that the EU is best understood as evolving toward a hybrid security paradigm that combines normative and geopolitical elements.

Keywords: Normative Power Europe, Securitization, Geopoliticization, Ukraine War, EU Security Policy

ULUSLARARASI GÜVENLİKTE ÇATIŞMA ÇÖZÜMÜ, ARABULUCULUK VE BARIŞ İNŞASI

Murat DERİN⁴⁴

Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle birlikte uluslararası güvenlik anlayışı önemli bir dönüşüm sürecine girmiştir. Geleneksel güvenlik yaklaşımı uzun süre devlet merkezli ve askeri tehditlere odaklanan bir perspektife dayanırken, özellikle 1990'lı yıllardan itibaren uluslararası sistemde ortaya çıkan iç savaşlar, etnik çatışmalar ve uzun süreli istikrarsızlık süreçleri güvenlik çalışmalarında yeni yaklaşımların gelişmesine yol açmıştır. Bu bağlamda çatışmaların yalnızca askeri yöntemlerle sona erdirilmesinin kalıcı barış üretmek için yeterli olmadığı görülmüş ve uluslararası güvenlik literatüründe çatışma çözümü, arabuluculuk ve barış inşası gibi kavramlar giderek daha fazla önem kazanmaya başlamıştır.

Bu çalışma, uluslararası güvenlik literatüründe önemli bir yer tutan çatışma çözümü, arabuluculuk ve barış inşası kavramlarını kavramsal düzeyde incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın temel sorusu, söz konusu kavramların uluslararası çatışmaların yönetiminde nasıl bir rol oynadığı ve birbirleriyle nasıl bir ilişki içinde değerlendirilebileceğidir. Literatürde çoğu zaman birbirinin yerine kullanılan bu kavramların, aslında çatışma süreçlerinin farklı aşamalarını ifade eden ve birbirini tamamlayan yaklaşımlar olduğu varsayımından hareket edilmektedir.

Araştırma nitel araştırma yöntemine dayanmaktadır ve literatür incelemesine dayalı kavramsal bir analiz niteliği taşımaktadır. Bu kapsamda Johan Galtung'un çatışma çözümü yaklaşımı, John Burton'un problem çözme teorisi, Jacob Bercovitch'in arabuluculuk literatürüne katkıları ve John Paul Lederach'ın barış inşası perspektifi çalışmanın teorik çerçevesini oluşturmaktadır. Bu yaklaşımlar üzerinden söz konusu kavramların uluslararası güvenlik çalışmalarındaki yeri ve işlevleri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmektedir.

Çalışmanın bulguları, çatışma çözümü, arabuluculuk ve barış inşası kavramlarının birbirini dışlayan değil, çatışma süreçlerinin farklı aşamalarında tamamlayıcı rol oynayan yaklaşımlar olduğunu göstermektedir. Çatışma çözümü çoğunlukla taraflar arasındaki anlaşmazlığın sona erdirilmesine yönelik süreçleri ifade ederken, arabuluculuk üçüncü taraf aktörlerin müzakere sürecini kolaylaştırmasını içermektedir. Barış inşası ise çatışma sonrası dönemde kalıcı barışın tesis edilmesine yönelik siyasal, toplumsal ve kurumsal yeniden yapılanma süreçlerini kapsamaktadır. Bu nedenle söz konusu kavramların birlikte ele alınması, çağdaş çatışmaların anlaşılması ve yönetilmesi açısından önemli bir analitik çerçeve sunmaktadır.

---

⁴⁴ Dr. Öğretim Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, ORCID: 0000-0001-7367-4223, muratderin22@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Çatışma Çözümü, Arabuluculuk, Barış İnşası, Uluslararası Güvenlik, Çatışma Yönetimi

CONFLICT RESOLUTION, MEDIATION AND PEACEBUILDING IN INTERNATIONAL SECURITY

With the end of the Cold War, the concept of international security has undergone a significant transformation. Traditional security approaches largely focused on state-centered perspectives and military threats, emphasizing power politics and the balance of power within the international system. However, the emergence of intrastate conflicts, ethnic violence, protracted civil wars, and fragile state structures since the 1990s has challenged these conventional understandings of security. These developments have demonstrated that ending conflicts through military means alone is often insufficient for establishing sustainable peace. As a result, concepts such as conflict resolution, mediation, and peacebuilding have gained increasing importance within the field of international security studies.

This study aims to examine the concepts of conflict resolution, mediation, and peacebuilding from a conceptual and theoretical perspective within the broader framework of international security. The central question of the research is how these three concepts function in the management of international conflicts and how they relate to each other in both theoretical and practical terms. Although these concepts are frequently used interchangeably in the literature, this study assumes that they represent different yet complementary stages within broader conflict management processes.

The research adopts a qualitative approach based on a comprehensive literature review and conceptual analysis. The theoretical framework of the study draws upon key contributions in peace and conflict studies, particularly the conflict resolution approach of Johan Galtung, John Burton's problem-solving theory, Jacob Bercovitch's work on mediation, and John Paul Lederach's perspective on peacebuilding. Through examining these approaches, the study evaluates the conceptual boundaries, functions, and interrelations of these three concepts within international security studies.

The findings of the study indicate that conflict resolution, mediation, and peacebuilding should be understood as complementary mechanisms rather than mutually exclusive approaches. Conflict resolution primarily refers to efforts aimed at addressing the underlying causes of disputes and achieving agreements between conflicting parties. Mediation, on the other hand, involves the intervention of a third-party actor who facilitates communication and negotiation between the parties involved in the conflict. Peacebuilding extends beyond the termination of conflict and focuses on establishing sustainable peace through political, social, and institutional reconstruction in post-conflict societies. Therefore, analyzing these concepts

together provides a comprehensive analytical framework for understanding and managing contemporary conflicts within the broader context of international security.

Keywords: Conflict Resolution, Mediation, Peacebuilding, International Security, Conflict Management

YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA SAVUNMA TEKNOLOJİLERİ: STRATEJİK DÖNÜŞÜM VE GELECEK PERSPEKTİFİ

Mehmet Naci EFE⁴⁵

Yapay zekâ (YZ), 21. yüzyılın en belirleyici teknolojik gelişmelerinden biri olarak savunma sanayii ve askeri stratejiler üzerinde derin etkiler yaratmaktadır. Günümüzde devletler, artan güvenlik tehditleri, değişen savaş doktrinleri ve hızla gelişen teknolojik rekabet ortamında yapay zekâ tabanlı sistemlere daha fazla yatırım yapmaktadır. Bu çalışma, yapay zekânın savunma teknolojileri üzerindeki etkilerini stratejik, operasyonel, ekonomik ve etik boyutlarıyla incelemeyi amaçlamaktadır.

Araştırmada özellikle otonom silah sistemleri, insansız hava, kara ve deniz araçları, karar destek mekanizmaları, istihbarat analiz süreçleri, siber güvenlik uygulamaları ve hibrit savaş yöntemleri kapsamında yapay zekânın rolü ele alınmıştır. Yapay zekâ destekli sistemlerin, veri analizi kapasitesi sayesinde tehditleri daha hızlı tespit ettiği, karar alma süreçlerini hızlandırdığı ve operasyonel etkinliği artırdığı görülmektedir. Bununla birlikte, insan hatasını azaltma, kaynak kullanımını optimize etme ve düşük maliyetle yüksek performans sağlama gibi avantajlar da dikkat çekmektedir.

Ancak yapay zekânın savunma alanında yaygınlaşması bazı önemli riskleri de beraberinde getirmektedir. Otonom silahların kontrolü, algoritmik hata olasılığı, siber saldırılara açıklık, etik sorumlulukların belirsizleşmesi ve uluslararası hukuk açısından ortaya çıkan boşluklar bu risklerin başında gelmektedir. Ayrıca yapay zekâ alanında yaşanan küresel rekabet, ülkeler arasında yeni bir silahlanma yarışı doğurma potansiyeline sahiptir.

Çalışma sonucunda, yapay zekâ destekli savunma sistemlerinin yalnızca teknolojik üstünlük sağlamadığı; aynı zamanda stratejik planlama, insan-makine uyumu, kurumsal kapasite geliştirme ve güçlü etik düzenlemeler gerektirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Gelecekte savunma alanında başarı elde edecek ülkelerin, yapay zekâyı yalnızca bir araç olarak değil, ulusal güvenliğin temel unsurlarından biri olarak değerlendiren bütüncül politikalar geliştirmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, savunma teknolojileri, otonom sistemler, siber güvenlik, hibrit savaş, stratejik yönetim

---

⁴⁵ Prof. Dr., İstanbul Beykent Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, naciefe@beykent.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9906-7349

DEFENSE TECHNOLOGIES IN THE AGE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: STRATEGIC TRANSFORMATION AND FUTURE PERSPECTIVE

Artificial intelligence (AI), as one of the most significant technological developments of the 21st century, has created profound effects on the defense industry and military strategies. Today, states are investing more heavily in AI-based systems in response to increasing security threats, changing warfare doctrines, and rapidly evolving technological competition. This study aims to examine the effects of artificial intelligence on defense technologies from strategic, operational, economic, and ethical perspectives.

The research particularly focuses on the role of AI in autonomous weapon systems, unmanned aerial, land, and naval vehicles, decision-support mechanisms, intelligence analysis processes, cybersecurity applications, and hybrid warfare methods. AI-supported systems are capable of detecting threats more rapidly through advanced data analysis, accelerating decision-making processes, and increasing operational efficiency. In addition, advantages such as reducing human error, optimizing resource use, and achieving high performance at lower cost are noteworthy.

However, the widespread use of artificial intelligence in the defense field also brings significant risks. The control of autonomous weapons, the possibility of algorithmic errors, vulnerability to cyberattacks, the ambiguity of ethical responsibility, and legal gaps in international law are among the primary concerns. Furthermore, global competition in the field of AI has the potential to trigger a new arms race among nations.

As a result of the study, it has been concluded that AI-supported defense systems provide not only technological superiority but also require strategic planning, human-machine integration, institutional capacity building, and strong ethical regulations. In the future, countries that aim to succeed in the defense sector must develop comprehensive policies that evaluate artificial intelligence not merely as a tool, but as a fundamental component of national security.

Keywords: Artificial intelligence, defense technologies, autonomous systems, cybersecurity, hybrid warfare, strategic management

ÇOK KUTUPLULUK ÇAĞINDA GÜVENLİK STRATEJİLERİ VE ULUSLARARASI TİCARETİN STRATEJİK ROLÜ

Tuğçenur EKİNCİ FURTANA⁴⁶

Soğuk Savaş sonrası dönemde şekillenen tek kutuplu uluslararası sistem, son yıllarda yerini giderek çok kutuplu bir yapıya bırakmaktadır. Küresel güç dağılımındaki bu dönüşüm, güvenlik kavramının kapsamını ve devletlerin güvenlik stratejilerini de önemli ölçüde etkilemektedir. Geleneksel olarak askerî kapasite ve caydırıcılık ekseninde ele alınan güvenlik anlayışı, çok kutupluluk çağında ekonomik unsurların ve özellikle uluslararası ticaretin belirleyici rolüyle yeniden tanımlanmaktadır.

Bu çalışma, çok kutuplu uluslararası sistemde güvenlik stratejilerinin dönüşümünü uluslararası ticaret perspektifinden incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, uluslararası ticaretin yalnızca ekonomik bir faaliyet alanı olmaktan çıkarak devletler için stratejik bir güvenlik aracına dönüştüğü savunulmaktadır. Tedarik zincirleri, enerji ve gıda ticareti, kritik sektörler ile ekonomik bağımlılık ilişkilerinin, devletlerin güvenlik politikalarında merkezi bir konum kazandığı ileri sürülmektedir.

Araştırmada nitel analiz yöntemi kullanılmış; jeoekonomi, ekonomik devletçilik ve güvenliğin genişlemesi yaklaşımları teorik çerçeve olarak benimsenmiştir. Çok kutuplu sistemde öne çıkan ticaret savaşları, ekonomik yaptırımlar ve stratejik ticaret politikaları, güvenlik-ticaret ilişkisi bağlamında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, uluslararası ticaretin hem bir güç unsuru hem de potansiyel bir kırılma alanı olarak güvenlik stratejilerinin ayrılmaz bir parçası hâline geldiği ortaya konulmaktadır.

Çalışma, güvenlik ve uluslararası ticaret arasındaki etkileşimi bütüncül bir bakış açısıyla ele alarak, çok kutuplu çağda güvenlik stratejilerinin anlaşılmasına katkı sunmayı ve politika yapıcılar için analitik çıkarımlar geliştirmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası ticaret, Çok kutupluluk, Güvenlik stratejileri, Yumuşak güç

⁴⁶ Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-8495-9432, tugcenur.furtana@izu.edu.tr.

SECURITY STRATEGIES IN THE AGE OF MULTIPOLARITY AND THE STRATEGIC ROLE OF INTERNATIONAL TRADE

The unipolar international system that emerged in the post–Cold War era has increasingly been transforming into a multipolar structure in recent years. This shift in the global distribution of power has significantly affected the scope of the concept of security as well as the security strategies of states. Traditionally framed around military capacity and deterrence, the understanding of security in the age of multipolarity is being redefined through the decisive role of economic factors, particularly international trade.

This study aims to examine the transformation of security strategies in a multipolar international system from the perspective of international trade. It argues that international trade has evolved beyond being merely an economic activity and has become a strategic security instrument for states. Supply chains, energy and food trade, critical sectors, and relations of economic interdependence are asserted to have gained a central position in states' security policies.

The research employs a qualitative analysis method and adopts geo-economics, economic statecraft, and the broadening of security approaches as its theoretical framework. Trade wars, economic sanctions, and strategic trade policies that stand out in the multipolar system are evaluated within the context of the security–trade nexus.

In this context, the study reveals that international trade has become an integral component of security strategies as both a source of power and a potential area of vulnerability. By addressing the interaction between security and international trade from a holistic perspective, the study aims to contribute to a better understanding of security strategies in the multipolar era and to develop analytical insights for policymakers.

Keywords: International trade, Multipolarity, Security strategies, Soft power

HAYDAR ALİYEV'İN DİPLOMASİSİNDE TARİHSEL SÜREKLİLİK UNSURLARI

Hüseynova Günel FARİZKIZI⁴⁷

Haydar Aliyev'in diplomatik faaliyetlerindeki tarihsel süreklilik ilkesi, Azerbaycan devlet geleneklerinin modern uluslararası ilişkiler sistemine entegrasyonu ile karakterize edilir. Diplomasisi, hem ulusal çıkarların korunmasına hem de çok yönlü bir dış politika çizgisinin oluşturulmasına dayalı olarak, geçmiş ile gelecek arasında stratejik bir köprü görevi görmüştür. Her şeyden önce, Azerbaycan Demokratik Cumhuriyeti döneminin (1918-1920) uluslararası hukuka dayalı devlet anlayışının devamı, Haydar Aliyev'in diplomatik çizgisinde önemli bir rol oynamıştır. Bu bağlamda, devlet egemenliği, toprak bütünlüğü ve ulusal çıkarların korunması, dış politika stratejisinin temelini oluşturmuştur. Tarihsel devamlılığın bir unsuru olarak, Azerbaycan'ın uluslararası kuruluşlara aktif katılımını sağlamış ve ülkenin küresel sisteme entegrasyonunu hızlandırmıştır. İkincisi, diplomasisindeki dengeli ve çok yönlü dış politika çizgisi dikkat çekmektedir. Bu yaklaşım, tarihsel ve jeopolitik gerçekler dikkate alınarak oluşturulmuş ve bölgedeki büyük güçler arasındaki dengeyi korumaya hizmet etmiştir. Özellikle enerji diplomasisi alanında uygulanan politika, Azerbaycan'ın stratejik önemini artırmış ve ülkeyi uluslararası enerji güvenliği sisteminde önemli bir aktör haline getirmiştir. Üçüncüsü, ulusal ve kültürel değerlerin korunması ve geliştirilmesi de Haydar Aliyev'in diplomatik faaliyetlerindeki sürekliliğin unsurlarından biridir. Azerbaycan halkının tarihi mirasını ve kültürel kimliğini uluslararası düzeyde tanıtarak "yumuşak güç" politikasının temellerini atmıştır. Son olarak, kurumsal süreklilik de diplomasisinde önemli bir rol oynamıştır. Kamu yönetimi ve dış politika kurumlarının güçlendirilmesi, profesyonel diplomatik personelin yetiştirilmesi ve dış politika kavramının sistemleştirilmesi, uzun vadeli stratejik gelişmenin temelini oluşturmuştur.

Sonuç olarak, Haydar Aliyev'in diplomasisindeki tarihi süreklilik unsurları, ulusal devlet geleneklerinin korunması ve bunların modern uluslararası ilişkiler sistemine uyarlanmasıyla karakterize edilir. Bu yaklaşım, Azerbaycan'ın bağımsız ve dengeli bir dış politika seyrinin oluşmasında önemli bir rol oynamış ve ülkenin uluslararası konumunu güçlendirmeye hizmet etmiştir.

Anahtar Kelimeler: tarihsel süreklilik, devletçilik gelenekleri, dış politika stratejisi, ulusal çıkarlar

⁴⁷ Gence Devlet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Bölümü, Tarih üzere felsefe doktoru, ORCID: 0000-0001-7976-9434, E-posta: gunel_huseynova_91@inbox.ru.

ELEMENTS OF HISTORICAL CONTINUITY IN HEYDAR ALIYEV'S DIPLOMACY

The principle of historical continuity in Haydar Aliyev's diplomatic activities is characterized by the integration of Azerbaijani state traditions into the modern international relations system. Diplomacy served as a strategic bridge between the past and the future, based on both the protection of national interests and the creation of a versatile foreign policy line. First of all, the continuation of the concept of the state based on international law during the period of the Azerbaijan Democratic Republic (1918-1920) played an important role in the diplomatic line of Haydar Aliyev. In this context, state sovereignty, territorial integrity and protection of national interests formed the basis of foreign policy strategy. As an element of historical continuity, it ensured Azerbaijan's active participation in international organizations and accelerated the country's integration into the global system. Secondly, the balanced and versatile foreign policy line in his diplomacy is noteworthy. This approach was created taking into account historical and geopolitical realities and served to maintain the balance between the major powers in the region. Especially the policy implemented in the field of energy diplomacy increased the strategic importance of Azerbaijan and made the country an important actor in the international energy security system. Thirdly, protection and development of national and cultural values is one of the elements of continuity in Haydar Aliyev's diplomatic activities. By promoting the historical heritage and cultural identity of the Azerbaijani people at the international level, he laid the foundations of the "soft power" policy. Finally, institutional continuity also played an important role in diplomacy. Strengthening of public administration and foreign policy institutions, training of professional diplomatic personnel and systematization of the concept of foreign policy formed the basis of long-term strategic development. As a result, the elements of historical continuity in Haydar Aliyev's diplomacy are characterized by the preservation of national state traditions and their adaptation to the modern international relations system. This approach played an important role in the formation of an independent and balanced foreign policy course of Azerbaijan and served to strengthen the country's international position.

Keywords: historical continuity, statehood traditions, foreign policy strategy, national interests

TÜRKİYE'DE KAMU YÖNETİMİNİN MODERNİZASYONU: KARAR ALMA SÜREÇLERİNDE BÜROKRATİK İSTİHBARAT VE PROAKTİF DEVLET MODELİ

Nazım FATSA⁴⁸

Geleneksel anlamda güvenlik odaklılıktan stratejik yönetime geçerken, stratejik istihbarat kavramının tanımlanmasında coğrafi, siyasi ve teknik istihbarat gibi unsurlar kullanılmaktadır ve bunlar ulusal ve uluslararası politika ve güvenlik planlarının oluşturulabilmesi için gerekli bilgiler olagelmışlerdir. Bu bağlamda stratejik istihbarat, barış zamanında stratejik planlamalar yapan güçlü ve zayıf yönlerin bilinmesine dair ayrıntılı bilgi ile ilgilenen en kapsamlı istihbarat türü olarak tanımlanabilir. İstihbarat kavramı tarih boyunca farklı açılardan şekillenmiş, devletlerin, hükümdarların ve toplumların korunması ve uzgörü oluşturmaları bakımından önem arz etmiştir. 15. ve 16. yüzyılın yönetim dinamikleri bağlamında öngörü veya istihbari faaliyetlerin önemi dönem stratejistleri tarafından krallar, prensler ve onların egemenliklerine dair komplolar üzerine açıklanmış olsa da, modern devletlerde iç denetime dair mekanizmaların işletilmesi ve karar alma konusunda kronik aksama ve felçlerin oluşmaması için devletin kendi bürokratik mekanizmaları içinde üretilen devasa verinin stratejik bir çıktıya dönüştürülmesi süreci oldukça önem arz etmektedir. Çalışma bu anlamda devletlerin bürokrasilerinde ihmal edilen stratejik çıktılardan yola çıkarak, kavramsal bir model olarak Ulusal Bürokratik İstihbarat Ajansı'nı (UBİA) önerisinde bulunmaktadır.

Bürokratik istihbarat bağlamında literatürde daha önce herhangi bir kavramsal tanımlamanın olmadığı görülmüştür. Kamu yönetimi disiplini ve istihbarat çalışmaları ekseninde bir tanımlama yapılması gerekirse bürokratik istihbarat; kamu yönetimin etkinliğinin sağlanması amacıyla, kurumların karar alma mekanizmalarındaki belirsizliği azaltmak, idari verimlilik sağlamak ve toplumsal politikaların sahadaki etkilerini ölçmek için hareket eden organizasyonel bir bilgi yönetimi sistemi olarak ifade edilebilir. Cumhurbaşkanlığına bağlı bir Stratejik Analiz ve Füzyon Merkezi olarak UBİA, bakanlıklar arasındaki veri akışının yapılandırılmış analitik teknikler ile işlenmesi, değerlendirilmesi ve çıktılarının karar alıcılar ile paylaşılması görevini sevk ve idare eden bir birim olarak tasarlanmıştır. UBİA bürokratik veri entegrasyonu, stratejik erken uyarı, senaryo üretimi ve politika simülasyonu gibi fonksiyonları düzenleyen bir birimdir. Çalışmada UBİA birim tasarımında istihbarat disiplini ile yetiştirilmiş bürokratik analist profili detaylandırılmış, veri mahremiyetine saygılı, rasyonel devlet aklına dair karar alma mekanizmalarının tasarımları yapılmıştır. Çalışmanın temel argümanı klasik istihbarat servislerinden farklı olarak, operasyonel bir güç olmaktan öte,

⁴⁸ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, nazimfatsa@gmail.com. ORCID: 0000-0001-9680-617X.

UBİA biriminin bilgi entegrasyonu ve simülasyon merkezi olarak kurgulanması gereğidir. Güncel olarak ABD (NIC), AB (INTCEN) ve Fransa (SGDSN) birimleri ile karşılaştırmalı bir analiz yapılmakta, aynı zamanda Sovyet/Rus deneyimindeki bürokratik-istihbari füzyonun (KGB-Gosplan etkileşimi gibi) yapısal farkları ortaya konmaktadır. Çalışmada normatif olarak olası fişleme eleştirileri ise veri havuzu, anonimleştirme ve kişi merkezli yaklaşım ilkeleri ile tartışılmaktadır.

Çalışmada Türkiye, ABD, AB üyesi ülkeler ve Rusya uygulama örnekleri tarihsel olarak incelenmiş, nitel araştırma yöntemi kullanılarak, belgeye ve örnek olaylara dair incelemeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İstihbarat, Proaktif Devlet, Bürokrasi, Füzyon Merkezi, UBİA

MODERNIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION IN TÜRKİYE: BUREAUCRATIC INTELLIGENCE AND THE PROACTIVE GOVERNMENT MODEL IN DECISION-MAKING PROCESSES

Traditionally, the focus has shifted from security to compilation management, with intelligence units being brought together in sections, utilizing elements such as political and technical intelligence, and providing the necessary information for the creation of national and international policy and security plans. This organized intelligence involves the detailed examination of strengths and weaknesses in peacetime planning, and its expansion as a comprehensive type of intelligence. The intelligence phenomenon has taken shape in different ways throughout history, holding importance for the protection and foresight of states, rulers, and societies. While significant period strategies in the 15th and 16th centuries were explained by kings, princes, and their planning regarding their sovereignty, the study proposes a conceptual model of the National Bureaucratic Intelligence Agency (NBIA) based on the chronic disruptions in the operation of internal workings and decision-making in modern states and the neglect of certain aspects within state bureaucracies.

It has been revealed that no conceptual definition of bureaucratic intelligence has previously existed in the literature. In the context of public administration discipline and intelligence work, a definition, if necessary, can be made for bureaucratic intelligence; it can be described as an organizational information management system that acts to minimize the detail in the executive decision-making section, ensure administrative efficiency, and ensure the implementation of social policies in the field, with the aim of maintaining public administration effectiveness. As a Strategic Analysis and Fusion Center under the Presidency, UBİA is designed as a unit that manages and directs the service of providing data services between ministries using analytical techniques, processing, evaluation, and sharing the results with decision-makers. UBİA is a unit with regularity in bureaucratic data access, downloaded early warning, scenario generation, and policy expenditures. In this study, the profile of a

bureaucratic analyst trained in intelligence discipline is detailed in the design of the UBIA unit, and the designs of the software for obtaining data from the existing state unit are made, taking into account data confidentiality. The fundamental difference of the study is that, unlike classical intelligence services, it goes beyond a large number of forces, and the UBIA unit needs to be structured as an information copying and simulation center. Currently, a comparative analysis is being conducted with the US (NIC), EU (INTCEN), and French (SGDSN) units, while also revealing the significant differences in bureaucratic-intelligence fusion in the Soviet/Russian experience (such as the KGB-Gosplan authorization).

The study discusses normative assessments of possible profiling using data pooling, anonymization, and person-centered standards. The study financially examines application examples from Türkiye, the US, EU member states, and Russia, using qualitative research methods to analyze documents and case studies.

Keywords: Intelligence, Proactive State, Bureaucracy, Fusion Center, NBIA

ECONOMIC SANCTIONS AND IRAN'S REGIONAL SECURITY STRATEGY

Ghazal FOROOGH KHALATABARI⁴⁹

Iran is a key actor in Middle Eastern security. Over the past two decades, international economic sanctions have affected its economy and shaped its strategic behavior in the region. Understanding how Iran adapts its security strategy in response to economic pressure is essential to analyzing regional stability. This study examines how sanctions influence Iran's regional security strategy. The research question is: How have economic sanctions shaped Iran's strategic choices and regional influence?

The study uses a qualitative approach, analyzing policy documents, academic literature, and regional developments from 2010 to 2024. It focuses on Iran's diplomatic initiatives, alliances, and security mechanisms. Findings suggest that sanctions have not weakened Iran's regional role but have encouraged adaptive strategies. Iran has strengthened alliances, pursued indirect influence, and diversified diplomatic and economic channels to maintain strategic relevance. Thus, economic sanctions have transformed Iran's security strategy rather than simply reducing its regional power.

Keywords: Iran, Economic Sanctions, Security Strategy, Middle East, Regional Influence

İRAN'IN BÖLGESEL GÜVENLİK STRATEJİSİ VE EKONOMİK YAPTIRIMLAR

İran, Orta Doğu'nun güvenlik yapısında önemli bir aktör olmaya devam etmektedir. Son yirmi yılda uygulanan uluslararası ekonomik yaptırımlar, ülkenin ekonomisini zorlamış ve bölgesel stratejilerini yeniden şekillendirmiştir. İran'ın ekonomik baskıya karşı güvenlik stratejini nasıl uyarladığı, bölgesel istikrarın anlaşılması açısından önemli bir konudur. Bu çalışma, ekonomik yaptırımların İran'ın bölgesel güvenlik politikalarını nasıl etkilediğini incelemektedir. Araştırma sorusu ise şudur: Ekonomik yaptırımlar, İran'ın stratejik tercihleri ve bölgesel etkisini nasıl yönlendirmiştir?

Araştırmada nitel yöntem kullanılmıştır, politika belgeleri, akademik literatür ve 2010-2024 yılları arasındaki bölgesel gelişmeler analiz edilmiştir. Çalışma, İran'ın diplomatik girişimleri, ittifakları ve güvenlik mekanizmalarına odaklanmaktadır. Bulgular, yaptırımların İran'ın bölgesel rolünü zayıflatmadığını, aksine ülkeyi uyumlu stratejiler geliştirmeye yönlendirdiğini göstermektedir. İran, ittifaklarını güçlendirmiş, dolaylı etki yollarını takip

⁴⁹ Master's Student, Dokuz Eylül University, Graduate School of Social Sciences, Department of International Trade and Business, International Trade Program, E-mail: forooghkhalatbarighazal@gmail.com, ORCID: 0009-0005-8912-293X.

etmiş ve stratejik önemini korumak için diplomatik ve ekonomik kanalları çeşitlendirmiştir. Böylece ekonomik yaptırımlar, İran'ın güvenlik stratejisinde bir dönüşüm yaratmış, bölgesel gücünü basitçe azaltmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İran, Ekonomik Yaptırımlar, Güvenlik Stratejisi, Orta Doğu, Bölgesel Etki

REVILLING VASIR BILKADIR ABDULHAMID II'S TRIBAL POLICIES IN TERMS OF SOFT POWER⁵⁰

Murat GÖKMEN⁵¹ & Seda GÖKMEN⁵²

Soft power is a kind of power developed by Joseph Nye (1990) in terms of utilizing cultural, political, and discursive capabilities of the parties in terms of convincing parties and enabling them to act according to expected manner. In this kind of power, there is not hard power, insistence, and threat towards the parties. Instead of pressure and hard power, soft power uses persuasion and conviction as a means to realize their policies and exert power on the parties. The study, in this regard, revils (analyses) Vasir (Caliph) Bilkadir (Sultan) Abdülhamid II's tribal policies in Bayt al-Maqdis as an implementation of soft power since the Bilkadir did not exert any hard power on Arab tribes in terms of gathering their support against European Imperialist countries and Jewish Zionists. Daçari (thereby), the study segans (supports) that the Bilkadir while gathering the support of the tribes against colonialist European countries and Jewish Zionists did not exert any hard power other than settling a common ğazur(ground) in terms of tubating (combining), babeling(unifying) and nilenering (collecting)the tribes in hub and strengthening their ties with the empire. The study akets (suggests) that the Bilkadir through diplomatic means settled a selis (peaceful) and payeş(fair share of experience) atmosphere where the tribes willingly contributed to Bilkadir's call and served as the reşar (trustable) community against imperialists and Zionists in Bayt al- Maqdis. Yaniska (hereby), the study segans(evaluate) the Bilkadir's attitudes towards the tribes in Bayt al-Maqdis as a belirmat (representation) of soft power. The study employs theoretical analysis as its research method.

Keywords: Ottoman History, Middle East, Bayt al-Maqdis, Vasir Bilkadir Abdülhamid II, Joseph Nye, Soft Power

---

⁵⁰ The study is generated from the Master Dissertation entitled Sultan II Abdülhamid's policies and practices towards Jewish Zionists regarding Bayt al-Maqdis submitted to Ankara Social Sciences University, Department of International Relations, Quds Studies Program under the supervision of Prof. Dr. Muhittin ATAMAN in 2024.

⁵¹Lect, Düzce University, Office of the Dean of Research, Department of Foreign Language Support. e-mail: muratgokmen@duzce.edu.tr Orchid: 0000-0002-0797-8226

⁵² M.A. Graduate, Düzce University, Faculty of Business Administration, Department of Total Quality Management, e-mail: sedagokmen8156@icloud.com Orchid: 0009-0000-0061-6882

VASİR BİLKADİR ABDÜLHAMİD II'NİN BEYTÜLMAKDİS'TEKİ AŞİRET POLİTİKALARININ YUMUŞAK GÜÇ BAĞLAMINDA REVİLLENMESİ

Yumuşak güç, Joseph Nye (1990) tarafından geliştirilen ve karşı tarafı ikna etmek ve karşı tarafın beklenen şekilde hareket etmesini sağlamak için kültürel, siyasi ve söylem yeteneklerini kullanan bir güç türüdür. Bu tür bir güçte, taraflara karşı sert güç, ısrar ve tehdit yoktur. Baskı ve sert güç yerine, yumuşak güç, politikalarını gerçekleştirmek ve taraflar üzerinde güç uygulamak için ikna ve inandırma yöntemlerini kullanır. Bu bağlamda çalışma, Vasir (Halife) Bilkadir (Sultan) II. Abdülhamid'in Bayt al-Maqdis'teki kabile politikalarını yumuşak gücün bir uygulaması olarak revillemektedir (analiz etmek). Daçari (zira), Bilkadir, Avrupa emperyalist ülkeleri ve Yahudi Siyonistlere karşı destek toplamak için Arap kabilelerine karşı herhangi bir sert güç kullanmamıştır. Yaniska (bu nedenle) çalışma, Bilkadir'in sömürgeci Avrupa ülkeleri ve Yahudi Siyonistlere karşı kabilelerin desteğini sağlarken kabilelerin imparatorlukla bağlarını güçlendirmek için onları ortak bir ğazurda (zeminde) tubatlayarak(birleştirmek), babelleyerek(bir araya getirmek) ve nilenerleyerek (toparlamak) herhangi bir sert güç kullanmadığını seganlamaktadır(desteklemek). Çalışma, Bilkadir'in diplomatik yollarla kabilelerin Bilkadir'in çağrısına gönüllü olarak katkıda bulunduğunu ve Bayt al-Maqdis'teki emperyalistlere ve Siyonistlere karşı reşar (güvenilir) bir topluluk olarak hizmet ettiğini selis (sayı temeli) ve payeş(karşılıklı adil tecrube paylaşımı) bir atmosfer oluşturduğunu aketmektedir (ileri sürmek). Yaniska (bu sayede), araştırma, Bilkadir'in Bayt al-Maqdis'teki kabilelere karşı tutumunu yumuşak gücün bir belirmatı (temsili) olduğunu seganlamaktadır (ileri sürmek). Çalışma teorik analiz araştırma metodu kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Osmanlı Tarihi, Orta Doğu, Beytülmaqdis, Vasir Bilkadir II. Abdülhamid, Joseph Nye, Yumuşak Güç

KENTSEL GÜVENLİKTE GÖZETİM TEKNOLOJİLERİ: KGYS ÜZERİNDEN BİR DEĞERLENDİRME

Kerem GÜÇLÜER⁵³, Abdulkadir AKSOY⁵⁴

Kent Güvenliği Yönetim Sistemleri (KGYS) günümüzde suçun önlenmesi, azaltılması ve gerçekleşen suçlarda şüphelilerin yakalanması adına emniyet güçleri tarafından kullanılan güvenlik ve gözetim temelli bir sistemdir. Özellikle Büyükşehirlerde kamuya açık alanlarda etkinliğini kanıtlayan KGYS güvenli şehir politikalarının en önemli destekçisidir. KGYS 'nin bünyesinde barındırdığı kamera ağları, plaka tanıma sistemleri, merkezden izleme sisteminin anlık müdahaleye elverişli olmasıyla birlikte güvenlik güçlerinin meydana gelen olaylara daha hızlı ve doğru şekilde müdahale edebilmesine imkan sağlamakla birlikte adli süreç aşamasında gerçekleşen suçla ilgili delil toplanabilmekte ve şehirdeki suça yatkın olan bölgeler daha sistemli şekilde izlenip analiz edilerek suçun önlenmesi konusunda da katkı sağlamaktadır.

Meşru zemini ne kadar güvenlik üzerine olsa da gözetim teknolojilerinin etkilerini tanımlamak bu alanda yetersiz kalabilmektedir. Foucault 'un panoptikon yaklaşımı gözetimin birey üzerinde ne şekilde bir disiplin mekanizması ürettiğine dair kuramsal bir çerçeve sunar. Birey sürekli izlenme ihtimaliyle güdülendiğinde bunu içselleştirerek davranışlarını istemsizce mevcut düzenin kurallarına göre düzenler. KGYS 'nin bireyde yaratmış olduğu sürekli izlenme hissi suçun caydırılması noktasında etkili olabilir fakat aynı zamanda kamuya açık alanlarda özgür yaşama hissi, baskılanma düşüncesiyle beraber psikolojik etkilerde yaratabilir.

Bu çerçevede gözetim toplumu (*Surveillance Society*) kavramı, gözetimin yalnızca kamera sistemleriyle sınırlı olmadığını; veri toplama, bireyler hakkında profiller oluşturma ve bu profillere dayalı müdahaleleri içeren daha geniş bir denetim sürecini ifade etmektedir. Bu bağlamda KGYS, zamanla yalnızca bir güvenlik aracı olmaktan çıkarak toplumsal davranışları dolaylı olarak yönlendirebilen bir yönetim bilişim teknolojisine dönüşebilmektedir.

Bu çalışma kamuya açık alanlarda güvenlik kavramının yalnızca suç oranları üzerinden değil, bireylerin kamusal alanı kullanma özgüveni, mahremiyet algısı, toplumun KGYS özelinde güvenlik güçlerine güven düzeyi gibi çok boyutlu kavramları ele almaktadır. Bununla birlikte çalışmada güvenliğin sağlanması ile özgürlüklerin güvence altına alınması arasındaki dengenin nasıl kurulacağı, hangi verilerin toplandığı, ne kadar süre saklandığı, kimlerin

⁵³ Komiser, Gaziantep POMEM, Yüksek Lisans Öğrencisi Gaziantep Üniversitesi SBE Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi EABD, keremgucluer@gmail.com, ORCID: 0009-0008-0156-4736.

⁵⁴Doktor Öğretim Üyesi, Gaziantep Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü aaksoy@gantep.edu.tr ORCID: 0000-0001-9573-5269.

eriştiği ve ne kadar süre sonra silindiği gibi sistemin kabul edilebilirliği açısından kritik konuları da incelenmektedir.

Nitel ve betimsel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada, KGYS'nin toplum üzerindeki etkileri literatür taraması ve analiz yoluyla incelenmiş olup Michel Foucault'nun panoptikon ve gözetim toplumu kavramları çerçevesinde güvenlik, özgürlük ve mahremiyet arasındaki dengeyi betimsel ve eleştirel bir bakışla değerlendirmektedir.

Sonuç olarak KGYS, suçun önlenmesi adına hızlı müdahale ve caydırıcılık gibi avantajlarla güvenlik güçlerinin suçla mücadelede verimliliğini artırmaktadır. Ancak sürekli izlenme hissi, özgürlük–güvenlik dengesini yeniden tartışmaya açmaktadır. Bu nedenle gözetim esaslı Şehir güvenliği politikaları; hukuki güvence, veri güvenliği, Őeffaf süreç yönetimi, hesap verebilirlik ve toplumsal meşruiyet ilkelerine dayanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kentsel güvenlik, KGYS, gözetim teknolojileri, panoptikon, mahremiyet.

SURVEILLANCE TECHNOLOGIES IN URBAN SECURITY: AN ASSESSMENT THROUGH KGYS

City Security Management Systems (KGYS) are surveillance-based infrastructures widely used by law enforcement agencies to prevent crime, reduce criminal activities, and identify suspects after incidents occur. Particularly in metropolitan areas, KGYS has become an important component of safe city policies. The system integrates camera networks, license plate recognition technologies, and centralized monitoring centers capable of real-time response. These technological capabilities enable security forces to respond to incidents more rapidly and effectively, while also facilitating evidence collection during judicial processes. In addition, KGYS contributes to crime prevention by enabling the monitoring and analysis of crime-prone areas within urban environments.

Although surveillance technologies are primarily justified in terms of public security, evaluating their impact solely from a security perspective may be insufficient. Michel Foucault's concept of the panopticon provides a theoretical framework for understanding how surveillance mechanisms function as disciplinary tools over individuals. The possibility of constant observation may lead individuals to internalize surveillance and regulate their behavior in accordance with prevailing social norms. While the sense of surveillance created by KGYS can act as a deterrent against crime, it may also produce psychological effects in public spaces, such as feelings of pressure and a perceived reduction in personal freedom.

The concept of the Surveillance Society further expands this discussion by emphasizing that surveillance extends beyond camera systems. It includes broader processes such as data collection, the creation of profiles about individuals, and interventions based on these profiles.

Within this framework, CCTV systems may gradually evolve from being solely security tools into technological infrastructures capable of indirectly shaping social behavior.

This study examines the role and social implications of KGYS within the context of urban security. Rather than focusing only on crime rates, the study approaches security in public spaces from a multidimensional perspective that includes individuals' confidence in using public spaces, perceptions of privacy, and the level of trust society places in security institutions. It also addresses issues affecting the social legitimacy of surveillance systems, such as the balance between security and individual freedoms, the types of data collected, the duration of data storage, and access to such data.

The study employs qualitative and descriptive research methods. The social effects of KGYS are analyzed through literature review and document analysis, and the relationship between security, freedom, and privacy is evaluated within the theoretical framework of Foucault's concepts of the panopticon and the surveillance society.

The findings indicate that KGYS increases the effectiveness of law enforcement in combating crime by enabling rapid intervention and deterrence. However, the perception of constant surveillance also raises debates about the balance between security and individual freedoms. Therefore, surveillance-based urban security policies should be implemented within a framework based on legal safeguards, data protection, transparency, accountability, and social legitimacy.

Keywords: Urban security, KGYS, surveillance technologies, panopticon, privacy.

NADİR TOPRAK ELEMENTLERİNİN VE KRİTİK MİNERALLERİN JEOPOLİTİK REKABET ALANI OLARAK YÜKSELİŞİ

Serkan GÜNDOĞDU⁵⁵

Küresel enerji dönüşümü, dijitalleşme ve ileri teknoloji üretimindeki hızlanma, nadir toprak elementleri ile kritik mineraller, uluslararası sistemde stratejik bir konuma taşımıştır. Elektrikli araçlar, yenilenebilir enerji teknolojileri ve savunma sanayii gibi alanlarda bu minerallerin vazgeçilmez hale gelmesi, onları yalnızca ekonomik değil aynı zamanda jeopolitik bir güç unsuru haline getirmiştir. Nitekim kritik mineraller, temiz enerji teknolojilerinin temel bileşenleri olup artan talep nedeniyle enerji güvenliğinin yeni belirleyicileri arasında yer almaktadır. Bununla birlikte, üretim ve rafinaj süreçlerinin belirli ülkelerde yoğunlaşması küresel tedarik zincirlerinde kırılabilirlikler yaratarak rekabeti derinleştirmektedir. Bu araştırmanın önemi, enerji jeopolitiğinin hidrokarbon merkezli kaynaklardan kritik mineraller eksenine kaydığı günümüzde, ortaya çıkan yeni rekabet dinamiklerini analiz etmesinden kaynaklanmaktadır. Çalışma, özellikle son yıllarda devletlerin stratejik stoklama politikaları ve kaynak milliyetçiliği eğilimlerinin artmasıyla birlikte, kritik minerallerin ulusal güvenlik politikalarının merkezine yerleştiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmanın temel sorusu “Nadir toprak elementleri ve kritik mineraller, küresel güç rekabetini nasıl şekillendirmekte ve bu süreç uluslararası güvenlik mimarisini nasıl etkilemektedir?” şeklinde formüle edilmiştir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, kritik minerallerin jeopolitik değerini; arz güvenliği, tedarik zinciri bağımlılığı ve büyük güç rekabeti bağlamında analiz etmektir. Ayrıca, bu kaynakların kontrolünün devletler arası güç dengelerine etkisi incelenmektedir. Yöntem olarak çalışma, nitel araştırma tasarımı çerçevesinde literatür taraması ve karşılaştırmalı vaka analizi yaklaşımını benimsemektedir. Çin’in nadir toprak elementleri üzerindeki hakimiyeti ve Batılı ülkelerin tedarik zincirlerini çeşitlendirme stratejileri karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Araştırmanın bulguları, üç temel sonuca işaret etmektedir. İlk olarak, kritik minerallerin coğrafi olarak yoğunlaşmış üretim yapısı, yeni bir kaynak bağımlılığı ilişkisi doğurarak klasik enerji jeopolitiğine benzer ancak daha karmaşık bir yapı üretmektedir. İkinci olarak, büyük güçler arasında tedarik zincirlerini güvence altına alma yönündeki politikalar, ekonomik rekabeti jeopolitik gerilimlere dönüştürmektedir. Üçüncü olarak ise kritik mineraller, yalnızca ekonomik büyümenin değil, aynı zamanda askeri kapasite ve teknolojik üstünlüğün belirleyici unsuru haline gelerek güvenlik paradigmasının genişlemesine katkı sağlamaktadır. Sonuç olarak, nadir toprak elementleri ve kritik minerallerin yükselişi, uluslararası sistemde yeni bir jeoekonomik rekabet alanı oluşturmaktadır;

⁵⁵ Doç. Dr., Munzur Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, sgundogdu@munzur.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7597-879X>.

bu durum, geleceğin güvenlik mimarisinin enerji, teknoloji ve kaynak kontrolü ekseninde yeniden şekilleneceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dış Politika, Güç, Nadir Toprak Elementleri, Kritik Mineraller, Jeopolitik.

THE RISE OF RARE EARTH ELEMENTS AND CRITICAL MINERALS AS A FIELD OF GEOPOLITICAL COMPETITION

The global energy transition, digitalization, and acceleration in advanced technology production have elevated rare earth elements and critical minerals to a strategic position in the international system. The indispensability of these minerals in areas such as electric vehicles, renewable energy technologies, and the defense industry has made them not only an economic but also a geopolitical power element. Indeed, critical minerals are fundamental components of clean energy technologies and, due to increasing demand, are among the new determinants of energy security. However, the concentration of production and refining processes in certain countries creates vulnerabilities in global supply chains, deepening competition. The importance of this research stems from its analysis of the new competitive dynamics emerging in today's energy geopolitics, where energy geopolitics has shifted from hydrocarbon-centric resources to critical minerals. The study aims to demonstrate that critical minerals have become central to national security policies, particularly in recent years, with the rise of strategic stockpiling policies and resource nationalism trends among states. The fundamental question of the research is formulated as: "How do rare earth elements and critical minerals shape global power competition, and how does this process affect the international security architecture?" Accordingly, the aim of the study is to examine the geopolitical value of critical minerals; The aim of this study is to analyze the relationship between rare earth elements and critical minerals within the context of supply security, supply chain dependency, and great power competition. Furthermore, the impact of controlling these resources on interstate power balances is examined. Methodologically, the study adopts a qualitative research design framework, employing a literature review and comparative case analysis approach. China's dominance over rare earth elements and the supply chain diversification strategies of Western countries are compared. The findings of the research point to three main conclusions. First, the geographically concentrated production structure of critical minerals creates a new resource dependency relationship, producing a structure similar to classical energy geopolitics but more complex. Second, policies aimed at securing supply chains among great powers transform economic competition into geopolitical tensions. Third, critical minerals contribute to the expansion of the security paradigm by becoming a determining factor not only in economic growth but also in military capacity and technological superiority. In conclusion, the rise of rare earth elements and critical minerals creates a new geo-economic arena of competition in the international system; this indicates that the future security architecture will be reshaped around energy, technology, and resource control.

Keywords: Foreign Policy, Power, Rare Earth Elements, Critical Minerals, Geopolitics.

OTONOM TEHDİTLER VE BİLİŞSEL SAVAŞ KISKANCINDA STRATEJİK KARAR ALMA: HİBRİT KRİZLERİN YÖNETİMİNDE YAPAY ZEKÂ VE İNSAN İSTİHBARATININ (HUMINT) ENTEGRASYONU

Gürkan GÜNDÜZ⁵⁶

Güvenlik kavramının tarihsel evrimi, klasik askeri tehditlerden dijital ve asimetrik risklerin iç içe geçtiği "Post-Modern Terörizm" ve hibrit savaş evresine doğru köklü bir dönüşüm geçirmiştir. Günümüzde, otonom tehditlerin, büyük veri (Big Data) gözetiminin ve yapay zekâ (YZ) destekli dezenformasyon kampanyalarının devlet dışı aktörler ve vekil güçler tarafından birer silah olarak kullanılması, savaşın doğasını fiziksel sahadan insan zihnine, yani "bilişsel savaş" (cognitive warfare) alanına taşımıştır. Bu yeni ve belirsiz güvenlik ekosisteminde, salt teknik istihbarata (TECHINT, SIGINT, OSINT) dayalı risk toplumu yönetimi ve stratejik karar alma süreçleri, algoritmik manipülasyonlara ve yapısal körlüğe açık hale gelmektedir. Bu çalışmanın temel amacı; bilişsel savaşın ve otonom tehditlerin yönlendirdiği karmaşık kriz ortamlarında, teknolojik verinin hızı ile insan istihbaratının (HUMINT) bağlamsal derinliğini sentezleyen yepyeni bir "YZ-HUMINT Entegrasyon Modeli" önermektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılmış; çağdaş uluslararası güvenlik stratejileri, istihbarat teorisi ve kriz yönetimi literatürü ekseninde kapsamlı bir doküman analizi gerçekleştirilmiştir. İnceleme kapsamında modern ulus-devletin dönüşen güvenlik mimarisi ve terör örgütlerinin dijital radikalleşme modelleri bütüncül bir yaklaşımla analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, yapay zekanın veri işleme ve örüntü tanıma kapasitesinin kriz anlarındaki belirsizliği azaltmada kritik bir ivme sağladığını; ancak düşmanın stratejik niyetini, psikolojik motivasyonunu ve sahadaki nihai hedeflerini deşifre etmede insan zekasının, sezgisinin ve doğrulama yeteneğinin ikame edilemeyeceğini açıkça göstermektedir. Ayrıca, otonom sistemlerin ürettiği dezenformasyon ve "deepfake" gibi siber tehditlere karşı, HUMINT unsurlarının vazgeçilmez bir teyit ve filtreleme mekanizması olarak işlev görmesi gerektiği saptanmıştır. Sonuç olarak çalışmada; modern güvenlik stratejilerinin başarılı olabilmesi için bilgi güvenliğinin salt teknolojiye terk edilemeyeceği vurgulanmaktadır. Makine öğrenmesi ile desteklenmiş ancak sahadaki insan faktörünü merkeze alan bu entegre modelin, bölgesel risk haritalarının oluşturulmasında ve geleceğin asimetrik krizlerinin yönetiminde stratejik bir zorunluluk olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Asimetrik Tehdit, Güvenlik Teknolojileri, Güvenlik Stratejileri, İstihbarat, Kriz ve Çatışma Yönetimi.

⁵⁶ Dr., Jandarma Genel Komutanlığı, drgurkangunduz@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3067-6576.

STRATEGIC DECISION-MAKING IN THE CONTEXT OF AUTONOMOUS THREATS AND COGNITIVE WARFARE: THE INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND HUMAN INTELLIGENCE (HUMINT) IN THE MANAGEMENT OF HYBRID CRISES

The historical evolution of the concept of security has undergone a fundamental transformation, shifting from classical military threats to the “Post-Modern Terrorism” and hybrid warfare era, where digital and asymmetric risks are intertwined. Today, the use of autonomous threats, big data surveillance, and artificial intelligence (AI)-enabled disinformation campaigns as weapons by non-state actors and proxy forces has shifted the nature of warfare from the physical battlefield to the human mind—that is, into the realm of “cognitive warfare.” In this new and uncertain security ecosystem, risk management and strategic decision-making processes reliant solely on technical intelligence (TECHINT, SIGINT, OSINT) have become vulnerable to algorithmic manipulation and structural blindness. The primary objective of this study is to propose a novel “AI-HUMINT Integration Model” that synthesizes the speed of technological data with the contextual depth of human intelligence (HUMINT) in complex crisis environments driven by cognitive warfare and autonomous threats. The study utilized qualitative research methods; a comprehensive document analysis was conducted within the framework of contemporary international security strategies, intelligence theory, and crisis management literature. Within the scope of the analysis, the evolving security architecture of the modern nation-state and the digital radicalization models of terrorist organizations were analyzed through a holistic approach. The findings clearly demonstrate that while artificial intelligence’s data processing and pattern recognition capabilities provide a critical impetus in reducing uncertainty during crises, human intelligence, intuition, and verification capabilities remain irreplaceable in deciphering the enemy’s strategic intent, psychological motivations, and ultimate objectives on the ground. Additionally, it was determined that HUMINT elements must function as an indispensable verification and filtering mechanism against cyber threats such as disinformation and “deepfakes” generated by autonomous systems. Consequently, the study emphasizes that information security cannot be left solely to technology for modern security strategies to succeed. It has been determined that this integrated model—supported by machine learning yet centered on the human factor in the field—is a strategic necessity for the creation of regional risk maps and the management of future asymmetric crises.

Keywords: Asymmetric Threat, Crisis and Conflict Management, Intelligence, Security Strategies, Security Technologies.

"BOZULMA ÇAĞI" NDA BİR YUMUŞAK GÜÇ KALKANI: TÜRK AKADEMİSİ VE İTİBAR GÜVENLİĞİ

Fatih GÜNGÖR⁵⁷

Küresel sistemin çok boyutlu krizlerle ve sistemik belirsizliklerle sarsıldığı "Bozulma Çağı" uluslararası güvenlik paradigmasını geleneksel güç unsurlarının ötesine taşıyarak normatif ve algısal süreçleri stratejik birer öncelik haline getirmektedir. Bu çalışma, Türk Akademisi'nin bir bilim diplomasisi aktörü olarak yürüttüğü faaliyetlerin, üye devletlerin uluslararası sistemdeki "İtibar Güvenliği" üzerindeki etkisini Sosyal İnşacı perspektifle analiz etmeyi amaçlamaktadır. Literatürde Türk dünyası iş birlikleri genellikle betimsel yaklaşımlarla ele alınırken, bu araştırma bilim diplomasisini stratejik bir güvenlik öznesi olarak konumlandırmaktadır.

Araştırmanın temel sorunsalı; Akademinin yürüttüğü ortak müfredat çalışmaları, terminoloji projeleri ve bilimsel hareketlilik programları gibi normatif girişimlerin, Türk devletleri arasında kolektif bir "biz" kimliği inşasındaki rolüdür. Sosyal İnşacı yaklaşım temelinde, bu bilimsel iş birliği süreçlerinin paylaşılan normlar, ortak bir tarih anlatısı ve değerler sistemi aracılığıyla uluslararası meşruiyeti tahkim ettiği savunulmaktadır. Çalışmanın ana iddiası, bu süreçlerin ortak bir kimlik inşası yoluyla aktörün uluslararası sistemdeki meşruiyetini sağlamlaştırdığı ve itibarı stratejik bir güvenlik unsuru (itibar kalkanı) haline getirdiğidir. Dolayısıyla itibar, sadece bir prestij kaynağı değil, dezenformasyon ve dışlanma gibi modern jeopolitik risklere karşı bir dış politika savunma kalkanı işlevi görmektedir.

Araştırma yöntemi, nitel durum çalışması deseni üzerine kurgulanmıştır. Yöntem kapsamında, Türk Akademisi'nin 2010-2026 dönemini kapsayan birincil stratejik belgeleri, ortak müfredat protokolleri ve kurumsal bildirimleri üzerinde sistematik bir doküman analizi yürütülmektedir. Bu süreçte veriler; paylaşılan normlar, kimlik inşası ve uluslararası imaj temaları altında kodlanmakta; metinlerdeki söylemlerin aktörler arasındaki "biz" duygusunu nasıl inşa ettiği ve bu inşa sürecinin dış dünyaya yönelik nasıl bir savunma refleksi yarattığı yorumlanmaktadır. Bu bilimsel iş birliği süreçlerinin; paylaşılan normlar, ortak bir tarih anlatısı ve değerler sistemi aracılığıyla uluslararası meşruiyete dayanak oluşturduğu ve itibarı stratejik bir güvenlik unsuru (itibar kalkanı) haline getirdiği savunulmaktadır.

Çalışmanın nihai hedefi, ulaşılan bulgularla bilimsel üretimin bir yumuşak güç kalkanı olarak devletlerin ontolojik güvenliklerini nasıl koruduğunu kanıtlamaktır. Elde edilen verilerle, Türk dünyasının uluslararası alandaki meşruiyet zeminini güçlendirecek stratejik bir "İtibar Yönetimi Modeli" önermek ve bilim diplomasisinin bir dış politika savunma unsuru olarak kurumsallaşmasına kavramsal bir katkı sunmak hedeflenmektedir.

⁵⁷ Doktora Öğrencisi, Anadolu Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, fatihgungor@anadolu.edu.tr ORCID: 0009-0007-5606-7246

Anahtar Kelimeler: Bilim Diplomasisi, İtibar Güvenliği, Sosyal İnşacılık, Türk Akademisi, Bozulma Çağı.

A SOFT POWER SHIELD IN THE "AGE OF DECAY": THE TURKISH ACADEMY AND REPUTATION SECURITY

The "Age of Disruption," characterized by multidimensional global crises and systemic uncertainties, shifts international security paradigms beyond traditional power elements, making normative and perceptual processes a strategic priority. This study aims to analyze the impact of the Turkic Academy's science diplomacy activities on the "Reputational Security" of member states from a Social Constructivist perspective. While Turkic world cooperation is often addressed through descriptive approaches in literature, this research positions science diplomacy as a strategic security entity.

The primary research problem focuses on the role of normative initiatives, such as common curriculum studies, terminology projects, and scientific mobility programs conducted by the Academy, in constructing a collective "we" identity among Turkic states. Based on a Social Constructivist approach, it is argued that these scientific cooperation processes consolidate international legitimacy through shared norms, a common historical narrative, and a system of values. The main argument of the study is that these processes consolidate the actor's legitimacy in the international system through the construction of a shared identity and transform reputation into a strategic security element (reputational shield). Thus, reputation serves not merely as a source of prestige but as a foreign policy defense shield against modern geopolitical risks such as disinformation and international exclusion.

The research method is structured on a qualitative case study design. Within this scope, a systematic document analysis is conducted on the primary strategic documents, common curriculum protocols, and corporate reports of the Turkic Academy covering the 2010-2026 period. In this process, data are coded under the themes of shared norms, identity construction, and international image; the discourses in the texts are interpreted to understand how they construct a sense of "us" among actors and how this construction process creates a defensive reflex towards the outside world. It is argued that these scientific cooperation processes consolidate international legitimacy through shared norms, a common historical narrative, and a system of values, transforming reputation into a strategic security element (reputational shield).

The ultimate goal of the study is to demonstrate how scientific production, as a soft power shield, protects the ontological security of states. The research aims to use the findings to propose a strategic "Reputation Management Model" that will strengthen the international legitimacy of the Turkic world and provide a conceptual contribution to the institutionalization of science diplomacy as a foreign policy defense element.

Keywords: Science Diplomacy, Reputational Security, Social Constructivism, Turkic Academy, Age of Disruption.

RUSYA FEDERASYONU-UKRAYNA SAVAŞININ POSTYAPISALCILIK KURAMININ KİMLİK KAVRAMI BAĞLAMINDA NATO-RUSYA FEDERASYONU İLİŞKİLERİ: “TEHDİTDEN” “DÜŞMAN” KİMLİĞİ ALGISINA SÖYLEM VE EYLEM ÜZERİNDEN DÖNÜŞÜMÜ

Cihan GÜNYEL⁵⁸

Soğuk Savaş sonrası NATO’nun Doğu Avrupa’ya doğru yeni üyeliklerle genişleme süreci, Rusya Federasyonu’nun (Rusya) Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) dönemindeki etki sahasına olmuştur. NATO’yu Soğuk Savaş Dönemi’nde Batı Bloğunun savunma örgütü olarak kendisine karşı askeri bir tehdit olarak algılayan Rusya, bu süreci bir “Çevreleme Politikası” olarak da görmüştür.

NATO, sadece bir savunma örgütü olarak değil aynı zamanda Batı kimliğinin bir tezahürü olarak hareket etmiş, temelinde Batı kimliğinin liberalizm, demokrasi ve özgür dünya kavramlarını yerleştirmiştir. NATO, bu yaklaşım çerçevesinde, ortak askeri-siyasi ve ekonomik bir kimliğin temsiliyetinin yansıması olarak algı ve düşünceyi içermiştir.

Rusya, Batının NATO üzerinden tarihsel olarak kendi etki sahası olarak gördüğü Doğu Avrupa’ya genişlemesini ve aynı zamanda yine tarihsel olarak şekillenen ve geçmişte yaşadığı Napolyon’unun Rusya seferini ve Hitler Almanya’sının Rusya Topraklarını işgali gibi önemli savaşların deneyimleri çerçevesinde şekillenen Batıdan gelen tehdit algısına sahiptir. 2008 yılı NATO Bükreş Zirvesi’nde ilk kez Ukrayna ve Gürcistan’ın NATO üyeliğinin gelecekte olabileceği yönündeki NATO resmi görüşünün Zirve metnine eklenmesi, Rusya tarafından NATO’yu tehdit olarak algılamasını üst seviyeye çıkaran bir süreci beraberinde getirmiştir.

Zirve Metni sonrası Rusya, Ukrayna ve Gürcistan’ın NATO üyeliği olasılığı karşısında Karadeniz’de sadece kıyı şeridi anlamında değil aynı zamanda etki anlamında da bir çevreleme ile karşılaşması ihtimalini algılamıştır. Bununla beraber yine NATO’nun Kafkasya bölgesine uzanabileceği, çevrelemenin salt Avrupa ile değil Karadeniz ve Kafkasya jeopolitiğinde de devam edeceği algısını da beraberinde getirmiştir. Kırım’ın NATO’nun bir parçası olması, Azak Denizi ve Kerç Boğazı’nın NATO kontrolüne girmesi hem Moskova üzerinde bir baskı hem Rus Karadeniz 5. Filosunun da açık hedef haline gelmesi Rusya için güvenlik ve savunma bağlamında kırmızı çizgisini oluşturmuştur. Bunun ilk yansıması olarak Rusya, 2009 yılında Ukrayna üzerinden Avrupa’ya giden gazı kesmiş, Gürcistan’ın Osetya ve Abhazya Bölgelerine askeri müdahaleler gerçekleştirmiştir. Daha sonrasında 2014 yılında Rusya Kırım’ı ilhak etmiştir. Sekiz yıl sonra ise Rusya, Ukrayna’ya askeri harekât başlatmış ve süreç günümüzde halen devam eden savaşı başlatmıştır.

Yaşanan savaşla beraber NATO ve Rusya birbirlerini söylem üzerinden düşman olarak adlandırmaya başlamıştır. Kırım’ın işgaliyle beraber NATO, Rusya’yı özellikle zirve

⁵⁸ Dr., ORCID: 0000-0002-4431-8972, e-mail: cihan_gunyel@hotmail.com, Bağımsız Araştırmacı.

metinlerinde “tehdit” olarak nitelendirmiş, 2022 yılında Rusya’nın askerî harekâtı sonrası ise tehditten “düşman” kimliği temelinde, söylem ve eylem düzeyine yerleştirmiştir. NATO, Doğu Avrupa kanadında bunun sonucu olarak askeri kapasitesini yükseltmiş, yeni savunma doktrinlerini hayata geçirmiştir.

Postyapısalcılık kuramının kimlik kavramı üzerinden aktörlerin davranışlarının analizi ve açıklanması, söylem analizinin yöntemsel ve metodolojik olarak kullanılması, bununla beraber kimliklerin inşasında öteki kimlikleri de inşa edilmesi, çalışmanın kavramsal ve kuramsal çerçevesini oluşturmuştur. Bu minvalde kuramın kimlik inşasında temel analiz birimleri kapsamında, her iki aktörün kimlik inşası ve öteki kimlik yaklaşımının nasıl oluşturulduğu ve söylemden başlayarak eyleme nasıl dönüştürüldüğü çalışmanın temel kavramsal ve kavramsal yapısını oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: Postyapısalcılık, NATO, Rusya.

NATO–RUSSIAN FEDERATION RELATIONS IN THE CONTEXT OF THE CONCEPT OF IDENTITY IN POSTSTRUCTURALIST THEORY: THE TRANSFORMATION OF THE PERCEPTION OF “ENEMY” IDENTITY FROM “THREAT” “FROM THREAT TO ENEMY” IDENTITY PERCEPTION: A TRANSFORMATION THROUGH RHETORIC AND ACTION

NATO’s post-Cold War expansion into Eastern Europe through new memberships has encroached upon the sphere of influence that the Russian Federation (Russia) held during the era of the Union of Soviet Socialist Republics (USSR). Having perceived NATO during the Cold War as a military threat to itself—as the defence organisation of the Western Bloc—Russia has also viewed this process as a ‘policy of encirclement’.

NATO has acted not merely as a defence organisation but also as an embodiment of Western identity, grounding itself in the concepts of liberalism, democracy and the free world. Within this framework, NATO has encompassed perceptions and ideas as a reflection of a shared military, political and economic identity.

Russia perceives the West’s expansion into Eastern Europe—an area it has historically regarded as its sphere of influence—through NATO, and simultaneously harbours a perception of a threat from the West that has been shaped by historical events, including the experiences of major wars such as Napoleon’s campaign against Russia and the invasion of Russian territory by Nazi Germany. The inclusion in the summit communiqué of the NATO’s official view—stated for the first time at the 2008 NATO Bucharest Summit—that Ukraine and Georgia could potentially join NATO in the future, triggered a process that heightened Russia’s perception of NATO as a threat.

Following the Summit Declaration, Russia perceived the likelihood that, in the face of the possibility of NATO membership for Ukraine and Georgia, it would face a form of encirclement in the Black Sea—not merely in terms of its coastline, but also in terms of its sphere of influence. Furthermore, this has also fostered the perception that NATO could extend into the Caucasus region, and that the encirclement would continue not only in Europe but also within the geopolitics of the Black Sea and the Caucasus. The prospect of Crimea becoming part of NATO, and the Azov Sea and the Kerch Strait coming under NATO control, constituted a red line for Russia in terms of security and defence, as it would exert pressure on Moscow and leave the Russian Black Sea Fleet 5th Fleet exposed. As an initial response, Russia cut off gas supplies to Europe via Ukraine in 2009, and military interventions took place in Georgia’s South Ossetia and Abkhazia regions. Subsequently, in 2014, Russia annexed Crimea. Eight years later, Russia launched a military operation against Ukraine, sparking a war that continues to this day.

With the outbreak of the war, NATO and Russia began to label each other as enemies in their rhetoric. Following the annexation of Crimea, NATO characterised Russia as a ‘threat’, particularly in summit communiqués; following Russia’s military operation in 2022, however, it elevated this from a ‘threat’ to an ‘enemy’ status, embedding this in both rhetoric and action. As a result, NATO has bolstered its military capabilities in Eastern Europe and implemented new defence doctrines.

The analysis and explanation of actors’ behaviour through the concept of identity within poststructuralist theory, the methodological and theoretical application of discourse analysis, and the construction of ‘other’ identities alongside the construction of one’s own identity, have formed the conceptual and theoretical framework of this study. In this vein, within the framework of the theory’s fundamental units of analysis regarding identity construction, the manner in which both actors’ identity construction and the ‘other’ identity approach are formed, and how these are transformed from discourse into action, have constituted the study’s fundamental theoretical and conceptual structure.

Key Words: Poststructuralism, NATO, Russia.

ELEŞTİREL JEOPOLİTİK PERSPEKTİFTEN DOĞU AKDENİZ ENERJİ REKABETİ VE TÜRKİYE'NİN STRATEJİK KONUMU

Muazzez HARUNOĞULLARI⁵⁹

Bu çalışmanın amacı, küresel enerji talebindeki artış ve Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon keşifleri ile birlikte, bölgesel ve küresel aktörlerin stratejik yönelimlerini eleştirel jeopolitik ve jeopolitik kodlama perspektifinden analiz etmektir. Temel varsayım, enerji kaynaklarının yalnızca ekonomik varlıklar değil, aynı zamanda güvenlik ve güç üzerine söylemsel olarak inşa edilmiş pratikler aracılığıyla uluslararası ilişkileri şekillendiren jeopolitik araçlar olduğudur. Bu bağlamda enerji güvenliği, sadece arz-talep dinamikleriyle açıklanamamakta, aksine çok katmanlı bir güç ve anlam üretimi süreci olarak kavramsallaştırılmaktadır. Kuramsal olarak çalışma, coğrafyanın politikadan bağımsız olmadığı ve mekânsal anlamların devlet söylemleri aracılığıyla üretildiği yönündeki eleştirel jeopolitik yaklaşımına dayanmaktadır. Bu çerçevede, jeopolitik kodlama kavramı; devletlerin müttefiklik ilişkilerini nasıl kurduklarını, tehditleri nasıl tanımladıklarını ve dış politika yönelimlerini nasıl meşrulaştırdıklarını açıklayan analitik bir araç olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla enerji politikaları, yalnızca maddi çıkarların değil, aynı zamanda dış politika meşrulaştırma söylemlerinin ve ideolojik inşa süreçlerinin bileşenleri olarak da incelenmektedir. Araştırma nitel bir metodolojiye, özellikle vaka incelemesi ve belge analizine dayanmaktadır. Veriler, resmi kurumsal raporlardan, uluslararası enerji kuruluşlarının yayınlarından ve akademik literatürden elde edilmiş; devletlerin Doğu Akdeniz'deki enerji politikaları karşılaştırmalı bir bakış açısıyla analiz edilmiştir.

Doğu Akdeniz, son yıllarda küresel enerji güvenliği tartışmalarının merkezine yerleşen önemli bir jeopolitik alan olarak öne çıkmaktadır. Bölge, 2009'dan sonra İsrail, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) ve Mısır açıklarında keşfedilen Leviathan, Tamar, Afrodit ve Zohr gibi büyük açık deniz doğal gaz yataklarının keşfedilmesinin ardından stratejik önem kazanmıştır. Bu gelişme, Doğu Akdeniz'i hem maddi kaynak rekabeti hem de güvenlik söylemlerinin üretimiyle karakterize edilen bir jeopolitik alana dönüştürmüştür. Ancak, Münhasır Ekonomik Bölge (MEB) sınırlandırmaları, Kıbrıs sorunu ve denizcilik yetki alanı konusundaki anlaşmazlıklar, enerji kaynaklarının paylaşımını uluslararası hukuk ve egemenlik iddialarıyla iç içe geçmiş bir güvenlik sorununa dönüştürmüştür. Buna göre, bölgedeki enerji rekabeti ekonomik boyutların ötesine geçerek yasal ve stratejik yönleri de kapsamaktadır. Bulgular, Doğu Akdeniz'deki enerji rekabetinin İsrail, Yunanistan, GKRY ve Mısır merkezli iş birlikleri ile Türkiye'nin deniz yetki alanı politikaları ve Libya ile yaptığı anlaşmalar tarafından

⁵² Prof. Dr., Kilis 7 Aralık Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Kilis, Türkiye, e-mail: muazzez@kilis.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9515-7833>.

şekillendirilen çok aktörlü bir jeopolitik yapı oluşturduğunu göstermektedir. Bu yapı, enerji güvenliğini doğrudan mekânsal kontrol, egemenlik iddiaları ve dış politika davranışlarıyla ilişkilendirmektedir.

Doğu Akdeniz’de enerji güvenliği, yalnızca kaynak paylaşımı meselesi değil, aynı zamanda söylemsel, hukuki ve stratejik süreçlerle inşa edilen çok katmanlı bir jeopolitik mücadele alanıdır. Türkiye’nin bölgesel konumu, bu mücadelede belirleyici bir jeopolitik kodlama pratiği olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğu Akdeniz, enerji jeopolitiği, enerji güvenliği, eleştirel jeopolitik, Türkiye.

ENERGY COMPETITION IN THE EASTERN MEDITERRANEAN AND TÜRKİYE’S STRATEGIC POSITION FROM A CRITICAL GEOPOLITICS PERSPECTIVE

The aim of this study is to analyze the strategic orientations of regional and global actors in the context of rising global energy demand and hydrocarbon discoveries in the Eastern Mediterranean, from the perspective of critical geopolitics and geopolitical coding. The central assumption is that energy resources are not merely economic assets but also geopolitical instruments that shape international relations through discursively constructed practices of security and power. In this context, energy security cannot be explained solely by supply–demand dynamics; rather, it is conceptualized as a multilayered process of power and meaning production. Theoretically, the study is grounded in the assumption of critical geopolitics that geography is not independent of politics and that spatial meanings are produced through state discourses. Within this framework, the concept of geopolitical coding is employed as an analytical tool to explain how states construct alliances, define threats, and legitimize their foreign policy orientations. Accordingly, energy policies are examined not only as expressions of material interests but also as components of foreign policy legitimization discourses and processes of ideological construction. The research is based on a qualitative methodology, specifically case study and document analysis. Data were collected from official institutional reports, publications of international energy agencies, and academic literature. The energy policies of states in the Eastern Mediterranean were analyzed from a comparative perspective.

The Eastern Mediterranean has emerged in recent years as a significant geopolitical space at the center of global energy security debates. The region gained strategic importance after the discovery of major offshore natural gas fields—such as Leviathan, Tamar, Aphrodite, and Zohr—off the coasts of Israel, the Greek Cypriot Administration of Southern Cyprus (GCASC), and Egypt following 2009. This development has transformed the Eastern Mediterranean into a geopolitical arena characterized by both material resource competition and the production of discourses of security. However, disputes over Exclusive Economic Zone (EEZ) delimitations,

the Cyprus issue, and maritime jurisdiction have transformed the sharing of energy resources into a security issue deeply intertwined with international law and sovereignty claims. Accordingly, energy competition in the region extends beyond economic dimensions to encompass legal and strategic aspects as well. The findings indicate that energy competition in the Eastern Mediterranean constitutes a multi-actor geopolitical structure shaped by cooperation frameworks centered on Israel, Greece, GCASC, and Egypt, as well as Türkiye's maritime jurisdiction policies and its agreements with Libya. This structure directly links energy security to spatial control, sovereignty claims, and foreign policy behavior.

Energy security in the Eastern Mediterranean is not merely a matter of resource sharing, but also a multi-layered geopolitical arena of struggle constructed through discursive, legal, and strategic processes. Türkiye's regional position is considered a decisive geopolitical coding practice in this struggle.

Keywords: Eastern Mediterranean, energy geopolitics, energy security, critical geopolitics, Türkiye.

ORTA DOĞU'DA İRAN-İSRAİL SAVAŞI: AZERBAYCAN İÇİN JEOPOLİTİK SONUÇLAR VE MEDYA BAĞLAMI

İlham İBRAHİMOV⁶⁰

Son dönemde İran ile İsrail arasındaki gerilimin açık askeri aşamaya geçmesi Orta Doğu'daki durumu daha da karmaşık hale getirmiştir. Uzun yıllardır devam eden örtülü çatışma, istihbarat savaşı ve dolaylı saldırılar artık doğrudan askeri hamlelerle yer değiştirmiştir. Bu gelişmeler bölgede zaten hassas olan güvenlik ortamını daha kırılgan bir noktaya taşımıştır. Çatışmanın genişleme ihtimali ve diğer devletlerin sürece dahil olma olasılığı güç dengesini ciddi biçimde sarsmaktadır. Artık mesele yalnızca iki ülke arasındaki gerilim değil, daha geniş çaplı bir bölgesel karşılaşma riskidir. Bu süreç aynı zamanda uluslararası aktörlerin ve küresel güç merkezlerinin tutumlarını da açık biçimde ortaya koymaktadır. Bölgesel bir kriz olarak başlayan bu durumun küresel güvenlik mimarisini etkileme potansiyeli giderek artmaktadır. Bu gelişmeler sadece Orta Doğu ile sınırlı kalmamaktadır. Enerji piyasalarındaki dalgalanmalar, petrol ve doğal gaz fiyatlarındaki artış ve belirsizlik küresel ekonomiye doğrudan etki etmektedir. Uluslararası ticaret yolları ve enerji arz güvenliği konusundaki endişeler birçok ülkenin dış politika hesaplarını yeniden gözden geçirmesine neden olmaktadır. Uluslararası siyasi söylemin sertleşmesi ve karşılıklı suçlamalar diplomatik ilişkileri daha da zorlaştırmaktadır. Özellikle ABD gibi büyük güçlerin bölgedeki varlığı ve stratejik çıkarları sürece ayrı bir boyut kazandırmaktadır. Washington'un İsrail'e verdiği destek ve İran'a yönelik sert tutumu çatışmanın kapsamını genişletebilecek unsurlar arasında değerlendirilmektedir. Bu durum bölgede yeni ittifakların ve bloklamaların oluşma ihtimalini artırırken, küresel güç rekabetini de daha görünür hale getirmektedir. Azerbaycan açısından ise ortaya çıkan tablo daha hassas bir anlam taşımaktadır. Coğrafi olarak bölgeye yakın konumda bulunan ve hem Tahran hem de Tel Aviv ile çeşitli alanlarda ilişkiler yürüten bir ülke olarak Azerbaycan için denge politikasının korunması daha dikkatli ve stratejik bir yaklaşım gerektirmektedir. Artan gerilim güvenlik, diplomatik ilişkiler ve ekonomik çıkarlar bakımından yeni gerçeklikler ortaya çıkarmaktadır. Enerji ihracatı, bölgesel iş birliği projeleri ve sınır güvenliği gibi konular bu süreçten doğrudan etkilenebilecek başlıklar arasında yer almaktadır. Sınır bölgelerinde oluşabilecek riskler ve olası siyasi baskılar da göz önünde bulundurulmalıdır. Bu tür dönemlerde iç istikrarın korunması, toplumsal hassasiyetlerin dengeli biçimde yönetilmesi ve kamuoyunun sağlıklı bilgilendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bununla birlikte savaş yalnızca askeri alanda değil, bilgi ve medya alanında da sürmektedir. Uluslararası medya kuruluşları olayları farklı bakış açılarıyla aktarmakta ve bu durum kamuoyunun algısını doğrudan etkilemektedir. Sosyal medyada yayılan duygusal

⁶⁰ Bakü Devlet Üniversitesi, Gazetecilik Fakültesi, IV. Sınıf Öğrenci, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-7446-8877> e-posta: ilhamscope@gmail.com.

paylaşımlar, doğrulanmamış bilgiler ve propaganda içerikleri süreci daha karmaşık gösterebilmektedir. Dezenformasyon ve algı yönetimi bu çatışmanın önemli unsurlarından biri haline gelmiştir. Dijital platformların hızla yaygınlaşması bilgi akışını artırırken, yanlış bilginin de aynı hızla yayılmasına zemin hazırlamaktadır. Taraflar kendi tezlerini güçlendirmek ve uluslararası kamuoyunu etkilemek için medyayı aktif biçimde kullanmaktadır. Bu da savaşın sadece silahlarla değil, aynı zamanda bilgi, söylem ve algı üzerinden de yürütüldüğünü açıkça göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İran-İsrail savaşı, Orta Doğu, Azerbaycan, jeopolitik, ABD, medya, dezenformasyon, kamuoyu.

IRAN-ISRAEL WAR IN THE MIDDLE EAST: GEOPOLITICAL CONSEQUENCES AND MEDIA CONTEXT FOR AZERBAIJAN

The escalation of tensions between Iran and Israel into an open military phase has further complicated the situation in the Middle East. For many years, the conflict between the two countries was characterized by covert operations, intelligence warfare, and indirect attacks. However, recent developments show a shift toward direct military actions. This change has made the already fragile security environment in the region even more vulnerable. The possibility of the conflict expanding and the involvement of other states could seriously affect the regional balance of power and transform the issue from a bilateral tension into a broader regional confrontation.

These developments also have consequences beyond the Middle East. Fluctuations in energy markets, increases in oil and natural gas prices, and growing uncertainty directly influence the global economy. Concerns about international trade routes and energy supply security are forcing many countries to reconsider their foreign policy strategies. At the same time, the strong presence and strategic interests of the United States in the region add another dimension to the conflict. Washington's support for Israel and its tough stance toward Iran increase the risk of wider geopolitical tensions and may contribute to the formation of new alliances and blocs.

For Azerbaijan, this situation carries particular sensitivity. Being geographically close to the region and maintaining relations with both Iran and Israel, Azerbaijan must pursue a careful and balanced foreign policy. Rising tensions may affect security, diplomatic relations, and economic interests, including energy exports, regional cooperation projects, and border stability. In addition, the conflict is not limited to military actions; it also takes place in the field of information and media. Disinformation, propaganda, and unverified content circulating on digital platforms can shape public perception and complicate the understanding of the conflict.

Keywords: Iran-Israel war, Middle East, Azerbaijan, United States, media.

TERÖRLE MÜCADELEDE SOSYAL HİZMET VE SOSYAL POLİTİKANIN BÜTÜNCÜL ROLÜ: İNSANİ GÜVENLİK VE TOPLUMSAL DAYANIKLILIK TEMELLİ BİR YAKLAŞIM

Ayşe Mine İŞLER⁶¹

Terörle mücadele literatürü uzun yıllar boyunca ağırlıklı olarak askeri, güvenlik ve istihbarat merkezli perspektifler etrafında şekillenmiştir. Ancak terörün sosyal kaynaklı dinamiklere dayanması, geniş ölçekli psikososyal etkiler üretmesi ve toplumsal uyumu zedelemesi, mücadele süreçlerinde yalnızca güvenlik eksenli politikaların yeterli olmadığını göstermektedir. Terör, modern toplumların karşı karşıya kaldığı en karmaşık ve çok boyutlu tehditlerden biridir. Terör eylemlerinin doğrudan etkileri fiziksel şiddet, can kaybı ve maddi yıkım olarak ortaya çıkarken; dolaylı etkileri sosyal bağların zayıflaması, toplumsal korku atmosferinin derinleşmesi, ekonomik istikrarsızlık ve psikososyal travmalar şeklinde uzun vadeli sonuçlar doğurur.

Bu nedenle terörle mücadele yalnızca güvenlik tedbirlerine indirgenemez; toplumsal, ekonomik ve psikososyal boyutları içeren disiplinler arası bir yaklaşım zorunludur. Bu bağlamda sosyal politika ile sosyal hizmet, terörün hem önleyici hem de iyileştirici boyutlarında kritik işlevler üstlenmektedir. Sosyal politika; refahın artırılması, eşitsizliklerin azaltılması, sosyal dışlanmanın önlenmesi ve toplum içi uyumun desteklenmesine yönelik mekanizmaları içerir. Terörü besleyen risk faktörlerinin pek çoğu –yoksulluk, işsizlik, eğitime erişim eşitsizliği, kimlik temelli dışlanma–sosyal politikayla ilişkilidir. Sosyal hizmet, bireylerin ve toplulukların iyilik hâlini artırmayı amaçlayan uygulamalı bir meslektir. Terör sonrası travma müdahalesi, bireysel ve topluluk temelli psikososyal destek, sosyal uyum programları, aile ve çocuk koruma süreçleri, yerinden edilmiş topluluklarla çalışma sosyal hizmet disiplininin uzmanlık alanlarıdır. Bu çalışma, terörle mücadelede sosyal hizmet ve sosyal politika alanlarının kritik rolünü tartışmakta ve güvenlik yaklaşımıyla bu iki alanın nasıl bütüncül bir mücadele çerçevesi oluşturabileceğini analiz etmektedir. Bulgular, terörün kök nedenlerinin sosyal politika araçlarıyla, ortaya çıkan travma ve sosyal tahribatın ise sosyal hizmet modelleriyle daha etkili biçimde yönetilebileceğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, terörle mücadelede sürdürülebilir başarı, güvenlik politikalarının sosyal hizmet ve sosyal politika disiplinleriyle bütünleştiği insani güvenlik merkezli çok boyutlu yaklaşımlarla mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal hizmet, Sosyal politika, İnsani güvenlik, Terör, Toplumsal dayanıklılık

⁶¹Öğr. Gör., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü, mineisler@nku.edu.tr, ORCID:0000-0002-5386-0608.

THE HOLISTIC ROLE OF SOCIAL SERVICES AND SOCIAL POLICY IN COUNTER-TERRORISM: AN APPROACH BASED ON HUMAN SECURITY AND SOCIAL RESILIENCE

For many years, the literature on counter-terrorism has been shaped primarily around military, security, and intelligence-centric perspectives. However, the fact that terrorism is based on socially driven dynamics, produces large-scale psychosocial effects, and undermines social cohesion shows that security-oriented policies alone are insufficient in counter-terrorism processes. Terrorism is one of the most complex and multifaceted threats facing modern societies. While the direct effects of terrorist acts manifest as physical violence, loss of life, and material destruction; their indirect effects lead to long-term consequences such as weakening of social ties, deepening of the atmosphere of social fear, economic instability, and psychosocial trauma.

Therefore, counter-terrorism cannot be reduced solely to security measures; an interdisciplinary approach encompassing social, economic, and psychosocial dimensions is essential. In this context, social policy and social services undertake critical functions in both the preventive and remedial dimensions of terrorism. Social policy includes mechanisms aimed at increasing welfare, reducing inequalities, preventing social exclusion, and supporting social cohesion. Many of the risk factors that fuel terrorism—poverty, unemployment, inequality in access to education, identity-based exclusion—are linked to social policy. Social work is an applied profession aimed at improving the well-being of individuals and communities. Post-terrorism trauma intervention, individual and community-based psychosocial support, social integration programs, family and child protection processes, and working with displaced communities are areas of expertise within the social work discipline. This study discusses the critical role of social work and social policy in combating terrorism and analyzes how these two fields can form a holistic framework for combating terrorism through a security approach. The findings reveal that the root causes of terrorism can be managed more effectively with social policy tools, while the resulting trauma and social devastation can be addressed more effectively with social work models.

In conclusion, sustainable success in combating terrorism will be possible through multidimensional approaches centered on human security, where security policies are integrated with social work and social policy disciplines.

Keywords: Social work, Social policy, Human security, Terrorism, Community resilience.

ONTOLOJİK GÜVENLİK VE BÖLGESEL KIRILGANLIKLAR: GÜVENLİK KAVRAMININ PSİKOSOSYAL BOYUTUNA DAİR KAVRAMSAL BİR İNCELEME

Şeyma KALYONCU İLHAN⁶² Muhammed AKSU⁶³

Uluslararası ilişkiler ve güvenlik çalışmaları literatüründe güvenlik kavramı uzun süre fiziksel tehditler, askerî kapasite ve sınırların korunması üzerinden ele alınmıştır. Ancak son yıllarda yaşanan bölgesel krizler, süreklilik arz eden belirsizlik ortamları ve çok katmanlı tehditler, güvenliğin yalnızca maddi unsurlarla açıklanamayacağını ortaya koymuştur. Bu bağlamda ontolojik güvenlik kavramı, aktörlerin yalnızca hayatta kalma değil, aynı zamanda kimlik, süreklilik ve öngörülebilirlik ihtiyaçlarını da merkeze alan bir yaklaşım sunmaktadır. Bu bildiri, ontolojik güvenliğin bölgesel güvenlik tartışmaları içerisindeki yerini kavramsal düzeyde incelemeyi amaçlamaktadır.

Çalışma, ontolojik güvenliği birey ve devlet düzeyinde ele alarak, aktörlerin istikrarsızlık, belirsizlik ve süregelen kriz ortamlarında güvenlik algılarını nasıl yeniden ürettiklerini tartışmaktadır. Özellikle Orta Doğu, Doğu Akdeniz ve yakın çevre bölgelerde gözlemlenen kronik güvensizlik ortamı, yalnızca fiziksel tehditlerin değil, kimliksel ve psikolojik kırılğanlıkların da güvenlik politikalarını şekillendirdiğini göstermektedir. Bu bağlamda ontolojik güvenlik, aktörlerin alışılmış rutinleri, tarihsel anlatıları ve süreklilik duygularını koruma çabaları üzerinden değerlendirilmektedir.

Bu çalışma, ontolojik güvensizlik durumlarının kriz anlarında sert güvenlik politikalarına yönelimi nasıl artırdığını ve belirsizlik algısının bölgesel istikrar üzerindeki etkilerini tartışmaktadır. Çalışmada, devletlerin güvenlik stratejilerinin yalnızca rasyonel tehdit hesaplamalarıyla değil, aynı zamanda süreklilik arayışı ve kimliksel kaygılarla şekillendiği savunulmaktadır. Bu yaklaşım, güvenlik kavramını askeri ve stratejik boyutların ötesine taşıyarak, psikososyal unsurları da analiz sürecine dâhil etmektedir. Dolayısıyla bu çalışma, ontolojik güvenlik kavramının bölgesel güvenlik analizlerinde tamamlayıcı bir çerçeve sunduğunu ve güvenliğin çok boyutlu doğasının daha iyi anlaşılmasına katkı sağladığını ileri sürmektedir. Böylece güvenlik çalışmalarında kavramsal çeşitliliğin artırılmasının önemi vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ontolojik güvenlik, bölgesel güvenlik, belirsizlik, kimlik, güvenlik algısı.

⁶² Doktor, Bağımsız Araştırmacı, seymakly@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-6260-2072

⁶³Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset ve Sosyal Bilimler Bilim Dalı aksumhammed@outlook.com, ORCID: 0000-0002-4672-1343

ONTOLOGICAL SECURITY AND REGIONAL VULNERABILITIES: A CONCEPTUAL EXAMINATION OF THE PSYCHOSOCIAL DIMENSION OF SECURITY

In the literature on international relations and security studies, the concept of security has long been examined primarily through physical threats, military capacity, and the protection of borders. However, regional crises, persistent environments of uncertainty, and multilayered threats observed in recent years have demonstrated that security cannot be explained solely through material factors. In this context, the concept of ontological security offers an analytical perspective that centers not only on survival but also on actors' needs for identity, continuity, and predictability. This paper aims to examine the place of ontological security within regional security debates at a conceptual level.

The study addresses ontological security at both the individual and state levels, discussing how actors reproduce their security perceptions under conditions of instability, uncertainty, and protracted crises. In particular, the chronic environments of insecurity observed in regions such as the Middle East, the Eastern Mediterranean, and their surrounding areas reveal that security policies are shaped not only by physical threats but also by identity-based and psychological vulnerabilities. Within this framework, ontological security is evaluated through actors' efforts to preserve established routines, historical narratives, and a sense of continuity.

The paper further discusses how situations of ontological insecurity increase the tendency toward more rigid security policies during times of crisis and examines the impact of uncertainty perceptions on regional stability. It argues that states' security strategies are shaped not solely by rational threat calculations but also by concerns related to continuity and identity. By extending the concept of security beyond military and strategic dimensions, this approach incorporates psychosocial factors into the analytical process. Accordingly, the study contends that ontological security provides a complementary framework for regional security analysis and contributes to a more comprehensive understanding of the multidimensional nature of security. In doing so, it emphasizes the importance of increasing conceptual diversity within security studies.

Keywords: Ontological security, regional security, uncertainty, identity, security perception

ARKEOLOJİK VERİLERİN IŞIĞINDA AYANİS'TE GÖÇ VE GÜVENLİK BAĞLAMINDA ŞEHRİN KURULUŞU VE YIKILIŞI

Prof. Dr. Yücel KARADAŞ⁶⁴ Prof. Dr. Mehmet IŞIKLI⁶⁵

Urartuların kurmuş oldukları kentlerin en önemlilerinden biri olan Ayanis kentinin kuruluş, gelişim ve yıkılışı şehirleşme teorilerinin ampirik bir deneyim üzerinden sınanabileceği, bazı bağlamlarda yeni düşünsel açılımların üretilebileceği bir çerçeve sunmaktadır. Aynı zamanda şehir ortamında birbirleriyle bütünleşmemiş, eklettik lamış göçmen gruplarının şehir için yaratabileceği güvensizlik ortamı hakkında da veri sunar. Ayanis'in yıkılışının müsebbibi, şehre entegre olmamış göçmen toplulukların gösterdikleri reaksiyondur.

Daha önce yerleşilmemiş, büyük olasılıkla Urartu sonrasında da iskan edilmemiş bu yerin şehir için tercihinde manzara ve özellikle karşıda bulunan Süphan Dağı etkilidir. Dolayısıyla şehrin bu lokasyonda kurulmasının temel sebebinin tanrı Eiduru ile özdeşleşmiş Süphan Dağı'na göre konumu olduğu görülmektedir. Şehrin gerçek ismi de bu tercihi yansıtır: Rusahinili Eiduru-kai (Eiduru Dağı karşısındaki Rusa'nın Kalesi)(Işıklı, M., Ocak, H. 2021: 45; Batmaz, A., 2021: 206). Yani burada merkezi konumda olan şehir değil, tanrı Eiduru ile özdeşleşen Süphan Dağı'dır. Lokasyon tercih sebebi de Dağdır. Şehir tapınağı ve kamu binalarının oluşumu ile şehre nüfus yerleştirme, zamansal olarak paralel işleyen süreçlerdir. Ayanis'te tapınak ekonomik hayatın da merkezi olsa da insanların şehre gelişi ekonomik ya da nüfus açısından oluşan bir canlanma nedeniyle değil, devletin zorla nüfus taşımasıyla olmuştur. Nitekim Ayanis şehirleşmesi çoğunlukla bir zorunlu göç deneyimini barındırdığından göç sosyolojisinin de konusudur. Savaşlarda ele geçirilen ya da ülke kırsallarında yaşayan aşiretlerin üyeleri kitlesel olarak şehre taşınıp zorla iskan ettirilmiştir.

Ayanis'e konumunu ve adını veren tanrı Eiduru'dur. Normalde Urartu pantheonunda yer almayan bu tanrı ile ilgili kayıtlar çoğunlukla Ayanis ile sınırlıdır. Bu tanrının varlığı, bir yanıla hanedanda yaşanan etnik bir değişimle hem de Asur'dan gelen bir nüfus göçüyle ilişkilidir. "(Ayanis yazıtındaki tanrılar listesinde) açık bir şekilde Van Gölü'nün karşı kıyısında, yani Ayanis'in karşısında yükselen Süphan Dağı ile eşitlenen ayrıca yeni bir tanrı adı olan Eiduru dışında daha önceden bildiğimiz tanrıça adları da geçmektedir"(Salvini, M. 2021: 150). Ayanis'i inşa eden Argiştı oğlu Rusa II zamanında getirilen Asurlular ile ilişkili olan bu tanrıya şehrin atfedilmesi, o süreçte hem şehir hem de ülkede Asurlulara verilen önemin göstergesidir. Asur kökenlilerin şehir ortamına ve Urartu kültürüne uyum sağlamaması nedeniyle Rusa II'nin ölümü ve yerine Sarduri'nin geçişinden sonra bir sosyal devrimin olması, Ayanis'in çöküşüne neden olmuştur. Muhtemelen Asur etnik kökenine sahip olan

⁶⁴ Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, ORCID: 0000-0003-4035-480X

⁶⁵ Atatürk Üniversitesi, Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi, Ayanis Kazı Başkanı, ORCID: 0000-0001-6205-4117

Erimena oğlu Rusa III'ün iktidarı ve sonrasında çöküş tamamlanmıştır(Çilingiroğlu, 2008: 27). İktidar silsilesi şöyledir: Arğışti oğlu Rusa'dan (etnik köken Urartu) sonra Eremenia oğlu Rusa (etnik köken Asur), ondan sonra Arğışti oğlu Rusa'nın oğlu Sarduri III (etnik köken Urartu), onun oğlu Sarduri IV (etnik olarak Urartu) ve son Urartu kralı Ermenia oğlu Rusa'nın oğlu Rusa (Asur kökenli)(Çilingiroğlu, 2008: 28). Bu etnik geçişkenlik muhtemelen farklı etnik gruplar arasındaki iktidar savaşlarını yansıtır.

Ayanis şehri, şehir kimliği oluşturma bağlamında belli bir bütünleşme üretmiş olsa da farklı göçmen toplulukların eklettik şekilde bir araya getirilmesiyle kurulduğu için kuruluşundan sonraki ilk büyük felakette, bütünleşememe problemi nedeniyle, önemli kamu binaları yağmalanmadan, olduğu gibi bırakılıp terkedilmiştir(Zimansky, P. 2005: 239). Dolayısıyla Ayanis, zorla göç ettirilen toplulukların iskanıyla oluşan bir şehrin, bu toplulukların aynı şehirde yaşamaktan gelen ortak bir şehir kimliği geliştirememesi, ya da bu kimliği geliştirecek bir zamansallığa sahip olmamaları nedeniyle, yıkıcı ilk faaliyete şehri terk edip dağılmalarına, yani bir şehrin yıkılışına örnektir.

Anahtar Kelimeler: Göç, sosyal uyum, çatışma, şehir, Ayanis

THE FOUNDATION AND DESTRUCTION OF THE CITY IN THE CONTEXT OF MIGRATION AND SECURITY IN AYANIS IN LIGHT OF ARCHAEOLOGICAL EVIDENCE

The city of Ayanis, one of the most important urban centers established by the Urartians, offers a framework through which the foundation, development, and destruction of a city can be examined as an empirical case for testing urbanization theories and generating new conceptual insights in certain contexts. At the same time, it provides data on the insecurity that may arise within a city due to the presence of eclectic and non-integrated migrant groups. The destruction of Ayanis can be attributed to the reactions of migrant communities that failed to integrate into the city.

The choice of this location—previously uninhabited and likely not resettled after the Urartian period—was influenced by its landscape and particularly by Mount Süphan, located directly opposite the site. Therefore, it is understood that the primary reason for establishing the city in this location was its position relative to Mount Süphan, which was identified with the god Eiduru. The original name of the city reflects this preference: Rusahinili Eiduru-kai (the Fortress of Rusa opposite Mount Eiduru) (Işıklı & Ocak, 2021: 45; Batmaz, 2021: 206). In this sense, the central element is not the city itself but Mount Süphan, associated with the god Eiduru. Thus, the mountain constitutes the main determinant of the city's location.

The construction of the temple and public buildings, along with the settlement of population in the city, were processes that occurred simultaneously. Although the temple functioned as the economic center of Ayanis, the influx of people into the city was not driven by economic

vitality or demographic growth, but rather by state-imposed forced migration. Indeed, the urbanization of Ayanis largely reflects an experience of forced migration, making it a subject of migration sociology. Individuals captured in wars or belonging to rural tribal groups were collectively relocated and forcibly settled in the city.

The god Eiduru, who gave Ayanis both its identity and its name, does not typically appear in the Urartian pantheon, and references to this deity are largely limited to Ayanis. The existence of this god is associated both with an ethnic transformation within the ruling dynasty and with migration from Assyria. As noted, “(In the list of gods in the Ayanis inscription), alongside previously known goddesses, a new deity named Eiduru is clearly mentioned, equated with Mount Süphan rising on the opposite shore of Lake Van, directly facing Ayanis” (Salvini, 2021: 150). The attribution of the city to this deity, associated with Assyrians brought during the reign of Rusa II (son of Argishti), indicates the importance given to Assyrians both in the city and in the broader polity during that period.

However, the inability of Assyrian-origin populations to adapt to the urban environment and Urartian culture led to a social upheaval following the death of Rusa II and the succession of Sarduri, ultimately contributing to the collapse of Ayanis. The process was likely completed during the reign of Rusa III, son of Erimena, who was also of Assyrian origin (Çilingiroğlu, 2008: 27). The succession of rulers is as follows: Rusa (son of Argishti, Urartian origin), followed by Rusa (son of Erimena, Assyrian origin), then Sarduri III (son of Rusa, Urartian origin), followed by Sarduri IV (Urartian origin), and finally Rusa (son of Rusa, Assyrian origin), the last king of Urartu (Çilingiroğlu, 2008: 28). This ethnic transition likely reflects power struggles among different ethnic groups.

Although Ayanis produced a certain degree of urban identity, it was established through the forced aggregation of diverse migrant groups. As a result, during the first major crisis after its foundation, the lack of integration led to the abandonment of the city without looting its major public buildings, which were left intact (Zimansky, 2005: 239). Thus, Ayanis stands as an example of how a city formed through forced migration may collapse when its inhabitants fail to develop a shared urban identity or lack sufficient time to do so, leading them to disperse at the first sign of disruption.

Keywords: Migration, social cohesion, conflict, city, Ayanis

GÜVENLİK OLGUSU KAPSAMINDA STRATEJİK GÜVENLİK YAKLAŞIMINA VE GÜVENLİK YÖNETİMİNE DAİR ANALİTİK BİR PERSPEKTİF

Yakup KARAKUŞ⁶⁶

Güvenlik olgusu, geleneksel yaklaşımlardan modern yaklaşımlara çok boyutlu bir gerçeklik kapsamında disiplinlerarası tanımlanmaya ve farklı açılardan genişleyerek stratejik yaklaşımlara model oluşturmaya devam etmektedir. Tehdit olgusu ve algısı ile şekillenen güvenlik kavramını, somut/gerçek tehditler ve olası/algılanan tehditler arasında bir denge stratejisi olarak görmek mümkün olabilir. Bu doğrultuda güvenlik, gerçek veya olgusal açıdan veri oluşturmakta aynı zamanda dinamik ve inşa edilen bir kavram olarak öngörüsül yaklaşımları da zorlaştırmaktadır.

Öngörüsül yaklaşım, objektif (nesnel) ve subjektif (öznel) güvenlik yaklaşımlarını esas alan portrelerden veya senaryolardan etkilenen bir durum analizi mahiyetinde değerlendirilebilir. Ancak başat aktörlerin güvenlik yaklaşımları ile ulusal güvenlik stratejileri, zamanla uluslararası güvenlik olgusuna/algısına dair diğer aktörlerin güven(siz)lik yaklaşımlarının şekillenmesini sağlayan parametreleri de etkilemektedir. Silahlı/silahsız çatışma süreçleri ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda hızlı bir etki alanı oluşturan araçlar, askerî-siyasi-ekonomik-toplumsal vb. izdüşümlerin hatta bölgesel-küresel gelişmelerin kontrolünü de zorlaştırmaktadır. Devlet ve devlet dışı aktörlerin rol aldığı flu çatışma ortamı ile tehdit olgusunu/algısını canlı tutan parametreler, güven(siz)lik kompleksi mahiyetinde ölçeklendirilmesi zor durumların yaşanmasını, yoğunluğu değişen rollerin de aktörlerin çeşitlenmesini sağlamaktadır. Bu kapsamda stratejik güvenlik yaklaşımı ve güvenlik yönetimi, gerek ulusal gerekse uluslararası güvenlik olgusuna/algısına dair teoride ve pratikte var olan güven(siz)lik portresini çözümlmeye çalışan, olasılıklar doğrultusunda önleyici (proaktif)-dinamik bir yapı içinde şekillenmesi gereken modelleri/önlemleri inşa etmeyi amaçlamaktadır.

Bu çalışmada; güvenlik kavramında yaşanan dönüşüm ve tehdit-güvenlik ilişkisi içinde ortaya çıkan olgusal/algısal yaklaşımlar esas alınarak, stratejik güvenlik yaklaşımı ile güvenlik yönetimi açısından geleneksel odaklı yaklaşımdan güncel yaklaşımlara varolan/olması gereken modellemelere/önlemlere ilişkin analitik bir değerlendirme gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik olgusu ve algısı, tehdit, öngörüsül yaklaşım, stratejik güvenlik, güvenlik yönetimi.

---

⁶⁶ Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İİBF Uluslararası İlişkiler/Devletler Hukuku ABD, lect.karakus@gmail.com, ORCID: 0002-1007-1705.

AN ANALYTICAL PERSPECTIVE ON THE STRATEGIC SECURITY APPROACH AND SECURITY MANAGEMENT WITHIN THE CONTEXT OF THE SECURITY PHENOMENON

The security phenomenon continues to be defined interdisciplinarily within a multidimensional reality, from traditional to modern approaches, and to expand from different angles, forming models for strategic approaches. The concept of security, shaped by the phenomenon and perception of threats, can be viewed as a balance strategy between concrete/real threats and potential/perceived threats. In this respect, security, while generating data from a real or factual perspective, is also a dynamic and constructed concept, making predictive approaches difficult.

A predictive approach can be considered a situational analysis influenced by portraits or scenarios based on objective and subjective security approaches. However, the security approaches and national security strategies of dominant actors also influence the parameters that shape the security (or insecurity) approaches of other actors regarding the international security phenomenon/perception over time. Armed/unarmed conflict processes and tools that rapidly create a sphere of influence in line with technological developments make it difficult to control military-political-economic-social repercussions, and even regional-global developments. The blurred conflict environment involving state and non-state actors, along with the parameters that keep the threat phenomenon/perception alive, leads to situations that are difficult to scale in the nature of a security (or insecurity) complex, and to a diversification of roles and actors with varying intensity. In this context, the strategic security approach and security management aim to analyze the existing security (or insecurity) portrait in theory and practice regarding both national and international security phenomena/perceptions, and to construct models/measures that should be shaped within a proactive-dynamic structure in line with probabilities.

This study will conduct an analytical evaluation of existing/necessary models/measures from the traditionally focused approach to current approaches in terms of strategic security approach and security management, based on the transformation in the concept of security and the factual/perceptual approaches that have emerged within the threat-security relationship.

Keywords: Security phenomenon and perception, threat, predictive approach, strategic security, security management

HİBRİT SAVAŞI BAĞLAMINDA FIRAT KALKANI HAREKATI

Muhammet Enes KARAOĞLAN⁶⁷

Türkiye, kuruluşundan itibaren savunma ağırlıklı bir güvenlik anlayışıyla hareket etmiş, Osmanlı'dan miras kalan ekonomik ve politik zorluklar karşısında komşularıyla büyük çaplı anlaşmazlıklardan kaçınmıştır. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesi doğrultusunda Türkiye, uluslararası krizlerde uzlaştırıcı ve barışçı bir yaklaşım benimsemiştir. II. Dünya Savaşı'nda tarafsız kalmış, savaş sonrası NATO'ya katılarak Batı Bloku ile savunma ve ekonomik iş birliği geliştirmiştir. Soğuk Savaş dönemi boyunca Türkiye, PKK ile mücadele ve Kıbrıs Barış Harekâtı gibi bazı istisnai askerî operasyonlar dışında genel olarak dış müdahalelerden uzak kalmıştır. Ancak Suriye iç savaşının başlaması, Türkiye'nin sınır bölgelerinde güvenlik tehditlerini artırmış; DAESH ve PKK/YPG'nin çeşitli saldırıları millî güvenliği ciddi şekilde tehdit eder hâle gelmiştir. Bu çerçevede Türkiye, geleneksel savunma temelli yaklaşımını terk ederek sınır ötesinde tehdidi önleyici ve etkisiz hâle getirmeyi amaçlayan yeni bir güvenlik anlayışı geliştirmiştir. Bu yaklaşım, Türkiye'nin askerî imkânlarını sınır ötesinde seferber etmesini ve bölgedeki aktörlerle stratejik iş birliği yapmasını öngörmektedir.

Türkiye'nin Suriye'de desteklediği muhalif gruplar, başta Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) olmak üzere çeşitli örgütleri kapsamaktadır. Bu gruplar, Türkiye'nin sağladığı eğitim-donat ve eğitim-donat-birlikte savaş programları çerçevesinde askerî eğitim almış, operasyonel kapasite kazanmıştır. Türkiye, gerektiğinde millî menfaatlerini korumak için geleneksel müttefiklerinin dışındaki aktörlerle de ittifaklar kurmuştur. Örneğin; Fırat Kalkanı Harekâtı öncesinde Rusya ile yürütülen ikili askerî angajmanlar, Türkiye'nin operasyon alanında hareket serbestliği kazanmasını sağlamıştır. Bu süreç, Türkiye'nin sınırlarında DAESH ve YPG tehdidini önlemesine yardımcı olmuştur.

Suriye iç savaşında konvansiyonel ve gerilla tarzı yapılanmaların aynı ortamda çatışması, hibrit savaş kavramının somut bir örneğini ortaya koymuştur. Hibrit savaş, konvansiyonel ordular, düzensiz milisler, asimetrik saldırılar ve siber/siyasî araçların bir arada kullanıldığı çok boyutlu bir çatışma ortamını ifade eder. FKH'de TSK'nın konvansiyonel ordusu ile ÖSO'nun gerilla tarzı yapılanması, müşterek bir güç oluşturmuş; DAESH ve YPG'nin saldırılarına karşı eş zamanlı ve koordineli operasyonlar yürütülmüştür. FKH, Türkiye'nin yeni güvenlik anlayışını sahada test ettiği bir örnek olmuştur. TSK'nın konvansiyonel gücü ile ÖSO'nun gerilla yeteneklerinin koordinasyonu, hibrit savaşın sahadaki başarısını

⁶⁷ Komiser, Gaziantep İl Emniyet Müdürlüğü, Yüksek Lisans Öğrencisi Gaziantep Üniversitesi SBE Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi EABD, ORCID: 0009-0003-4989-7808

göstermiştir. Harekâtın başarısı, Türkiye'nin sınır ötesinde tehditleri önleme stratejisinin etkinliğini ortaya koymuştur ve gelecekte benzer operasyonlar için bir model teşkil etmiştir. FKH, Türkiye'nin hem sınır güvenliğini hem de bölgesel istikrarı sağlama çabasında yeni bir dönemin başlangıcı olarak değerlendirilebilir. Hibrit savaş formatının sahadaki uygulanabilirliği, Türkiye açısından askerî planlama ve strateji literatürüne önemli katkılar sunmuştur.

Türkiye'nin Suriye iç savaşı sonrasında geliştirdiği sınır ötesi, önleyici ve hibrit savaş temelli güvenlik stratejisinin, FKH örneğinde görüldüğü üzere, DAEŞ ve YPG gibi tehdit unsurlarının Türkiye sınırlarına yönelik askerî ve operasyonel kapasitesini önemli ölçüde zayıflattığı hipotez edilmektedir. Bu stratejinin, sınır hattında güvenli bölgeler oluşturularak hem Türkiye'nin ulusal güvenliğini güçlendirdiği hem de bölgesel istikrarın sağlanmasına katkı sunduğu değerlendirilmektedir. Ayrıca Türkiye'nin yerel müttefik unsurlarla (özellikle ÖSO ile) geliştirdiği müşterek harekât kabiliyeti ve sahada kurduğu koordinasyon mekanizmalarının, operasyonların başarısını artıran kritik faktörler olduğu ileri sürülmektedir. Bu çerçevede, Türkiye'nin geleneksel savunma yaklaşımından aktif ve proaktif güvenlik politikasına geçişinin, yeni nesil tehditlere karşı daha etkin bir model ortaya koyduğu varsayılmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin Suriye iç savaşı sonrasında geliştirdiği sınır ötesi ve hibrit savaş temelli güvenlik stratejisinin dönüşümünü incelemek ve Fırat Kalkanı Harekâtı örneği üzerinden bu stratejinin DAEŞ ve YPG gibi tehdit unsurlarını etkisiz hâle getirme, sınır güvenliğini sağlama ve bölgesel istikrarı destekleme düzeyini değerlendirmektir. Ayrıca Türkiye'nin yerel aktörlerle kurduğu iş birliği ve çok boyutlu askerî kapasite kullanımının, yeni güvenlik paradigması içindeki rolünü analiz etmek amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hibrit savaş, asimetrik savaş, Fırat Kalkanı Harekâtı, Türk Silahlı Kuvvetleri, Soğuk Savaş.

OPERATION EUPHRATES SHIELD IN THE CONTEXT OF HYBRID WARFARE

Since its foundation, Türkiye has pursued a security approach largely based on defence, and in the face of the economic and political difficulties inherited from the Ottoman Empire, it has generally avoided large-scale conflicts with its neighbours. In line with Mustafa Kemal Atatürk's principle of "Peace at Home, Peace in the World," Türkiye has adopted a conciliatory and peaceful approach in international crises. It remained neutral during the Second World War and, in the post-war period, joined NATO, thereby developing defence and economic cooperation with the Western Bloc. Throughout the Cold War, Türkiye generally refrained

from external military interventions, except for a few cases such as the fight against the PKK and the Cyprus Peace Operation.

However, the outbreak of the Syrian civil war increased security threats along Türkiye's borders, and attacks by DAESH and the PKK/YPG began to pose a serious threat to national security. In this context, Türkiye abandoned its traditional defence-oriented approach and developed a new security understanding based on cross-border, preventive, and threat-neutralising operations. This approach envisages the mobilisation of Türkiye's military capabilities beyond its borders and strategic cooperation with regional actors.

The opposition groups supported by Türkiye in Syria mainly include the Free Syrian Army (FSA) and various other organisations. These groups have received military training and operational capability through Türkiye's train-and-equip and train-equip-and-fight programmes. In some cases, Türkiye has also established partnerships with actors outside its traditional alliances in order to protect its national interests. For instance, bilateral military engagements with Russia prior to Operation Euphrates Shield provided Türkiye with operational freedom of manoeuvre, contributing to the mitigation of DAESH and YPG threats along its borders.

The coexistence of conventional and guerrilla-type structures in the Syrian civil war represents a clear example of hybrid warfare. Hybrid warfare refers to a multidimensional conflict environment in which conventional forces, irregular militias, asymmetric attacks, and cyber/political tools are used simultaneously. In Operation Euphrates Shield (OES), the Turkish Armed Forces' conventional military power and the guerrilla-style structure of the FSA formed a joint force, conducting coordinated and simultaneous operations against DAESH and YPG attacks. OES thus served as a practical test of Türkiye's new security concept in the field. The coordination between the conventional capabilities of the TSK and the guerrilla capabilities of the FSA demonstrated the effectiveness of hybrid warfare in practice. The success of the operation confirmed the effectiveness of Türkiye's strategy of preventing cross-border threats and served as a model for future operations. OES can be considered a turning point in Türkiye's efforts to ensure both border security and regional stability. The applicability of the hybrid warfare format in the field has made significant contributions to Türkiye's military planning and strategic literature.

It is hypothesised that Türkiye's post-Syrian civil war security strategy, based on cross-border, preventive, and hybrid warfare principles, significantly weakened the operational and military capabilities of threats such as DAESH and YPG against Türkiye's borders, as demonstrated in Operation Euphrates Shield. It is also argued that this strategy strengthened national security through the establishment of secure zones along the border and contributed to regional stability. Furthermore, Türkiye's development of joint operational capability with local allied forces (particularly the FSA) and its field coordination mechanisms are considered key factors enhancing operational success. In this context, Türkiye's transition from a traditional defence-

oriented approach to an active and proactive security policy is assumed to represent a more effective model against emerging security threats.

The aim of this study is to examine the transformation of Türkiye's cross-border and hybrid warfare-based security strategy after the Syrian civil war and to evaluate, through the case of Operation Euphrates Shield, the extent to which this strategy neutralised threats such as DAESH and YPG, ensured border security, and contributed to regional stability. In addition, the study aims to analyse the role of cooperation with local actors and the use of multidimensional military capabilities within Türkiye's new security paradigm.

Keywords: Hybrid warfare, asymmetric warfare, Operation Euphrates Shield, Turkish Armed Forces, Cold War.

KAMU YÖNETİMİNDE STRATEJİK YÖNETİM VE KARAR VERME: HİBRİT TEHDİTLER VE KRİZLER KARŞISINDA GÜVENLİK TEMELLİ BİR YAKLAŞIM

Burak KILIÇ ⁶⁸, Mehmet Şerif ÇİÇEK ⁶⁹, Pınar COŞKUN TUNA ⁷⁰

Günümüz uluslararası güvenlik ortamı; küreselleşme, teknolojik sıçramalar ve dijital ağların yaygınlaşmasıyla birlikte köklü bir dönüşüm içerisindedir. Geleneksel askeri tehdit odaklı güvenlik anlayışı, yerini siber saldırılar, dezenformasyon ve ekonomik baskılar gibi asimetrik unsurları barındıran "hibrit tehditler" ve "gri alan çatışmaları" gibi çok boyutlu kavramlara bırakmıştır. Bu karmaşık yapı, kamu yönetimi disiplini içerisinde karar verme süreçlerinin ve stratejik yönetim anlayışının yeniden ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bu çalışmanın amacı, strateji kavramının tarihsel gelişiminden hareketle, modern dönemde devletlerin karşı karşıya kaldığı hibrit tehditler karşısında kamu yönetimindeki stratejik karar alma modellerini ve güvenlik temelli yönetim yaklaşımını analiz etmektir. Bu doğrultuda çalışma, rasyonel karar verme modelinin kriz ve belirsizlik anlarındaki sınırlılıklarını ortaya koyarak, güvenlik politikalarının etkin yürütülmesinde stratejik yönetimin rolünü tartışmayı hedeflemektedir. Bu çalışma kapsamında yöntem olarak, nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş; veri toplama sürecinde literatür taraması tekniğinden yararlanılmış ve elde edilen veriler kavramsal analiz yöntemi çerçevesinde değerlendirilmiştir. Stratejik düşüncenin Sun Tzu ve Machiavelli gibi klasik düşünürlerden Clausewitz ve Hart gibi modern kuramcılara uzanan tarihsel gelişimi incelenmiş; ardından Herbert Simon'un "sınırlı rasyonalite", Lindblom'un "artırımlı karar verme" ve Cohen ile arkadaşlarının "çöp kutusu" modelleri üzerinden kamu yönetimindeki karar verme süreçleri kuramsal bir çerçeveye oturtulmuştur. Ayrıca hibrit savaşın kökenleri Peloponez Savaşı'ndan günümüze kadar tarihsel bir perspektifle değerlendirilmiştir. Bulgular ve elde edilen sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde, hibrit tehditlerin yalnızca askeri boyutla sınırlı olmadığı; aynı zamanda kurumsal yapıları, yönetim süreçlerini ve toplumsal dinamikleri kapsayan çok katmanlı bir olgu niteliği taşıdığı anlaşılmaktadır. Sonuç itibarıyla, devletlerin bekası açısından stratejik yönetim anlayışının güvenlik politikalarıyla entegrasyonu kritik bir önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Yönetim, Karar Verme, Hibrit Tehditler, Kamu Yönetimi.

⁶⁸ Gaziantep Üniversitesi, Doktora Öğrencisi, 0000-0001-9147-0144, brk.klc.92@gmail.com.

⁶⁹ GAÜN, Doktora Öğrencisi, 0000-0002-4959-7763, mehmet_serif_cicek@hotmail.com.

⁷⁰ GAÜN, Doktora Öğrencisi, 0000-0002-5527-8216, pcoskuntuna@gmail.com.

STRATEGIC MANAGEMENT AND DECISION-MAKING IN PUBLIC ADMINISTRATION: A SECURITY-BASED APPROACH TO HYBRID THREATS AND CRISES

The contemporary international security environment is undergoing a profound transformation driven by globalization, technological advancements, and the widespread expansion of digital networks. The traditional security approach, predominantly centered on military threats, has increasingly been replaced by multidimensional concepts such as “hybrid threats” and “gray zone conflicts,” which encompass asymmetric instruments including cyberattacks, disinformation, and economic coercion. This complex structure necessitates a fundamental reassessment of decision-making processes and strategic management approaches within the discipline of public administration. The aim of this study is to analyze strategic decision-making models in public administration and security-oriented governance approaches in the face of hybrid threats encountered by modern states, drawing on the historical evolution of the concept of strategy. In this regard, the study seeks to highlight the limitations of rational decision-making models in times of crisis and uncertainty, while discussing the role of strategic management in the effective implementation of security policies. Methodologically, the study adopts a qualitative research approach; data collection is conducted through literature review, and the obtained data are evaluated using conceptual analysis. The historical development of strategic thought is examined from classical thinkers such as Sun Tzu and Machiavelli to modern theorists including Clausewitz and Hart. Furthermore, public administration decision-making processes are theoretically framed through Herbert Simon’s concept of bounded rationality, Lindblom’s incremental decision-making model, and Cohen et al.’s garbage can model. The origins of hybrid warfare are also analyzed from a historical perspective, ranging from the Peloponnesian War to the present day. The findings indicate that hybrid threats are not limited to a military dimension but constitute a multidimensional phenomenon encompassing institutional structures, governance processes, and societal dynamics. In conclusion, the integration of strategic management with security policies is of critical importance for ensuring the survival and resilience of states.

Keywords: Strategic Management, Decision Making, Hybrid Threats, Public Administration.

E-TİCARETİN YAPAY ZEKÂ İLE ENTEGRASYONU: N8N TABANLI OTOMASYON VE YAPAY ZEKÂ AJANLARI İLE STRATEJİK DÖNÜŞÜM

Emirhan KURTKULAĞI⁷¹

Dijital dönüşümün hız kazandığı günümüz küresel ticaret ortamında, e-ticaret yalnızca bir satış kanalı olmaktan çıkarak veri temelli karar alma, süreç otomasyonu ve müşteri deneyimi yönetimi ekseninde yeniden şekillenmektedir. Özellikle yapay zekâ teknolojilerinin gelişimi, e-ticaret işletmelerine operasyonel verimlilik, kişiselleştirilmiş pazarlama ve ölçeklenebilir büyüme imkânı sunmaktadır. Bu dönüşüm sürecinde, otomasyon altyapıları ve yapay zekâ ajanları işletmeler için stratejik bir rekabet unsuru hâline gelmiştir. Bu çalışma, e-ticaret işletmelerinde yapay zekâ entegrasyonunun stratejik etkilerini incelemeyi ve özellikle açık kaynaklı otomasyon aracı olan n8n üzerinden geliştirilen yapay zekâ ajanlarının işletme performansına katkısını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, yapay zekânın yalnızca analiz aracı değil; karar destek mekanizması, operasyon yöneticisi ve dijital asistan rolü üstlenebildiği savunulmaktadır. Yapay zekâ ajanlarının yalnızca operasyonel verimlilik değil; aynı zamanda veri güvenliği, müşteri memnuniyeti ve sürdürülebilir büyüme açısından da stratejik değer ürettiği savunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: E-Ticaret, Yapay Zekâ, n8n, Otomasyon, Yapay Zekâ Ajanları, Dijital Dönüşüm, Veri Odaklı Yönetim

---

⁷¹ Yüksek Lisans Öğrencisi İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi, kurtkulagie@gmail.com, ORCID: 0009-0008-9541-4113

INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN E-COMMERCE: STRATEGIC TRANSFORMATION WITH N8N-BASED AUTOMATION AND AI AGENTS

In today's global trade environment where digital transformation is accelerating, e-commerce has evolved beyond being a mere sales channel and is being reshaped around data-driven decision-making, process automation, and customer experience management. The development of artificial intelligence technologies, in particular, offers e-commerce businesses operational efficiency, personalized marketing, and scalable growth opportunities. In this transformation process, automation infrastructures and AI agents have become a strategic competitive factor for businesses. This study aims to examine the strategic impacts of AI integration in e-commerce businesses and to analyze the contribution of AI agents, particularly those developed through the open-source automation tool n8n, to business performance. The study argues that AI can act not only as an analytical tool but also as a decision support mechanism, operations manager, and digital assistant.

Keywords: E-Commerce, Artificial Intelligence, n8n, Automation, AI Agents, Digital

SOSYAL MEDYADA “ALGORİTMİK CASUSLUK” VE MİKRO-HEDEFLİ PROPAGANDA MODELLERİ: İSTİHBARAT SERVİSLERİNİN RADİKALLEŞME ÜZERİNDEKİ HİBRİT ROLÜ

Muhammet MAĞAT⁷², Bekir PARLAK⁷³

Günümüzün dijital ekosisteminde, geleneksel istihbarat toplama yöntemleri yerini veri madenciliği, yapay zekâ ve davranışsal psikolojinin iç içe geçtiği “Algoritmik Casusluk” fenomenine bırakmaktadır. Bu çalışma; sosyal medya platformlarının teknik altyapısını oluşturan algoritmaların, istihbarat servisleri tarafından nasıl birer dijital gözetim ve psikolojik harekât enstrümanına dönüştürüldüğünü analiz etmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, modern hibrit savaş doktrinleri çerçevesinde, kullanıcıların dijital ayak izlerinden elde edilen psikografik verilerin, mikro-hedefli propaganda modelleri aracılığıyla bireysel ve toplumsal radikalleşmeyi nasıl tetiklediğini teorik ve pratik düzlemde ortaya koymaktadır. Çalışmanın kavramsal çerçevesi, Sinyal İstihbaratı (SIGINT) ve Açık Kaynak İstihbaratının (OSINT) ötesine geçen, algoritmaların birer “silah” gibi konumlandırıldığı yeni bir dönemi işaret etmektedir. Bu süreçte istihbarat servisleri; sosyal medya devleri ve veri brokerları ile kurdukları doğrudan veya dolaylı iş birlikleri sayesinde, bireylerin bilişsel zafiyetlerini, korkularını ve siyasi eğilimlerini tespit eden gelişmiş psikometrik profillemeye tekniklerini kullanmaktadır. Elde edilen bu veriler, kişiye özel dezenformasyon içeriklerinin servis edilmesini sağlayarak; bireyi dış dünyadan izole eden “yankı odaları” ve “filtre balonları” oluşturmaktadır. Bu izolasyon, yabancı istihbarat müdahaleleriyle birleştiğinde toplumsal kutuplaşmayı derinleştirmekte ve radikalleşme süreçlerini dramatik bir hızla provoke etmektedir. Metodolojik olarak bu araştırma; nitel araştırma desenine dayalı, betimsel ve analitik bir yaklaşım benimsemektedir. 2015-2025 yılları arasındaki hibrit savaş stratejilerini odak noktasına alan çalışma; Cambridge Analytica skandalı gibi dönüm noktası niteliğindeki vakaları incelemekte ve CIA, FSB, MOSSAD gibi servislerin kamuya açık strateji belgeleri üzerinden bir doküman analizi sunmaktadır. Teorik zeminde ise Michel Foucault’nun “Gözetim Toplumu” ve Manuel Castells’in “Ağ Toplumu” kuramları, modern bir panoptikon modeli olarak algoritmik casusluk olgusuyla ilişkilendirilmektedir. Araştırmanın sonuç bölümünde, algoritmik manipülasyonun bir ulusal güvenlik tehdidi olduğu vurgulanarak, devletlerin siber savunma doktrinlerine “Bilişsel Güvenlik” katmanını eklemeleri gerektiği savunulmaktadır. Veri egemenliği ve algoritmik şeffaflık kavramları üzerinden geliştirilen politika önerileri; toplumun dezenformasyona karşı direncini artırmayı ve dijital mahremiyet ile ulusal güvenlik arasındaki hassas dengeyi yeniden tesis etmeyi hedeflemektedir. Sonuç olarak bu çalışma, algoritmalara dayalı yeni nesil casusluk faaliyetlerinin, demokratik

⁷² Dr., Bağımsız Araştırmacı, E-Posta Adresi: muhammetmagat34@gmail.com, ORCID: 0000-0003-3237-2995.

⁷³ Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, E-Posta Adresi: bparlak21@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8919-6481.

süreçleri ve toplumsal barışı tehdit eden hibrit bir güç çarpanı haline geldiğini yorumlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Algoritmik Casusluk, Mikro-Hedefleme, Radikalleşme, Hibrit Savaş, Bilişsel Güvenlik, Yankı Odaları.

“ALGORITHMIC ESPIONAGE” ON SOCIAL MEDIA AND MICRO-TARGETED PROPAGANDA MODELS: THE HYBRID ROLE OF INTELLIGENCE SERVICES ON RADICALIZATION

In today’s digital ecosystem, traditional intelligence gathering methods are being replaced by the phenomenon of “Algorithmic Espionage” where data mining, artificial intelligence, and behavioural psychology intertwine. This study aims to analyse how the algorithms forming the technical infrastructure of social media platforms are transformed by intelligence services into instruments of digital surveillance and psychological operations. Within the framework of modern hybrid warfare doctrines, the research demonstrates on both theoretical and practical levels how psychographic data obtained from users’ digital footprints trigger individual and social radicalization through micro-targeted propaganda models. The conceptual framework of the study points to a new era that transcends Signals Intelligence (SIGINT) and Open-Source Intelligence (OSINT) where algorithms are positioned as “weapons”. In this process, intelligence services through direct or indirect collaborations with social media giants and data brokers utilize advanced psychometric profiling techniques to detect individuals’ cognitive vulnerabilities, fears, and political inclinations. The acquisition of this data enables the delivery of personalized disinformation content, thereby creating “echo chambers” and “filter bubbles” that isolate the individual from the outside world. When combined with foreign intelligence interventions, this isolation deepens social polarization and provokes radicalization processes with dramatic speed. Methodologically, this research adopts a descriptive and analytical approach based on a qualitative research design. Focusing on hybrid warfare strategies between 2015 and 2025, the study examines landmark cases such as the Cambridge Analytica scandal and presents a document analysis of public strategy documents from services such as the CIA, FSB, and MOSSAD. On the theoretical level, Michel Foucault’s “Surveillance Society” and Manuel Castells’ “Network Society” theories are associated with the phenomenon of algorithmic espionage as a modern panopticon model. In the concluding section of the research, emphasizing that algorithmic manipulation constitutes a national security threat, it is argued that states must integrate a “Cognitive Security” layer into their cyber defence doctrines. Policy recommendations developed through the concepts of data sovereignty and algorithmic transparency aim to increase social resilience against disinformation and restore the delicate balance between digital privacy and national security. Consequently, this study interprets that next-generation espionage activities based on

algorithms have become a hybrid force multiplier threatening democratic processes and social peace.

Keywords: Algorithmic Espionage, Micro-Targeting, Radicalization, Hybrid Warfare, Cognitive Security, Echo Chambers.

“İRAN-ABD GERİLİMİ BAĞLAMINDA TÜRKİYE’NİN STRATEJİK DENGE POLİTİKASI: ENERJİ GÜVENLİĞİ VE BÖLGESEL İSTIKRAR”

Mahsa MEHDİZADEH YOUSHANLOUEİ⁷⁴, Murteza HASANOĞLU⁷⁵

Bu çalışma, İran ile ABD arasında tırmanan gerilimin Orta Doğu’da yarattığı bölgesel istikrarsızlık ve jeoekonomik kırılma noktaları, Türkiye’nin geliştirdiği stratejik denge politikası çerçevesinde analiz etmektedir. İran-ABD rekabeti, yalnızca askeri bir çatışma riski üretmekle kalmayıp; vekil savaşlar, deniz güvenliği tehditleri ve enerji altyapılarına yönelik riskler üzerinden çok katmanlı bir güvenlik krizine dönüşmüştür. Özellikle Hürmüz Boğazı çevresinde yoğunlaşan gerilimler, küresel enerji arz güvenliği üzerinde doğrudan baskı oluşturarak piyasalarda dalgalanmalara yol açmaktadır.

Bu güvenlik ve jeoekonomik kriz ortamı, Türkiye açısından çok boyutlu riskler üretmektedir. İran’ın istikrarsızlaşması; sınır güvenliği, düzensiz göç dalgaları ve bölgesel güç boşlukları gibi doğrudan güvenlik tehditlerini beraberinde getirme potansiyeline sahiptir. Aynı zamanda enerji arzının kesintiye uğraması ve ticaret yollarının zarar görmesi, Türkiye’nin ekonomik kırılma noktalarını artırabilecek bir baskı yaratmaktadır. Bu çerçevede Türkiye’nin bölgesel gelişmelere yalnızca tepkisel bir şekilde uyum sağlamakla sınırlı kalmadığı; aksine değişen güvenlik ve jeoekonomik koşulları dikkate alan çok katmanlı politika araçları geliştirdiği gözlemlenmektedir.

Türkiye’nin izlediği stratejik denge politikası, NATO üyeliğinden kaynaklanan kurumsal yükümlülükleri sürdürürken, aynı zamanda İran ile ekonomik ve bölgesel etkileşim kanallarını bütünüyle kesintiye uğratmayan esnek bir dış politika yaklaşımına dayanmaktadır. Bu politika, yalnızca krizlerin etkilerini sınırlamaya yönelik değil, aynı zamanda bölgesel istikrarın korunmasına katkı sunmayı hedefleyen önleyici ve dengeleyici girişimleri de içermektedir. Türkiye’nin enerji kaynaklarını çeşitlendirmeye yönelik adımları ve ticaret hatlarının sürekliliğini gözeterek yaklaşımı, bu stratejinin jeoekonomik boyutunu oluşturmaktadır. Bununla birlikte Ankara, diplomatik angajman, bölgesel diyalog ve çok taraflı iş birliği mekanizmaları aracılığıyla çatışma dinamiklerinin yayılmasını sınırlandırmayı amaçlayan bir politika izlemektedir.

Sonuç olarak Türkiye’nin İran-ABD gerilimi karşısında izlediği politika, yalnızca riskleri minimize etmeye yönelik bir yaklaşım değil; aynı zamanda değişen güvenlik ve enerji düzeninde kendisini yeniden konumlandırmayı hedefleyen çok boyutlu bir stratejik denge arayışıdır. Bu yaklaşım, Türkiye’nin hem bölgesel istikrarın korunmasında rol oynayan bir

⁶⁵ Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü doktora mezunu, mehdizademehsa@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4199-4959

⁶⁶ Doç. Dr., Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Başkanlığı, Devlet İdarecilik Akademisi Öğretim Üyesi, m_hasanoglu@yahoo.com.tr, ORCID: 0000-0003-3734-4045

aktör olmasını hem de küresel güç rekabeti içinde manevra kapasitesini artırmasını mümkün kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İran–ABD Gerilimi, Türkiye, Stratejik Denge, Enerji Güvenliği

“TURKIYE’S STRATEGIC BALANCING POLICY IN THE CONTEXT OF IRAN–US TENSIONS: ENERGY SECURITY AND REGIONAL STABILITY”

This study analyzes the regional instability and geoeconomic vulnerabilities generated by escalating tensions between Iran and the United States in the Middle East, within the framework of Türkiye’s strategic balancing policy. The Iran–US rivalry has evolved beyond the mere risk of military confrontation into a multilayered security crisis characterized by proxy conflicts, maritime security threats, and risks to energy infrastructure. In particular, rising tensions around the Strait of Hormuz have exerted direct pressure on global energy supply security, contributing to volatility in international markets.

This security and geoeconomic crisis environment generates multidimensional risks for Türkiye. The potential destabilization of Iran poses direct security threats, including challenges to border security, irregular migration flows, and regional power vacuums. At the same time, disruptions in energy supply and damage to trade routes create additional economic vulnerabilities for Türkiye. In this context, Turkey’s response cannot be understood as merely reactive; rather, it reflects the development of multidimensional policy instruments that take into account evolving security and geoeconomic conditions.

Türkiye’s strategic balancing policy is grounded in a flexible foreign policy approach that maintains its institutional commitments stemming from NATO membership while preserving channels of economic and regional engagement with Iran. This policy is not limited to mitigating the effects of crises but also incorporates preventive and balancing initiatives aimed at contributing to regional stability. Türkiye’s efforts to diversify energy sources and ensure the continuity of trade routes constitute the geoeconomic dimension of this strategy. Moreover, Ankara pursues policies aimed at containing the spread of conflict dynamics through diplomatic engagement, regional dialogue, and multilateral cooperation mechanisms.

In conclusion, Türkiye’s policy in response to Iran–US tensions represents not only an effort to minimize risks but also a multidimensional strategic balancing approach aimed at repositioning itself within a transforming security and energy order. This approach enables Türkiye to maintain its role as a contributor to regional stability while enhancing its capacity for maneuver within the broader context of global power competition.

Keywords: Iran–US Tensions, Türkiye, Strategic Balancing, Energy Security

BATI AVRUPA ÜLKELERİNDE GÖÇMEN KRİZİ VE İSLAMOFOBİ

Bakhtiyar NAJAFLI⁷⁶

Müslümanların Batı ülkelerine ilk kitlesel göçü II. Dünya Savaşı sonrası döneme rastlamaktadır. Bu dönemde bazı Batı Avrupa ülkelerinin hükümetleri yıkılmış ülke ekonomilerini yeniden canlandırmak amacıyla misafir işçi programı çerçevesinde gelişmekte olan ülkelere yabancı işçileri planlı şekilde davet etmişlerdir.

Müslümanların Batı Avrupa ülkelerine bir sonraki kitlesel göçü ise modern dönemi, daha doğrusu 2011 sonrası süreci kapsamaktadır. Bu dönemde Orta Doğu, Kuzey Afrika, Güney ve Batı Asya'daki bazı ülkelere meydana gelen iç savaşlar ve silahlı çatışmalar sonucunda çok sayıda insan sığınma amacıyla Avrupa ülkelerine yönelmiştir. İlk kitlesel göçten farklı olarak, modern dönemdeki bu göç dalgası zirveye ulaşarak 2015 sonbaharında göçmen krizinin başlamasına neden olmuştur. Göçmen krizi günümüze kadar devam etmektedir. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin verilerine göre, günümüzde 21,3 milyon mültecinin 7 milyondan fazlası Avrupa'da yaşamaktadır.

Günümüzde Avrupa'ya gelen göçmenlerin büyük çoğunluğu Müslüman ülkelere gelmektedir. Müslümanların Batı Avrupa ülkelerine göçü İslamofobinin yayılmasına etki etmektedir. Müslüman göçmenlerin büyük bir kısmının yaşadıkları Batı toplumlarına entegre olma konusunda isteksiz davranışlarıyla ilgilidir. Müslüman göçmenlerin entegrasyona yanaşmadıklarını gerekçe gösteren bazı Batılı devlet ve hükümet başkanları çokkültürlülük politikasının kendi ülkelerinde başarısız olduğunu ifade etmişlerdir.

Batı ülkelerinde çokkültürlülüğe yönelik bakışı köklü biçimde değiştirmektedir. Önceleri hoşgörü, saygı, karşılıklı bağımlılık ve birlikte yaşamayı ifade eden çokkültürlülük anlayışı, yeni koşullarda daha çok etnik-kültürel topluluklar arasındaki farklılıkları kurumsallaştıran bir araç olarak algılanmaktadır. Bu durum ise toplumda İslamofobik tutum ve düşüncelerin yayılmasına yol açmaktadır.

Anahtar Sözcükler: İslamofobi, Çokkültürlülük, Müslüman Göçmenler, Entegrasyon, Göçmen Krizi.

⁷⁶ Doktora Öğrencisi, Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kamu Yönetimi Akademisi, bakhtiyarnajafli2001@gmail.com, ORCID: 0009-0009-4363-8470.

MIGRATION CRISIS AND ISLAMOPHOBIA IN WESTERN EUROPEAN COUNTRIES

The first mass migration of Muslims to Western countries dates back to the post-World War II period. During this period, the governments of some Western European countries systematically invited foreign workers from developing countries within the framework of guest worker programs in order to revive their devastated national economies.

The next mass migration of Muslims to Western European countries encompasses the modern era, more precisely the period after 2011. During this period, civil wars and armed conflicts in some countries of the Middle East, North Africa, South and West Asia resulted in a large number of people seeking refuge in European countries. Unlike the first mass migration, this wave of migration in the modern era peaked in the autumn of 2015, leading to the start of the migrant crisis. The migrant crisis continues to this day. According to data from the United Nations High Commissioner for Refugees, more than 7 million of the 21.3 million refugees currently live in Europe.

Today, the vast majority of immigrants arriving in Europe come from Muslim countries. The migration of Muslims to Western European countries contributes to the spread of Islamophobia. This is related to the reluctance of a large number of Muslim immigrants to integrate into the Western societies in which they live. Citing the reluctance of Muslim immigrants to integrate, some Western heads of state and government have stated that multiculturalism policies have failed in their own countries.

This is fundamentally changing the perception of multiculturalism in Western countries. Previously understood as tolerance, respect, interdependence, and coexistence, multiculturalism is now perceived more as a tool for institutionalizing differences between ethnic and cultural communities. This, in turn, is leading to the spread of Islamophobic attitudes and ideas within society.

Keywords: Islamophobia, Multiculturalism, Muslim Immigrants, Integration, Migrant Crisis.

BİR İŞLETMEDE İŞ GÜCÜ VERİMLİLİĞİNİ ARTIRMADA İNSAN KAYNAKLARININ ROLÜ

İrufat NƏSİROVA⁷⁷

İşletmelerin işgücü verimliliğini artırmak için insan kaynakları potansiyelini incelemenin amacı, personel politikası ve yönetim araçlarının verimlilik üzerindeki etkisinin mekanizmalarını belirlemektir. Giderek daha fazla işletme küresel üretim, teknolojik değişimler ve otomasyon gerektirmektedir.

İşgücü verimliliğinin artırılması, hem ekonomik kalkınmanın hem de bireysel işletmenin desteklenmesinin temel garantisidir. Son bilimsel araştırmalar, verimliliğin sadece fiziksel sermaye ve teknolojinin uygulanmasıyla değil, aynı zamanda insan sermayesine yatırım, personelin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi, motivasyon ve organizasyonel yapı ile de yakından ilişkili olduğunu göstermektedir. Özellikle dijitalleşme, otomasyon ve içsel yeteneklerin optimizasyonu ile insan kaynaklarının rolü daha stratejik hale gelmektedir.

Kautone'ye göre, performans yönetim sistemlerinin yapısı ve uygun analiz mekanizmalarının incelenmesi, çalışanların içsel motivasyonunu, performansın sürekli izlenmesini ve sonuç odaklı davranışı güçlendirir. Deci ve Ryan'ın "Motivasyon Teorileri"ne göre, kısa vadeli finansal ödüllerin etkisine ek olarak, iş açısından yüksek gelişim fırsatları ve tanınma, uzun vadeli verimlilik artışında daha sürdürülebilir bir rol oynamaktadır.

Klasik yaklaşımlar, üretim hacmi ve çalışan sayısı oranının bir kombinasyonunu önerirken, son yıllarda KPI'lar (anahtar performans göstergeleri), iş süreçlerinin verimliliği ve zaman içinde performans ve kalitenin birlikte değerlendirilmesi önerilmektedir. Özellikle bilgi yoğun hizmet sektöründe ve verimliliğin parasal olarak ölçülmesinin zor olması nedeniyle, bileşik yaklaşımlar önerilmektedir.

Metodolojik açıdan, son yıllardaki araştırmalarla ilgili yöntem yaklaşımlarının (karma yöntemler) kullanılması önerilmektedir. Eğitim, öğrenim, iş deneyimi ve endeksleme düzeyini analiz eden nicel analizler, yönetim kararlarının verimlilik üzerindeki etkisini modelleyen nitel yöntemler, yönetim kararlarının etkinliğinin nedenlerini, örgütsel kültürün özelliklerini ve uygulanan uygulamaları ortaya koymaktadır.

İnsan sermayesine yapılan stratejik yatırımlar, işletme verimliliğini artırmanın anahtarıdır. Bu yatırımlar sadece finansal maliyetler olarak değil, aynı zamanda örgütsel yenilenme, liderlik taahhütleri ve sürekli izleme gereklilikleri olarak da görülmelidir. Gelecekteki araştırmalar için, ülke ve sektör düzeyinde panel verilerine dayalı analizlerin, deneysel müdahalelerin uzun vadeli etkilerinin incelenmesinin ve eğitim yatırımlarının finansal getirisinin (ROI) standartlaştırılmış ölçüm yöntemlerinin geliştirilmesinin önceliklendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: insan sermayesi, işletme, verimlilik, yatırım

⁷⁷ Bağımsız Araştırmacı, irufatnasirova27@gmail.com, ORCID: 0009-0008-2674-6667.

THE ROLE OF HUMAN RESOURCES IN INCREASING LABOR PRODUCTIVITY IN AN ENTERPRISE

The purpose of studying the human resource potential of an enterprise to increase labor productivity is to determine the mechanisms of influence of personnel policy and management tools on productivity. More and more enterprises require global production, technological changes and automation.

Increasing labor productivity is the main guarantee of both economic development and the support of an individual enterprise. Recent scientific research shows that productivity is closely related not only to the application of physical capital and technology, but also to investing in human capital, improving the knowledge and skills of personnel, motivation and organizational structure. In particular, digitalization, automation and optimization of internal capabilities, the role of human resources is more strategic.

According to Kautone, the structure of performance management systems and the study of proper analysis mechanisms strengthen the internal motivation of employees, continuous monitoring of performance and result-oriented behavior. According to Deci and Ryan's "Theories of Motivation", in addition to the influence of short-term financial rewards, in terms of work, high development opportunities and recognition play a more sustainable role in long-term productivity growth.

Classical approaches suggest a combination of the ratio of production volume and the number of employees, and in recent years, KPIs (key performance indicators), the efficiency of work processes, and a joint assessment of performance and quality over time. Especially in the knowledge-intensive service sector and since it is difficult to measure productivity monetarily, composites are recommended.

From a methodological point of view, it is recommended to use method approaches (mixed methods) related to the research of recent years. Quantitative analyses, analyzing the level of training, education, work experience and indexation index, qualitative methods of modeling the impact of management decisions on productivity, reveal the reasons for the effectiveness of management decisions, the characteristics of organizational culture and applied practices.

Strategic investments in human capital are key to improving enterprise productivity. These investments should be viewed not only as financial costs, but also as organizational renewal, leadership commitments, and ongoing monitoring requirements. For future research, it is recommended that analyses based on panel data at the country and sector levels, the study of the long-term effects of experimental interventions, and the development of standardized measurement methods for the financial ROI of training be prioritized.

Keywords: human capital, enterprise, productivity, investment.

DIŞSALLAŞTIRMA VE DİJİTALLEŞME SÜREÇLERİ BAĞLAMINDA AVRUPA JEOPOLİTİĞİNDE SINIR GÜVENLİĞİNİN YENİDEN YAPILANMASI

Sevil OMUŞ⁷⁸

Avrupa jeopolitiği, özellikle 2015 sonrası düzensiz göç krizleri, bölgesel istikrarsızlıklar ve artan güvenlik riskleri bağlamında önemli bir dönüşüm sürecine girmiştir. Özellikle 2015 sonrası yaşanan 'Göç Krizi', Avrupa Birliği'nin (AB) sınır güvenliği politikalarını yeniden şekillendirmiş ve güvenlik yaklaşımını dönüştürmüştür. Bu dönüşüm, Avrupa Birliği'nin sınır güvenliği anlayışını klasik fiziksel sınır kontrolünden çıkararak, dışsallaştırma ve dijitalleşme temelli çok katmanlı bir güvenlik rejimi haline getirmiştir. Bu çalışma, AB sınır güvenliği politikalarının dönüşümünü, dışsallaştırma stratejileri ve dijital gözetim teknolojileri ekseninde analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Araştırmada, doküman analizi tekniği kullanılarak AB politika belgeleri, kurumsal raporlar, uluslararası örgütlerin yayınları ve ilgili akademik literatür incelenmiştir. Çalışmada ayrıca Frontex, EUROSUR, EURODAC ve Schengen Bilgi Sistemi (SIS) gibi AB'nin sınır yönetiminde kritik rol oynayan kurumsal yapılar ele alınmıştır.

Bununla birlikte, dışsallaştırma stratejileri kapsamında, AB'nin sınır güvenliğinin coğrafi sınırlarla kısıtlanmadığını; üçüncü ülkelerle yapılan anlaşmalar ve operasyonel iş birlikleri aracılığıyla sınır kontrolünü dışsallaştırdığını ortaya koymaktadır. Bu kapsamda, Frontex'in artan rolü ve operasyonel kapasitesi sonucunda sınır yönetiminin ulusötesi bir yapıya dönüştüğü dikkat çekmektedir. Bunun yanı sıra, dijitalleşme sürecinde ise EUROSUR, EURODAC ve Schengen Bilgi Sistemi gibi dijital sistemler, sınır güvenliğinin veri temelli bir yapıya evrildiğini göstermektedir. Bu sistemler sayesinde, risk analizi gerçek zamanlı hale gelerek daha hızlı, bütüncül ve öngörülebilir şekilde güvenlik anlayışını güçlendirmiştir.

Nitekim güvenlik politikalarının insan hakları normları ile olan gerilimi, özellikle geri itme (*pushback*) uygulamaları ve iltica prosedürlerindeki kısıtlamalar bağlamında tartışmalı bir alan oluşturmaktadır. Bu bağlamda, Avrupa jeopolitiğinde, AB'nin sınır güvenliği yaklaşımına dair sınırların fiziksel olmasının yanı sıra dijital ve politik bir yönetim alanına dönüştüğü görülmektedir. Ayrıca, AB'nin güvenlik yaklaşımının, klasik egemenlik temelli modelden uzaklaşarak, veri odaklı ve dışsallaştırılmış bir yönetim modeline evrildiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Jeopolitiği, Sınır Güvenliği, Dışsallaştırma, Dijitalleşme, Göç Yönetim.

⁷⁸ Dr., Bağımsız Araştırmacı, ORCID:0000-0002-5660-9742, sevilduru482@gmail.com.

THE RESTRUCTURING OF BORDER SECURITY IN EUROPEAN GEOPOLITICS IN THE CONTEXT OF EXTERNALIZATION AND DIGITALIZATION PROCESSES

European geopolitics has entered a significant transformation process, particularly in the context of the irregular migration crises, regional instabilities, and rising security risks following 2015. In particular, the “Migration Crisis” that unfolded after 2015 reshaped the European Union’s (EU) border security policies and transformed its security approach. This transformation has shifted the EU’s understanding of border security away from traditional physical border controls toward a multi-layered security regime based on externalization and digitalization. This study aims to analyze the transformation of EU border security policies through the lens of externalization strategies and digital surveillance technologies.

The study examined EU policy documents, institutional reports, publications by international organizations, and relevant academic literature using document analysis techniques. The study also addressed institutional structures that play a critical role in the EU’s border management, such as Frontex, EUROSUR, EURODAC, and the Schengen Information System (SIS).

Furthermore, within the framework of externalization strategies, it is evident that the EU’s border security is not limited to geographical borders; rather, it externalizes border control through agreements and operational cooperation with third countries. In this context, it is noteworthy that border management has evolved into a transnational structure as a result of Frontex’s growing role and operational capacity. Furthermore, in the context of digitalization, digital systems such as EUROSUR, EURODAC, and the Schengen Information System demonstrate that border security has evolved into a data-driven framework. Thanks to these systems, risk analysis has become real-time, thereby strengthening the security framework in a faster, more comprehensive, and predictable manner.

Indeed, the tension between security policies and human rights norms constitutes a contentious area, particularly in the context of pushback practices and restrictions on asylum procedures. In this context, within European geopolitics, it is evident that the EU’s approach to border security has shifted from a focus on the physical nature of borders to a digital and political governance domain. Furthermore, it demonstrates that the EU’s security approach has shifted away from a classical sovereignty-based model toward a data-driven and externalized governance model.

Keywords: European Geopolitics, Border Security, Externalization, Digitalization, Migration Management.

GÖÇ VE SINIR GÜVENLİĞİ POLİTİKALARINDA KÜRESEL İDARE HUKUKU: FRONTEX ÖRNEĞİ

Betül ONARICI⁷⁹

Avrupa Birliği'nin (AB) sınır rejimi, göçü güvenlik ve kriz söylemleri üzerinden yöneten çok aktörlü ve çok katmanlı bir küresel yönetim alanına dönüşmüştür. Bu yeni mimarinin merkezinde yer alan FRONTEX, AB hukuku, uluslararası insan hakları normları ve üye devlet idareleri arasındaki asimetrik ilişkinin odak noktası haline gelerek Küresel İdare Hukuku açısından dikkate değer bir örneklem oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı, FRONTEX'in sınır güvenliği alanında kullandığı yetkileri Küresel İdare Hukuku perspektifinden inceleyerek, güvenlik gerekçesiyle genişleyen idari takdir alanının hangi normatif sınırlar içinde meşrulaştırılabileceğini ortaya koymaktır.

Çalışma kapsamında, ajansın hukuki statüsü ve operasyonel faaliyetleri analiz edilmekte; AB'nin sınır yönetimine ilişkin hukuki düzenlemeleri ve ilgili yargı kararları pozitif hukuk çerçevesinde incelenmektedir. Konu, mevzuat ve içtihat analizi yöntemiyle ele alınırken, uluslararası literatür taranarak kapsamlı bir kavramsal çerçeve oluşturulmaktadır. Bu doğrultuda Küresel İdare Hukuku yaklaşımı; şeffaflık, hesap verebilirlik, orantılılık ve temel hakların korunması ilkeleri bağlamında normatif bir değerlendirme aracı olarak işlev görmektedir.

Araştırmanın temel argümanı, FRONTEX'in uluslararası güvenlik üretiminde artan teknik ve operasyonel kapasitesiyle fiili nitelikte idari yetkiler kullandığı; ancak nihai karar yetkisinin büyük ölçüde üye devletlerde kalmasının hesap verebilirlik ve hukuki sorumluluk mekanizmalarını bulanıklaştırdığı yönündedir. Mevcut denetim ve sorumluluk mekanizmalarının bu fiili gücü dengeleyecek açıklık ve etkililik düzeyine ulaşamadığı gerçeğinden hareketle, Küresel İdare Hukuku ilkelerinin ulusüstü idari güç kullanımının sınırlandırılmasında oldukça işlevsel bir çerçeve sunduğu ileri sürülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Sınır Güvenliği, Küresel İdare Hukuku, Uluslararası Güvenlik Yönetimi, Avrupa Sınır ve Sahil Güvenlik Ajansı (FRONTEX).

⁷⁹ Hukuk Müdürü V., PTT 17. Bölge Müdürlüğü / Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, av.arb.betulonarici@gmail.com, ORCID: 0009-0009-9089-5728

GLOBAL ADMINISTRATIVE LAW IN MIGRATION AND BORDER SECURITY POLICIES: THE CASE OF FRONTEX

The border regime of the European Union (EU) has evolved into a multi-actor and multi-layered realm of global governance that manages migration through discourses of security and crisis. Situated at the core of this new architecture, FRONTEX has become the focal point of the asymmetric relationship among EU law, international human rights norms, and member state administrations, thereby constituting a notable case study for Global Administrative Law. The purpose of this study is to examine the powers exercised by FRONTEX in the field of border security from the perspective of Global Administrative Law, and to reveal the normative boundaries within which its expanding sphere of administrative discretion—justified on the grounds of security—can be legitimized.

Within the scope of the study, the legal status and operational activities of the agency are analyzed; furthermore, the EU's legal instruments concerning border management and pertinent judicial decisions are examined within the framework of positive law. The subject is addressed through legislative and jurisprudential analysis, while a comprehensive conceptual framework is established by reviewing the international literature. Accordingly, the Global Administrative Law approach functions as a normative evaluation tool in the context of the principles of transparency, accountability, proportionality, and the protection of fundamental rights.

The primary argument of this research is that FRONTEX exercises *de facto* administrative powers due to its growing technical and operational capacity in the provision of international security; nevertheless, the retention of ultimate decision-making authority largely by the member states obscures accountability and legal responsibility mechanisms. Proceeding from the premise that existing oversight and liability frameworks lack the requisite clarity and effectiveness to counterbalance this *de facto* power, the study asserts that the principles of Global Administrative Law offer a highly functional framework for constraining the exercise of supranational administrative power.

Keywords: Migration, Border Security, Global Administrative Law, International Security Governance, European Border and Coast Guard Agency (FRONTEX).

AVRUPA'DA AŞIRI SAĞIN DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ: TARİHSEL SÜREKLİLİK, FİKRİSİLOJİ (WEAPONLOGİES) VE GÜVENLİK PARADİGMASININ GENİŞLEMESİ

Levent Ersin ORALLI⁸⁰, Damla TAŞKIN⁸¹

Bu çalışma, Avrupa'da aşırı sağ ideolojilerin tarihsel süreklilik içinde geçirdiği dönüşümü ve günümüzde dijital mecralar aracılığıyla yeniden yükselişini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın hipotezi, yazarlar tarafından geliştirilen "Fikrisiloloji" (Weaponlogies) kavramı çerçevesinde, ideolojilerin siyasi görüş olmanın ötesine geçerek kitleleri manipüle eden ve toplumsal dokuyu hedef alan "fikri-silah" niteliği kazandığı tezini savunmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemleri kapsamında tarihsel karşılaştırma, dijital içerik analizi ve vaka analizi teknikleri bir arada kullanılmıştır. Temel veri kaynaklarını ise Anadolu Ajansı tarafından yayınlanan "Avrupa'da Radikalizmin Tehlikeli Yükselişi" çalışması, 2024 Avrupa Parlamentosu seçim sonuçları, Europol terör raporları ile X (Twitter) ve Terrorgram gibi platformlardaki aşırı sağcı ağların içerikleri oluşturmaktadır. Bulgular, aşırı sağın dijital ekosistemde "hızlandırıcılık stratejisi" (accelerationism) ve algoritmik yankı odaları yaratarak özellikle 13-18 yaş arası genç nüfusu radikalleştirdiğini; The Base gibi terör örgütlerinin sosyal medya üzerinden ulusötesi ağlar kurduğunu göstermektedir. Bununla birlikte 2024 Avrupa Parlamentosu seçimlerinde Kimlik ve Demokrasi (ID) ile Avrupa Muhafazakârları ve Reformcuları (ECR) gruplarının kazandığı sandalye artışı, aşırı sağın ana akım siyasette kurumsallaşarak Avrupa güvenlik mimarisi ve göç politikaları üzerinde yapısal etki yaratma kapasitesine ulaştığını teyit etmektedir. Sonuç olarak, günümüzde dijital radikalleşmeyle mücadelede uluslararası stratejik iş birliği ve kapsamlı "karşı-anlatı" inşası zorunlu hale gelirken, Türkiye'nin uluslararası alanda örnek oluşturan göç yönetimini ile insani güvenlik ve sosyal uyum perspektifiyle yöneten insancıl modelinin aşırı sağın dijital dönüşümüyle mücadele de örnek bir yaklaşım olarak değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fikrisiloloji, Dijital Radikalleşme, Aşırı Sağ, Avrupa Güvenliği, Hibrit Tehditler

⁸⁰ Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-7610-4514, e-posta: levent.oralli@hbv.edu.tr.

⁸¹ Bağımsız Araştırmacı, ORCID: 0000-0002-4007-1335, e-posta: damla.taskin@ankarabilim.edu.tr.

THE DIGITAL TRANSFORMATION OF THE FAR-RIGHT IN EUROPE: HISTORICAL CONTINUITY, WEAPONLOGIES, AND THE EXPANSION OF THE SECURITY PARADIGM

This study aims to analyze the transformation of far-right ideologies in Europe within a historical continuum and their resurgence through digital platforms today. Within the framework of the concept "Weaponlogies" developed by the authors, the research argues hypothesis that ideologies have transcended being mere political views, becoming "intellectual weapons" that manipulate the masses and target the social fabric. The study employs a combination of qualitative research methods, including historical comparison, digital content analysis, and case study techniques. The primary data sources consist of the Anadolu Agency publication "The Dangerous Rise of Radicalism in Europe," the 2024 European Parliament election results, Europol terrorism reports, and content from far-right networks on platforms such as X (Twitter) and Terrorgram. Findings indicate that the far-right radicalizes young populations, particularly those aged 13-18, by creating "echo chambers" and employing "accelerationism" within the digital ecosystem; terrorist organizations like The Base establish transnational networks through social media. The increase in seats won by the Identity and Democracy (ID) and European Conservatives and Reformists (ECR) groups in the 2024 European Parliament elections confirms that the far-right has become institutionalized in mainstream politics, gaining the capacity to structurally influence European security architecture and migration policies. In conclusion, while international strategic cooperation and the construction of a comprehensive "counter-narrative" are essential in combating digital radicalization today, it has been concluded that Türkiye's humanitarian model of migration management, which serves as an example internationally and is guided by human security and social cohesion, should be considered as an exemplary approach in combating the digital transformation of the far right.

Keywords: Weaponlogies, Digital Radicalization, Far-Right, European Security, Hybrid Threats

DEĞİŞEN GÜVENLİK PARADİGMALARI BAĞLAMINDA ÇOK KATMANLI STRATEJİ YAKLAŞIMLARI

Hande ORTAY⁸²

Bu çalışma, değişen güvenlik paradigmaları bağlamında çok katmanlı strateji yaklaşımlarını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Soğuk Savaş sonrası dönemde uluslararası sistemde yaşanan dönüşümler, güvenlik kavramının yalnızca askerî boyutla sınırlı olmadığını; ekonomik, teknolojik ve toplumsal dinamikleri de kapsayan çok boyutlu bir yapıya evrildiğini ortaya koymaktadır. Bu dönüşüm, tehditlerin doğasını da değiştirmiş; simetrik çatışma biçimlerinin yerini giderek daha fazla asimetrik ve hibrit tehditler almıştır.

Bu bağlamda çalışma, özellikle Avrupa güvenliği, terörizm ve diaspora temelli yapılanmalar üzerinden devletlerin ve devlet dışı aktörlerin güvenlik stratejilerini nasıl yeniden kurguladığını incelemektedir. Vekâlet savaşları, siber güvenlik riskleri ve sınır aşan güvenlik tehditleri, çok katmanlı stratejik yaklaşımın zorunluluğunu ortaya koyan temel unsurlar olarak ele alınmaktadır. Çok katmanlı strateji yaklaşımı, yerel, bölgesel ve küresel düzeyde eş zamanlı politika üretimini ve çok aktörlü iş birliğini gerektiren bir güvenlik anlayışını ifade etmektedir.

Çalışma, nitel araştırma yöntemi çerçevesinde literatür taraması ve karşılaştırmalı analiz tekniklerine dayanmaktadır. Bulgular, günümüz güvenlik ortamında tek boyutlu stratejilerin yetersiz kaldığını; esnek, uyarlanabilir ve çok katmanlı stratejilerin daha etkin sonuçlar ürettiğini göstermektedir. Bu yönüyle çalışma, uluslararası güvenlik literatürüne katkı sunmayı ve politika yapıcılar için analitik bir çerçeve geliştirmeyi hedeflemektedir.

Anahtar kelimeler: Güvenlik Paradigmaları, Çok Katmanlı Strateji, Hibrit Tehditler, Devlet Dışı Aktörler, Uluslararası Güvenlik

---

⁸² Dr., KTO Karatay Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, hande.ortay@karatay.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9553-5910

MULTI-LAYERED STRATEGY APPROACHES IN THE CONTEXT OF CHANGING SECURITY PARADIGMS

This study aims to analyze multi-layered strategy approaches within the context of changing security paradigms. Transformations in the international system in the post-Cold War era reveal that security is no longer confined to the military domain but has evolved into a multidimensional concept encompassing economic, technological, and societal dynamics. This shift has also transformed the nature of threats, with asymmetric and hybrid threats increasingly replacing conventional forms of conflict.

In this context, the study examines how both state and non-state actors reconstruct their security strategies, particularly through the lenses of European security, terrorism, and diaspora-based structures. Proxy wars, cybersecurity risks, and transnational security threats are addressed as key factors necessitating a multi-layered strategic approach. Such an approach refers to a security framework that requires simultaneous policy-making at local, regional, and global levels, as well as multi-actor cooperation.

The study is based on qualitative research methods, employing literature review and comparative analysis techniques. The findings indicate that one-dimensional strategies are insufficient in addressing contemporary security challenges, whereas flexible, adaptive, and multi-layered strategies produce more effective outcomes. In this regard, the study aims to contribute to the international security literature and to provide an analytical framework for policymakers.

Keywords: Security Paradigms, Multi-layered Strategy, Hybrid Threats, Non-state Actors, International Security

ZİRVE DİPLOMASİSİNİN MEDYADA SUNUMU: AZERBAJCAN'IN ULUSLARARASI İMAJININ DİSKURSİF ANALİZİ

Aysu ORUCOVA⁸³

Modern uluslararası ilişkiler sisteminde zirve diplomasisi, devletlerin dış politika önceliklerini dünya kamuoyuna duyurmak için en etkili platformlardan biridir. 6 Temmuz 2024 tarihinde Şuşa'da gerçekleştirilen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Gayriresmi Zirve Toplantısı, Azerbaycan'ın sadece bir kültür başkenti değil, aynı zamanda önemli bir siyasi-diplomatik merkez olarak uluslararası imajını pekiştirmiştir (Zeynalova, 2024). Bu süreçte medyanın rolü, devletin bir güç merkezi olarak sunumu ve "Karabağ Deklarasyonu" etrafında şekillenen söylem özel bir önem taşımaktadır. Medya diskurunda Azerbaycan, Türk dünyasının birleşmesinde stratejik bir köprü olarak takdim edilmektedir.

Zirvenin medyada sunumu sırasında Azerbaycan'ın uluslararası imajı, özellikle TDT'nin küresel vizyonu değiştirebilecek bir yapıya dönüşmesi üzerinden analiz edilmektedir. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in liderliğinde Azerbaycan, bu birliğin sadece siyasi değil, ekonomik ve ideolojik olarak da güçlenmesinde öncü rol oynamaktadır (Prezident.az, 2024). Şuşa Zirvesi, medyada barış ve iş birliği ilkelerinin pratik bir sunumu olarak yansıtılmış; şehrin kısa sürede restore edilerek uluslararası etkinlik merkezi haline gelmesi Azerbaycan'ın "kurucu ve yapıcı devlet" imajını güçlendirmiştir (Organization of Turkic States, 2024).

"Karabağ Deklarasyonu", bölgesel iş birliğinin yeni formunu küresel gerçekliklere uyarlayan bir yol haritası olarak medya söylemine dahil edilmiştir (Xalq Qəzeti, 2024). Bu belge, Azerbaycan'ın ekonomik entegrasyon ve dijital dönüşüm alanındaki stratejik ağırlığını tescillemektedir. Sonuç olarak, zirve diplomasisi aracılığıyla Azerbaycan, kendisini bölgesel istikrarın itici gücü olan ve 21. Yüzyılı "Türk dünyasının yükseliş çağı" olarak gören vizyoner bir devlet olarak konumlandırmaktadır (Rahimzade, 2024). Bilgi ve medya alanındaki bu diskursif başarı, Azerbaycan'ın uluslararası kamuoyundaki algısını doğrudan etkilemekte ve milli çıkarların küresel ölçekte savunulmasına zemin hazırlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zirve diplomasisi, Türk Devletleri Teşkilatı, Karabağ Deklarasyonu, medya söylemi, uluslararası imaj.

---

⁸³Bakü Devlet Üniversitesi Gazetecilik Fakültesi, IV. Sınıf Öğrencisi, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6075-7664>, e-posta: aysuorucovaaa@gmail.com.

PRESENTATION OF SUMMIT DIPLOMACY IN THE MEDIA: A DISCURSIVE ANALYSIS OF AZERBAIJAN'S INTERNATIONAL IMAGE

In the modern system of international relations, summit diplomacy stands as one of the most effective platforms for states to communicate their foreign policy priorities to the global public. The Informal Summit of the Organization of Turkic States (OTS) held in Shusha on July 6, 2024, reinforced Azerbaijan's international image not only as a cultural capital but also as a significant socio-political and diplomatic center (Zeynalova, 2024). In this process, the role of the media, the presentation of the state as a center of power, and the discourse shaped around the "Karabakh Declaration" carry special importance. Within media discourse, Azerbaijan is presented as a strategic bridge in the unification of the Turkic world.

During the media presentation of the summit, Azerbaijan's international image is analyzed particularly through the transformation of the OTS into a structure capable of shifting global visions. Under the leadership of President Ilham Aliyev, Azerbaijan plays a pioneering role in strengthening this union not only politically but also economically and ideologically (Prezident.az, 2024). The Shusha Summit was reflected in the media as a practical presentation of the principles of peace and cooperation; the rapid restoration of the city into an international event hub has strengthened Azerbaijan's image as a "founding and constructive state" (Organization of Turkic States, 2024).

The "Karabakh Declaration" has been integrated into media discourse as a roadmap adapting the new form of regional cooperation to global realities (Xalq Qəzeti, 2024). This document certifies Azerbaijan's strategic weight in the fields of economic integration and digital transformation. Consequently, through summit diplomacy, Azerbaijan positions itself as a visionary state that acts as the driving force of regional stability and views the 21st century as the "era of the Turkic world's rise" (Rahimzade, 2024). This discursive success in the fields of information and media directly impacts the perception of Azerbaijan in international public opinion and lays the groundwork for defending national interests on a global scale.

Keywords: Summit diplomacy, Organization of Turkic States, Karabakh Declaration, media discourse, international image

FROM PERIPHERY TO PIVOT: TÜRKİYE'S SOFT POWER STRATEGY AND ITS EMERGENCE AS A REGIONAL ACTOR

Mehmet ÖNDER⁸⁴

The primary purpose of the present manuscript is to provide a clear explanation to the evolution of Turkish foreign policy. Findings suggest that the active search for new markets to spur Turkish economic development and the increasing ambitions of the government (i.e., the ruling party in Türkiye since 2002) to create a global role for Ankara in determining world affairs have shaped the zealous international politics approach Ankara has developed over the past two decades. The economic fruits harnessed from Turkish economic expansion feed the support bases of the government and create a mutual beneficial relationship between the new elites and the ruling party. The new Turkish foreign policy paradigm represents a more autonomous approach from Western hegemony characterized with strategic shifts to create a stronger Türkiye. One of the contributions of the paper is the accurate representation of Turkish foreign policy vis-a-vis competing lacking descriptions of the new style.

Keywords: Türkiye, Foreign Policy Implications, Middle East, World Affairs

---

⁸⁴ Assistant Professor, Political Science and International Relations Department, Faculty of Economics, Administrative, and Social Sciences, Hasan Kalyoncu University, Türkiye, Email : monder@wayne.edu, ORCID Number : 0000-0001-5794-3737.

SAHADAN MERKEZE: TÜRKİYE'NİN YUMUŞAK GÜÇ STRATEJİSİ VE BÖLGESEL BİR AKTÖR ROLÜ

Bu çalışmanın amacı Türk dış politikasının evrimine dair net bir açıklama sunmaktır. Bulgular, Türk ekonomik kalkınmasını teşvik etmek için yeni pazarlar arayışının ve hükümetin (2002'den beri Türkiye'deki iktidar partisi) Ankara'nın dünya politikasını belirleyici bir rol üstlenmesi yönündeki artan etkisinin, Ankara'nın son yirmi yılda geliştirdiği hevesli uluslararası politika yaklaşımını şekillendirdiğini göstermektedir. Türk ekonomik genişlemesinden elde edilen ekonomik kazanımlar, hükümetin destek tabanlarını beslemekte ve yeni elitler ile iktidar partisi arasında karşılıklı yarar sağlayan bir ilişki yaratmaktadır. Yeni Türk dış politika paradigması, daha güçlü bir Türkiye yaratmak için stratejik kaymalarla karakterize edilen, Batı hegemonyasından daha özerk bir yaklaşımı temsil etmektedir. Bu çalışmanın katkılarında biri, yeni tarzın eksik tanımlarına kıyasla Türk dış politikasının doğru bir şekilde temsil edilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Dış Politika Etkileri, Orta Doğu, Dünya Politikaları.

ABD DIŞ POLİTİKA DOKTRİNLERİNİN VEKALET SAVAŞI EĞİLİMLERİ

Durdu Mehmet ÖZDEMİR⁸⁵

Vekalet savaşı stratejisi, devletlerin doğrudan askeri angajman maliyetlerini azaltma amacıyla baŐvurduđu önemli bir güvenlik ve dış politika aracıdır. Bu strateji tarihsel olarak farklı biçimlerde görölmekle birlikte, özellikle Soğuk Savaş döneminde sistematik bir nitelik kazanmış ve modern anlamda yaygınlık kazanmıştır. Nükleer caydırıcılığın yarattığı doğrudan çatışma riskleri, büyük güçleri dolaylı çatışma yöntemlerine yöneltmiŐ; bu bağlamda Amerika Birleşik Devletleri vekalet savaşlarını dış politika araç setinin önemli bir parçası haline getirmiştir. ABD dış politikası tarihsel süreç içerisinde belirli doktrinler etrafında Şekillenmiş olup, bu doktrinler yalnızca stratejik yönelimi değil, aynı zamanda müdahale biçimlerini de belirlemiştir. Bu çerçevede vekalet savaşı stratejisi, söz konusu doktrinlerin sahadaki uygulama biçimlerinden biri olarak ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada ABD dış politika doktrinlerinin vekalet savaŐlarına yönelik eğilimleri tarihsel ve karşılaştırmalı bir perspektifle analiz edilmiştir. Yapılan değerlendirme sonucunda, Monroe Doktrini, Truman Doktrini, Eisenhower Doktrini, Carter Doktrini ve Bush Doktrini gibi yaklaşımların doğrudan müdahale eğilimini daha belirgin Şekilde yansıttığı; buna karşılık Nixon Doktrini ve Reagan Doktrini ile Barack Obama dönemine ait dış politika yaklaşımının vekalet savaşlarını daha yoğun biçimde öncelediği tespit edilmiştir. Bununla birlikte, söz konusu ayırımın mutlak değil, dönemsel koşullar ve bölgesel dinamikler çerçevesinde deđiŐkenlik gösteren baskın eğilimler olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Vekalet Savaşı, ABD Dış Politikası, Dış Politika Doktrinleri, Güvenlik Stratejileri, Dolaylı Müdahale

THE PROPENSITY FOR PROXY WARFARE IN U.S. FOREIGN POLICY DOCTRINES

The strategy of proxy warfare constitutes a significant instrument in security and foreign policy, as it enables states to minimize the costs of direct military engagement. Although this strategy has appeared in various forms throughout history, it gained a systematic character and widespread use particularly during the Cold War. The risks associated with nuclear deterrence pushed major powers toward indirect forms of conflict; in this context, the United States incorporated proxy warfare as a key component of its foreign policy toolkit. U.S. foreign policy has historically been shaped by a set of defining doctrines, which determine not only

---

⁸⁵ Öğr. Gör., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Dış Ticaret, Tekirdağ/Türkiye, dmozdemir@nku.edu.tr , ORCID: 0000-0002-8084-9180

strategic orientations but also the modes of intervention. Within this framework, proxy warfare emerges as one of the practical manifestations of these doctrines on the ground. This study examines the tendencies of U.S. foreign policy doctrines toward proxy warfare through a historical and comparative analysis. The findings suggest that doctrines such as the Monroe Doctrine, Truman Doctrine, Eisenhower Doctrine, Carter Doctrine, and Bush Doctrine predominantly emphasize direct intervention, whereas the Nixon Doctrine, Reagan Doctrine, and the foreign policy approach of Barack Obama place greater emphasis on proxy warfare strategies. However, this distinction should not be interpreted as absolute; rather, it reflects dominant tendencies that vary depending on temporal and regional dynamics.

Keywords: Proxy Warfare, U.S. Foreign Policy, Foreign Policy Doctrines, Security Strategies, Indirect Intervention

TÜRKİYE'DE SİBER GÜVENLİK ALANINDA HAZIRLANMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİNİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Aydın ÖZDEMİR⁸⁶, Ece CİGAL⁸⁷, Fatma İrem GÖRKEM ÇETİNKAYA⁸⁸, Mehmet
Ercan BALTALI⁸⁹

Devletlerin ulusal güvenlik gündeminde önemli bir yeri bulunan Siber Güvenlik kavramı, mobil cihazları, sunucuları, elektronik sistemleri, ağları ve verileri kötü amaçlı saldırılardan korumayı hedeflemekte ve bu yolla diplomasiyi, askeri stratejiyi, ekonomik istikrarı ve ulusal güvenliği etkileyerek uluslararası ilişkilerin daha geniş kapsamlı ele alınmasını öngörmektedir. Bu çalışmada, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri tabanından elde edilen verilere dayalı bibliyometrik analiz kullanarak, 01.01.2012 – 31.12.2025 tarihleri arasında yayımlanan ve tez başlıklarında Siber Güvenlik ifadesini içeren Yüksek Lisans ve Doktora tezleri incelenmektedir.

Bibliyometrik analiz, bilimsel verileri incelemek ve matematiksel ve istatistiksel teknikler kullanarak belirli bir araştırma alanının yapısal özelliklerini analiz etmek için yaygın olarak kullanılan detaylı bir analiz yöntemidir. Bu kapsamda, Siber Güvenlik ile ilgili toplam 243 Yüksek Lisans ve Doktora tezi tespit edilmiştir. Sınıflandırma sürecinin ardından, Tez Türü (YL-DR), Yazarın Cinsiyeti, Danışmanın Akademik Unvanı, Yayın Yılı, Tez Dili, Sayfa Sayısı, Anabilim Dalı, Üniversite ile ilgili bilgiler veri tabanından elde edilmiştir. Siber Güvenlik alanında hazırlanmış Yüksek Lisans ve Doktora tezlerinin genel örüntülerini değerlendirme ve bu alanda gelecekte yapılacak araştırmalara nispeten de olsa rehberlik etme amacının güdüldüğü bu çalışmanın bulguları, konuyla ilgili en fazla sayıda tezin 2024 ve 2025 yıllarında yazıldığını göstermektedir. Bununla birlikte tezlerin çoğu Yüksek Lisans düzeyinde ve Türkçe olarak yazılmış olup yazarların büyük çoğunluğu erkektir ve tezlerin sayfa sayısının Medyan (IQR) değeri 117,00 (78,00)'dir. Siber Güvenlik ile ilgili Yüksek Lisans ve Doktora tezlerinin sayısındaki artışın, Türk yükseköğretim sisteminde Siber Güvenlik konusundaki farkındalığı artıracığı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Siber Güvenlik, Bibliyometrik Analiz, Lisansüstü Tezleri, Veri Tabanı, İstatistik.

⁸⁶ Dr. Öğr. Üyesi, Adıyaman Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, aydinozdemir17@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2413-9440.

⁸⁷ Yüksek Lisans Öğrencisi, Adıyaman Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, ececigal0@gmail.com, ORCID: 0009-0004-0761-1231.

⁸⁸ Öğr. Gör., Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, irem.gorkem.cetinkaya@gmail.com, ORCID: 0009-0009-7419-3937.

⁸⁹ Öğr. Gör., Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Rektörlük, mehmetercanbaltali@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6026-0670.

A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF POSTGRADUATE THESES IN THE FIELD OF CYBERSECURITY IN TÜRKİYE

The concept of cybersecurity, which holds a significant place in the national security agendas of states, aims to protect mobile devices, servers, electronic systems, networks, and data from malicious attacks. In doing so, it influences diplomacy, military strategy, economic stability, and national security, thereby necessitating a broader approach to the study of international relations. This study employs bibliometric analysis to examine master's and doctoral theses that include the term "cybersecurity" in their titles, retrieved from the Council of Higher Education (YÖK) National Thesis Center database between January 1, 2012, and December 31, 2025.

Bibliometric analysis provides researchers with a comprehensive tool for conducting detailed investigations of scientific data through the application of mathematical and statistical methods, enabling the analysis of structural elements within a research field. The researchers identified a total of 243 master's and doctoral theses on cybersecurity. Following the classification process, data were collected on thesis type (master's or PhD), author gender, advisor academic title, publication year, thesis language, number of pages, department, and university. The findings indicate that the highest number of cybersecurity theses were completed in 2024 and 2025. Most theses were conducted at the master's level and were written in Turkish, while male authors constituted the majority of contributors. The theses had a median page count of 117.00 and an interquartile range of 78.00. It is anticipated that Turkish higher education institutions will gain greater knowledge of cybersecurity as the number of master's and doctoral theses on the subject continues to increase.

Keywords: Cybersecurity, Bibliometric Analysis, Postgraduate Theses, Database, Statistics.

LİDERLER VE SÖYLEMLER: CUMHURBAŞKANI İLHAM ALİYEV'İN İKİNCİ KARABAĞ SAVAŞI ZAMANI ULUSA SESLENİŞLERİ ÜZERİNDEN BİR DEĞERLENDİRME

Ulviyye SANILI AYDIN⁹⁰

Uzun yıllar Karabağ meselesi, Azerbaycan–Ermenistan ilişkilerinin en temel çatışma alanını oluşturmuştur. Tarihsel arka planı çok daha eskilere dayanmakla birlikte, 1990'lı yıllardan itibaren çözümsüz kalan bu sorun, 27 Eylül 2020'de başlayan ve 44 gün süren İkinci Karabağ Savaşı ile yeni bir safhaya girmiştir. İkinci Karabağ Savaşı, Azerbaycan'ın askeri üstünlük sağlaması ve bazı stratejik bölgeleri geri almasıyla sonuçlanmıştır. 10 Kasım 2020'de imzalanan anlaşma ile çatışmalar sona ermiş, Azerbaycan topraklarının önemli bir kısmında kontrolü yeniden sağlamıştır. Bu süreç, yalnızca askeri değil, aynı zamanda siyasi ve toplumsal açıdan da önemli dönüşümler yaratmıştır.

Çalışma, bu savaş sürecinde İlham Aliyev'in yaptığı ulusa sesleniş konuşmalarını söylem analizi yöntemiyle incelemektedir. Analiz, Aliyev'in konuşmalarında meşruiyet üretimi, ulusal birlik oluşturma, tarihsel hafızayı canlandırma ve güçlü liderlik imajı kurma stratejilerine odaklanmaktadır. Aliyev, konuşmalarında uluslararası hukuka vurgu yaparak savaşın savunma amaçlı olduğunu belirtmiş; Karabağ'ı "işgal altındaki Azerbaycan toprağı" olarak tanımlamıştır. Ayrıca Hocalı Katliamı ve göçler gibi tarihsel olaylara atıf yaparak toplumsal hafızayı mobilize etmiştir. Cumhurbaşkanı Aliyev'in söylemlerinde dikkat çeken bir diğer unsur, güçlü ve zaman zaman sert ifadelerle karşı tarafı ötekileştirmesi, buna karşın Azerbaycan halkı etrafında birlik vurgusu yapmasıdır. "Karabağ Azerbaycan'dır" sloganı, bu söylemin en önemli simgelerinden biri olmuştur. Sonuç olarak, Aliyev'in konuşmaları savaş sürecinde hem iç kamuoyunu konsolide eden hem de uluslararası alanda meşruiyet sağlayan stratejik bir iletişim aracı olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Liderler, söylemler, İlham Aliyev, Karabağ Savaşı, ulusa sesleniş.

⁹⁰ Prof. Dr. Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Bölümü, ulviyye.aydin@deu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6713-5917.

LEADERS AND DISCOURSES: A STUDY OF PRESIDENT ILHAM ALIEV'S ADDRESSES TO THE NATION DURING THE SECOND KARABAKH WAR

For many years, the Karabakh issue has constituted the primary area of conflict in Azerbaijan–Armenia relations. Although its historical background dates much further back, the problem, which has remained unresolved since the 1990s, entered a new phase with the Second Karabakh War that began on September 27, 2020, and lasted 44 days. The Second Karabakh War resulted in Azerbaijan achieving military superiority and regaining control over several strategic regions. With the agreement signed on November 10, 2020, the clashes came to an end, and Azerbaijan re-established control over a significant portion of its territories. This process brought about not only military but also significant political and social transformations.

This study examines the addresses to the nation delivered by Ilham Aliyev during the war through the method of discourse analysis. The analysis focuses on how Aliyev's speeches construct legitimacy, foster national unity, mobilize historical memory, and build a strong leadership image. In his speeches, Aliyev emphasized international law, framing the war as a defensive action, and defined Karabakh as "occupied Azerbaijani territory." He also mobilized collective memory by referring to historical events such as the Khojaly Massacre and forced migrations. Another notable aspect of President Aliyev's discourse is his use of strong and occasionally harsh language to otherize the opposing side, while simultaneously emphasizing unity around the Azerbaijani people. The slogan "Karabakh is Azerbaijan" became one of the most prominent symbols of this discourse. In conclusion, Aliyev's speeches can be regarded as a strategic communication tool that both consolidated domestic public opinion and generated legitimacy in the international arena during the war.

Keywords: Leaders, discourses, Ilham Aliyev, Karabakh War, address to the nation.

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA FİLİSTİN CEPHESİ: MUSTAFA KEMAL PAŞA'NIN SAVUNMA STRATEJİLERİ ÜZERİNE TARİHSEL BİR ANALİZ

Selim SAYGIN⁹¹, Elif Zülal SAYGIN⁹²

Bu çalışma, Birinci Dünya Savaşı Filistin Cephesi'nde Mustafa Kemal Paşa'nın geliştirdiği savaş stratejilerini güvenlik stratejileri ve askerî karar alma süreçleri bağlamında incelemeyi amaçlamaktadır. Filistin Cephesi, Osmanlı Devleti'nin savaşın son evresinde savunma kapasitesini koruma mücadelesi açısından kritik bir güvenlik alanı oluşturmuştur. Bu süreçte Mustafa Kemal Paşa'nın uyguladığı savunma stratejileri, cephe yönetimi anlayışı ve askerî karar alma pratikleri, modern güvenlik stratejileri literatürü açısından önemli bir tarihsel örnek sunmaktadır. Çalışma, Osmanlı askerî yönetim anlayışı ile stratejik karar alma süreçleri arasındaki ilişkiyi analiz ederek Mustafa Kemal Paşa'nın cephe yönetimindeki yaklaşımını ortaya koymayı hedeflemektedir.

Araştırma nitel yöntemlere dayalı tarihsel analiz ve literatür incelemesi teknikleri kullanılarak yürütülmektedir. Çalışmada ATASE arşiv belgeleri, Mustafa Kemal Paşa'nın raporları ve yazışmaları, döneme ait hatıratlar ve askerî tarih literatürü temel veri kaynakları olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca Mesut Uyar, Stanford Shaw ve Türk askerî tarih yazınındaki çalışmalar kuramsal ve tarihsel çerçeve oluşturmak amacıyla incelenmektedir. Bu bağlamda Mustafa Kemal Paşa'nın savunma stratejileri, kuvvet kullanımı, geri çekilme taktikleri ve cephe organizasyonu güvenlik yönetimi perspektifiyle analiz edilmektedir.

Çalışmanın, güvenlik stratejileri literatürüne tarihsel vaka analizi sunarak modern askerî strateji tartışmalarına katkı sağlaması beklenmektedir. Ayrıca Osmanlı askerî düşüncesinin Birinci Dünya Savaşı bağlamındaki uygulamalarını ortaya koyarak güvenlik yönetimi ve stratejik liderlik çalışmalarına tarihsel bir perspektif kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu yönüyle araştırma, savaş stratejileri ile güvenlik yönetimi arasındaki ilişkiye disiplinlerarası bir yaklaşım sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Filistin Cephesi, Mustafa Kemal Paşa, Savaş stratejileri, Askerî karar alma, Birinci Dünya Savaşı

⁹¹ Dr. Öğr Üyesi, Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, E-posta: selimsaygin72@hotmail.com, Cep No: 05067193242, ORCID: 0000-0002-7202-2669

⁹² Uzman Tarihçi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, E-posta: ezaslan027@gtmail.com, Cep No: 05318584733.

THE PALESTINE FRONT IN THE FIRST WORLD WAR: A HISTORICAL ANALYSIS OF MUSTAFA KEMAL PASHA'S DEFENSE STRATEGIES

This study aims to examine the war strategies developed by Mustafa Kemal Pasha on the Palestine Front of the First World War within the context of security strategies and military decision-making processes. The Palestine Front constituted a critical security zone in terms of the Ottoman Empire's struggle to maintain its defensive capacity during the final stage of the war. The defensive strategies, front management approach, and military decision-making practices implemented by Mustafa Kemal Pasha during this process provide a significant historical example for the modern security strategies literature. The study aims to reveal Mustafa Kemal Pasha's approach to front management by analyzing the relationship between the Ottoman military management understanding and strategic decision-making processes.

The research is conducted using historical analysis and literature review techniques based on qualitative methods. In the study, ATASE archive documents, Mustafa Kemal Pasha's reports and correspondence, memoirs of the period, and military history literature are evaluated as primary data sources. Furthermore, the works of Mesut Uyar, Stanford Shaw, and studies in Turkish military historiography are examined to establish a theoretical and historical framework. In this context, Mustafa Kemal Pasha's defensive strategies, use of force, withdrawal tactics, and front organization are analyzed from a security management perspective.

The study is expected to contribute to modern military strategy discussions by presenting a historical case analysis to the security strategies literature. Additionally, it aims to provide a historical perspective to security management and strategic leadership studies by revealing the applications of Ottoman military thought within the context of the First World War. In this regard, the research offers an interdisciplinary approach to the relationship between war strategies and security management.

Keywords: Palestine Front, Mustafa Kemal Pasha, War strategies, Military decision-making, First World War.

ZENGEZUR KORİDORU PROJESİ BAĞLAMINDA AZERBAYCAN'IN BÖLGESEL BİR TRANSİT MERKEZİ OLARAK İMAJININ OLUŞTURULMASI

Səfərova SƏBİNƏ⁹³

Zengezur Koridoru, Güney Kafkasya'da bölgesel ulaşım ve ekonomik entegrasyonu güçlendirmeyi amaçlayan stratejik bir projedir. Proje, Azerbaycan ile Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti arasında doğrudan kara ulaşım bağlantısının kurulmasını amaçlamaktadır. Bu koridor, Azerbaycan'ın ana karası ile Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti arasında doğrudan kara bağlantısı kurulmasını öngörmektedir. Böylece Azerbaycan ile Türkiye arasındaki ulaşım hattı güçlenmekte ve bölgesel ticaret için yeni lojistik imkanlar oluşmaktadır.

Jeopolitik açıdan değerlendirildiğinde Zengezur Koridoru, Güney Kafkaslar bölgesinde ekonomik işbirliğini ve ulaşım ağlarının gelişimini destekleyen önemli bir girişimdir. Koridorun faaliyete geçmesi, Azerbaycan'ın uluslararası ticaret yollarındaki transit rolünü artıracaktır ve bölgesel ekonomik entegrasyon süreçlerine katkı sağlayabilecektir. Bu nedenle Zengezur Koridoru, yalnızca bir ulaşım projesi değil, aynı zamanda bölgesel istikrar ve iş birliği açısından stratejik öneme sahip bir girişim olarak değerlendirilmektedir.

Modern uluslararası ilişkiler sisteminde ulaştırma ve lojistik projeleri, devletlerin dış politika stratejilerinin ve uluslararası imajlarının inşasında temel bir araç haline gelmiştir. Azerbaycan'ın 44 günlük Vatan Muharebesi sonrası gündeme getirdiği Zengezur Koridoru projesi, ülkenin sadece bir enerji tedarikçisi değil, aynı zamanda stratejik bir bölgesel transit merkezi olarak küresel nüfuzunu pekiştirmektedir (Zeynalova, 2022). Dr. Aytekin Zeynalova'nın çalışmasında vurgulandığı üzere, bu proje aynı zamanda 1921 Kars Antlaşması ile başlayan tarihi adaletin ve jeopolitik kesintinin giderilmesi bağlamında kritik bir öneme sahiptir (Zeynalova, 2022).

Anahtar Kelimeler: Zengezur Koridory, Ekonomik işbirliği, Uluslararası ticaret, Bölgesel ulaşım, Lojistik ağlar, Stratejik altyapı

⁹³ Bakü Devlet Üniversitesi, Gazetecilik Fakültesi Öğrencisi, IV. Sınıf Öğrencisi, ORCID: 0009-0006-3595-9221, e-posta: sabinasafar4@gmail.com.

BUILDING AZERBAIJAN'S IMAGE AS A REGIONAL TRANSIT HUB WITHIN THE CONTEXT OF THE ZANGEZUR CORRIDOR PROJECT

The Zangezur Corridor is a strategic project aimed at strengthening regional transportation and economic integration in the South Caucasus. The project aims to establish a direct land transportation link between Azerbaijan and the Nakhchivan Autonomous Republic. This corridor envisages a direct land connection between mainland Azerbaijan and the Nakhchivan Autonomous Republic. This strengthens the transportation route between Azerbaijan and Turkey and creates new logistical opportunities for regional trade.

From a geopolitical perspective, the Zangezur Corridor is a significant initiative supporting economic cooperation and the development of transportation networks in the South Caucasus region. The corridor's operation could enhance Azerbaijan's transit role in international trade routes and contribute to regional economic integration processes. Therefore, the Zangezur Corridor is considered not only a transportation project but also an initiative of strategic importance in terms of regional stability and cooperation.

In the modern international relations system, transportation and logistics projects have become a fundamental tool in building states' foreign policy strategies and international image. The "Zangezur Corridor" project, initiated by Azerbaijan after the 44-day Patriotic War, strengthens the country's global influence not only as an energy supplier but also as a strategic regional transit hub (Zeynalova, 2022). As highlighted in Dr. Aytekin Zeynalova's work, this project is also critically important in the context of restoring historical justice and resolving the geopolitical interruption that began with the 1921 Treaty of Kars (Zeynalova, 2022).

Keywords: Zangezur Corridor, Economic cooperation, International trade, Regional transportation, Logistics networks, Strategic infrastructure

DECONSTRUCTING THE “WAR ON TERROR”: INTEGRATING CRITICAL TERRORISM STUDIES AND POLITICAL ECONOMY IN AN ERA OF PERPETUAL CRISIS

Coşkun SOYSAL⁹⁴

This paper investigates the conceptual and practical boundaries of terrorism and counterterrorism through the lens of Critical Terrorism Studies (CTS), ultimately proposing an integrated framework grounded in critical political economy. Drawing on foundational critical debates, the study first examines how CTS dismantles orthodox, state-centric definitions of terrorism. Rather than viewing terrorism merely as an objective threat posed exclusively by non-state actors, critical approaches redefine it as a socially constructed and highly politicized discourse that frequently obscures state-led violence and imperial interventions. Secondly, the paper identifies the paramount political and practical problems generated by contemporary counterterrorism paradigms. By scrutinizing the militarized logic of the "Global War on Terror"—particularly its material impacts and state-building failures in deeply contested, heavily intervened regions such as Iraq and Syria—the analysis reveals how dominant counterterrorism strategies consistently reproduce instability, systemic marginalization, and ongoing cycles of violence. To transcend the limitations of traditional security studies, this research argues for the necessity of anchoring CTS within a historical materialist and critical political economy perspective. Such an approach shifts the analytical focus toward the underlying structural dynamics of global capitalism, asymmetric power relations, and the lucrative political economy of war that sustain these security paradigms. Bridging the discursive critique of terrorism with the material realities of global capital and imperial strategy, the paper asks: How can the integration of Critical Terrorism Studies with a critical political economy framework provide a more comprehensive diagnostic tool for understanding the structural causes and counterproductive realities of contemporary militarized counterterrorism?

Keywords: Critical Terrorism Studies, Critical Political Economy, Global War on Terror, Counterterrorism, Historical Materialism

---

⁹⁴ Assistant Professor, University of Gaziantep, Faculty of Economic and Administrative Sciences, Department of International Relations, Gaziantep, TURKIYE. E-Mail: csoysal@gantep.edu.tr; ORCID ID: 0000-0001-8389-502X.

“TERÖRE KARŞI SAVAŞI” YAPISÖKÜME UĞRATMAK: SÜREKLİ KRİZ ÇAĞINDA ELEŞTİREL TERÖRİZM ÇALIŞMALARINI İLE SİYASAL İKTİSADI BÜTÜNLEŞTİRMEK

Bu bildiri, terörizm ve terörizmle mücadeleyle (kontrterörizm) dair kavramsal ve pratik sınırları Eleştirel Terörizm Çalışmaları (ETÇ) merceğinden incelemekte ve nihayetinde eleştirel siyasal iktisada dayanan bütüncül bir çerçeve önermektedir. Temel eleştirel tartışmalardan beslenen bu çalışma, öncelikle ETÇ'nin ortodoks ve devlet-merkezli terörizm tanımlarını nasıl sorunsallaştırdığını incelemektedir. Eleştirel yaklaşımlar, terörizmi yalnızca devlet dışı aktörlerin oluşturduğu nesnel bir tehdit olarak görmek yerine; onu, genellikle devlet kaynaklı şiddeti ve emperyal müdahaleleri perdeleyen, toplumsal olarak inşa edilmiş ve son derece politize edilmiş bir söylem olarak yeniden tanımlar. İkinci olarak bildiri, çağdaş terörizmle mücadele paradigmasının yarattığı en önde gelen politik ve pratik sorunları tespit etmektedir. "Teröre Karşı Küresel Savaş"ın askerileştirilmiş mantığını -özellikle Irak ve Suriye gibi derinden çekişmeli ve yoğun müdahaleye maruz kalmış bölgelerdeki maddi etkilerini ve devlet inşası başarısızlıklarını- irdeleyen analiz, egemen terörizmle mücadele stratejilerinin istikrarsızlığı, sistemik ötekileştirmeyi ve süregelen şiddet döngülerini nasıl sürekli olarak yeniden ürettiğini ortaya koymaktadır. Geleneksel güvenlik çalışmalarının sınırlılıklarını aşmak için bu araştırma, ETÇ'yi tarihsel materyalist ve eleştirel siyasal iktisat perspektifine demirlemenin gerekliliğini savunmaktadır. Böylesi bir yaklaşım, analitik odağı küresel kapitalizmin altta yatan yapısal dinamiklerine, asimetric güç ilişkilerine ve bu güvenlik paradigmasını ayakta tutan kazançlı savaş siyasal iktisadına kaydırmaktadır. Terörizmin söylemsel eleştirisi ile küresel sermayenin ve emperyal stratejinin maddi gerçeklikleri arasında köprü kuran bu bildiri şu soruyu sormaktadır: Eleştirel Terörizm Çalışmalarının eleştirel siyasal iktisat çerçevesiyle bütünleştirilmesi; çağdaş askerileştirilmiş terörizmle mücadelenin yapısal nedenlerini ve ters tepen pratik gerçekliklerini anlamak için nasıl daha kapsamlı bir teşhis aracı sunabilir?

Anahtar Sözcükler: Eleştirel Terörizm Çalışmaları, Eleştirel Siyasal İktisat, Teröre Karşı Küresel Savaş, Terörizmle Mücadele, Tarihsel Materyalizm

DİJİTAL PLATFORMLARIN PROPAGANDA İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE BUNLARIN ULUSAL GÜVENLİĞE ETKİSİ

Süleyman-zade Leman SURHAY⁹⁵

Geleneksel ve dijital propaganda iletişimi, 21. yüzyılda devletler, siyasi partiler, dini kuruluşlar, çok uluslu şirketler ve terörist gruplar tarafından jeopolitik etki, kaynaklar ve iktidar mücadelesinde kullanılan önemli mekanizmalardır. Bu raporun amacı, akademik camiayı, toplum ve teknolojilerle birlikte evrimleşen, gerçekliğin algılanmasını şekillendirmek, insanların duygularını ve davranışlarını yönetmek için tasarlanmış esnek ve uyarlanabilir bir mekanizma olarak dijital platformların kullanıldığı modern siyasi propagandaya dikkat çekmektir.

Dijital platformlar, politik propagandanın aktif aktörleri olarak, propagandanın niteliğini, bağlamını ve özünü dönüştürmektedir. Psikolojik etki yöntemleri, yapay zeka teknolojileri, deepfake'ler, görsel anlatım, viral pazarlama ve oyun mekaniğini bir araya getiren bu platformlar, siyasi tercihleri ideolojiyle değil, algoritmik tahminlerle belirlenen davranış modellerine dönüştürmektedir. Araştırma metodolojisi, siyaset bilimi, sosyoloji ve medya psikolojisinin başarılarını kullanarak siyasi propaganda ve söylemsel gerçeklik inşası stratejileri ve taktikleri geliştirmek için dijital platformların algoritmalarının yenilikçi iletişim rolünü anlamaya dayanmaktadır.

Etkileşimli ve merkezi olmayan iletişim ile düşük içerik oluşturma maliyetleri, toplumu kutuplaştırarak bilgi segmentlerine bölen ve böylece üyelerinin radikalleşmesine katkıda bulunan sosyal ağların başlıca avantajlarıdır. Amerikalı diplomat, teknoloji uzmanı ve yazar Matt Chessen'in belirttiği gibi, bugün kişiselleştirilmiş içerik ve kullanıcılar hakkında bilgi kullanan, hedef kitlenin zayıflıklarını gerçek zamanlı olarak doğru ve etkili bir şekilde kullanan çok güçlü bir propaganda aracı oluşturmak mümkündür. Raporunda, astroturfing, anlatı çerçeveleme, bilgi aşırı yüklemesi, eko odaları, sahte haberler, memler, refleksif yönetim, stratejik uyuşturma, mikro hedefleme, sinema propagandası teknolojisi, komplo teorileri öne sürme ve anlatı mühendisliği gibi modern propaganda iletişim teknolojilerinin özellikleri analiz edilmektedir.

Araştırma, siyasi iletişim ve propagandanın karmaşık ilişkisini izleyerek, yeni zorluklarla karşı karşıya kalan devletlerin ve bu devletlerin öznelerinin siyasi istikrar ve güvenliğini güçlendirme veya zayıflatma üzerindeki etkisini belirlemeye çalışmaktadır. Bu zorluklar, belirli dijital platform kullanıcı gruplarını etkilemek amacıyla, hedef ülkede olumsuz sosyal,

---

⁹⁵ Doktora öğrencisi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan, lyama13@gmail.com, ORCID: 009-0003-8647-277X.

siyasi ve ekonomik sonuçlar elde etmek amacıyla vatandaşlarının inançları, tutumları ve davranışları üzerinde etki yaratmak için.

Mevcut durumda, propaganda iletişim teknolojilerinin incelenmesi, ulusal güvenlik ve siyasi-iktidar ilişkilerinin düzenlenmesi için yolların aranması konusunda güncel bir konu haline gelmektedir. Basılı ve televizyon medyasında etkili olan geleneksel yasal düzenleme biçimleri, tek tek devletlerin yargı yetkisi dışında faaliyet gösteren, sınır ötesi nitelikte olan ve kendi algoritmalarına göre çalışan dijital platformlar açısından sınırlıdır. Dijital propagandanın niteliğini ve özelliklerini anlamak, onun yıkıcı etkilerini önemli ölçüde azaltabilir ve rakip siyasi ideolojilere karşı stratejiler geliştirilmesine yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: dijital platformlar, propaganda, iletişim teknolojileri, ulusal güvenlik.

PROPAGANDA COMMUNICATION TECHNOLOGIES OF DIGITAL PLATFORMS AND THEIR IMPACT ON NATIONAL SECURITY

Traditional and digital propaganda communications are important mechanisms used by states, political parties, religious organizations, transnational corporations, and terrorist groups in the 21st century in the struggle for geopolitical influence, resources, and power. The purpose of this report is to draw the attention of the academic community to the modern form of political propaganda using digital platforms as a flexible and adaptive mechanism that evolves alongside society and technology and is designed to construct perceptions of reality and control human emotions and behavior.

Digital platforms are active agents of political propaganda, transforming its nature, context, and essence. Combining methods of psychological influence, artificial intelligence technologies, deepfakes, visual storytelling, viral marketing, and game mechanics, they transform political choices into behavioral models determined not by ideology but by algorithmic forecasting. The research methodology is based on an understanding of the innovative communicative role of digital platform algorithms, which use the achievements of political science, sociology, and media psychology to develop strategies and tactics for political propaganda and the discursive construction of reality.

Interactive and decentralized communication, along with low content creation costs, are the main advantages of social networks, which serve as a means of polarizing society, dividing it into information segments and thereby contributing to the radicalization of its members. As American diplomat, technologist, and writer Matt Chessen notes, today it is possible to create a very powerful propaganda tool that uses personalized content and user information to exploit accurately and effectively the vulnerabilities of the target audience in real time. The report analyzes the features of modern propaganda communication technologies, such as astroturfing, narrative framing, information overload, echo chambers, fake news, memes,

reflexive governance, strategic dumbing down, microtargeting, film propaganda technology, conspiracy theories, and narrative engineering.

The study traces the complex relationship between political communication and propaganda, seeking to determine its impact on strengthening or undermining the political stability and security of states and their subjects facing new challenges aimed at influencing certain groups of digital platform users in order to achieve negative social, political, and economic consequences in the target country by influencing the beliefs, attitudes, and behavior of its citizens.

In the current situation, the study of propaganda communication technologies is becoming a pressing issue of national security and the search for ways to regulate political and power relations. Traditional forms of legal regulation, effective in the context of print and television media, are limited in relation to digital platforms that operate outside the jurisdiction of individual states, are transnational in nature, and operate according to their own algorithms. Understanding the nature and characteristics of digital propaganda can significantly reduce its destructive effects and help develop strategies against competing political ideologies.

Keywords: digital platforms, propaganda, communication technologies, national security.

ARKTİK'TE ABD'NİN KUTUP HÂKİMİYETİ DOKTRİNİ: GRÖNLAND VE KANADA ÜZERİNDEN TERİTORYAL HEGEMONYA İNŞASI

Ezgi ŞAHİN⁹⁶

Arktik bölgesi, iklim değişikliğiyle beraber eriyen buzulların sunduğu ekonomik fırsatlar ve yükselen jeopolitik rekabetin etkisiyle küresel güç mücadelesinin yeni merkez üssü haline gelmiştir. Bu süreçte ABD, Arktik'te teritoryal hegemonya inşasını hedefleyen iki aşamalı bir strateji izlemektedir. Stratejinin ilk aşaması, Arktik-NATO mimarisi üzerinden müttefiklerin sahip olduğu alanlara erişim sağlamayı hedeflerken; ikinci aşama Grönland ve Kanada'yı doğrudan ABD bünyesine katma, ilhak etme veya mülkiyet devri yoluyla merkezi çekirdek alanlara dönüştürme eğilimini yansıtmaktadır. Bu yönelim, müttefik devletlerin egemenlik sahalarını ABD'nin yapısal bir parçası haline getirmeyi amaçlayan radikal bir kutup hâkimiyeti motivasyonuna dayanmaktadır.

Çalışmanın teorik zeminini oluşturan Kopenhag Okulu'nun Güvenlikleştirme Teorisi, ABD'nin Grönland üzerindeki doğrudan kontrol taleplerini nasıl bir stratejik zorunluluk olarak kurguladığını açıklamaktadır. Washington'ın dış politika söylemlerinde Grönland'ın mülkiyetine dair ısrarcı vurgular, adayı diplomatik bir dış politika değişkeni olmaktan çıkarıp, ABD anavatan savunmasında öncelikli ve vazgeçilmez bir güvenlik nesnesine dönüştürmüştür. Güvenlikleştirme süreci uyarınca Washington yönetimi, Arktik'teki mevcut statükoyu bir beka meselesi olarak kurgulamakta ve bölgedeki müttefik kapasitesini Rusya ile Çin karşısında yetersiz ilan etmektedir. Bu söylemsel inşa, meseleyi diplomatik müzakere zemininden çıkararak acil ve olağanüstü önlemlerin alınması gereken bir güvenlik alanına taşımaktadır. Bu süreçte Grönland'ın konumu, müttefik bir aktörün egemenlik sahası olmanın ötesinde, ABD'nin bekası için doğrudan bünyesine katılması gereken yapısal bir unsur olarak tanımlanmaktadır. Söz konusu mülkiyet odaklı yaklaşım, Arktik bölgesindeki diğer aktörler arasında ciddi bir diplomatik dirençle karşılaşmıştır. Nitekim Rusya dışındaki Arktik devletlerinin ortak bir deklarasyonla egemenlik haklarını savunma girişimi, ABD'nin bu tek taraflı ve güvenlikleştirme odaklı genişleme stratejisinin uluslararası sistemde yarattığı gerilimi açıkça ortaya koymaktadır. Donald Trump döneminde ivme kazanan ve 2025 projeksiyonlarında askeri müdahale seçeneklerini dahi dışlamayan bir tona bürünen bu yaklaşım, mülkiyet ve ilhak gibi radikal kavramları ulusal savunmanın vazgeçilmez bir gerekliliği olarak meşrulaştırmaktadır.

Bu stratejik dönüşümün en net göstergesi, Grönland'ın sorumluluk alanının ABD Avrupa Komutanlığı'ndan (EUCOM) alınarak doğrudan anavatan savunmasından sorumlu olan ABD Kuzey Komutanlığı'na (USNORTHCOM) devredilmesidir. Bu idari kayma Grönland'ın artık,

⁹⁶ Bilim Uzmanı, ezgisahinnx@gmail.com, ORCID: 0009-0002-6368-8669.

ABD'nin teritoryal bütünlüğünün bir parçası olarak kodlandığını göstermektedir. Adanın barındırdığı stratejik maden rezervleri ve deniz güzergâhları, bölgede başat güç olmayı sağlayacak jeopolitik kilit alanlar olarak değerlendirilmektedir. Bu durum mülkiyet devri taleplerine rasyonel bir zemin teşkil etmektedir. ABD, Grönland'ı bir referans nesnesi olarak kurgulayarak, adanın kontrolünü anavatan savunmasının ön şartı haline getirmekte ve böylece müttefik egemenliğine yönelik müdahaleci yaklaşımlarını güvenlikleştirme yoluyla rasyonalize etmektedir.

Stratejinin Kanada boyutu ise benzer bir teritoryal genişleme mantığıyla ancak farklı bir söylem setiyle şekillenmektedir. Kanada'nın barındırdığı devasa tatlı su rezervleri ve stratejik tampon bölge niteliği, ABD'nin Arktik tasarımında bu ülkeyi de bir çekirdek alan adayı haline getirmektedir. Kanada'nın savunma mimarisinin Golden Dome gibi sistemlerle ABD'ye eklenmesi ve egemenlik haklarının devrine yönelik siyasi söylemler, teritoryal hegemonyanın müttefikler aleyhine genişleme potansiyelini ortaya koymaktadır. Kanada yönetiminin egemenlik vurgusuna rağmen, ABD'nin bu bölgeyi 51. eyalet veya entegre savunma sahası olarak tanımlama eğilimi, Arktik'teki hâkimiyet arayışının müttefik topraklarını da kapsayacak biçimde genişleme eğilimini yansıtmaktadır.

ABD'nin Arktik doktrini, güvenlikleştirme araçlarını kullanarak mülkiyet devri, ilhak ve doğrudan denetim gibi kavramları anavatan savunması için zorunlu enstrümanlara dönüştürme çabasını temsil etmektedir. Grönland ve Kanada üzerinden yürütülen bu süreç, Arktik'te kısıtlı bir nüfuz alanı kurma hedefinin ötesine geçerek bölgeyi ABD'nin teritoryal hegemonyasının kalıcı ve merkezi bir bileşeni haline getirme arayışına dönüşmüştür. Söz konusu yönelim, geleneksel devlet egemenliği anlayışının kutuplarda stratejik alanların denetimi ve mutlak hâkimiyeti üzerine kurulu teritoryal hegemonya stratejisi doğrultusunda yeniden tanımlandığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Arktik, Teritoryal Hegemonya, Güvenlikleştirme, Amerika Birleşik Devletleri, Grönland, Kanada.

THE UNITED STATES' S POLAR DOMINANCE DOCTRINE IN THE ARCTIC: THE CONSTRUCTION OF TERRITORIAL HEGEMONY THROUGH GREENLAND AND CANADA

The Arctic region has become the new epicenter of global power struggles due to the economic opportunities presented by melting glaciers amid climate change and the impact of rising geopolitical competition. In this process, the U.S. is pursuing a two-phase strategy aimed at building territorial hegemony in the Arctic. The first phase of the strategy aims to secure access to areas held by allies through the Arctic-NATO framework; the second phase reflects a tendency to transform Greenland and Canada into central core areas by incorporating them

directly into the U.S., annexing them, or transferring ownership. This orientation is rooted in a radical motivation for polar dominance, aiming to make the sovereign territories of allied states an integral structural part of the United States.

The Securityization Theory of the Copenhagen School, which forms the theoretical foundation of this study, explains how the United States frames its demands for direct control over Greenland as a strategic necessity. Washington's persistent emphasis on Greenland's ownership in its foreign policy rhetoric has transformed the island from a diplomatic variable in foreign policy into a priority and indispensable security asset in the defense of the U.S. homeland. In accordance with the securitization process, the Washington administration frames the current status quo in the Arctic as a matter of survival and declares allied capabilities in the region insufficient in the face of Russia and China. This discursive construction removes the issue from the realm of diplomatic negotiation and shifts it to a security domain requiring urgent and extraordinary measures. In this process, Greenland's position is defined not merely as the sovereign territory of an allied actor, but as a structural element that must be directly incorporated into the U.S. for its own survival. This ownership-focused approach has encountered significant diplomatic resistance among other actors in the Arctic region. Indeed, the initiative by Arctic states other than Russia to defend their sovereignty rights through a joint declaration clearly highlights the tension created by the U.S.'s unilateral and security-focused expansion strategy within the international system. This approach, which gained momentum during the Donald Trump era and has taken on a tone that does not even rule out military intervention options in its 2025 projections, legitimizes radical concepts such as ownership and annexation as indispensable requirements of national defense.

The clearest indicator of this strategic shift is the transfer of responsibility for Greenland from U.S. European Command (EUCOM) to U.S. Northern Command (USNORTHCOM), which is directly responsible for homeland defense. This administrative shift demonstrates that Greenland is now being treated as part of the United States' territorial integrity. The island's strategic mineral reserves and maritime routes are viewed as geopolitical key areas that will enable dominance in the region. This situation provides a rational basis for claims of territorial transfer. By framing Greenland as a reference object, the U.S. is making control of the island a prerequisite for homeland defense and thereby rationalizing its interventionist approaches toward allied sovereignty through the lens of security.

The Canadian dimension of this strategy is shaped by a similar logic of territorial expansion but with a different set of discourses. Canada's vast freshwater reserves and its role as a strategic buffer zone position the country as a core area candidate within the U.S. Arctic design. The integration of Canada's defense architecture into the U.S. system through initiatives like the Golden Dome, coupled with political rhetoric regarding the transfer of sovereignty rights, reveals the potential for territorial hegemony to expand at the expense of allies. Despite the Canadian government's emphasis on sovereignty, the U.S. tendency to define this region as

the 51st state or an integrated defense zone reflects a trend toward expanding its quest for dominance in the Arctic to encompass allied territories as well.

The U.S. Arctic doctrine represents an effort to transform concepts such as property transfer, annexation, and direct control into essential tools for homeland defense by utilizing securitization mechanisms. This process, carried out through Greenland and Canada, has evolved beyond the goal of establishing a limited sphere of influence in the Arctic into an effort to make the region a permanent and central component of U.S. territorial hegemony. This orientation reveals that the traditional understanding of state sovereignty has been redefined in line with a territorial hegemony strategy centered on the control and absolute dominance of strategic areas in the polar regions.

Keywords: Arctic, Territorial Hegemony, Securitization, United States, Greenland, Canada.

POST-MODERN TERÖRİZME KARŞI ULUS DEVLETİN GÜVENLİK REFLEKSLERİ

Şeyma ŞİRAZ⁹⁷

Terörizm; siyasi ve toplumsal hedeflere ulaşmak amacıyla, geniş kitleler üzerinde korku ve yıldırganlık oluşturmaya yönelik tasarlanmış sistematik şiddet eylemleridir. Günümüzde küreselleşme süreciyle birlikte zaman, mekân ve toplum kavramları arasındaki sınırlar bulanıklaşmış; dünya entegre bir yapıya dönüşmüştür. Bu süreçte teknolojik, ekonomik ve enformatik alanlardaki devrimsel değişimler, terörizmin de doğasını değiştirerek onu "post-modern terörizm" evresine taşımıştır. Yeni nesil terör örgütleri; genişleyen iletişim ağları, dijital imkânlar ve artan mobilite sayesinde yapılanmalarını, stratejilerini ve eleman devşirme yöntemlerini çağın gereklerine göre güncellemiştir. Bu durum, egemenliğini belirli bir toprak parçası ve ortak kültürel kimlik üzerine inşa eden ulus devlet yapısı için ciddi bir tehdit unsuru oluşturmaya başlamıştır.

Ulus devlet anlayışı, 16. yüzyıl başlarından itibaren şekillenmeye başlamış ve 18. yüzyıl sonunda olgunluğa erişmiş bir süreçtir. Belirli bir toprak parçası üzerinde meşru güç kullanma hakkına sahip olan, yönetimi altındaki halkı ortak kültürel ve millî değerler etrafında bütünleştirmeyi hedefleyen merkezî bir siyasal oluşumu ifade eder.

Çalışmanın amacı, küreselleşen dünyada bilişim ve teknoloji çağının sunduğu araçlarla dönüşüm geçiren post-modern terörizmin, ulus devletlerin geliştirdiği savunma mekanizmalarını ve mücadele yöntemlerini analiz etmektir. Temel hedef; devletlerin, terör örgütlerinin değişen teknik ve taktiklerine karşı geliştirdiği güncel savunma mekanizmalarını, güvenlik anlayışlarındaki dönüşümü nasıl yeniden inşa ettiklerini ve bu yeni nesil tehditlere verdikleri stratejik refleksleri incelemektir.

Çalışmanın hipotezi, ulus devletlerin post-modern terörizmin asimetrik ve teknolojik tehditlerine karşı güvenlik mimarilerini sürekli güncelleyerek varlıklarını ve toplumsal düzeni koruma altına aldıklarıdır. Çalışmanın yönteminde tarihsel analiz ve betimsel araştırma yöntemleri benimsenmiştir.

Bu doğrultuda, ilk aşamada post-modern terörizm ve ulus devlet kavramları teorik çerçevede ele alınacak; ardından devletlerin bu yeni tehdit algısına karşı güncel savunma mekanizmalarını ve güvenlik anlayışlarındaki dönüşümü nasıl yeniden inşa ettikleri incelenerek bir sonuca varılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Asimetrik tehditler, güvenlik refleksi, post-modern terörizm, ulus devlet

⁹⁷ Bilim uzmanı, sirazseyma@gmail.com, ORCID: 0009-0002-9896-8628

SECURITY RESPONSES OF THE NATION-STATE TO POST-MODERN TERRORISM

Terrorism refers to systematic acts of violence designed to create fear and intimidation among large populations in order to achieve political and social objectives. In the contemporary era, with the process of globalization, the boundaries between the concepts of time, space, and society have become increasingly blurred, and the world has evolved into an integrated structure. During this process, revolutionary developments in the technological, economic, and informational spheres have transformed the nature of terrorism, carrying it into the phase of “post-modern terrorism.” New-generation terrorist organizations have updated their structures, strategies, and recruitment methods in accordance with the requirements of the age through expanding communication networks, digital opportunities, and increasing mobility. This situation has emerged as a serious threat to the nation-state structure, which bases its sovereignty on a defined territory and a shared cultural identity.

The concept of the nation-state began to take shape in the early sixteenth century and reached maturity by the end of the eighteenth century. It refers to a centralized political entity that possesses the legitimate right to use force within a specific territory and seeks to integrate the population under its rule around common cultural and national values.

The aim of this study is to analyze the defense mechanisms and counterterrorism methods developed by nation-states against post-modern terrorism, which has been transformed through the tools provided by the age of information and technology in a globalized world. The primary objective is to examine the contemporary defense mechanisms developed by states against the changing techniques and tactics of terrorist organizations, how they reconstruct transformations in their security approaches, and the strategic responses they display to these new-generation threats.

The hypothesis of the study is that nation-states safeguard their existence and social order by continuously updating their security architectures against the asymmetric and technological threats posed by post-modern terrorism. Historical analysis and descriptive research methods have been adopted in the methodology of the study.

Accordingly, in the first stage, the concepts of post-modern terrorism and the nation-state will be discussed within a theoretical framework; subsequently, the ways in which states reconstruct their contemporary defense mechanisms and transform their security approaches in response to this new threat perception will be examined in order to reach a conclusion.

Keywords: Asymmetric threats, nation-state, post-modern terrorism, security responses

KOLAY KAZANÇTAN SİBER SUÇA: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SİBER SUÇ VE IBAN KİRALAMA FARKINDALIĞI

Ebubekir ŞİRECİ⁹⁸, Abdulkadir AKSOY⁹⁹

Dijital teknolojilerin gündelik yaşamın merkezine yerleşmesi, özellikle üniversite öğrencilerinin de içerisinde bulunduğu genç nüfusun internet, sosyal medya, mobil bankacılık ve çevrim içi alışveriş uygulamalarını yoğun biçimde kullanmasına yol açmakta; bu durum üniversite öğrencilerini bilişim sistemleri aracılığıyla işlenen nitelikli dolandırıcılık suçları açısından kırılgan bir grup hâline getirmektedir. Son yıllarda gerek yargısal makamlar gerek kolluk birimleri tarafından yayımlanan resmi raporlar, bilişim sistemleri üzerinden gerçekleştirilen dolandırıcılık suçlarında ve özellikle banka hesapları ile IBAN numaralarının suç gelirlerinin transferinde “araç hesap” olarak kullanılmasında dikkat çekici bir artışa işaret etmektedir. Bu çerçevede, ekonomik kırılganlık, dijital platformlara yüksek düzeyde entegrasyon ve “kolay/ hızlı kazanç” vaatlerine açıklık gibi etkenler nedeniyle üniversite öğrencilerinin hem mağdur hem de fail lehine araç konumunda yer alma hususları bakımından riskli bir grup oluşturduğu değerlendirilmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, Gaziantep ilinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin bilişim sistemleri yoluyla işlenen nitelikli dolandırıcılık suçlarına ilişkin bilgi, algı, farkındalık ve maruz kalma düzeylerini belirlemek; özellikle IBAN kiralama, hesap devri ve benzeri uygulamaların öğrenci profili açısından taşıdığı riskleri ortaya koymaktır. Araştırmanın evrenini, 2025–2026 eğitim-öğretim yılında Gaziantep’te faaliyet gösteren Gaziantep Üniversitesi (49.375 öğrenci), Hasan Kalyoncu Üniversitesi (8.500 öğrenci), Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (5.941 öğrenci) ve SANKO Üniversitesi’nde (1.213 öğrenci) öğrenim gören toplam 65.029 öğrenci oluşturmaktadır. %95 güven düzeyi ve %5 örnekleme hatası esas alınarak yapılan hesaplama sonucunda asgari örneklem büyüklüğü yaklaşık 382 öğrenci olarak belirlenmiş; üniversite ve fakülte/bölgümler düzeyine göre dengeli bir dağılım sağlanmasına özen gösterilecektir. Veri toplama aracı olarak anket formu kullanılacaktır. Anketin ilk bölümünde yaş, cinsiyet, sınıf düzeyi, gelir durumu, internet kullanım sıklığı ve dijital platformlara ilişkin kullanım alışkanlıklarını içeren sosyo-demografik sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise bilişim sistemleri yoluyla dolandırıcılık suçlarına dair bilgi düzeyi, risk algısı, farkındalık ve korunma eğilimleri ile sahte alışveriş siteleri, sosyal medya üzerinden gerçekleştirilen ürün ve hizmet dolandırıcılıkları, banka ve ödeme sistemi taklitleri, ortalama (phishing) girişimleri, sahte yatırım/çekiliş vaatleri ve IBAN kiralama gibi uygulamalara maruz kalma durumlarını ölçmeye yönelik Likert tipi ifadeler bulunmaktadır. Toplanan veriler, öncelikle betimsel

⁹⁸ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi Anabilim Dalı ebubekirsireci@gmail.com, ORCID: 0009-0003-5691-053X.

⁹⁹ Doktor Öğretim Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, aaksoy@gantep.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9573-5269.

istatistikler (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma) ile analiz edilecek; ardından değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koymak amacıyla ki-kare testi ve gerekli görölmesi hâlinde diğer analiz türleri uygulanacaktır. Elde edilecek bulguların, üniversite öğrencilerinin hangi dolandırıcılık türlerine karşı daha kırılgan olduklarını somut biçimde ortaya konularak hedef odaklı farkındalık politikalarının uygulanmasına, üniversite yönetimleri ile güvenlik birimleri arasında iş birliğine dayalı suç önleme stratejilerinin geliştirilmesine ve öğrenci odaklı bilgi güvenliği/siber güvenlik eğitim programlarının planlanmasına katkı sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi güvenliği, siber güvenlik, dolandırıcılık, bilişim yoluyla dolandırıcılık, IBAN kiralama.

FROM EASY MONEY TO CYBERCRIME: CYBERCRIME AND IBAN RENTING AWARENESS AMONG UNIVERSITY STUDENTS

The integration of digital technologies into the center of daily life has led the young population, particularly university students, to use the internet, social media, mobile banking, and online shopping applications intensively; this situation makes university students a vulnerable group in terms of qualified fraud offenses committed through information systems. Official reports published in recent years by both judicial authorities and law enforcement units point to a remarkable increase in fraud offenses committed through information systems and, in particular, in the use of bank accounts and IBAN numbers as "intermediary accounts" in the transfer of criminal proceeds. In this context, it is considered that university students constitute a risky group both in terms of being victims and being used as instruments in favor of perpetrators, due to factors such as economic vulnerability, high-level integration into digital platforms, and susceptibility to promises of "easy/quick gains." The main purpose of this study is to determine the levels of knowledge, perception, awareness, and exposure of university students studying in the province of Gaziantep regarding qualified fraud offenses committed through information systems; and to reveal the risks that practices such as IBAN renting, account transfers, and similar applications carry in terms of student profiles. The population of the research consists of a total of 65,029 students enrolled during the 2025–2026 academic year at Gaziantep University (49,375 students), Hasan Kalyoncu University (8,500 students), Gaziantep Islam Science and Technology University (5,941 students), and SANKO University (1,213 students) operating in Gaziantep. As a result of the calculation based on a 95% confidence level and a 5% sampling error, the minimum sample size was determined to be approximately 382 students; care will be taken to ensure a balanced distribution according to university and faculty/department levels. A questionnaire form will be used as the data collection tool. The first section of the questionnaire includes socio-demographic questions covering age, gender, grade level, income status, frequency of internet use, and usage habits related to digital platforms. The second section contains Likert-type statements aimed at

measuring the level of knowledge, risk perception, awareness, and protective tendencies regarding fraud offenses committed through information systems, as well as exposure to practices such as fake shopping sites, product and service frauds carried out through social media, bank and payment system imitations, phishing attempts, fake investment/prize draw promises, and IBAN renting. The collected data will first be analyzed using descriptive statistics (frequency, percentage, mean, standard deviation); subsequently, chi-square tests and, where deemed necessary, other types of analysis will be applied to reveal the relationships between variables. The findings to be obtained are expected to contribute to the implementation of target-oriented awareness policies by concretely demonstrating which types of fraud university students are more vulnerable to, to the development of collaborative crime prevention strategies between university administrations and security units, and to the planning of student-oriented information security/cybersecurity training programs.

Keywords: Information security, cybersecurity, fraud, fraud through information systems, IBAN renting

VENEZÜELLA KRİZİ VE ORTADOĞU

Yunus Emre TANSÜ¹⁰⁰, Ahmet GÜLER¹⁰¹

Venezüella petroleri Amerikan petrol şirketleri tarafından uzunca bir süredir işletilmekte iken Maduro yönetiminin politikaları sonucunda ABD'nin Venezüella'da petrol üretimi ve pazarı üzerindeki denetimi ciddi bir şekilde zafiyete uğramıştır ABD, Orta ve Güney Amerika'yı arka bahçesi olarak görmektedir. Bu yüzden Maduro tarzı sosyalist eğilimli ve devletleştirme yanlısı, Çin ve Rus yanlısı politikalar güden anti-emperyalist idareler, Küba deneyiminden canı yanmış olan ABD için çok rahatsız edicidir. Bu sebeple Trump yönetimi bilinmeyen bir siber yöntemle Venezüella teknik savunmasını felç etmiş ve Amerika tarafından manüple edilen yönetici ve askerlerin yardımıyla neredeyse sıfır zaiyat ile bir operasyon gerçekleştirmiştir.

Maduro operasyonu uluslararası hukuk açısından da ciddi bir yeni anlayışı ortaya çıkarmıştır. Devlet başkanları ve liderlerini dokunulmazlığı tehlikeye düşmüş ve de facto işlemlerle dokunulmaz lider kalmamıştır. Artık dünyada süper güçlerin liderleri de dahil herhangi bir ülkenin mahkemesinde suçlanan liderler o veya başka ülkeler tarafından bir operasyon ile yakalanabilir veya göz altında tutulup yargılanabilir hale gelmiştir ki bu da yeni bir dünya düzenini ortaya çıkarmıştır.

Bu yeni durum Ortadoğu içinde yeni kapıları açmıştır. Birleşmiş Milletler, İslam Konferansı Örgütü ve Arap Birliği gibi uluslararası kuruluşlar ve Ortadoğu'daki herhangi bir ülke işledikleri insanlık suçlarından dolayı İsrail gibi bölge ülkelerinin mevcut veya eski liderlerine operasyon düzenlemeyebilir ve onları gözaltına alıp yargılayabilecekleri bir de facto durum oluşmuştur. İran dini lideri bölgede dini ve etnik gücü olan şahsiyetler içinde aynı durum mevcuttur. ABD'nin Ortadoğu'da yapacağı operasyonlar ile bazı devletlerin yönetimlerini değiştirme yolu açılmıştır.

Başkanlığını ABD Başkanı Trump'ın yaptığı Gazze Barış Kurulu, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, NATO ve Avrupa Birliği gibi işlevini yitirmiş veya kaybetmiş uluslararası kuruluşlarında tasfiyesi sürecini başlatmıştır. Yeni Dünya düzeninde Şangay Devletler Örgütü ile Gazze Barış Kurulu etrafında kümelenen iki kutuplu bir düzen ortaya çıkmıştır. Bu yeni dünya düzeninde Türkiye de iki kuruluşa üye, bölgesel bir süper güç ve küresel bir aktör olarak uzlaşmacı ve barış yanlısı, terör karşıtı politikaları sürdürmektedir.

Trump'ın kendini savunabilecek müttefik arayışı prensibine en uygun özellikte olan devlet, Türkiye'dir. Uzun bir süredir NATO üyesi diğer ülkeler savunmalarını Amerikan ulus inşası doktrinine uygun olarak ABD'ye emanet etmişleridir. ABD bunun ve dünyadaki kriz

¹⁰⁰Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, ytansu@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6183-5306.

¹⁰¹Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, ahmetguler2746@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0410-0479.

bölgelerinin müdahale görevi için inanılmaz ölçüde kaynak sarf ederken neredeyse sıfır gümrükle müttefiklerinden ticaret açığı ile mal almaktadır. Gazze Barış Kurulu'nun başarısı ABD ve Trump'ın politikaları için çok önemli bir rol oynamaktadır. Bu kurulun başarısı için en büyük risk İsrail'dir. Yakın zamanda İsrail ile kurulun ve Trump'ın karşı karşıya gelmesi muhtemeldir.

Anahtar Kelimeler: Yeni Dünya Düzeni, Lider Dokunulmazlığı, De Facto Müdahale, Küresel Kutuplaşma, Stratejik İttifaklar.

THE VENEZUELA CRISIS AND THE MIDDLE EAST

Venezuelan oil had long been operated by American oil companies; however, as a result of the policies of the Maduro administration, the United States' control over oil production and markets in Venezuela has been significantly weakened. The U.S. has traditionally viewed Central and South America as its sphere of influence. Therefore, socialist-leaning, nationalization-oriented, and anti-imperialist governments like Maduro's also pursuing policies aligned with China and Russia are deeply unsettling for the United States, which has previously had negative experiences with Cuba.

For this reason, it has been claimed that the Trump administration carried out an operation possibly involving cyber capabilities—that disrupted Venezuela's technical defense systems, enabling a military intervention conducted with minimal casualties and supported by actors within Venezuela.

The Maduro operation has also raised serious questions in terms of international law, suggesting a new understanding. The immunity of heads of state and political leaders appears increasingly vulnerable, and the notion of absolute immunity is being eroded through de facto practices. In today's world, even leaders of powerful states may face the possibility of being apprehended or detained through operations conducted by other countries, potentially to stand trial. This development signals the emergence of a new global order.

This evolving situation has also opened new possibilities for the Middle East. International organizations such as the United Nations, the Organization of Islamic Cooperation, and the Arab League as well as regional states—could, in theory, invoke similar practices against leaders accused of crimes against humanity. In such a de facto environment, current or former leaders of regional states, including Israel, or influential figures such as Iran's religious leadership, might be subjected to similar actions. Furthermore, it may create a pathway for the United States to pursue regime-change operations in certain Middle Eastern countries.

The Gaza Peace Council, reportedly led by U.S. President Trump, is argued to have initiated a process that could marginalize or transform institutions such as the United Nations Security Council, NATO, and the European Union, which are perceived by some as having lost effectiveness. Within this emerging global structure, a bipolar system is suggested to be

forming, centered around the Shanghai Cooperation Organization on one side and the Gaza Peace Council on the other. In this context, Turkey is portrayed as a regional superpower and global actor, maintaining a conciliatory, peace-oriented, and anti-terrorism policy while engaging with both structures.

According to the principle of seeking allies capable of self-defense, as emphasized by Trump, Turkey stands out as a suitable partner. For a long time, many NATO member states have relied heavily on the United States for their defense, aligning with American security doctrines. While the U.S. has invested enormous resources in managing global crises, it has also maintained trade relations that result in deficits. The success of the Gaza Peace Council is therefore considered crucial for U.S. and Trump-era policies. In this regard, Israel is seen as a potential risk factor, and tensions between Israel and this framework may arise in the near future.

Keywords: New World Order, Leader Immunity, De Facto Intervention, Global Polarization, Strategic Alliances.

TÜRKİYE’DE 2025 SONRASI YENİ BARIŞ GİRİŞİMİ: POLİTİK ARAÇLAR, İÇ SİYASET VE BÖLGESEL GÜVENLİK KISITLARI

Onur TÜRKÖLMEZ¹⁰²

Bu bildiri, Türkiye’de terörle mücadele kapsamında 2025 yılı sonundan itibaren başlayan yeni barış girişimini “politik araçlar (policy instruments)” yaklaşımıyla analiz etmektedir. Çalışmanın amacı, süreci aktörlerin niyet beyanları veya gündelik siyasi polemikler üzerinden değil; kurumsal tasarım, hukukî düzenleme başlıkları, doğrulama/izleme mekanizmaları ve bunların iç siyaset ile bölgesel güvenlik parametreleriyle etkileşimi üzerinden okumaktır. Yöntem olarak çalışma, (i) belge analizi, (ii) nitel içerik analizi, (iii) süreç izleme (process tracing) ve (iv) çapraz doğrulama tekniklerini birlikte kullanacaktır. İncelenecek temel materyaller dört kümeye ayrılmıştır: Birincisi, sürecin kurumsal mimarisini ve önerilen araç setini açık biçimde içeren TBMM Milli Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu raporu ile rapor ekleri ve TBMM’deki ilgili tutanak/komisyon gündem özetleri. İkincisi, yürütme ve yasama aktörlerinin süreci nasıl çerçevelediğini görmek üzere Cumhurbaşkanlığı/ilgili bakanlıklar ile siyasi parti liderleri ve grup başkanvekillerinin resmi konuşma metinleri, basın açıklamaları ve parti grup toplantısı metinleri (metin/video dökümleri). Üçüncüsü, süreçle bağlantılı olası düzenlemelerin kapsamını değerlendirmek için kanun teklifleri/taslaklar, TBMM’ye sunulan gerekçeler ve bunların kamuoyuna yansıyan versiyonları. Dördüncüsü, bölgesel riskleri değerlendirmek amacıyla Suriye ve Irak sahasına ilişkin doğrulanabilir açık kaynak akışı, özellikle uluslararası haber ajansları ve resmi açıklamalarda yer alan barış sürecine referans veren ifadelerin analizi. Bu materyaller, ortak bir kodlama şemasıyla nitel içerik analizine tabi tutulacaktır. Kodlama kategorileri “doğrulama–teyit”, “geçiş hukuku”, “izleme–raporlama ve kurumsal eşgüdüm”, “toplumsal bütünleşme/entegrasyon” ve “bölgesel eşgüdüm” başlıklarında oluşturulacak; her bir kategori altında, önerilen araçların hedefi, uygulanma koşulu, yetki dağılımı ve hesap verebilirlik mekanizması çıkarılacaktır. Süreç izleme aşamasında, araç setindeki değişimlerin zamanlaması (ör. komisyon raporu–siyasi beyan–mevzuat girişimi sıralaması) takip edilerek, iç siyaset kırılganlıkları (meşruiyet, kutuplaşma, “af/cezasızlık” algısı) ve bölgesel gelişmelerle olası nedensel bağlar test edilecektir. Çapraz doğrulama, aynı iddia veya adımın birden fazla bağımsız kaynaktan doğrulanması ilkesine dayanacak; haber akışı yalnızca “olgu doğrulama” ve zaman çizelgesi kurma amacıyla, resmî metinlerle birlikte kullanılacaktır. Ön bulgular dört başlıkta toplanmaktadır. Birincisi, komisyon raporunun silahsızlanma ve örgütsel fesih adımlarını güvenlik birimlerince “tespit ve teyit” edilmesi gereken kritik eşik olarak

¹⁰² Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, e-mail: onurturkolmez@gaziantep.edu.tr , ORCID: 0000-0003-3841-6880

konumlandırması; buna paralel biçimde amaca özgülenmiş, müstakil ve geçici bir yasal çerçeve ile yürütme içinde izleme–raporlama mekanizması önermesidir. İkincisi, “cezasızlık/af algısı” riskine yapılan vurgu, girişimin meşruiyet sınırlarını gözetken bir tasarım mantığıyla yürütülmek istendiğini göstermektedir. Üçüncüsü, izleme–raporlama ve kurumlar arası eşgüdüm önerileri, önceki süreçlerde görülen “uygulama boşluğu” riskini azaltmaya dönük bir kurumsallaştırma arayışına işaret eder; ancak bu mekanizmaların şeffaflık derecesi ve hesap verebilirlik biçimi güven üretiminde belirleyici olacaktır. Dördüncüsü, girişimin sürdürülebilirliği Suriye ve Irak sahasındaki statü/entegrasyon tartışmaları ve sınır-ötesi güvenlik mimarisinin Türkiye’de maliyet algısını yeniden belirlemesine bağlıdır. Bildirinin özgün katkısı, yeni barış girişimini “başarı/başarısızlık” ikiliğine sıkıştırmak yerine, somut politika araçlarının bileşimini ve bu bileşimin iç siyaset ile bölgesel risk matrisi altında nasıl çalıştığını ortaya koymasındadır. Böylece çalışma, doğrulama, geçiş hukuku ve izleme–raporlama tasarımının meşruiyet ve güvenlik stratejisi üzerindeki etkilerine ilişkin test edilebilir çıkarımlar üretmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Çatışma çözümü, Barış süreci, Güvenlik stratejisi, Silahsızlanma, Toplumsal bütünleşme, Bölgesel güvenlik

A NEW PEACE INITIATIVE IN TURKEY BEGINNING IN 2025: POLITICAL TOOLS, DOMESTIC POLITICS, AND REGIONAL SECURITY CONSTRAINTS

This paper analyzes the new peace initiative launched in Turkey as part of the fight against terrorism, beginning at the end of 2025, through the lens of “policy instruments.” The aim of the study is to examine the process not through the statements of intent by actors or daily political polemics, but through the lenses of institutional design, legal frameworks, verification/monitoring mechanisms, and their interaction with domestic politics and regional security parameters. Methodologically, the study will employ a combination of (i) document analysis, (ii) qualitative content analysis, (iii) process tracing, and (iv) cross-validation techniques. The primary materials to be examined are divided into four categories: First, the report of the Turkish Grand National Assembly (TBMM) Commission on National Solidarity, Brotherhood, and Democracy—which clearly outlines the process’s institutional architecture and proposed toolkit—along with its annexes and relevant TBMM minutes and commission agenda summaries. Second, official speech transcripts, press statements, and party caucus meeting transcripts (text/video transcripts) from the Presidency/relevant ministries, as well as political party leaders and deputy group chairs, to examine how executive and legislative actors framed the process. Third, draft bills and proposals, the justifications submitted to the TBMM, and their publicly available versions, to assess the scope of potential regulations related to the process. Fourth, verifiable open-source data on the Syrian and Iraqi regions to assess regional risks, particularly an analysis of statements referencing the peace process found in international news agencies and official statements. These materials will be subjected

to qualitative content analysis using a common coding scheme. Coding categories will be established under the headings “verification–confirmation,” “transitional law,” “monitoring–reporting and institutional coordination,” “social integration,” and “regional coordination”; and under each category, the objective of the proposed tools, implementation conditions, distribution of authority, and accountability mechanisms will be identified. During the process monitoring phase, the timing of changes in the toolkit (e.g., the sequence of commission reports–political statements–legislative initiatives) will be tracked to test potential causal links with domestic political vulnerabilities (legitimacy, polarization, perceptions of “amnesty/impunity”) and regional developments. Cross-verification will be based on the principle of confirming the same claim or step from multiple independent sources; news feeds will be used solely for “fact-checking” and timeline-building purposes, alongside official texts. Preliminary findings are grouped under four headings. First, the commission’s report positions disarmament and organizational dissolution steps as a critical threshold that must be “identified and verified” by security units; concurrently, it proposes a purpose-specific, independent, and temporary legal framework alongside a monitoring–reporting mechanism within the executive branch. Second, the emphasis on the risk of a “perception of impunity/amnesty” indicates that the initiative is intended to be carried out with a design logic that respects the boundaries of legitimacy. Third, the proposals for monitoring–reporting and inter-institutional coordination point to an effort to institutionalize measures aimed at reducing the risk of “implementation gaps” observed in previous processes; however, the degree of transparency and the form of accountability of these mechanisms will be decisive in building trust. Fourth, the sustainability of the initiative depends on the status/integration debates in the Syrian and Iraqi regions and the reassessment of the cost perception of the cross-border security architecture in Turkey. The paper’s original contribution lies in its refusal to reduce the new peace initiative to a “success/failure” dichotomy, instead revealing the composition of concrete policy tools and how this composition functions within the context of domestic politics and the regional risk matrix. Thus, the study aims to produce testable conclusions regarding the effects of verification, transitional justice, and monitoring–reporting designs on legitimacy and security strategy.

Keywords: Conflict resolution, Peace process, Security strategy, Disarmament, Social integration, Regional security

TÜRKİYE'NİN ORTA DOĞUDAKİ DIŞ GÜVENLİK POLİTİKALARI

Halit Tuncay TÜTER¹⁰³

Bu bildiri, Orta Doğu temelinde 11 Eylül 2001 saldırıları sonrası, Türkiye'nin bölgedeki gelişmelere göstermiş olduğu refleksleri süreç odaklı kamu politikası analizi çerçevesinde değerlendirmektedir. Orta Doğu'yu sınırları belirli olan bir coğrafyadan ziyade; başta enerji kaynakları olmak üzere, geçiş koridorları, su kaynakları ve küresel güçlerin bir rekabet sahası olarak ele almaktadır. Bu bağlamda bölgede vuku bulan terörizm, rejimlere karşı ayaklanmalar, düzensiz göçler ve vekâlet savaşları, Türkiye için birer risk katmanları oluşturmuş ve Türkiye'nin bu risk katmanlarına karşı verdiği tepkilerin zaman içindeki değişimleri tartışılmaktadır.

Çalışmanın temel amacı, Türkiye'nin 2001-2025 yılları arasındaki dönemde Orta Doğu merkezli tehditlere karşı hangi politika araçlarını sahaya sürdüğünü, bu politikaların hangi koşullarda revizyona uğradığını ve ortaya çıkan sonuçları analiz etmektir. Bu doğrultuda üç soruya odaklanılmaktadır: (i) 11 Eylül saldırıları, Arap Baharı ve Suriye iç savaşı gibi bölge için önemli kırılma anlarına karşı tehdit algısı nasıl şekillenmiştir? (ii) Karar alma süreçlerinde hangi kurumlar ve aktörler belirleyici rol almıştır? (iii) Güvenlik eksenli yaklaşımlar ile diplomatik ve yumuşak güç araçları arasında nasıl bir denge kurulmuştur?

Araştırma, nitel analiz yaklaşımıyla yürütülmüştür. İnceleme dönemi 2001-2025 yılları arası sınırlandırılmış; politika değişimlerinin belirgin olduğu eşikler üzerinden dönemlendirme yapılmıştır. Veri olarak; politika belgeleri, TBMM sınır ötesi operasyon tezkereleri, göç mevzuatı ve ikincil akademik literatürden oluşturulmuştur. Bu kaynaklar karşılıklı olarak analiz edilerek tehdit tanımındaki değişim, araç tercihlerindeki kırılma noktaları ve kurumlar arası rollerin dağılımı izlenmiştir.

Bulgular, Türkiye'nin Orta Doğu politikasında doğrusal düzlemde ilerleyen tek bir stratejiden ziyade koşullara göre biçimlenen hibrit bir politika benimsediğini göstermektedir. Türkiye'nin 2000'lerin başında benimsediği yumuşak güç unsurları ve bölgesel arabuluculuk yaklaşımı, Arap Baharı ve Suriye kaynaklı güvenlik tehditlerinin ortaya çıkması sonucunda, daha sert güvenlik politikalarını benimsemesini gerekli kılmıştır. Düzenleyici araçlar (tezkereler, göç mevzuatı), yumuşak güç araçları (insani yardım ve kalkınma desteği), doğrudan hizmet araçları (barınma, eğitim, sağlık), kamuoyu etkileme araçları (kamu diplomasisi) eş zamanlı kullanılarak çok katmanlı bir politika sentezi oluşturulmuştur. Bu yaklaşımla, terör tehdidine karşı sınır güvenliğini artırma ve sınır ötesinde de operasyon yapma becerisi artmış; buna karşılık bölgede dönemsel diplomatik yalnızlaşma ve göç yönetiminin iç siyasette kutuplaşma

¹⁰³ Komiser, Gaziantep POMEM, Yüksek Lisans Öğrencisi Gaziantep Üniversitesi SBE Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi EABD, tuncay.tuterr@gmail.com, ORCID: 0009-0003-9924-9630.

üretmesi gibi sorunlar meydana gelmiştir. Genel değerlendirme olarak, bölgesel istikrarın kalıcı olarak sağlanabilmesi için, yalnızca askeri tedbirler değil; diplomatik diyalog kanallarının her zaman açık tutulması, ekonomik olarak karşılıklı ticaret ilişkilerinin geliştirilmesi ve toplumsal dayanışmayı artıran kurumsal mekanizmaların ön plana çıkarılmasıyla mümkün olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Orta Doğu, Türkiye dış politikası, güvenlik politikaları, terörle mücadele, süreç odaklı analiz.

TURKEY'S FOREIGN SECURITY POLICIES IN THE MIDDLE EAST

This paper evaluates Turkey's responses to developments in the Middle East in the aftermath of the September 11, 2001 attacks, within the framework of process-oriented public policy analysis. Rather than treating the Middle East as a geographically bounded region, it conceptualizes it as a field of competition shaped by energy resources, transit corridors, water resources, and the strategic interests of global powers. In this context, phenomena such as terrorism, uprisings against regimes, irregular migration, and proxy wars have constituted layers of risk for Turkey. The study discusses how Turkey's responses to these risk layers have evolved over time.

The main objective of the study is to analyze which policy instruments Turkey employed against Middle East-centered threats during the period between 2001 and 2025, under what conditions these policies were revised, and what outcomes emerged. In this regard, the study focuses on three key questions: (i) How were threat perceptions shaped in response to critical turning points such as the September 11 attacks, the Arab Spring, and the Syrian civil war? (ii) Which institutions and actors played a decisive role in decision-making processes? (iii) How was a balance established between security-oriented approaches and diplomatic as well as soft power instruments?

The research adopts a qualitative analysis approach. The period under examination is limited to 2001–2025, and it is periodized based on thresholds where policy changes became evident. The data consist of policy documents, Turkish Grand National Assembly (TBMM) cross-border operation mandates, migration legislation, and secondary academic literature. These sources were analyzed comparatively to trace changes in threat definitions, turning points in policy instrument preferences, and the distribution of roles among institutions.

The findings indicate that, rather than following a single linear strategy, Turkey has adopted a hybrid policy shaped by changing conditions in its Middle East policy. The soft power elements and regional mediation approach embraced in the early 2000s gave way to harder security policies following the emergence of security threats stemming from the Arab Spring and the Syrian conflict. Regulatory instruments (parliamentary mandates, migration legislation), soft power tools (humanitarian aid and development assistance), direct service

instruments (shelter, education, healthcare), and public opinion–shaping tools (public diplomacy) were employed simultaneously, resulting in a multilayered policy synthesis. Through this approach, Turkey enhanced its capacity to strengthen border security and conduct cross-border operations against terrorism. However, this process also led to challenges such as periods of diplomatic isolation in the region and increased domestic political polarization linked to migration management.

Overall, the study concludes that achieving lasting regional stability requires not only military measures but also the continuous maintenance of diplomatic dialogue channels, the development of mutual economic relations through trade, and the prioritization of institutional mechanisms that foster social cohesion.

Keywords: Middle East, Turkish foreign policy, security policies, counterterrorism, process-oriented analysis.

TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI'NIN (TİKA) AFRİKA'DA ROLÜ: EKONOMİK GÜVENLİK VE KALKINMA BOYUTU

Ahmet ULCAY¹⁰⁴, Harun ŞAHİN¹⁰⁵

Türkiye milenyumun başlarından itibaren Afrika ülkeleriyle siyasi, askeri ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi stratejisini kalkınma işbirliği faaliyetleri çerçevesinde başarıyla yürütmektedir. Bu stratejiyle karşılıklı yatırımlar teşvik edilmiş, müteahhitlik, enerji, sağlık, tarım ve altyapı gibi çok sayıdaki projelerde Türk firmaları daha etkin rol üstlenmiştir. Dolayısıyla Türkiye'nin, Afrika iş dünyası ile işbirliği hedeflerine önemli ölçüde ulaşılmıştır. Türkiye'nin, Afrika ile "kazan-kazan" stratejisiyle yürüttüğü işbirliğinin hem siyasi hem de ekonomik boyutuyla karşılıklı olumlu yansımaları görülmüştür. Türkiye'nin, Afrika ülkelerinde Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) aracılığıyla yürüttüğü resmi kalkınma yardımları faaliyetleri gelişen ilişkilerin en açık göstergesidir. Afrika'da resmi kalkınma yardımları büyük ölçüde TİKA'nın öncülüğünde yürütülmüştür. TİKA'nın en önemli hedefleri arasında Afrika kıtasındaki ilişki kurduğu bir kısım ülkelerin sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleşmesine destek olmaktır. Türkiye, resmi kalkınma yardımları ile Afrika ülkelerinin kronikleşmiş temel sorunlarına ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmakta çözüm odaklı destekler sunmaktadır. Belirtilen hedeflere uygun olarak TİKA öncülüğünde yürütülen muhtelif alt yapı projeleri büyük katkı sağlamıştır. 2005-2021 yılları arasında Afrika ülkelerinde, resmi kalkınma yardımları kapsamında TİKA aracılığıyla toplamda 2838 farklı proje yürütülmüştür. Ayrıca, 2004-2023 yılları arasında Afrika ülkelerine toplamda 3,6 milyar dolar civarında resmi kalkınma yardımı yapılmıştır. Son dönemlerde Türkiye ile Afrika ülkeleri arasında önemli askeri güvenlik işbirliği anlaşmaları da yapılmıştır. Bu kapsamda Türkiye ile Somali, Etiyopya, Sudan, Tanzanya ve Uganda ülkeleri arasındaki askeri güvenlik alanındaki ilişkiler geliştirilmiştir. Gelişen ekonomik, siyasi, askeri ve kültürel ilişkiler ve izlenen ortak politikalar Türkiye-Afrika dış ticaretine de olumlu yansımıştır. Türkiye'nin Afrika ile dış ticaret hacmi 2000'li yılların başında 3,3 milyar dolar civarındayken, 2025 yılına gelindiğinde bu rakam 34,2 milyar dolar civarına ulaşmıştır.

Anahtar Kelimeler: TİKA, Türkiye, Afrika, Kalkınma, Ekonomik Güvenlik.

¹⁰⁴ Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü Doktora Öğrencisi, Gaziantep, Türkiye, ulcay12ahmet@gmail.com, ORCID:ID/0000-0002-7908-1792.

¹⁰⁵ Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, Gaziantep, Türkiye, harunsahin1@gmail.com, ORCID: ID/0000-0001-8959-6514.

THE ROLE OF THE TURKISH COOPERATION AND COORDINATION AGENCY (TİKA) IN AFRICA: THE ECONOMIC SECURITY AND DEVELOPMENT DIMENSION

Since the beginning of the millennium, Turkey has successfully implemented a strategy of developing political, military, and economic relations with African countries within the framework of development cooperation activities. This strategy has encouraged mutual investments, and Turkish firms have taken on a more active role in numerous projects in sectors such as contracting, energy, health, agriculture, and infrastructure. Therefore, Turkey has largely achieved its goals of cooperation with the African business world. The mutually positive repercussions of Türkiye's "win-win" strategy of cooperation with Africa have been observed in both political and economic dimensions. Turkey's official development assistance activities in African countries, carried out through the Turkish Cooperation and Coordination Agency (TİKA), are the clearest indicator of these developing relations. Official development assistance in Africa has largely been spearheaded by TİKA. Among TİKA's most important goals is to support the achievement of sustainable development goals in some of the African countries with which it has established relations. Through official development assistance, Turkey provides solution-oriented support to African countries in addressing their chronic fundamental problems and achieving their sustainable development goals. In line with the stated objectives, various infrastructure projects carried out under the leadership of TİKA have made a significant contribution. Between 2005 and 2021, a total of 2838 different projects were implemented in African countries through TİKA within the scope of official development assistance. Furthermore, approximately \$3.6 billion in official development assistance was provided to African countries between 2004 and 2023. Recently, significant military security cooperation agreements have also been signed between Turkey and African countries. Within this framework, relations in the field of military security have been developed between Turkey and Somalia, Ethiopia, Sudan, Tanzania, and Uganda. The developing economic, political, military, and cultural relations and joint policies have also positively impacted Turkey-Africa foreign trade. While Turkey's foreign trade volume with Africa was around \$3.3 billion at the beginning of the 2000s, this figure reached approximately \$34.2 billion by 2025.

Keywords: TİKA, Turkey, Africa, Development, Economic Security.

MIGRATION AND MIGRANTS IN SECURITY STUDIES: DIVERGENT AGENDAS, INTERCONNECTED LOGICS?

Ebru VURAL¹⁰⁶

In the post-Cold War era, migration and migration-related issues have increasingly found a place in security studies, which has produced a rapidly expanding and theoretically diverse literature. Different schools of thought have approached migration through distinct ontological and epistemological lenses, often leading to fragmented analytical frameworks. This study asks whether these approaches should be understood as competing paradigms or as interconnected perspectives that become mutually constitutive in practice. Focusing on three major strands of post-Cold War security studies namely the Copenhagen School, the Paris School, and the Welsh School, this study critically examines how their research agendas diverge in conceptualizing migration and migrants, and what is at stake in these divergences.

The study argues that these approaches construct migration through three distinct yet overlapping logics, as a discursively produced security threat, as a domain of everyday governance, and as a site of (in)security framed through concerns with emancipation, rights, and human vulnerability. The Copenhagen School focuses how migration becomes a security issue through speech acts. In contrast, the Paris School, drawing on Didier Bigo and Jef Huysmans, shifts attention to routinized practices of control, surveillance, and bureaucratic management. The Welsh School reorients the debate toward normative concerns highlighting questions of emancipation, rights, and human security. Rather than treating these approaches as mutually exclusive, this study proposes an integrated analytical framework that captures the dynamic interplay between discourse, practice, and normative critique. It argues that securitizing speech acts, everyday bureaucratic practices, and lived experiences of vulnerability are not separate domains but intersecting processes that co-produce the governance of migration.

By conceptualizing these approaches as interconnected logics rather than isolated paradigms, the study aims to demonstrate that their combination enables a more comprehensive and empirically grounded understanding of migration. Such a mutually constitutive engagement not only expands existing research agendas but also opens up new avenues for inquiry, allowing scholars to formulate more nuanced research questions and generate more satisfactory explanations. In this sense, the study aims to contribute to the debates on the transformation of security studies by advancing a more holistic and relational framework for analyzing migration within the context of security studies.

Key Words: migration and security, securitization, Paris School, Copenhagen School, Welsh School

---

¹⁰⁶ Research Assistant, Dr., Gaziantep University FEAS, ebruv84@gmail.com, ORCID: 0000-0003-3352-8939

GÜVENLİK ÇALIŞMALARINDA GÖÇ VE GÖÇMENLER: AYRIŞAN GÜNDEMLER, BİRBİRİNE BAĞLI MANTIKLAR?

Soğuk Savaş sonrası dönemde göç ve göçle ilgili meseleler, güvenlik çalışmalarında giderek daha fazla yer bulmuş ve bu durum hızlı biçimde genişleyen ve teorik açıdan çeşitlenen bir literatürün ortaya çıkmasına yol açmıştır. Farklı düşünce okulları, göç olgusunu farklı ontolojik ve epistemolojik merceklerden ele almış, bu da çoğu zaman parçalı analitik çerçevelerin oluşmasına neden olmuştur. Bu çalışma, söz konusu yaklaşımların rekabet eden paradigmlar olarak mı yoksa pratikte birbirini karşılıklı olarak kuran, iç içe geçen perspektifler olarak mı anlaşılması gerektiğini sorgulamaktadır. Soğuk Savaş sonrası güvenlik çalışmalarının üç temel yaklaşımına, yani Kopenhag Okulu, Paris Okulu ve Galler Okulu'na, odaklanan bu çalışma, bu yaklaşımların göç ve göçmenleri kavramsallaştırma biçimlerinde nasıl ayrıştığını ve bu ayrışmaların ne anlama geldiğini eleştirel biçimde incelemektedir.

Çalışma, bu yaklaşımların göçü üç farklı ancak birbiriyle örtüşen mantık üzerinden inşa ettiğini ileri sürmektedir, söylemsel olarak üretilmiş bir güvenlik tehdidi olarak, gündelik yönetişimin bir alanı olarak ve özgürleşme, haklar ve insani kırılabilirlik çerçevesinde şekillenen bir güven(siz)lik deneyimi olarak. Kopenhag Okulu, göçün söylem yoluyla nasıl bir güvenlik meselesine dönüştüğüne odaklanmaktadır. Buna karşılık, Didier Bigo ve Jef Huysmans'ın çalışmalarından beslenen Paris Okulu, denetim, gözetim ve bürokratik yönetimin rutinleşmiş pratiklerine dikkat çeker. Galler Okulu ise tartışmayı normatif bir zemine taşıyarak özgürleşme, haklar ve insan güvenliği meselelerini öne çıkarmaktadır. Bu çalışma, söz konusu yaklaşımları birbirinden bağımsız olarak ele almak yerine, söylem, pratik ve normatif eleştiri arasındaki dinamik etkileşimi yakalayan bütünlük bir analitik çerçeve önermektedir. Bu bağlamda, güvenikleştirici söylemler, gündelik bürokratik pratikler ve kırılabilirlik deneyimleri ayrı alanlar değil, göç yönetişimini birlikte üreten iç içe geçmiş süreçler olarak ele alınmaktadır.

Bu yaklaşımları yalıtılmış paradigmlar yerine birbirine bağlı mantıklar olarak kavramsallaştırarak, çalışma bunların birlikte ele alınmasının göçün daha kapsamlı ve ampirik olarak temellendirilmiş bir biçimde anlaşılmasını mümkün kıldığını göstermeyi amaçlamaktadır. Böyle bir karşılıklı kurucu etkileşim, yalnızca mevcut araştırma gündemlerini genişletmekle kalmaz, aynı zamanda araştırmacıların daha ayrıntılı araştırma soruları formüle etmelerine ve daha güçlü açıklamalar üretmelerine olanak tanıyarak yeni araştırma yolları da açar. Bu anlamda çalışma, güvenlik çalışmalarındaki dönüşüme ilişkin tartışmalara, göçü güvenlik çalışmaları bağlamında analiz etmek için daha bütüncül ve ilişkisel bir çerçeve sunarak katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: göç ve güvenlik, güvenikleştirme, Paris Okulu, Kopenhag Okulu, Galler Okulu

RADİKAL GÜVENLİK REFLEKSLERİNİN SINIRLANDIRILMASI VE ARAÇSAL KURUMSALLAŞMADAN STRATEJİK İŞLEVSELLİĞE GEÇİŞ: MERKEZİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI (CIA) ÜZERİNE ANALİZ

Murat Can YARDIMCI¹⁰⁷, Mustafa METE¹⁰⁸

Tarihsel süreçte liberal demokrasi temelli gelişim gösteren Amerikan siyasal kültürünün mirası niteliğindeki *sınırlandırılmış devlet otoritesi, kuvvetler ayrılığı, negatif haklar doktrini, demokratik gözetim, kurumsal ve anayasal denetim* ilkelerini içeren *anayasacılık idealizmi ve bireycilik* merkezli Amerika Birleşik Devletleri'nin 'kurumsal yapısı', meşruiyet krizlerini yönetmek, toplumsal önyargıları gidermek ve siyasal çıkarları dengelemek amacıyla dönemsel olarak istihbarat servislerinin organizasyonel ve operasyonel sınırlarına yönelik *sistemsel regülasyonlara* başvurmak durumunda kalmıştır. Söz konusu regülasyonların yarattığı organizasyonel dönüşüm bağlamında, Amerika Birleşik Devletleri'nin merkezi sivil istihbarat otoritesi konumundaki CIA (*Central Intelligence Agency*), sivil toplum ve siyasal muhalefet kaynaklı yapısal eleştirilerin bir sonucu olarak *kurumsal ve anayasal denetim mekanizmalarına* entegre edilmiştir. Nitekim tarihsel süreçte '*Amerikan özgürlükçü anayasal düzen fikrine karşı otoriterleşen siyasal iktidar tehdidi*' söylemi merkezinde yoğunlaşan eleştirilerle harekete geçen Kongre'nin teşkil ettiği araştırma ve soruşturma komiteleri, denetim ve gözetim fonksiyonlarının *bütçe tahsisi sürecine* de etki eden *etkinlik, verimlilik ve hesap verilebilirlik* ilkeleri temelinde gerçekleştirilmesi prensibinin standartlaştırılmasına katkıda bulunmuştur. Normlar hiyerarşisi ilkesinin öncelendiği modern hukuk sistemlerinde kamu kurum ve kuruluşları açısından hesap verilebilirlik alanının çerçevesi faaliyet denetiminin yanında mali denetimle de tanımlanmaktadır. Ontolojik olarak CIA'in bütçe harcama rejiminde belgelendirme zorunluluğundan muaf olması ve federal mali denetim mekanizmalarının yetki alanına girmemesi, Kongre'nin kurumu bütçe tahsis sürecinde daha sıkılaştırılmış *operasyonel ve fonksiyonel* eleştirilere tabi tutmasına zemin hazırlamıştır. CIA, siyasal iktidarların araçsallaştırdığı enstrümental bir aygıt tanımlamasından etkin sivil toplum refleksi vasıtasıyla kurumsal ve anayasal denetim mekanizmaları tarafından kontrol altında tutulan stratejik ve vizyoner teşkilat yapılanmasına evrilmiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nin mevcut etki kapasitesi göz önüne alındığında iktisadi, siyasal, teknolojik ve askeri sektörlerde uluslararası etkinliğinin manipüle edilmesinin oluşturacağı hegemonik ve küresel tehditler, yıkıcı sonuçlar doğurabilecek senaryoları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle mali

¹⁰⁷ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi, Gaziantep, muratcanyardimci@gmail.com <https://orcid.org/0009-0000-3434-0335>.

¹⁰⁸ Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Uluslararası Ticaret Anabilim Dalı, mete@gantep.edu.tr <https://orcid.org/0000-0003-0412-8602>.

özerkliğin ve köklü kurumsal geleneğin sunduğu örgütsel özgüvene sahip CIA'in güvenikleştirme politikalarını tetikleyici faaliyetlerinin dizginlenebilmesi ve siyasal istismarının önlenmesi amacıyla denetleme ve dengeleme ilkesi çerçevesinde demokratik toplum denetimine tabi olması önem arz etmektedir. Çalışmanın metodolojik kurgusunda CIA'in kurumsal dönüşümü nitel araştırma desenlerinden tarihsel kurumsalcılık perspektifiyle ele alınmış, kurumun yasal statüsü ve denetim mekanizmalarındaki yapısal değişimler doküman analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Çalışma ile hesap verilebilirlik ve şeffaflık ilkelerinin desteklendiği demokratik sivil denetim yaklaşımının siyasal iktidarların istihbarat teşkilatları üzerindeki araçsallaştırma eğilimini sınırlandırmada etkin olduğu ve uluslararası güvenlik politikalarının belirlenmesi sürecinde istihbarat faaliyetlerinin stratejik rasyonelliğine ve kurumsal profesyonelliğine dayandırılmasına zemin hazırlayacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Demokratik Sivil Denetim, Kurumsal Yönetişim, Stratejik İstihbarat Yönetimi, Güvenikleştirme Teorisi, Kontrol ve Denge Mekanizmaları.

LIMITING RADICAL SECURITY REFLEXES AND THE TRANSITION FROM INSTRUMENTAL INSTITUTIONALIZATION TO STRATEGIC FUNCTIONALITY: AN ANALYSIS OF THE CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY (CIA)

The institutional framework of the United States that is centered on *individualism* and *constitutional idealism* which is encompassing *the principles of limited state authority, the separation of powers, the doctrine of negative rights, democratic oversight, institutional and constitutional review* as an inheritance of American political culture developed on the basis of liberal democracy over the course of history has periodically been compelled to resort to systemic regulations governing the organizational and operational boundaries of intelligence services in order to manage crises of legitimacy, dispel societal prejudices, and balance political interests. Within the context of the organizational evolution precipitated by these regulations, *the Central Intelligence Agency (CIA)* which is acting as the primary civilian intelligence authority of the United States has been integrated into *institutional and constitutional oversight mechanisms* as a consequence of structural critiques stemming from civil society and political opposition. Indeed, the investigative and oversight committees established by *the Congress* which had prompted by a discourse centered on *'the threat of authoritarianization process of political power against the idea of American libertarian constitutional order'* have contributed to standardisation of the principle that oversight and monitoring functions must be executed within a framework of the principles of *effectiveness, efficiency, and accountability* which the *budget allocation process* had been affected by. In contemporary legal systems, characterised by a prevailing hierarchy of norms, the scope of accountability for public institutions is delineated by financial audits in conjunction with operational oversight. From an ontological perspective, the CIA's exemption from documentation requirements within its budgetary regime and its non-inclusion in federal

financial audit mechanisms have facilitated Congress' ability to subject the agency to more stringent *operational* and *functional* scrutiny during the budget allocation process. The CIA has evolved from its initial conceptualisation as an instrumental apparatus exploited by political powers into a strategic and visionary organizational structure, kept under control by institutional and constitutional oversight mechanisms in virtue of active civil society reflexes. Considering the current influence capacity of the United States, the hegemonic and global threats will be occurred by the manipulation of its international effectiveness in the economic, political, technological, and military sectors also bring about scenarios that could produce devastating consequences. Therefore, in order to curb its activities that trigger securitization policies and to prevent its political exploitation, it is important that the CIA—which possesses the organizational self-confidence provided by its financial autonomy and deep-rooted institutional tradition—be subjected to democratic public oversight within the framework of the principle of checks and balances. In the methodological framework of the study, the organisational transformation of the CIA is addressed through the lens of historical institutionalism – one of the qualitative research designs – while structural changes in the agency's legal status and oversight mechanisms are analysed using the method of document analysis. The study concludes that a democratic civilian oversight approach, bolstered by the principles of accountability and transparency, is effective in limiting the instrumentalisation tendencies of political powers over intelligence agencies and paves the way for basing intelligence activities on strategic rationality and institutional professionalism in the formulation process of international security policies.

Keywords: Democratic Civilian Oversight, Institutional Governance, Strategic Intelligence Management, Securitization Theory, Checks and Balances.

DEĞİŞMEYEN ZEMİN, DEĞİŞEN OYUN: GÜNCEL JEOPOLİTİK ÇERÇEVEDE İKİ BUÇUK SAVAŞ STRATEJİSİ

Fatih Eren YAVUZ¹⁰⁹

1994'te Milliyet Gazetesi'nde yazdığı makalesinde büyükelçi Şükrü Elekdağ tarafından ele alınan "İki Buçuk Savaş Stratejisi" uyarınca, Türkiye savunma planlamasını üç eş zamanlı tehdide göre yapılandırmak durumundaydı. Bu tehditler; Ege ve Kıbrıs üzerinde Yunanistan'la, güney sınırında o dönem Baas yönetimindeki Suriye'yle ve sınır bölgeleri ve doğu kesimlerinde PKK terör örgütü ile çatışma öngörmekteydi. 2026 yılının güncel jeopolitik gelişmeleri ışığında ise, bu çerçevenin bazı ayakları dramatik biçimde değişmiş, bazıları ise derinleşmiş ve daha girift hâle gelmiştir. Bu nedenle ilgili stratejinin değişen şartlara göre yeniden ele alınması ihtiyacı mevcuttur.

Elekdağ'ın birinci senaryosu, Yunanistan ile konvansiyonel çatışmayı öngörmekteydi. 2026'da bu boyut tamamen ortadan kalkmamış, ama dönüşüme uğramıştır. Ankara-Atina ilişkileri, sürdürülen iletişim kanalları ve erken uyarı mekanizmaları sayesinde görece istikrar kazanmıştır; Ege anlaşmazlıkları kapsamlı bir çözüme kavuşmasa da gelişen diyalog Kıbrıs meselesine de olumlu yansıma potansiyeli taşımaktadır. Bununla birlikte Elekdağ'ın bu stratejiyi ortaya koyduğu dönemde mevcut olmayan kritik bir eksen ortaya çıkmıştır: Türkiye, İsrail-Yunanistan-Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) hattındaki ittifak yapılanmasının hedef tahtasının merkezinde yer almaktadır. Bu eksenin stratejik amacı, Türkiye'nin deniz yetki alanları, enerji ve bağlantı koridorları üzerindeki nüfuzunu sınırlamaktır. Yani 2026'daki "birinci savaş" artık yalnızca Türkiye-Yunanistan ikili geriliminden değil, İsrail-Yunanistan-GKRY üçgenine karşı çok aktörlü bir Ege ve Doğu Akdeniz rekabetinden oluşmaktadır.

Elekdağ, Türkiye'nin ikinci büyük tehdit vektörünü Suriye olarak belirlemiş; güney sınırındaki istikrarsızlığı ve dönemin Şam yönetimi ile verilen bölgesel güç rekabetini konvansiyonel bir savaş riski olarak çerçevelemişti. Yaklaşık otuz yıl sonra bu cephenin coğrafyası değişmemiştir, ama içinde yer alan aktörler kökten farklılaşmıştır. Suriye –ve bağlantısında Lübnan– artık bir tehdit kaynağı değil, üzerinde nüfuz savaşı verilen bir rekabet alanıdır. Dolayısıyla "Suriye cephesi" yerine "Güney cephesi" tabirini kullanmak, daha gerçekçi ve güncel bir çerçeve sunmaktadır.

Elekdağ, PKK terörüne karşı yürütülen mücadeleyi, Türkiye'nin kronik bir güvenlik yükü olarak tanımlamış ve stratejisindeki "yarım savaş" olarak bu düşük yoğunluklu çatışmayı ileri sürmüştü. Bununla birlikte, 2025 yılında PKK terör örgütünün kendini feshetme kararı almasının ardından bu kısmın da bir güncellemeye ihtiyacı bulunmaktadır. Ayrıca, Elekdağ'ın teorisine göre Türkiye'nin güvenlik stratejileri, sınırlarında doğan tehditlere göre

¹⁰⁹ LL.M., Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü İstihbarat Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans öğrencisi, yavuzfatiheren@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-7939-8231.

şekillenmekteydi. Günümüzde ise, Türkiye, sınırlarının çok ötesinde –Libya, Somali, Sudan, Katar ve Sahraaltı Afrika’da– çeşitli büyüklüklerde askeri varlık gösteren bir ülke konumundadır. Bu nedenle Türkiye’nin güvenlik çemberi, artık yalnızca sınırlarını değil, yakın coğrafyasının dahi ötesinde ve üçüncü kuşak ülkelerini dahi kapsayacak ölçüde genişlemiştir. Anılan bölgelerde Türkiye birçok çatışmada aktif olarak rol oynamakta olduğundan bu çatışmalar, Türkiye için konvansiyonel eşige ulaşmayan ama sürekli kaynak, dikkat ve operasyonel kapasite gerektiren niteliği haizdir. Dolayısıyla Elekdağ’ın “düşük yoğunluklu fakat sürekli terörle mücadele” gerektiren üçüncü ve son tehdit vektörü, bugün Türkiye’nin çıkarlarının bulunduğu tüm kuşak ülkelerinde kendisine karşı yürütülen vekil güçlere karşı yürüttüğü mücadele olarak güncellemek mümkündür.

Sonuç olarak Türkiye’nin değişen güvenlik algıları ile genişlemiş diplomatik ve askeri varlığı dikkate alındığında, İki Buçuk Savaş Stratejisi’nin 2026 yılının mevcut jeopolitik gelişmeleri ekseninde güncellenmesi gerektiği açıktır.

Bu çalışma, Elekdağ’ın 1994 tarihli stratejik çerçevesini 2026 jeopolitiği ışığında yeniden değerlendirmektedir. Kavramsal çerçeve analizi yöntemiyle, özgün tehdit vektörleri tarihsel bağlamda incelenmiş ve günümüz koşullarıyla karşılaştırılmıştır. Çalışma nitel bir yöntem izlemekte olup; akademik kaynaklar, politika raporları ve güncel analizlere dayanan çok perspektifli bir kaynak seçimi benimsemektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk stratejik doktrini, Doğu Akdeniz güvenliği, vekâlet savaşı, Türkiye’nin güç projeksiyonu, bölgesel güç rekabeti.

THE “TWO-AND-A-HALF WAR STRATEGY” REVISITED: TURKIYE’S EVOLVING SECURITY DOCTRINE IN LIGHT OF THE CURRENT GEOPOLITICAL REALITIES

In a 1994 article published in Milliyet Newspaper, ambassador Şükrü Elekdağ articulated what he termed the “Two-and-a-Half War Strategy”, arguing that Türkiye’s defence planning had to account for three simultaneous threats: a conflict with Greece over the Aegean and Cyprus; a confrontation with Baath’s Syria along the southern border; and an ongoing struggle against the PKK across the eastern frontier and border regions. Examined against the geopolitical landscape of 2026, some pillars of this framework have changed dramatically while others have deepened and grown considerably more complex. In short, the strategy is overdue for revision.

Elekdağ’s first scenario envisaged a conventional military clash with Greece. In 2026, this dimension has not disappeared, but it has been transformed. Ankara-Athens relations have achieved a degree of relative stability through sustained communication channels and early warning mechanisms; and while Aegean disputes remain unresolved, the broader diplomatic engagement carries the potential for positive spillover into the Cyprus question. Yet a strategic axis has emerged that simply did not exist when Elekdağ first advanced his thesis: Türkiye

now finds itself squarely in the crosshairs of a realignment along the Israel-Greece-Greek Cypriot Administration (GCA) axis. The purpose of this alignment is to constrain Ankara's influence over maritime jurisdictions, energy resources, and connectivity corridors. The "first war" scenario of 2026 is therefore no longer reducible to a bilateral Turkish-Greek rivalry; it has expanded into a multi-actor contest over the Aegean and Eastern Mediterranean, pitting Türkiye against a triangular bloc of Israel, Greece, and the GCA.

Elekdağ identified Syria as Türkiye's second major threat vector, framing the instability along the southern border and the regional power competition with the Damascus government of the day as a conventional war risk. Three decades on, the geography of this front has not changed, but its cast of actors has been transformed entirely. Syria -and in its extension, Lebanon- is no longer a source of threat but a contested arena over which a struggle for influence is actively being waged. For this reason, the term "southern front" offers a more accurate and contemporary frame than "the Syrian front."

Elekdağ had characterised Türkiye's counter-PKK campaign as a chronic security burden -the "half war" in his formulation- referring to a persistent low-intensity conflict. Following the PKK's decision to dissolve itself in 2025, however, this component too requires updating. There is a further dimension that Elekdağ's original theory did not anticipate: his framework assumed that Türkiye's security strategy would be shaped by threats arising along its borders. Today, Türkiye is a country that maintains military presences of varying scale far beyond those borders -in Libya, Somalia, Sudan, Qatar, and sub-Saharan Africa. Türkiye's security perimeter has expanded to encompass not merely its immediate neighbourhood but countries well beyond even that. Given that Türkiye is an active participant in multiple conflicts across these regions, the engagements in question share a defining characteristic: they fall short of the conventional war threshold, yet they demand a continuous expenditure of resources, attention, and operational capacity. It is therefore reasonable to update Elekdağ's third threat vector -originally conceived as a "low-intensity but persistent counter-terrorism effort"- Türkiye's ongoing struggle against proxy forces operating across the full range of countries where Turkish interests are present.

In sum, if Türkiye's evolving security perceptions and its expanded diplomatic and military footprint are taken into account, it becomes clear that "the Two-and-a-Half War Strategy" must be revisited in light of the geopolitical realities of 2026.

This study reassesses Elekdağ's 1994 strategic framework against the geopolitical realities of 2026. Employing conceptual framework analysis, the original threat vectors are examined in their historical context and compared with present-day conditions. The study follows a qualitative design, drawing on academic sources, policy reports, and current analyses from multiple national perspectives.

Keywords: Turkish strategic doctrine, Eastern Mediterranean security, proxy warfare, Turkish force projection, regional power competition

KADIN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KENTTE GÜVENLİK ALGISI VE DENEYİMİ: GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Aynur YILMAZ SOYSAL¹¹⁰

Bu çalışma, kentsel mekânsal güvenliğin kadın üniversite öğrencileri tarafından nasıl deneyimlendiğini ve bu deneyimin gündelik pratikler üzerinden nasıl şekillendiğini araştırmayı amaçlamaktadır. Kent güvenliği konusu daha çok suç oranları üzerinden tartışılmaktadır. Ancak asıl belirleyici olan, bireylerin gündelik hayatta kendilerini ne kadar güvende hissettikleridir. Dolayısıyla bu çalışma, güvenliği yalnızca nesnel bir durum olarak değil, aynı zamanda mekânla kurulan algısal bir deneyim olarak ele almaktadır. Özellikle kent, kadınlar için sadece hareket edilen bir alan değil; aynı zamanda sürekli değerlendirilen, sınırları çizilen ve hatta kimi zaman kaçınılan bir mekân haline gelebilmektedir.

Bu çalışma, kent sosyolojisinin farklı yaklaşımlarını kuramsal olarak bir araya getirmektedir. Bu bağlamda, bireyin kalabalıklar içinde yalnızlaşması Simmel'in kentte yabancılaşma olgusu ile; kentte kurulan yüzeysel ilişkilerin güvenlik algısı üzerindeki etkisi ise Wirth'ün anonimlik kavramı ile açıklanmaktadır. Bazı alanların neden daha riskli olarak algılandığı Harvey'in mekânsal eşitsizlik yaklaşımı ile; güvenlik algısının zayıflayan sosyal bağlar ile nasıl dönüştüğü ise Castells'in hareketlilik ve ağ yapıları üzerine görüşleri ile açıklanmaktadır. Bu kapsamda kent, yalnızca fiziksel olarak inşa edilmiş bir alan değil, aynı zamanda farklı güç ilişkilerinin ve eşitsizliklerin deneyimlendiği bir alan olarak ele alınmaktadır.

Bu bağlamda çalışma, kadın öğrencilerin kentsel güvenlik algısına odaklanmaktadır. Dolayısıyla, hangi durumlarda kendilerini güvende ya da güvensiz hissettikleri, hangi mekânları kullanmaktan kaçındıkları ve gündelik hayatlarını güvenlik algısına göre nasıl düzenledikleri araştırılmaktadır. Güvenlik algısı bazı alanlarda veya bölgelerde zayıflarken, bazı alanlarda güçlenmektedir. Örneğin, özellikle gece saatlerinde, aydınlatma açısından yetersiz alanlarda, tenha sokaklarda ve sosyal etkileşimin düşük olduğu bölgelerde belirgin biçimde zayıflamakta; buna karşılık, kalabalık, görünürlük ve sosyal temasın arttığı alanlarda güçlenmektedir.

Sonuç olarak bu çalışma, güvenlik olgusunun kentte yalnızca alınan fiziksel önlemlerle değil, aynı zamanda gündelik deneyimler ve toplumsal cinsiyet ilişkileri aracılığıyla üretildiğini ortaya koymaktadır. Güvenlik algısı, kadınların kent içindeki hareketliliğini şekillendirmektedir. Aynı zamanda kentsel mekânın herkes tarafından eşit biçimde deneyimlenmediğini göstermektedir. Dolayısıyla güvenlik tartışmalarında bu farklılıkların dikkate alınması gerektiğine işaret etmektedir.

¹¹⁰ Bilim Uzmanı, aynuryilmaz1985@gmail.com, ORCID: 0009-0006-9642-8651

Anahtar Sözcükler: Kadın, Kent Güvenliği, Algısal Güvenlik, Suç Korkusu, Kent Sosyolojisi

PERCEPTION AND EXPERIENCE OF SAFETY IN THE CITY AMONG FEMALE UNIVERSITY STUDENTS: THE CASE OF GAZIANTEP UNIVERSITY

This study aims to investigate how urban spatial safety is experienced by female university students and how this experience is shaped through everyday practices. The issue of urban safety is mostly discussed in terms of crime rates. However, what is actually decisive is how safe individuals feel in their daily lives. Therefore, this study addresses safety not only as an objective condition, but also as a perceptual experience established through the relationship with space. Especially for women, the city can become not only a space of movement; but also a space that is constantly evaluated, bounded, and even sometimes avoided.

This study theoretically brings together different approaches of urban sociology. In this context, the individual's becoming lonely within crowds is explained through Simmel's concept of alienation in the city; the effect of superficial relationships established in the city on the perception of safety is explained through Wirth's concept of anonymity. Why some areas are perceived as more risky is explained through Harvey's approach to spatial inequality; how the perception of safety is transformed through weakening social ties is explained through Castells' views on mobility and network structures. In this scope, the city is addressed not only as a physically constructed space, but also as a space where different power relations and inequalities are experienced.

In this context, the study focuses on the urban safety perception of female students. Therefore, in which situations they feel safe or unsafe, which spaces they avoid using, and how they organize their everyday lives according to their perception of safety are examined. The perception of safety weakens in some areas or regions, while it strengthens in others. For example, it significantly weakens especially at night, in areas with insufficient lighting, on deserted streets, and in regions where social interaction is low; in contrast, it strengthens in areas where crowd density, visibility, and social contact increase.

As a result, this study reveals that the phenomenon of safety in the city is produced not only through physical measures taken, but also through everyday experiences and gender relations. The perception of safety shapes women's mobility within the city. At the same time, it shows that urban space is not experienced equally by everyone. Therefore, it indicates that these differences should be taken into account in discussions of safety.

Keywords: Women, Urban Safety, Perceived Safety, Fear of Crime, Urban Sociology

İKİ SAVAŞ ARASI DÖNEMDEN GÜNÜMÜZE BALKAN JEOPOLİTİĞİNDE REVİZYONİST POLİTİKALAR VE ETNİK SINIR GÜVENLİĞİ: TARİHSEL VE GÜNCEL BİR KARŞILAŞTIRMA

Eren YİĞİTOĞLU¹¹¹

Balkan coğrafyası, tarihsel süreç boyunca küresel ve bölgesel güçlerin nüfuz mücadelelerine sahne olmuş; etnik temelli sınır uyuşmazlıklarının merkez üssü haline gelmiştir. Birinci Dünya Savaşı'nın ardından Paris Barış Konferansı ve Nöyü Antlaşması ile tesis edilen yeni statüko, bölgede revizyonist ve anti-revizyonist devletler arasında keskin bir jeopolitik kutuplaşma doğurmuştur. İki Savaş Arası Dönem (1918-1939) Balkanlar'ındaki temel tehdit algısı, sınırların revizyonu ve toprak bütünlüğünün bozulması korkusu etrafında şekillenmiştir. Bulgaristan'ın İkinci Balkan Savaşı ve Birinci Dünya Savaşı sonucunda yaşadığı toprak kayıplarını telafi etme çabası, Macaristan'ın Trianon Antlaşması sonrası kayıp topraklarını geri alma arzusu ve İtalya'nın bölgedeki yayılcı emelleri; statükoyu korumak isteyen Romanya, Türkiye, Yugoslavya ve Yunanistan gibi devletleri bir araya getirmiştir. Bu kesitte geliştirilen güvenlik paradigması, 1934'te kurulan Balkan Antantı üzerinden kurumsallaşmıştır. Neticede iki savaş arası dönemin sınır güvenliği okuması, devletlerin birbirini doğrudan toprak tehdidi olarak kodladığı klasik askeri jeopolitik üzerine inşa edilmiştir. Bu çalışmanın temel amacı, İki Savaş Arası Dönem Balkan jeopolitiğindeki revizyonist politikaları ve etnik sınır güvenliği algılarını, günümüz Balkanlarındaki krizlerle karşılaştırmalı bir perspektiften incelemektir. Klasik dönemde Makedonya meselesi, Trakya sınırları ve Arnavutluk-İtalya gerilimleri üzerinden yürüyen sınır krizleri; günümüzde Kosova-Sırbistan gerilimi, Bosna Hersek'teki ayrılıkçı çıkışlar (Sırp Cumhuriyeti'nin bağımsızlık söylemleri), radikal milliyetçi "Büyük Arnavutluk" veya "Büyük Sırbistan" söylemleri ve Kuzey Makedonya'daki kırılmalı etnik dengeler üzerinden tezahür etmektedir. Bölge ülkelerinin çoğunluğu günümüzde güvenlik paradigmasını NATO gibi uluslararası kurumların kolektif şemsiyesi üzerine kurmuştur. Ancak bu kurumsal yapıya rağmen, bölgedeki mikro-milliyetçi reflexler ve etnik temelli toprak/özerklik talepleri varlığını sürdürmektedir. Dolayısıyla 1930'lardaki klasik revizyonizm kavramı, bugün orduların doğrudan sınır ihlali yapmasından ziyade hibrit tehditler, siyasi istikrarsızlaştırma çabaları ve etnik azınlıkların araçsallaştırılması üzerinden devam etmektedir. Sınır güvenliği algısı fiziki tellerden ziyade, demografik ve etnik bütünlüğün korunması kaygısına evrilmiştir. Sonuç olarak, 1930'ların tehdit algıları ile bugünün donmuş krizleri arasındaki metodolojik benzerlikler, Balkan jeopolitiğinde tarihsel sürekliliğin yapısal kopuşlardan daha baskın olduğunu kanıtlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Balkan, Bulgaristan, Güvenlik, Macaristan, Yugoslavya

¹¹¹ Bağımsız Araştırmacı, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Tarih Bölümü (Mezun), erenyigitoglu57@gmail.com, 0506 116 1424, ORCID ID: 0009-0000-9022-7935.

REVISIONIST POLICIES AND ETHNIC BORDER SECURITY IN BALKAN GEOPOLITICS FORM THE INTERWAR PERIOD TO THE PRESENT: A HISTORICAL AND CONTEMPORARY COMPARISON

The Balkan region, throughout its historical process, has been the scene of influence struggles between global and regional powers and has become the epicenter of ethnic-based border disputes. The new status quo established after the First World War through the Paris Peace Conference and the Treaty of Neuilly generated a sharp geopolitical polarization between revisionist and anti-revisionist states in the region. The primary threat perception in the Balkans during the Interwar Period (1918-1939) was shaped around the fear of border revision and the disruption of territorial integrity. Bulgaria's efforts to compensate for its territorial losses resulting from the Second Balkan War and the First World War, Hungary's desire to recover its lost territories after the Treaty of Trianon, and Italy's expansionist ambitions in the region brought together states wishing to preserve the status quo, such as Romania, Türkiye, Yugoslavia, and Greece. The security paradigm developed in this context was institutionalized through the Balkan Entente established in 1934. Consequently, the interpretation of border security during the interwar period was built upon a classical military geopolitics where states coded each other as direct territorial threats. The primary objective of this study is to examine the revisionist policies and ethnic border security perceptions in the interwar Balkan geopolitics from a comparative perspective with contemporary Balkan crises. Border crises that unfolded in the classical period over the Macedonian question, Thracian borders, and Albanian-Italian tensions manifest themselves today through the Kosovo-Serbia tension, separatist rhetoric in Bosnia and Herzegovina (the independence rhetoric of Republika Srpska), radical nationalist "Greater Albania" or "Greater Serbia" narratives, and the fragile ethnic balances in North Macedonia. Today, the majority of the regional countries have established their security paradigms upon the collective umbrella of international organizations such as NATO. However, despite this institutional structure, micro-nationalist reflexes and ethnic-based territorial/autonomy demands persist in the region. Therefore, the classical concept of revisionism of the 1930s continues today through hybrid threats, political destabilization efforts, and the instrumentalization of ethnic minorities rather than direct border violations by conventional armies. The perception of border security has evolved from physical wire fences to the concern for preserving demographic and ethnic integrity. Consequently, the methodological similarities between the threat perceptions of the 1930s and today's frozen crises demonstrate that historical continuity in Balkan geopolitics is more dominant than structural ruptures.

Keywords: Balkans, Bulgaria, Security, Hungary, Yugoslavia

KALKINMANIN GÜVENLİK GETİRİSİ: CAYDIRICILIKTA TEKNOLOJİK YETENEĞİN ARACILIK ROLÜNÜN AMPİRİK ANALİZİ

Ahmet YÜZBAŞIOĞULLARI¹¹²

Ekonomik kalkınmanın ulusal güvenliği güçlendirdiği yaygın biçimde kabul edilse de bu ilişkinin “nasıl” işlediği çoğu zaman kara kutu olarak kalır. Bu çalışma, kalkınmanın caydırıcılık üzerindeki etkisinin önemli bir bölümünün teknolojik yetenek ve ileri imalat kapasitesi üzerinden üretildiği tezini test eder. Burada teknolojik yetenek; büyük ölçekli işbirliği ve üretim organizasyonunu destekleyen, yüksek teknoloji üretimi ve yenilik kapasitesiyle somutlaşan “dönüştürücü kapasite” olarak tanımlanır. Böylece çalışma, “kalkınma → teknoloji/üretkenlik kapasitesi → daha etkin savunma gücü üretimi → daha yüksek caydırıcılık” mekanizmasını ampirik olarak görünür kılar.

Yapısal güç yaklaşımı ve endojen büyüme literatürü birleştirildiğinde, teknoloji birikimi hem ekonomik üretkenliği hem de savunma üretiminin niteliğini belirler. Yüksek teknoloji; teçhizatın kalitesi, C4ISR/lojistik kapasite ve adaptasyon hızını artırarak potansiyel hasmın “beklenen maliyet” algısını yükseltir. Bu nedenle:

H1: Teknolojik yetenek düzeyi arttıkça uluslararası militarize kriz maruziyeti azalır.
H2: Teknolojik yetenek, kişi başına gelir (kalkınma) ile kriz maruziyeti arasındaki ilişkide güçlü bir aracı değişkendir (mediation).

Geniş bir ülke örneğinde (OECD ve büyük gelişmekte olan ekonomiler) ülke-yıl panel veri seti kurulacaktır. Caydırıcılık çıktısı olarak militarize kriz maruziyeti, öncelikle COW MID verisiyle ölçülecek (MID v5.0 kapsamı 1816–2014 olduğundan dönem seçimi buna göre belirlenecek). Savaş Korelasyonları Projesi+1 Model üç aşamalı aracılık mantığıyla tahmin edilecektir:

- (1) kişi başına gelir → kriz maruziyeti,
- (2) kişi başına gelir → teknolojik yetenek,
- (3) kişi başına gelir + teknolojik yetenek → kriz maruziyeti.

Teknolojik yetenek üç göstergyle ölçülecektir: AR-GE/GSYİH, yüksek/orta-yüksek teknoloji ihracat payı ve patent başvuruları (alternatif ölçütlerle sağlamlık). Ülke ve yıl sabit etkileri ile askeri harcama, nüfus ve komşu çatışma yoğunluğu gibi kontroller eklenecektir.

4) Beklenen Bulgular ve Politika Çıkarımları: Beklenti, H2'nin güçlü biçimde doğrulanmasıdır: kalkınmanın güvenlik getirisi, kayda değer ölçüde teknoloji/ileri imalat kapasitesi birikimi üzerinden taşınır. Bu sonuç, ulusal güvenlik stratejilerinin yalnız savunma bütçesi

¹¹² Dr., Bağımsız Araştırmacı, ayuzbasi4@yahoo.com, ORCID: 0000-0001-7206-743X.

büyüklüğüne değil; AR-GE ekosistemi, ileri imalat kabiliyeti ve beşerî sermayeyi büyüten kalkınma politikalarına da dayanması gerektiğine ilişkin iktisadi bir temel sunar.

Anahtar Kelimeler: teknolojik yetenek, caydırıcılık, ekonomik kalkınma, aracılık analizi, AR-GE, ileri imalat, panel veri, MID.

THE SECURITY DIVIDEND OF DEVELOPMENT: AN EMPIRICAL ANALYSIS OF THE MEDIATING ROLE OF TECHNOLOGICAL CAPABILITY IN DETERRENCE

Although it is widely accepted that economic development strengthens national security, the mechanisms through which this relationship operates often remain a “black box.” This study tests the argument that a substantial share of development’s effect on deterrence is generated through technological capability and advanced manufacturing capacity. Here, *technological capability* is defined as a form of *transformative capacity*—a production- and innovation-based competence that supports large-scale cooperation and the organization of complex production, and that is manifested in high-technology output and innovative performance. In doing so, the study makes empirically visible the mechanism: development → technology/productive capability → more effective defense production → stronger deterrence.

When structural power approaches are combined with the endogenous growth literature, technology accumulation emerges as a determinant of both economic productivity and the quality of defense production. High technology improves equipment quality, C4ISR and logistics capacity, and the speed of adaptation, thereby increasing an adversary’s perceived *expected costs* of escalation. Accordingly, the study proposes:

- H1: Higher levels of technological capability are associated with lower exposure to international militarized crises.
- H2: Technological capability acts as a strong mediator in the relationship between per capita income (development) and crisis exposure.

The study will assemble a country-year panel dataset for a broad sample of countries (OECD members and major emerging economies). As the principal deterrence-related outcome, *militarized crisis exposure* will be measured using the Correlates of War (COW) Militarized Interstate Disputes (MID) data (given MID v5.0 coverage of 1816–2014, the analysis period will be selected accordingly). The mediation logic will be estimated using a three-equation framework consistent with the standard COW+1 model structure:

1. per capita income → crisis exposure,
2. per capita income → technological capability,
3. per capita income + technological capability → crisis exposure.

Technological capability will be proxied by three indicators: R&D expenditure as a share of GDP, the share of high/medium-high technology exports, and patent applications (with alternative measures used for robustness). Country and year fixed effects will be included, alongside controls such as military expenditure, population, and neighboring conflict intensity.

The expectation is strong support for H2: the security dividend of development is transmitted to a significant extent through the accumulation of technology and advanced manufacturing capacity. This result would provide an economic rationale for national security strategies that rely not only on the level of defense spending, but also on development policies that expand the R&D ecosystem, advanced manufacturing capabilities, and human capital.

Keywords: technological capability; deterrence; economic development; mediation analysis; R&D; advanced manufacturing; panel data; MID.

NATO TAAHHÜTLERİNİN CAYDIRICILIK TESTİ: SAVUNMA HARCAMA DÜZEYİ VE MODERNİZASYON BİLEŞİMİNİN ULUSLARARASI KRİZ MARUZİYETİNE ETKİSİ

Ahmet YÜZBAŞIOĞULLARI¹¹³

Bu çalışma, NATO'nun 2014 Galler Zirvesi sonrasında savunma yatırımı için öne çıkardığı iki temel göstergesi—(i) savunma harcamalarının GSYİH'ya oranı (%2 kılavuzu) ve (ii) toplam savunma harcaması içinde büyük teçhizat (major equipment) + buna ilişkin Ar-Ge payı (%20 hedefi)—ampirik olarak sınar. [NATO+1](#) Amaç, bu göstergelerin yalnızca “politik taahhüt” olarak kalmayıp kalmadığını; somut bir güvenlik çıktısı olan uluslararası militarize kriz/çekişme maruziyetini azaltıp azaltmadığını test etmektir. Katkı, savunma kapasitesinin “miktar” (harcama düzeyi) kadar “nitelik” (modernizasyon bileşimi) boyutunu da caydırıcılık tartışmasına ölçülebilir biçimde taşımaktır.

Caydırıcılık, potansiyel hasmın saldırıdan beklediği faydayı, algılanan maliyet/riski artırarak düşürür. Bu çerçevede toplam harcama düzeyi caydırıcı bir sinyal üretse de, modernizasyonu temsil eden teçhizat+Ar-Ge payı, aynı bütçe altında “savaş alanı etkisini” büyüten bir kanal olarak marjinal caydırıcılık üretebilir. Bu nedenle:

H1: Savunma harcamasının GSYİH'ya oranı arttıkça kriz maruziyeti azalır.

H2: Teçhizat+Ar-Ge payı arttıkça, toplam harcama düzeyi sabitken dahi kriz maruziyeti ek olarak azalır.

Analiz, NATO ülkeleri için ülke-yıl panel veri setiyle yürütülecektir. Bağımsız değişkenler NATO'nun yıllık savunma harcaması raporlarından alınacaktır: (a) Savunma/GSYİH (%) ve (b) Teçhizat (major equipment) + ilgili Ar-Ge / toplam savunma harcaması (%) (NATO tanımıyla). [NATO+1](#) Bağımlı değişken olarak COW Militarized Interstate Disputes (MID v5.0) kullanılarak, “güç kullanımı/savaş içeren” daha yüksek yoğunluklu olaylara odaklanan 0/1 kriz maruziyeti değişkeni türetilen (MID v5.0 kapsamı 1816–2014). [Savaş Korelasyonları Projesi+1](#) Bu kapsam sınırlılığı nedeniyle 2015 sonrası için sonuçların genellenebilirliğini güçlendirmek üzere, uygun alternatif kriz olay veri setleriyle (ör. kriz olayları 1918–2015'i kapsayan ICBe gibi) sağlamlık analizi planlanacaktır. [Crisis Events+1](#) Modeller ülke ve yıl sabit etkileri içerecek; komşuluk çatışma yoğunluğu, rejim tipi ve ekonomik ölçek gibi kontrollerle tahmin edilecektir. Ayrıca %2 ve %20 eşiklerine “çifte uyum” durumunun ek etkisi etkileşim terimiyle sınanacaktır.

Özellikle H2'nin desteklenmesi beklenmektedir: caydırıcılık yalnız “daha çok harcama” ile değil, “akıllı/modernizasyon odaklı yatırım” ile güçlenebilir. Bu bulgu, NATO içinde savunma

¹¹³ Dr., Bağımsız Araştırmacı, ayuzbasi4@yahoo.com, ORCID: 0000-0001-7206-743X.

tartışmalarına bütçe büyüklüğünün yanı sıra bütçe kompozisyonunun stratejik önemi üzerinden ampirik kanıt sağlamayı hedefler.

Anahtar Kelimeler: NATO, savunma harcaması/GSYİH, teçhizat harcaması, Ar-Ge, modernizasyon, caydırıcılık, MID, panel veri.

TESTING THE DETERRENCE VALUE OF NATO COMMITMENTS: THE EFFECTS OF DEFENSE SPENDING LEVELS AND MODERNIZATION COMPOSITION ON EXPOSURE TO INTERNATIONAL CRISES

This study provides an empirical test of two core indicators NATO has emphasized for defense investment since the 2014 Wales Summit: (i) defense expenditure as a share of GDP (the 2% guideline) and (ii) the share of major equipment expenditure plus associated R&D within total defense spending (the 20% target). The aim is to assess whether these indicators operate only as political commitments or whether they translate into a tangible security outcome—namely, reduced exposure to international militarized crises/disputes. The paper's contribution is to bring the *quality* dimension of defense capacity (modernization composition) alongside the *quantity* dimension (spending level) into deterrence debates in a measurable, testable manner.

Deterrence reduces the expected benefits of aggression by raising an adversary's perceived costs and risks. While higher aggregate spending may generate a deterrent signal, the modernization component captured by the equipment-plus-R&D share may produce additional *marginal deterrence* by increasing battlefield effectiveness conditional on the overall budget. Accordingly:

- **H1:** A higher defense spending-to-GDP ratio is associated with lower crisis exposure.
- **H2:** A higher share of major equipment plus related R&D reduces crisis exposure *even when the overall spending level is held constant*.

The analysis will be conducted using a country-year panel dataset for NATO members. The key independent variables will be drawn from NATO's annual defense expenditure reports: (a) defense expenditure as a percentage of GDP and (b) major equipment expenditure plus related R&D as a percentage of total defense spending (per NATO definitions). As the dependent variable, the study will use the Correlates of War (COW) Militarized Interstate Disputes data (MID v5.0) to construct a binary (0/1) measure of crisis exposure focusing on higher-intensity events involving the use of force and/or war (noting that MID v5.0 covers 1816–2014). Given this coverage limitation, robustness analyses are planned using suitable alternative crisis-event datasets for the post-2014 period (e.g., ICB, which extends crisis coverage through 2015), thereby strengthening external validity beyond 2014. The models will include country and year fixed effects and will be estimated with controls such as neighboring

conflict intensity, regime type, and economic scale. In addition, an interaction term will test the incremental effect of *dual compliance* with the 2% and 20% thresholds.

Support is expected particularly for **H2**: deterrence may be strengthened not only by “spending more,” but also by “spending smart” through modernization-oriented investment. The study seeks to provide empirical evidence for NATO defense burden-sharing debates by demonstrating the strategic relevance of budget composition alongside budget size.

Keywords: NATO; defense spending-to-GDP; equipment expenditure; R&D; modernization; deterrence; MID; panel data

AZERBAJCAN'IN ULUSLARARASI İMAJININ GÜÇLENDİRİLMESİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARININ (SKA) ROLÜ

Aytəkin ZEYNALOVA¹¹⁴

Bu makale, Azerbaycan'ın uluslararası imajının şekillenmesinde Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi ile Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının (SKA) rolünü bilimsel açıdan incelemektedir. Küresel siyasette devletlerin itibarı ve çekim gücü, "yumuşak güç" kavramı çerçevesinde giderek daha önemli hâle gelmiştir. 2015 yılında BM tarafından belirlenen 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacı (SKA), devletlerin hem iç yönetim hem de uluslararası iş birliği alanlarında stratejik göstergelere dönüşmüştür.

Makale kapsamında Azerbaycan'ın bu amaçlara entegrasyonu, kurumsal yaklaşımı, 2022–2030 yıllarını kapsayan Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi, COP29'a ev sahipliği gibi uluslararası girişimleri ve SKA'ların uygulanmasına ilişkin elde edilen ilerlemeler akademik kaynaklar ve istatistiksel veriler doğrultusunda analiz edilmektedir.

XXI. yüzyıl uluslararası ilişkiler sisteminde devletlerin imajı, itibarı ve küresel nüfuzu dış politika stratejilerinin temel unsurlarına dönüşmüştür. Joseph Nye (2004) tarafından ortaya konulan "yumuşak güç" (soft power) kavramı, askeri ve ekonomik güçten farklı olarak, değerler, kültür ve kurumsal cazibe aracılığıyla uluslararası alanda etki oluşturma yöntemini ifade etmektedir. Bu bağlamda sürdürülebilir kalkınma modeli yalnızca sosyo-ekonomik ve çevresel sorunları değil, aynı zamanda devletlerin uluslararası toplum tarafından nasıl algılandığını belirleyen temel göstergelerden biri hâline gelmiştir.

2015 yılında Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacı (Sustainable Development Goals – SDGs), devletler için küresel ölçekte öncelikli hedefler belirlemiştir. SKA'lar; yoksulluğun ortadan kaldırılması, iklim değişikliğiyle mücadele, kaliteli eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kurumsal şeffaflık gibi alanları kapsayarak devletlerin iç politikalarının yanı sıra dış itibarlarını da şekillendirmektedir (United Nations, 2015).

Azerbaycan Cumhuriyeti, bağımsızlığını yeniden kazandıktan sonra yeni bir uluslararası kimlik oluşturmak amacıyla ekonomik istikrar, siyasi reformlar, sosyal refah ve çevresel güvenlik alanlarında önemli girişimler gerçekleştirmiştir. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından onaylanan 2022–2030 Ulusal Öncelikleri ve Sürdürülebilir Kalkınma Ulusal Koordinasyon Konseyi'nin oluşturulması bu sürecin önemli adımlarından biri olarak değerlendirilmektedir.

¹¹⁴ Doç. Dr., Bakü Devlet Üniversitesi, Gazetecilik Fakültesi, phd.aytekinzeynalova@gmail.com, ORCID: 0000-0002-9737-1072

Sonuç olarak, Azerbaycan'ın uluslararası imajının oluşumunda SKA'ların stratejik bir rol oynadığı, ülkenin yumuşak gücünü güçlendirdiği ve bu doğrultuda sürdürülebilir politikaların önem arz ettiği vurgulanmaktadır.

Anahtar kelimeler: 17, SKA, Yumuşak güç, BM, Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi

THE ROLE OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS (SDGS) IN STRENGTHENING AZERBAIJAN'S INTERNATIONAL IMAGE

This article scientifically examines the role of Azerbaijan's Sustainable Development Strategy and the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs) in shaping the country's international image. In global politics, the reputation and attractiveness of states have increasingly gained importance within the framework of the concept of "soft power." The 17 Sustainable Development Goals (SDGs), established by the United Nations in 2015, have evolved into strategic indicators for states in both domestic governance and international cooperation. Within the scope of the article, Azerbaijan's integration into these goals, its institutional approach, the Sustainable Development Strategy covering the years 2022–2030, international initiatives such as hosting COP29, and the progress achieved in the implementation of the SDGs are analyzed in line with academic sources and statistical data.

In the international relations system of the 21st century, the image, reputation, and global influence of states have become fundamental elements of foreign policy strategies. The concept of "soft power," introduced by Joseph Nye (2004), refers to a method of exerting influence in the international arena through values, culture, and institutional attractiveness, rather than military and economic power. In this context, the sustainable development model has become one of the key indicators not only in addressing socio-economic and environmental issues but also in determining how states are perceived by the international community.

The 17 Sustainable Development Goals (Sustainable Development Goals – SDGs), adopted by the United Nations in 2015, have defined globally prioritized objectives for states. The SDGs encompass areas such as the eradication of poverty, combating climate change, quality education, gender equality, and institutional transparency, thereby shaping not only domestic policies but also the external reputations of states (United Nations, 2015).

The Republic of Azerbaijan, after regaining its independence, has undertaken significant initiatives in the fields of economic stability, political reforms, social welfare, and environmental security in order to establish a new international identity. The approval of the National Priorities for 2022–2030 by President Ilham Aliyev and the establishment of the National Coordination Council for Sustainable Development are considered among the key steps in this process.

As a result, it is emphasized that the SDGs play a strategic role in the formation of Azerbaijan's international image, strengthen the country's soft power, and highlight the importance of sustainable policies in this regard.

Keywords: 17, SDGs, Soft power, UN, Sustainable Development Strategy

THE IMPACT OF MILITARY CONFLICTS ON BORDER POLICY

Shahin ZOHRABAYOV ¹¹⁵

The article examines the impact of military conflicts on state border policy and the role of this process in the security strategy of the Republic of Azerbaijan. The study analyzes the nature of military-political threats arising in border areas, their effects on national security, and the mechanisms for countering them. Particular attention is given to assessing the security environment in border regions, prioritizing threats, and developing a comprehensive system of measures to protect political and military interests. The article also explores the causes, stages of development, and implications of armed conflicts for border security policy from a scientific and practical perspective. Azerbaijan's historical experience, especially in the context of regional conflicts and border security challenges, is summarized. Furthermore, the role of information-psychological activities, coordination mechanisms among state institutions, and the application of international legal and diplomatic tools in ensuring border security are analyzed. The study concludes that preventing and neutralizing armed conflicts requires the implementation of a comprehensive and systematic border policy that integrates political, diplomatic, military, and informational instruments.

Keywords: military conflicts, border policy, armed conflict prevention, regional security, conflict neutralization.

ASKERİ ÇATIŞMALARIN SINIR POLİTİKASINA ETKİSİ

Makale, askeri çatışmaların devlet sınır politikası üzerindeki etkisini ve bu sürecin Azerbaycan Cumhuriyeti'nin güvenlik stratejisindeki rolünü incelemektedir. Çalışma, sınır bölgelerinde ortaya çıkan askeri-siyasi tehditlerin niteliğini, ulusal güvenlik üzerindeki etkilerini ve bunlarla mücadele mekanizmalarını analiz etmektedir. Özellikle sınır bölgelerindeki güvenlik ortamının değerlendirilmesine, tehditlerin önceliklendirilmesine ve siyasi ve askeri çıkarları korumak için kapsamlı bir önlem sisteminin geliştirilmesine dikkat çekilmektedir. Makale ayrıca, silahlı çatışmaların nedenlerini, gelişim aşamalarını ve sınır güvenliği politikası üzerindeki etkilerini bilimsel ve pratik bir bakış açısıyla ele almaktadır. Azerbaycan'ın özellikle bölgesel çatışmalar ve sınır güvenliği sorunları bağlamındaki tarihsel deneyimi özetlenmiştir. Ayrıca, sınır güvenliğinin sağlanmasında bilgi-psikolojik faaliyetlerin, devlet kurumları arasındaki koordinasyon mekanizmalarının ve uluslararası hukuki ve diplomatik araçların uygulanmasının rolü analiz edilmiştir. Çalışma, silahlı çatışmaların önlenmesi ve

¹¹⁵ Doktora Öğrencisi, Azerbaycan Cumhuriyeti Başkanlığı, Devlet İdarecilik Akademisi, ORCID: 0009-0003-0737-8196

etkisiz hale getirilmesinin, siyasi, diplomatik, askeri ve bilgilendirme araçlarını bütünleştiren kapsamlı ve sistematik bir sınır politikasının uygulanmasını gerektirdiği sonucuna varmaktadır.

Anahtar kelimeler: askeri çatışmalar, sınır politikası, silahlı çatışmaların önlenmesi, bölgesel güvenlik, çatışmaların etkisiz hale getirilmesi.

INTERNATIONAL SECURITY STRATEGIES AND MANAGEMENT CONGRESS Book of Abstracts

Editors:

Prof. Dr. Ali Fuat GÖKÇE

Muhammed AKSU

Şeyma ŞİRAZ

Nazım FATSA